

2018-010

Vastu võetud 20. märtsil 2018

eu-LISA iga-aastane konsolideeritud tegevusaruanne

2017

Sisukord

Lühendite ja akronüümide loetelu	3
Õiguslik taust	6
Haldusnõukogu hinnang	7
Sissejuhatus	11
Kommenteeritud kokkuvõte	13
I osa. Aasta saavutused	20
II osa (a). Juhtimine	40
2.1. Haldusnõukogu.....	40
2.2. Peamised arengud	42
2.3. Eelarvehaldus ja finantsjuhtimine	44
2.4. Personalijuhtimine	48
2.5. Juhtkonna hinnang	55
2.6. Muudele talitustele ja üksustele usaldatud ülesanded eelarve täitmisel	56
2.7. Hinnang aruandeaasta audititulemuste kohta	57
2.7.1. Siseauditi talitus	57
2.7.2. Siseauditi üksus	57
2.7.3. Euroopa Kontrollikoda	58
2.8. Soovituste ja auditite tegevuskavade alusel võetud järelmeetmed	58
2.9. Eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni tähelepanekute alusel võetud järelmeetmed	61
II osa (b). Välishindamised	69
III osa. Sisekontrollisüsteemide tõhususe hindamine	71
3.1. Riskijuhtimine.....	71
3.2. Sisekontrollistandardite nõuetele vastavus ja nende rakendamise tõhusus	71
IV osa. Juhtkonna kinnitus usaldatavuse kohta.....	73
4.1. Usaldatavuse põhialuste ülevaade	73
4.2. Reservatsioonid (vajaduse korral)	75
4.3. Üldjäreldused usaldatavuse kohta	76
LISAD	77
I lisa. Ameti tulemuslikkuse põhinäitajad	77
II lisa. Finantsjuhtimise statistika	79
III lisa. Organisatsiooniskeem.....	85
IV lisa. Ametikohtade loetelu	86
V lisa. Inimressursid ja finantsvahendid tegevuste kaupa	89
VI lisa. Liikmesriikidele korraldatud koolituskursuste loetelu	90
VII lisa. II osa erilisa	91
VIII lisa. III osa erilisa	98
IX lisa. Finantsaruannete projekt	103
X lisa. Aasta tegevused ja tulemusnäitajad.....	106
XI lisa. Aruanne üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele	127

Lühendite ja akronüümide loetelu

ABB	tegevuspõhine eelarvestamine
AFIS	sõrmejälgede automaatse tuvastamise süsteem
AG	nõuanderühm
BCU	varukeskus (Sankt Johann im Pongau)
BMS	biomeetriline süsteem
BG	Bulgaaria
CA	lepinguline töötaja
CAAR	iga-aastane konsolideeritud tegevusaruanne
CAF	ühine hindamisraamistik
CBS	põhitegevussüsteemid
CEPOL	Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Amet
CO	hüvituspuhkus ületunnitöö eest
CR	muudatuse taotlus
CS	põhisüsteem
CU	kesküsus (peamine andmekeskus Strasbourgis)
CV	elulookirjeldus (<i>curriculum vitae</i>)
DAPIX	teabevahetuse ja andmekaitse tööühm
DG HR	personalihalduse ja julgeoleku peadirektoraat
DPO	Andmekaitseametnik
DTPITO	IT-operaatorite arengukoolitusprogramm
DubliNet	Eurodaci sidevõrk
EAB	Euroopa biomeetriaühing
EASO	Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet
ECA	Euroopa Kontrollikoda
e-CODEX	sidusandmevahetus e-õiguskeskkonnas
ECRIS	Euroopa karistusregistrite infosüsteem
ECRIS-TCN	Euroopa karistusregistrite infosüsteem kolmandate riikide kodanike kohta
EDPS	Euroopa Andmekaitseinspektor
EES	riiki sisenemise ja riigist lahkumise Euroopa süsteem
EiO	kasutuselevõtt
ENISA	Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeamet
EPMO	projektijuhtimisbüroo
ETIAS	ELi reisiinfo ja -lubade süsteem
EL	Euroopa Liit
eu-LISA	Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Amet
Eurodac	Euroopa varjupaigataotlejate sõrmejälgede andmebaas
Eurojust	Euroopa Liidu Õigusalase Koostöö Üksus
FG	tegevusüksus
FRA	Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet
Frontex	Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet
FSA	süsteemi lõplik vastuvõtmine
FTE	täistööaja ekvivalent
GCU	üldkoordineerimistalitus
GDPR	isikuandmete kaitse üldmäärus

HLEG	Euroopa Komisjoni poolt 2016. aasta aprilli teatise „Piirivalve ja julgeoleku tugevamad ja arukamad infosüsteemid“ kontekstis loodud kõrgetasemeline eksperdirühm
HQ	peakorter
HR	inimressursid
IAC	siseauditi üksus
IAR	mõjuhindamise aruanne
IAS	Euroopa Komisjoni siseauditi talitus
ICS	sisekontrollistandard
IKT	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia
IMS	infohaldusstrateegia
InfoVIS	mitteametlik VIS
ISMS	infoturbe halduse süsteem
IT	infotehnoloogia
ITIL	IT-taristu teek
ITSM	IT-teenuste haldus
JHA	justiits- ja siseküsimused
KPI	tulemuslikkuse põhinäitaja
L1	1. tase
LIBE	kodanikuvabadused, justiits- ja siseasjad
LMS	õppekorraldussüsteem
MB	haldusnõukogu
MEP	Euroopa Parlamendi liige
MoU	vastastikuse mõistmise memorandum
MP	parlamendi liige
MS	liikmesriik
MSP	Microsofti projekt
MWO	töökorras hoidmine
NAP	riiklik juurdepääsupunkt
NCP	riiklik kontaktpunkt
NIST	riiklik standardi- ja tehnoloogiainstituut
N.SIS	riiklik Schengeni infosüsteem
ELT	Euroopa Liidu Teataja
OLAF	Euroopa Pettustevastane Amet
PAS	tootmisrakenduste tugi
PD	programmdokument
PRINCE	projektid reguleeritud keskkonnas
QAIP	kvaliteedi tagamise ja parandamise programm
R&D	teadus- ja arendustegevus
RO	Rumeenia
SBD	valvetöö
SIEM	turbeteabe- ja sündmusehaldus
SIRENE	täiendava teabe taotlemine riiklikest kannetest
SIS II	teise põlvkonna Schengeni infosüsteem
SLA	teenustaseme kokkulepe
SM9	HP Service Manager 9
SNE	lähetatud riiklik ekspert
sTESTA	üleeuroopaline valitsusasutuste telemaatiliste teenuste süsteem
SXB	Strasbourg

TA	ajutine teenistuja
TCO	omamise kogumaksumus
TESTA-ng	uue põlvkonna üleeuroopaline valitsusasutuste telemaatiliste teenuste süsteem
TLL	Tallinn
UTC	koordineeritud maailmaaeg
VIS	viisainfosüsteem
VIS Mail	sideplatvorm asjaomaste asutuste ja teiste liikmesriikide teabevahetuseks
WAN	laivõrk
WP	töörühm

Õiguslik taust

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määruse (EL) nr 1077/2011 (millega asutatakse Euroopa amet vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks) artikli 17 kohaselt peab tegevdirektor esitama haldusnõukogule vastuvõtmiseks ameti iga-aastase tegevusaruande kavandi, olles eelnevalt konsulteerinud nõuanderühmadega, ning sama määruse artikli 12 kohaselt võtab haldusnõukogu iga aasta 31. märtsiks vastu ameti eelmise aasta tegevusaruande, milles võrreldakse saavutatud tulemusi iga-aastase tööprogrammi eesmärkidega. Lisaks annavad eelarvevahendite käsutajad kooskõlas raamfinantsmääruse artikliga 47 haldusnõukogule oma ülesannete täitmisest aru iga-aastases konsolideeritud tegevusaruandes.

Haldusnõukogu hinnang

Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ameti (edaspidi „eu-LISA“ või „amet“) haldusnõukogu on analüüsinud ja hinnanud tegevdirektori esitatud iga-aastast konsolideeritud tegevusaruannet 2017. aasta saavutuste ja tulemuste kohta. Haldusnõukogu tunnustab ameti tegevust ja märgib eelkõige järgmist.

Filip Pynckels

Üldised märkused

Haldusnõukogu:

- leiab, et eu-LISA 2017. aasta tegevus oli kooskõlas ameti asutamismääruses sätestatud eesmärkide ning ameti pikaajalises strateegias aastateks 2014–2020 seatud sihtide ja eesmärkidega;
- rõhutab tähtsa töö jätkamise olulisust ning juhib seetõttu tähelepanu ameti läbivaadatud pikaajalise strateegia 2018–2022 vastuvõtmisele;
- tunnistab, et vaatamata olulisele ressursipuudusele suutis amet aasta jooksul edukalt täita oma volitusi;
- märgib, et saavutatud tulemusi ning tegevuse üldist tulemuslikkust arvesse võttes täitis amet nõuetekohaselt ühtses programmdokumendis 2017. aastaks kehtestatud eesmärgid;
- tunnistab, et lisaks ühtse programmdokumendiga 2017. aastaks kavandatud tegevuse edukale teostamisele näitas amet oma tegevuses kogu aasta jooksul üles kiiret tegutsemisvõimet ja paindlikkust;
- tunnistab ametile usaldatud süsteemide pidevalt kasvavat tähtsust Schengeni ala toimimiseks ning asjaolu, et ametil on nõuetekohaselt põhjendatud vajadus lisapersonali järele ning et täiendavaid inimressursse taotletakse ka 2018. aastal;
- toetab vajadust võtta jätkuvalt meetmeid ameti töötajaskonna hoidmiseks ja arendamiseks;
- tunnustab ameti pidevat tööd sisekontrollisüsteemi arendamisel ja täiustamisel ning rõhutab vajadust ka edaspidi rakendada programmide, projektide ja organisatsiooni kvaliteedi juhtimise süsteemi;
- rõhutab vajadust rakendada projektid ameti Strasbourgi tegevuskoha rekonstrueerimiseks ja uue peakorteri hoone rajamiseks Tallinnas ameti pikaajaliseks arenguks tulevikus; tunnistab vajadust suurendada täiendavalt kontoripinda Strasbourgi tegevuskohas ning laiendada andmekeskust;
- Tunnustab silmapaistvat arengut seoses ameti tegevuse esimesest välishindamisest (2016) tulenevate muude kui seadusandlike soovitude tegevuskava rakendamisega;
- märgib, et Euroopa Parlament andis heakskiidu 2015. aasta eelarve täitmisele.

Tähelepanekud peamiste tegevuspõhimõtetega seotud strateegiliste ja tegevuslike saavutuste kohta

Haldusnõukogu:

- tunnustab ameti tööd 2017. aasta ühtses programmdokumendis kehtestatud ülesannete täitmisel vaatamata olemasolevate inimressursside piirangutele (mis on väga ranged); haldusnõukogu arvates vastas eu-LISA tulemuslikkus sidusrühmade ootustele ning isegi ületas neid;
- leiab, et amet tuli oluliselt suurema töökoormusega edukalt toime, kuid rõhutab, et töötajate töökoormus tuleb hoida mõistlikes piirides;
- rõhutab, et volitatud ülesannete täitmiseks tuleb ametile tagada piisavad vahendid (finants- ja inimressursid);
- rõhutab riiki sisenemise ja riigist lahkumise Euroopa süsteemi õigusliku aluse vastuvõtmise väga suurt rolli, võtab teadmiseks süsteemi teostamise ettevalmistamiseks seni saavutatud olulise arengu ning kutsub ametit üles võtma täiendavaid meetmeid kohe, kui Euroopa Komisjon võtab vastu vajalikud rakendusaktid ning tehakse kättesaadavaks vajalikud ressursid;
- rõhutab ELi reisiinfo ja -lubade süsteemi (ETIAS) suurt tähtsust ELi piirihalduses ja sisejulgeoleku tagamisel ning kutsub ametit üles jätkama selle süsteemi rakendamiseks vajalike ettevalmistustoimingutega kohe, kui on olemas vajalikud ressursid;
- rõhutab sõrmejälgede automaatse tuvastamise süsteemi (AFIS) olulisust Schengeni infosüsteemile (SIS II) seoses Euroopa Liidu (EL) sisejulgeolekuga ja tunnustab ameti tööd selle süsteemi rakendamiseks, et lahendada suurenenud julgeoleku- ja terroriohte ELis;
- leiab, et ameti tegevus kõigi kolme praegu talle usaldatud süsteemi (Eurodac, viisainfosüsteem / biomeetriline süsteem (VIS/BMS) ja SIS II) haldamisel ja arendamisel on tema asutamismääruses sätestatud eesmärged arvestades piisav;
- rõhutab süsteemidesse sisestatavate andmete kvaliteedi olulisust ning ameti suuremat rolli andmekvaliteedi haldamisel ja liikmesriikidele andmekvaliteedi aruannete koostamisel;
- märgib ameti tööd muudatusehalduse protsessi täiustamiseks tihedas koostöös liikmesriikide ja Euroopa Komisjoniga;
- rõhutab kõrgetasemelise eksperdirühma (HLEG) lõpparuande ja koostalitlusvõimet käsitlevate ettepanekute¹ olulisust ning soovib ametil jätkata tihedat koostööd komisjoniga, et tagada koostalitlusvõime eri elementide täielik rakendamine, kui kaasseadusandjad võtavad vastu õigusliku aluse;
- väljendab heameelt ametisese suutlikkuse täiendava arendamise üle eelarve planeerimise ja selle täitmise ennetava järelevalve valdkonnas, et tagada ameti finantsressursside usaldusväärne juhtimine;

¹ EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega luuakse ELi infosüsteemide (politsei- ja õiguskoostöö, varjupaik ja ränne) koostalitlusvõime raamistik https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-security/20171212_proposal_regulation_on_establishing_framework_for_interoperability_between_eu_information_systems_police_judicial_cooperation_asylum_migration_en.pdf; EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega luuakse ELi infosüsteemide (piirid ja viisad) koostalitlusvõime raamistik ning muudetakse nõukogu otsust 2004/512/EÜ, määrust (EÜ) nr 767/2008, nõukogu otsust 2008/633/JSK, määrust (EL) 2016/399 ja määrust (EL) 2017/2226 https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-security/20171212_proposal_regulation_on_establishing_framework_for_interoperability_between_eu_information_systems_borders_and_visa_en.pdf

haldusnõukogu tunnustab seda, et kulukohustuste ja maksete assigneeringute kasutamise üldmäär oli 100% (seatud eesmärk oli 95%);

- väljendab rahulolu ameti sisekontrollisüsteemi rakendamise üle, mida on kinnitanud ka aasta vältel läbi viidud auditid ja asjaolu, et ei esitatud ühtki kriitilise tähtsusega soovitusi.

Haldusnõukogu hinnang ameti juhtimisele

Tunnustades ameti saavutatud tulemusi ning võttes arvesse tehtud sise- ja välisauditite tulemusi, väljendab haldusnõukogu rahulolu ameti juhtimise kvaliteedi üle 2017. aastal.

Kõrvalekalded aasta töökavast inim- ja finantsressursside kasutamisel

Haldusnõukogu:

- leiab, et käesolev aruanne annab piisava kindluse, et amet kasutab ressursse (personali ja eelarvet) sihipäraselt ja kooskõlas 2017. aasta ühtse programmdokumendiga;
- arvab, et kõik kõrvalekalded ressursside kasutamisel on põhjendatud, võttes arvesse ameti saavutatud tulemusi ja tehtud auditite tulemusi;
- rõhutab, et töötajate töökoormus tuleb hoida mõistlikes piirides.

Tulemusnäitajad

Haldusnõukogu võtab teadmiseks ameti 2017. aasta tulemuslikkuse põhinäitajate saavutamise taseme.

Riski- ja kontrollikeskkond

Haldusnõukogu tunnustab asjaolu, et:

- organisatsiooni ohustavad peamised riskid, mis oleksid võinud ohtu seada 2017. aasta ühtses programmdokumendis kirjeldatud ülesannete täitmise, on nõuetekohaselt kindlaks tehtud ning kehtestatud on piisavad ennetus- ja leevendusmeetmed;
- sisehaldussüsteemid toimivad nõuetekohaselt, võttes arvesse ameti saavutatud tulemusi;
- sisekontrollisüsteemid toimivad nõuetekohaselt, võttes arvesse tehtud auditite tulemusi.

Eelarvevahendite käsutaja esitatud kinnitused ja reservatsioonid

Haldusnõukogu:

- leiab, et kehtestatud on piisavad ja asjakohased meetmed tuvastatud juhtimis- ja kontrollialaste puuduste kõrvaldamiseks;
- märgib, et eu-LISA on alustanud tegevuspõhise eelarvestamise kasutuselevõtmist ning seepärast ei ole 2017. aasta kohta kättesaadav üksikasjalik inim- ja finantsressursside kasutamise teave tegevuste kaupa.

Soovitused

Võttes arvesse käesolevas aruandes esitatud teavet, soovib haldusnõukogu ametile 2018. aastal:

- jätkata oma volituste täitmist;
- tähtsustada vajadust lõpetada õigeaegselt läbirääkimised ameti läbivaadatud volituste üle, võttes arvesse haldusnõukogu arvamust;
- jätkata organisatsiooni restruktureerimist pärast ameti volituste eelseisvat muutmist, mis toob ametile kaasa lisaülesandeid;
- jätkata EESi rakendamist ning ettevalmistusi muude ametile usaldatavate uute süsteemide rakendamiseks, samuti koostalitlusvõimet käsitlevate määruste rakendamist;
- jätkata ja kiirendada tegevuspõhise eelarvestamise kavakohast kasutuselevõttu; vastava üksikasjaliku teabe saamisel peab haldusnõukogu tungivalt vajalikuks olemasolevate ressursside ja töökoormuse võrdlemist muudes ELi asutustes (ametid, Euroopa Komisjon jne) ning võrreldavates era- ja avaliku sektori organisatsioonides olevatega;
- jätkata ametis eelhindamise rakendamist;
- jätkata sisekontrollisüsteemi täiustamist, pöörates erilist tähelepanu siseprotsesside tõhususele ning töötajate pädevuse ja oskuste edasisele arendamisele;
- jätkata kavakohaselt ameti tegevuse hindamise tulemusena esitatud muude kui seadusandlike soovitude rakendamise tegevuskava rakendamist ning anda ka edaspidi aru haldusnõukogule.

Kokkuvõte

Haldusnõukogu on rahul eu-LISA üldise tulemuslikkusega 2017. aastal ning ameti 2017. aasta ühtses programmdokumendis kehtestatud sihtide, eesmärkide ja tulemuste saavutamise, samuti olemasolevate inim- ja finantsressursside kasutamise määra ja piisavusega, kuigi endiselt püsib olulise töökoormuse probleem.

Haldusnõukogu väljendab tunnustust tegevdirektorile ja tema töötajatele nende pühendumuse ja saavutuste eest kogu aasta jooksul ning soovib neid eriliselt tänada konstruktiivse ja meeldiva koostöö eest haldusnõukogu ja selle esimehega.

Filip PYNCKELS, haldusnõukogu esimees

Sissejuhatus

Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ameti (eu-LISA) konsolideeritud iga-aastase tegevusaruande eesmärk on anda struktureeritud ülevaade peamistest 2017. aastal saavutatud eesmärkidest ja tehtud tegevustest.

Taustteave

Praegu on ELil ja tema liikmesriikidel suurepärane võimalus maksimeerida liidu hüvanguks infotehnoloogia (IT) süsteemide pakutavat lisaväärtust. Esimest korda ELi ajaloos on liidul olemas suuremahuliste IT-süsteemide professionaalse haldamise eest vastutav amet, mis on oma olemasolu igakülgsetelt õigustanud. Viimastel aastatel on piirihalduse, sisejulgeoleku ja rände juhtimise valdkondades toimunud olulised muutused, kuna füüsilisi töötoiminguid muudetakse üha enam elektrooniliseks ning ühtlasi toimub valdkondade lähendamine. Üha enam sõltuvad need valdkonnad andmetest ja teabest, mitte üksnes olemasolevatest füüsilistest ressurssidest. Lisaks ei ole tänapäeva globaliseerunud maailmas realistlik eeldada, et ELi liikmesriik suudaks oma julgeolekut üksi tagada. Suutlikkus reageerida pidevalt suurenevale terrorismiohule ja liidu välispiiridele avalduvale survele sõltub asjaomaste riiklike ja ELi asutuste ja ametite õigeaegsest, tõhusast ja kõikehõlmavast teabevahetusest. Seepärast on selle muutusega võimalik toime tulla üksnes juhul, kui tagatakse õiguskaitselase koostöö ja integreeritud piirihalduse keerukad, paindlikud ja integreeritud süsteemid ja lahendused ELi tasandil.

Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Amet (eu-LISA) asutati 2011. aastal määrusega (EL) nr 1077/2011 ja amet alustas tegevust 1. detsembril 2012. Amet asutati eesmärgiga leida pikaajaline lahendus vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks ELi tasandil nii praegu kui ka tulevikus.

Praegu haldab eu-LISA Euroopa sõrmejälgede võrdlemise süsteemi (Eurodac), Schengeni infosüsteemi (SIS II) ja viisainfosüsteemi (VIS). Need süsteemid on vajalikud Schengeni ala nõuetekohaseks toimimiseks, selle välispiiride tõhusaks haldamiseks ning ELi ühise varjupaiga- ja viisapoliitika rakendamiseks. Peale selle on nende süsteemide kättesaadavus üks meetmetest, millega tagatakse ELi kodanike vaba liikumine Schengeni alal. Alates 2017. aasta detsembrist vastutab amet ka riiki sisenemise ja riigist lahkumise Euroopa süsteemi rakendamise ja operatiivjuhtimise eest. Lähitulevikus võidakse eu-LISA volitusi laiendada ning amet võidakse teha vastutavaks justiits- ja siseküsimuste valdkonna muude suuremahuliste IT-süsteemide arendamise, rakendamise ja operatiivjuhtimise eest, täpsemalt ETIAS, sidusandmevahetus e-õiguskeskkonnas (e-CODEX), Euroopa karistusregistrite infosüsteem kolmandate riikide kodanike kohta (ECRIS-TCN-süsteem), tingimusel et kaasseadusandjad võtavad vastu nõutavad õigusaktid.

Meie missioon, visioon ja põhiväärtused

Õiguslike volituste alusel on ameti missioon **anda liikmesriikidele pidevalt lisaväärtust, toetades tehnoloogia abil nende tegevust Euroopa muutmisel turvalisemaks.**

Seda missiooni viiakse ellu ameti visiooni kaudu, **osutades hea kvaliteediga ja tõhusaid teenuseid ja lahendusi sidusrühmadele, teenides ära nende usalduse tehnoloogia pakutavate võimaluste järjepideva ühitamisega liikmesriikide kasvavate vajadustega ning arendades ametit tippkeskusena** selle poliitikavaldkonnas.

Ameti missioon ja visioon viiakse ellu operatiivtegevusena, järgides ameti põhiväärtusi. Ameti operatiivtegevust ja strateegilist arengut juhivad ja toetavad järgmised põhiväärtused:

- **vastutus:** usaldusväärse juhtimisraamistiku, usaldusväärse finantsjuhtimise ja kulutõhusa tegevuse rakendamine;

- **läbipaistvus:** korrapärase ja avatud suhtlemine ameti peamiste sidusrühmadega ning nende kaasamine pidevasse dialoogi ameti pikaajalise arengustrateegia väljatöötamiseks;
- **tiptase:** õige organisatsioonistruktuur, õiged inimesed ja protsessid, millega tagatakse teenuste järjepidevus liikmesriikidele;
- **järjepidevus:** tagamine, et amet kasutab oskusteavet, teadmisi ja liikmesriikide investeringuid parimal viisil ning jätkab nende arendamist;
- **rühmatöö:** iga rühmaliikme võimestamine kasutama oma teadmisi ja kogemusi parimal viisil ja ühise edu nimel;
- **kliendikeskus:** tagamine, et ameti tegevus on alati kooskõlas sidusrühmade vajaduste ja nõudmistega.

Ameti tegevuskohad

Ameti peakorter on Tallinnas (Eesti), kus kasvava ruumivajaduse katmiseks ehitatakse uut peakorteri hoonet. Peamine operatiivkeskus asub Strasbourgis (Prantsusmaa), kus samuti tegeletakse ruumide laiendamisega, sest ameti operatiivülesannete laienemise tõttu on vaja uusi tööruume. Lisaks on ametil varukeskus Sankt Johann im Pongaus (Austrias) ja kontaktbüroo Brüsselis (Belgia).

Kommenteeritud kokkuvõte

Euroopa seisab praegu silmitsi kahetise ülesandega – kuidas olla avatud, kuid samas end ohtude eest kaitsta. Selleks tuleb maksimaalselt ära kasutada tänapäeva infotehnoloogia (IT) võimekust ning koos tehnoloogia arenguga tuleb tugevdada ja täiustada liikmesriikide teabevahetust ja koostööd. Selle ülesandega toimetulekuks peab ka Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Amet (eu-LISA) võtma endale uusi ülesandeid. Käimasolev digiüleminek Euroopa Liidu (EL) justiits- ja siseküsimuste valdkonnas on rõhutanud vajadust suurendada veelgi eu-LISA lisaväärtust liikmesriikidele ja ELile tervikuna. Euroopa Komisjoni ettepanekus laiendada ameti volitusi² võetakse arvesse sellest üleminekust tulenevaid vajadusi ning arendatakse ameti täiendavat suutlikkust neid lahendada.

Krum Garkov

1. detsembril 2017 tähistas eu-LISA viie aasta möödumist ameti asutamiskuupäevast. Sellel ajavahemikul on amet tõendanud, et suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimise konsolideerimisega ühte ELi asutusse on võimalik tõhusust oluliselt suurendada. Tõhusus suureneb tänu IT-süsteemide professionaalse haldamiseks vajaliku taristu ning inimressursside ja eksperditeadmiste pidevale koondamisele. Ameti töötajate väga spetsialiseeritud teadmisi rakendatakse kõikides ametile usaldatud IT-süsteemides, tagades süsteemide turvalisuse ja nendes säilitatavate andmete kaitse, võimaldades seejuures süsteeme vastavalt infotehnoloogia valdkonnas toimuvatele muutustele arendada. Viis aastat pärast oma põhiülesannete ülevõtmist on amet end tõestanud liikmesriikide ja ELi usaldusväärse, pädeva ja võimeka toetajana. Peale selle on amet suutnud võtta uusi ülesandeid sisejulgeoleku ning ka piiri- ja rändehalduse tugevdamiseks Euroopas. Selle tõestuseks on komisjoni ettepanek vaadata läbi eu-LISA volitused ning ma olen veendunud, et eu-LISA tuleb edukalt toime uute volituste täitmise ja eesseisvate ülesannetega.

Samal ajal on eu-LISA jätkuvalt täitnud oma kehtivaid volitusi, st taganud kolme talle praegu usaldatud süsteemi – Eurodac-süsteem, Schengeni infosüsteem (SIS II) ja viisainfosüsteem (VIS) – stabiilse, tõhusa ja tulemusliku operatiivjuhtimise ja arenduse. 2017. aastal olid ameti prioriteedid süsteemide ja nendega seotud sidevõrkude pideva ja katkematu juhtimine ning sidetaristu järelevalve ja turvalisuse tagamine, samuti töösuhete koordineerimine liikmesriikide ja võrguteenuse osutaja vahel (operatiivkeskus Prantsusmaal ning selle varuasukoht Austrias); neid ülesandeid käsitatakse prioriteetidenä ka edaspidi.

Süsteemid

Operatiivjuhtimise kõrval tegeldi kavakohaselt eespool nimetatud süsteemide tehnilise ja funktsionaalse suutlikkuse arendamisega. Eelkõige suurendati Eurodac-süsteemi mahtu 7 miljoni kirjeni (15 000 tehingut päevas ja 1500 tehingut tunnis). Edukalt lõpetati Eurodac-süsteemi (kasutuseelse keskkonna) seadmete füüsiline üleviimine andmekeskuses ning kesküksuse/varukesküksuse (CU/BCU) sünkroniseerituse parandamise projekt. 2017. aasta lõpuks sooritati edukalt hooldusõppus kasutuskeskkonnas, sealhulgas üleminek varukesküksusele ja varukesküksuselt tagasipöördumine. Seoses Eurodac-süsteemi läbivaadatava õigusliku alusega on eu-LISA oluliselt toetanud arutelusid uute seadusandlike ettepanekute üle.

SIS II puhul oli põhisaavutus Horvaatia liitumine SIS IIga – see ülesanne viidi edukalt lõpule 2017. aasta lõpuks. Valmistati ette Iirimaa liitumine SIS IIga. Seoses biomeetrilise võrdlemise teenuse lisamisega SIS II (AFIS) lõpetati

² Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, mis käsitleb Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ametit ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1987/2006 ja nõukogu otsust 2007/533/JSK ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1077/2011.

edukalt kesksüsteemi taristu ja rakenduse projekteerimis- ja koostetapp. Testimine liikmesriikidega kestis oktoobri keskpaigani. Kasutuselevõtt toimub 2018. aasta märtsi algul. Seoses SIS II õigusliku aluse uuesti sõnastamisega andis eu-LISA möödunud aastal olulise panuse nõukogu asjaomaste töörühmade aruteludesse.

Viisainfosüsteemi (VIS) aasta tippsündmus oli viisaeeskirja täiendavate muudatuste (Visa Code Plus) projekti kasutuselevõtt 2017. aasta mais. Täiustatud VIS (versioon 3.0) on olnud üks keerukamaid ja mõjukamaid väljalaskeid, mis on VISis kasutusele võetud alates 2011. aastast, võttes arvesse, et iga viga oluks kohe märgatav kogu Schengeni alal (st tekitanud probleeme piiril ning konsulaarasutuste tasandil). Esimest korda viidi edukalt läbi andmete migratsiooni protseduurid ning kõiki liikmesriikide süsteeme kohandati ja neid testiti ulatuslikult. Seitse kuud pärast kasutuselevõttu ei ole teateid selle kasutuselevõtu probleemidest seoses VISiga. Järgmise saavutusena esitati Euroopa Komisjonile ja liikmesriikidele kokkulepitud tähtpäevaks VISi määruse uuesti sõnastamist käsitlev uuring. Pärast VIS Maili 2. etapi kasutuselevõttu 2016. aasta jaanuaris analüüsis InfoVISi rakkerühm 2017. aastal VIS Maili toetatavaid kriitilisi tegevusprotsesse, nimelt Schengeni konsultatsiooni ja tagantjärele teatamise menetlusi, samuti VIS Maili 1. etapi (toimib alates 2011. aasta oktoobrist) toetatavaid menetlusi. Analüüsi tulemused tõhustavad veelgi VISi määruse muutmise ettepanekute koostamist (VISi määruse uuesti sõnastamine) ja aitavad sellele kaasa.

Sidetaristu

Side- ja võrgutegevuse valdkonnas teostati kaks suurt projekti – VISi ja SIS II sidetaristu üleviimine sTESTA-It (turvalise üleeuroopalise valitsusasutuste telemaatiliste teenuste süsteem) TESTA-ng-le (üleeuroopalise valitsusasutuste telemaatiliste teenuste süsteemi uus põlvkond) ning VISi teise krüptitud kihi katsetaristu loomine, mis juurutati ja mida testiti liikmesriikide süsteemides.

Ühine jagatud taristu

Eri uuringute (ühiste jagatud teenuste uuring ja aktiivne/aktiivne-virtualiseerimise uuring) tulemustest ning eu-LISA tehnoloogiastrateegiast lähtudes alustas eu-LISA 2017. aastal ühise jagatud taristu raamlepingu alusel ettevalmistustoiminguid IT-taristute (varundus- ja salvestustaristud, andmebaasiserverid jms) ja tehniliste teenuste (seire, turvasündmuste haldus, aja sünkroniseerimine, ühekordne sisselogimine, IT-taristu haldus jms) ulatusliku jagamise aluste rajamiseks. Nende ettevalmistustoimingute osana korraldati ümber andmekeskuste (Strasbourg ja Sankt Johann im Pongau andmekeskused) kavatsised, et optimeerida sealset võimsuse kasutust.

Õigusraamistik

2017. aastal andis amet samuti olulise panuse mitmesse strateegilisse ELi tasandi algatusse, sealhulgas EESi määrus, ETIAS, ECRIS-TCN-süsteem ja koostalitlusvõime.

12. detsembril 2017 esitas komisjon kaks koostalitlusvõime ettepanekut³. Ettepanekud põhinesid infosüsteemide ja koostalitlusvõime kõrgetasemelise eksperdirühma töö tulemustel ja mitmel uuringul, sealhulgas ühise biomeetrilise võrdlemise teenus uuring, mis esitati komisjonile seadusandlike ettepanekute koostamiseks 2017. aasta novembris. Lisaks toetas amet väga palju ka komisjoni uuringuid koostalitlusvõime muude komponentide kohta, nimelt Euroopa otsinguportaal ja ühine isikuandmete hoidla. Koostatud ettepanekutes kirjeldati ELi piirihalduse ja -

³ EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega luuakse ELi infosüsteemide (politsei- ja õiguskoostöö, varjupaik ja ränne) koostalitlusvõime raamistik https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-security/20171212_proposal_regulation_on_establishing_framework_for_interoperability_between_eu_information_systems_police_judicial_cooperation_asylum_migration_en.pdf; EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega luuakse ELi infosüsteemide (piirid ja viisad) koostalitlusvõime raamistik ning muudetakse nõukogu otsust 2004/512/EÜ, määrust (EÜ) nr 767/2008, nõukogu otsust 2008/633/JSK, määrust (EL) 2016/399 ja määrust (EL) 2017/2226 https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-security/20171212_proposal_regulation_on_establishing_framework_for_interoperability_between_eu_information_systems_borders_and_visa_en.pdf

Julgeoleku infosüsteemide koostalitlusvõime visiooni ning pandi alus ameti olulisele tööle selles valdkonnas järgmisteks aastateks.

EESI määrus jõustus 29. detsembril 2017 ning süsteem peaks olema täielikult toimiv 2020. aastaks. eu-LISA tegi 2017. aastal olulisi ettevalmistusi: moodustas sihtotstarbelise ametisese projektirühma, mis hakkab tegema kogu võimalikku ettevalmistustööd seoses tehniliste kirjelduste koostamise, vajalike spetsialistide värbamise ning kõigi hanketegevuste algatamisega. Protsessi on kaasatud liikmesriigid, et tööd suunata ning tagada, et olulisimad elemendid oleksid algusest peale kooskõlas.

Justiits- ja siseküsimuste nõukogu suvisel koosolekul lepiti kokku üldine lähenemisviis ETIASe ettepanekule ning ettevalmistusena ETIASe väljatöötamiseks tegid ameti esindajad õppekülastuse Ameerika Ühendriikidesse ja Kanadasse, samuti kohtusid nad Londonis Austraalia kõrge esindajaga, et saada rohkem teada riiklikest süsteemidest, mis täidavad samu eesmärke kui ETIAS.

Amet jälgis hoolikalt läbirääkimisi ECRIS-TCN-süsteemi käsitleva ettepaneku üle. 2017. aasta detsembris lepiti kokku üldine lähenemisviis määruse eelnõu jaoks. Ettepaneku kohaselt vastutab eu-LISA ECRIS-TCN-süsteemi väljatöötamise ja operatiivjuhtimise eest ning haldab ka kesksüsteemi.

Ehkki Euroopa Komisjon ei ole veel esitanud seadusandlikku ettepanekut e-CODEXi (sidusandmevahetus e-õiguskeskkonnas) kohta, on amet võtnud teatavaid esialgseid meetmeid, et suuta üle võtta e-CODEXi operatiivjuhtimise ülesanne, kui nii otsustatakse.

Koostöö

Lisaks on eu-LISA suurendanud oma osalust Schengeni hindamismehhanismis, toetades 2017. aastal ühtekokku 11 Schengeni hindamissiooni. Komisjoni taotluste alusel toetab eu-LISA hindamist kahes Schengeni *acquis'* valdkonnas – lisaks SISI/SIRENE (täiendava teabe taotlemine riiklikest kannetest) valdkonnale (mida toetati juba 2015. ja 2016. aastal) toetab amet nüüd ka ühise viisapoliitika (sh VIS) valdkonda. eu-LISA eksperdid osalesid esimest korda ühise viisapoliitika hindamisel.

Jätkus viljakas koostöö justiits- ja siseküsimustega tegelevate muude asutustega. Euroopa Õiguslase Koostöö Üksus (Eurojust) ja eu-LISA allkirjastasid 19. septembril vastastikuse mõistmise memorandumid. 2017. aasta lõpuks valmis eu-LISA ja Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeameti (ENISA) koostöökokkulepe ning vastastikuse mõistmise memorandum allkirjastati 10. jaanuaril 2018. 2017. aastal kinnitas eu-LISA samuti, et on valmis tegutsema ELi asutuste suurema võrgustiku eesistujana ajavahemikul 2020. aasta märtsist 2021. aasta märtsini, mis on suurepärane võimalus tugevdada veelgi ELi asutuste võrgustiku rolli ja positsiooni Euroopas. eu-LISA korraldas oma peakorteris Tallinnas nähtavuse suurendamise koosolekud: 23. märtsil kohtuti diplomaatiliste esinduste juhtidega ning 28. märtsil justiits- ja siseküsimuste nõunikega. 8. mail toimus Brüsselis kohtumine Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni (LIBE) liikmetega.

Seoses tehnilise koolitusega liikmesriikidele oli 2017. aastal palju olulisi saavutusi, nt eu-LISA uue liikmesriikide õppekorraldussüsteemi (LMS) kasutuselevõtt, IT-operaatorite SIS II arenduse koolitusprogrammidel põhineva uue põimõppe kontseptsiooni täielik rakendamine ning koolitusstrateegia ajakohastatud dokumendi avaldamine. Jätkus väga hea koostöö koolitusvaldkonna partnerite ja sidusrühmadega (liikmesriigid, justiits- ja siseküsimustega tegelevad asutused ja komisjon) ning süsteemikasutajate rahulolu eu-LISA koolitusega püsis kõrge tasemel.

Organisatsioon

27. aprillil 2017 esinesin kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ees, kirjeldasin eu-LISA saavutusi ameti esimesel viiel tegutsemisaastal ning tutvustasin ameti tulevikuvisioni, mis koosneb neljast eu-LISA arengut ja kasvu tulevatel aastatel tagavast põhisambast. Need on järgmised:

- ameti tegevuse jätkuv keskendamine talle praegu usaldatud ja tulevikus usaldatavate süsteemide stabiilsele ja tõhusale operatiivjuhtimisele;

- ameti poolt liikmesriikidele ja ELile pakutava abi järkjärguline suurendamine;
- tellimusteenuste valiku edasine arendamine liikmesriikide ning muude justiits- ja siseküsimustega tegelevate asutuste jaoks;
- ameti edasine arendamine.

Seda visiooni järgides ning et tulla paremini toime muutustega ameti poliitilises ja tegevuskeskkonnas, leiti, et eu-LISA pikaajaline strateegia vajab ajakohastamist. Ajavahemikku 2018–2022 hõlmavas ajakohastatud dokumendis on strateegilised sihid ja eesmärgid kooskõlastatud praeguse poliitika ja tegevusega, võttes arvesse ameti missiooni, visiooni ja põhiväärtusi. Haldusnõukogu võttis dokumendi vastu 2017. aasta novembris, seades sihid ameti edasiseks arenguks, ning seetõttu saab sel dokumendil olema oluline mõju eu-LISA tööle ja personalile.

Amet jätkas oma planeerimissuutlikkuse tugevdamist ja arendamist ning parandas veelgi oma koostööd komisjoni ja liikmesriikidega selles valdkonnas. Amet töötas välja tervikliku eelhindamise protsessi, järgides raamfinantsmääruse nõudeid ning kontrollis neid katseprojektis. Haldusnõukogu võttis eeskirjad vastu 2017. aasta novembris. Eriti palju tööd tehti tegevuspõhise eelarvestamiseks vajalike elementide väljatöötamiseks ning tulevaste eelarvehaldusprotsesside tõhustamiseks.

Amet kavatseb arendada ja täiustada ametisiseseid juhtimis- ja tegevusraamistikke, mis põhinevad parimal taval ja kehtivatel valdkonnastandarditel. Samuti jätkab ta süsteemide tulemusliku ja kulutõhusa juhtimise tagamist, jälgides ja täiustades pidevalt tegevusprotsesse ning otsides võimalusi tegevuse optimeerimiseks. Juhtimise, toimingute ja muude ameti tegevuse kriitiliste valdkondade pideva täiustamise eesmärk on koondada ressursse ja integreerida tegevused, mis on kriitilised sidusrühmade nõuete edukaks täitmiseks. Et seda tagada, jätkas eu-LISA oma juhtimise ja protsesside optimeerimist, rakendades valdkonna üldtunnustatud standardeid, näiteks ITIL (IT-taristu teek) ja PRINCE2 (projektid reguleeritud keskkonnas), ning teisi asjakohaseid IT-juhtimise raamistikke. Selliste standardite kasutamine suurendab veelgi tegevuseesmärkide ja ameti suutlikkuse kooskõla tegevusmudeliga ning aitab tagada kestliku ja kulutõhusa tegevuse. Seetõttu jätkab amet järgmistel aastatel eu-LISA programmdokumentide rakendamise raames valdkonna parimale tavale vastavate tegevusmodelite ning tõhusate juhtimisraamistike kasutamist ja konsolideerimist.

2017. aasta juunis loodi ameti projektijuhtimisbüroo (EPMO). EPMO missioon hõlmab kõigi eu-LISA projektide ja programmide integreerimist ja seiret, samuti ameti üldjuhtimise toetamist, et tagada läbipaistvus, vastutus ning valdkonnastandardite parima tava kasutuselevõtt projekti- ja programmijuhtimise valdkonnas. Amet peab projekti- ja programmijuhtimissuutlikkust oma strateegiliseks pädevuseks, mis on äärmiselt tähtis, et tagada sidusrühmade suur rahulolu ning täiustada ametisest juhtimist.

Juhtimisraamistiku tugevdamiseks võeti kasutusele eu-LISA vajadustele kohandatud kvaliteedijuhtimissüsteem, mis järgib ühise hindamisraamistiku (CAF) ⁴ nõuetele vastavat rakendusmetoodikat. Järgmise etapina koostati hindamistulemustel põhinev tegevuskava, mida hakatakse rakendama 2018. aastast.

Kooskõlas ameti asutamismääruse artikliga 31 hindas komisjon tihedas koostöös haldusnõukoguga eu-LISA tegevust. Hindamise lõpparuanne esitati haldusnõukogule 2016. aasta märtsis. 2017. aasta märtsis võttis haldusnõukogu vastu muude kui seadusandlike soovitude tegevuskava ning selle rakendamisstaatust ajakohastati 2017. aasta novembris.

Suhtlus sidusrühmade ja üldsusega

Võttes kokku eu-LISA tulemused suhtlusvaldkonnas kogu aasta jooksul, võib märkida, et kõik seatud eesmärgid saavutati edukalt. Edukalt täideti ülesanded, mis olid seatud korrapärase ja aktiivse kohalolekuga veebis, hästi

⁴ <https://www.eipa.eu/portfolio/european-caf-resource-centre/>

koordineeritud panusega Eesti ELi nõukogu eesistumise raames korraldatud teadlikkuse parandamise üritustesse ning hea kvaliteediga ametisistest ja teadlikkuse parandamise väljaannete õigeaegse avaldamisega. Aasta tippündmused olid Eesti ELi nõukogu eesistumise raames korraldatud kõrgetasemeline eu-LISA aastakonverents „Going Digital for a Safe and Secure Europe“ („Digitaalselt kaitstud ja turvalise Euroopa suunas“), eu-LISA ümarlaud tööstuse esindajatega teemal „A single search portal and shared BMS for Europe: Moving forward with concrete implementation“ („Euroopa ühtne otsinguportaal ja ühine biomeetriline võrdlusteenus: tegevus konkreetse rakendamise suunas“) ning väga tähtsate isikute külaskäigud eu-LISAse, millega tagati asjakohane hõlmavus. Ametit külastasid järgmised väga tähtsad isikud: Eesti president, Euroopa Parlamendi liikmed, rände, siseasjade ja kodakondsuse volinik Dimitris Avramopoulos, õigus- ja tarbijaküsimuste ning soolise võrdõiguslikkuse volinik Věra Jourová, Eesti peaminister, Eesti siseminister ja riigikogu liikmed.

Samuti kasutati ameti peamist läbipaistvuse tagamise suhtlusvahendit – veebilehte, et veelgi suurendada ameti töö ja saavutuste nähtavust ning tugevdada üldsuse kaasatust ja hallata ennetavalt sidemeid sidusrühmadega. Üha rohkem kasutati sotsiaalmeediaplatforme, et tõsta esile ameti tegevust teadlikkuse suurendamisel ning koolituskursusi, samuti eu-LISA personali- ja hankevajadustest teatamiseks. Veebilehe muutmist toetava kõikehõlmava nõuete kogumise menetlusega ning 2016. aasta veebilehe kasutavuse analüüsi põhjal alustati veebilehe muudatusi, mille eesmärk oli kasutuskorras ja lihtsalt juurdepääsetav veebileht. Nüüdisaegne ja toimiv veebileht on ameti suhtlusstrateegia põhielemendina parim viis tagada ameti aruandekohustuse täitmine Euroopa kodanike ees. Seetõttu on amet keskendunud eesmärgile arendada veebilehe dünaamikat ning lisada veebifunktsioonid, mis aitavad üldsust sidusalt veelgi rohkem kaasata.

Tegevuskohad

Tallinna peakorteri uue hoone ehitustööd algasid 2017. aasta aprillis. Riigi Kinnisvara AS koostöös Eesti siseministeeriumiga kutsus eu-LISA ja tema töötajad nurgakivi asetamise tseremoniale, mis toimus 29. septembril 2017. eu-LISA uus peakorter peaks valmima 2018. aasta suvel. Samuti jätkusid ameti Strasbourgis asuva operatiivkeskuse juurdeehituse ehitustööd ning ameti töötajad kolisid uude büroohoonesse. Vaatamata sellele arvatakse üldiselt, et renoveeritud büroost Strasbourgis ei piisa ameti kõigi nõutavate töötajate ja töövõtjate paigutamiseks, võttes arvesse justiits- ja siseküsimuste valdkonna olulisi eesiseisvaid arenguid, nimelt EESi loomine, ETIASe, ECRIS-TCN-süsteemi kasutuselevõtt jne. Amet koostab tegevuskoha teise juurdeehituse põhjendust, et lahendada oma volituste laiendamise ja ametile usaldatavate uute süsteemidega kaasnevad tulevased vajadused.

Eelarve täitmine

2017. aastal haldas eu-LISA eelarvet, millest 153,3 miljonit eurot moodustasid kulukohustuste assigneeringud ja 67,7 miljonit eurot ELi toetusena saadud maksete assigneeringud. Ameti eelarve täitmise määr oli aasta lõpus suur:

- 100% kulukohustuste assigneeringute puhul, sealhulgas 1. taseme (L1) assigneeringud, mis tehti viivituste tõttu EESi ja Eurodaci määruse uuesti sõnastamise õigusaktide vastuvõtmisel;
- 100% maksete assigneeringute puhul, sealhulgas halduskulude ülekandmine 2018. aastas.

Inimressursid

2017. aastal olid eu-LISAs järgmised kinnitatud ametikohad: 131 ajutist teenistujat (TA), 27 lepingulist töötajat (CA) ja 9 lähetatud riiklikku eksperti (SNE). Ametikohtade loetelus olevate ametikohtade koguarv vähenes personalikärbete tõttu võrreldes 2016. aastaga 3 võrra ning ametikohtade loetelu koosnes 115 ametikohast; samal ajal suurendati ametikohtade loetelu 16 uue ametikoha võrra, et tulla toime uute ametile usaldatud ülesannetega (14 ametikohta riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi jaoks ja 2 ametikohta seoses Eurodaci määruse uuesti sõnastamisega). Töötajate värbamine nendele uutele ametikohtadele sõltus õigusaktide vastuvõtmisest. Seetõttu oli ametil 2017. aasta detsembri lõpus 153 täistööajaga töötajat: 114 ajutist teenistujat, 32 lepingulist töötajat ja 7 lähetatud riiklikku eksperti. Neist 75 ajutist teenistujat, 21 lepingulist töötajat ja 5 lähetatud riiklikku eksperti töötasid Strasbourgis, 39 ajutist teenistujat, 9 lepingulist töötajat ja 2 lähetatud riiklikku eksperti Tallinnas ja 2 lepingulist töötajat eu-LISA kontaktbüroos Brüsselis. Tööjõuoolavus oli 3,27%, sest 2017. aastal lahkus

organisatsioonist 5 töötajat. See on vähem tööjõuoolavuse tulemuslikkuse põhinäitaja sihttasemest (5%). Probleem on rohkem seotud Tallinna peakorteriga, sest seal oli tööjõuoolavus 5,13%.

Õppe- ja arendustegevuse valdkonna 2017. aasta põhisaavutused olid iLearn (eu-LISA õppekorraldussüsteem) arendamine, eu-LISA pädevusraamistiku edasine arendamine, aasta õppekava rakendamine ning töötajate kaasatuse uuring ja selle järelmeetmed.

Samas tuleb rõhutada, et amet vajab lisatöötajaid, sest ameti volitused laienevad pidevalt ning ametil on rohkem ülesandeid ning tuleb teha rohkem tööd, et tagada kohaldatavate õiguslike nõuete ja eeskirjade täitmine.

Peamised probleemid, millega haldusnõukogu poole pöördui

Haldusnõukogu ja eu-LISA tihe koostöö jätkus ka 2017. aastal. Põhiprobleem, millele amet haldusnõukogu tähelepanu juhtis, oli tööjõu olukord eu-LISAs, eriti asjaolu, et kuigi ametile lisandus pidevalt uusi ülesandeid, vähenes samas jätkuvalt eu-LISA koosseisuliste töötajate arv ametikohtade loetelus ning et suurenenud töökoormuse ja üldhalduskulude katmiseks ei ole ametile saadud täiendavaid inimressursse. Teise probleemina juhti tähelepanu eelarve muutmisele, mis tulenes uutest ülesannetest seoses EESi loomisega 2017. aasta septembris ja uuesti sõnastatud Eurodaci määrusega, et säilitada vastavate õiguslike aluste vastuvõtmise viivituste tõttu tekkinud eelarveassigneeringud. Arutati ka üldiste kulukohustuste võtmise alusriske ja võimalikku kordumist järgmistel eelarveaastatel. Pärast ettepaneku esitamist ameti uue asutamismääruse kohta, millega laiendatakse eu-LISA vastutust, tutvustas amet haldusnõukogule ka uut organisatsioonistruktuuri ja kava laiendada veelgi Strasbourgis tegevuskohta.

Juhtkonna hinnang

Ameti juhtkonnal on põhjendatud kindlustunne, et kehtestatud on sobivad sisekontrollimeetmed, mis toimivad kavandatud viisil, ning olulisi riske tuvastatakse, jälgitakse ja maandatakse kogu aasta jooksul nõuetekohaselt. Seda kindlustunnet suurendavad aasta jooksul tehtud sise- ja välisauditite tulemused.

Audititulemused

Aasta vältel ei esitatud Euroopa Kontrollikoja, sõltumatute välisaudiitorite, komisjoni siseauditi talituse ja ameti siseauditi üksuse tehtud auditites ametile ühtki kriitilist soovitusi. Kõigi muude soovitustega tegeldi õigeaegselt tegevuskavade kaudu.

Riskid

2017. aastal tuvastati neli olulist riski ameti toimimisele. Nendele reageerimiseks koostati ameti riskireageerimiskava⁵.

Kokkuvõte

2017. aastal jätkas eu-LISA keerukat, kuid tänuväärset tegevust. Aasta vältel olime vahel olukorras, kus pidime vähete ressursside ja tööjõuga toime tulema väga suure töökoormusega. Samas oleme palju saavutanud! Oleme taganud oma põhisüsteemide stabiilse ja katkematu töö. Samas on amet andnud väga olulise panuse mitmesse strateegilisse ELi tasandi algatusse, sealhulgas EESi rakendamine, ETIAS, ECRIS-TCN-süsteem ja koostalitlusvõime.

⁵ Vt punkt 3.1 „Riskijuhtimine“ ja VII lisa.

On ajakohastatud ameti pikaajaline strateegia ning rakendatud ameti kvaliteedijuhtimissüsteem. 2017. aastal võtsime ka olulisi meetmeid, et tugevdada sisekontrolli, pöörates erilist tähelepanu eelarve planeerimisele ja lepingute kavandamisele, juhtimisprotsessidele ja arengule ning nõutava eelhindamise rakendamisele.

Oluline ei ole siiski üksnes tegevus ise, vaid ka see, kellega koos tegutsetakse. Olen väga uhke meie saavutuste üle möödunud aastal ning soovin eriti tänada eu-LISA töötajaid ja juhte. Kõik kordaminekud sel aastal on olnud võimalikud vaid tänu motiveeritud, pühendunud ja andekatele töötajatele peaaegu kõigist Euroopa riikidest ning nende tublile tööle. Samuti on ameti eesmärkide saavutamisel olnud ülitähtis Euroopa Komisjoni, Euroopa Parlamendi ja nõukogu ning ameti asukohaliikmesriikide valitsuste toetus. Haldusnõukogu koostöö ja toetus on olnud keskse tähtsusega, et üha paremini täita liikmesriikide vajadusi ning reageerida justiits- ja siseküsimuste valdkonna poliitilistele prioriteetidele. Samuti ei saa märkimata jätta, et tööstuse positiivne kaasatus on aidanud parandada meie töö tehnilist kvaliteeti ning juhtida tekkivaid riske.

Järgmine aasta eeldab sama aktiivset tegevust. Ameti toimib endiselt keerukas ja kiiresti muutuv keskkonnas. Sõltumata keskkonnast ja tingimustest järgib amet oma prioriteeti: ***aidata oma teenustega kaasa liikmesriikide tegevusele, et muuta Euroopa turvalisemaks***. Et olla selles edukad, seab amet kogu oma tegevuse keskmesse sidusrühmad ja nende vajadused, pakkudes liikmesriikidele tõhusat tuge ning tagades oma tegevuses tipptaseme, kiiruse, paindlikkuse ja pühendumuse.

Järgmisel aastal on kindlasti probleeme, kuid olen veendunud, et koostöö, suunatus prioriteetidele ja sidusrühmade esikohale seadmine aitab meil eesmärgid edukalt saavutada.

Krum GARKOV, tegevdirektor

I osa. Aasta saavutused

Tegevused 1. strateegilise eesmärgi raames: „Jätkata arenemist Euroopa vabadus-, turvalisus- ja õigusküsimuste poliitika toetaja ja edendajana“

Süsteemide operatiivjuhtimine

2017. aastal oli ameti prioriteet jätkuvalt süsteemide (praegu Eurodac, Schengeni infosüsteem (SIS II) ja viisainfosüsteem (VIS)) ning nendega seotud sidevõrkude pidev ja katkematu operatiivjuhtimine. Amet täitis järjepidevalt järgmisi ülesandeid: Eurodaci, SIS II ja VISi / biomeetrilise võrdlemise süsteemi (BMS) operatiivjuhtimine tavategevusena, rakenduste haldus katkematute teenuste osutamiseks süsteemiseire ja teenustaseme kokkulepetele vastavuse seire abil, intsidendihaldus, intsidentide igapäevased järelmeetmed ja iganädalased probleemihalduse koosolekud, samuti IT-teenuste haldamise (ITSM) protsesside järelmeetmed. Süsteemid toimusid ja olid liikmesriikidele kogu aasta jooksul kättesaadavad. Süsteemide üldine sooritusvõime oli stabiilne: VISi puhul oli käideldavus 99,92%, Eurodaci 99,95% ja SIS II-l 99,82%⁶. Et oluliselt paremini jälgida süsteemide vastavust nende teenustaseme kokkulepetele, lepiti liikmesriikidega vastavate nõuanderühmade kaudu kokku täiendavad tulemuslikkuse põhinäitajad, eelkõige seoses intsidenti- ja probleemihaldusega. Iga-aastast korrapäraselt klientide rahulolu-uuringut täiendati ning see on edaspidi lahutamatu osa eu-LISA teenustaseme kokkuleppe standarddokumendist; seda dokumenti hakasti ajakohastama 2017. aastal ja see peaks valmima 2018. aasta keskpaigaks. Lisaks eespool nimetatud ülesannete täitmisele osutati liikmesriikidele täielikku tugiteenust koos kõikide kavandatud testimisteenustega, samuti tagati sidetaristu järelevalve ning liikmesriikide ja võrguteenuse osutaja töösuhete koordineerimine.

Amet tegi kindlaks konkreetsed võimalused nende süsteemide operatiivjuhtimise kulutõhususe ja tulemuslikkuse suurendamiseks. eu-LISA tugevdas taristu, teenuste ja süsteemide seiret, et selgitada välja sünergiaid ja neid rakendada, mis võimaldaks vähendada süsteemide omamise kogumaksumust⁷. Möödunud aastal tehti sellega seoses palju tööd. See hõlmas muu hulgas iga süsteemi arenduse tegevuskava koostamist ja täiustamist, adaptiiv- ja korrektiivhoolduse laialtleviku kava rakendamist ning samas iga süsteemi taristu optimeerimis- ja konsolideerimisvõimaluste otsimist. Suur saavutus selles valdkonnas on olnud ameti tehnoloogiastrateegia täiendamine, milles kehtestatakse tegevuse järkjärgulise optimeerimise vahe-eesmärgid viieks aastaks.

Osutati usaldusväärset põhisüsteemide infotehnoloogia (IT) taristu teenust koos sTESTA/TESTA-ng (üleeuroopaline valitsusasutuste telemaatiliste teenuste süsteem / uue põlvkonna üleeuroopaline valitsusasutuste telemaatiliste teenuste süsteem) võrguteenustega, tagades teenuste vastavuse asjaomastes teenustaseme kokkulepetes sätestatule. Amet suurendas oma katsetamissuutlikkust katsekeskkondade virtualiseerimise ja katsesükli automatiseerimise abil.

Lepingute valdkonnas suurendas amet veelgi enda hallatavate süsteemidega seotud hanketegevuse ja lepingute haldamise suutlikkust, tagades eelkõige töökorras hoidmise (MWO) lepingute tõhusa halduse ning selle, et kõik kavakohased lepingute üleminekud töövõtjate vahel sujuksid hästi ning ei häiriks teenuste osutamist. Eurodaci ja SIS II MWO muudatuste tõttu ei saa veel teostada 2018. aastaks kehtestatud väljalaskekava. VISi väljalaskekava tehakse kättesaadavaks ja seda jagatakse liikmesriikidega 2018. aasta esimestel kuudel.

2017. aasta lõpu seisuga sisaldas SIS II andmebaas enam kui 76 miljonit hoiatusteadet, seega oli kasv 7%. Võrdluseks: 2016. aasta lõpus sisaldas see enam kui 70 miljonit hoiatusteadet, mis omakorda oli 11,6% rohkem kui 2015. aasta lõpus.

⁶ Süsteemi käideldavuse arvandmed ei kajasta hooldusele kuluvat aega.

⁷ Omamise kogumaksumuse mudel keskendub süsteemi kogumaksumusele alates soetamisest kuni kasutuselt kõrvaldamiseni ning see võib hõlmata kulusid, mis on seotud remondi, hooldusnõuete, uuenduste, teeninduse ja kasutajatoe, võrgustikutöö, turvalisuse, koolituse ja tarkvara litsentsimisega, et lõppkokkuvõttes kajastada täpsemini süsteemi olemistsükli kulusid.

VISI/BMSi süsteemis salvestatud viisataotluste koguarv ületas 2017. aasta lõpuks 52 miljonit. 2016. aasta lõpus oli nende arv peaaegu 36 miljonit, st 75% suurem 2015. aasta vastavast näitajast. Andmebaasis oli salvestatud 44 miljonit sõrmejäljekomplekti. 2016. aasta lõpus oli sõrmejäljekomplekte üle 30 miljoni, st üle 85% rohkem kui 2015. aasta lõpus.

Andmekeskuse hoones toimunud ehitustööde tõttu tekkis 7. septembril 2017 probleemolukord, kui hoone ventilatsiooni- ja kliimaseade ei toiminud õigesti. Sellel oli kaks tagajärge: temperatuur andmekeskuses tõusis üle normaalse töötemperatuuri ning suures koguses tolmu paiskus võrdlemisi suure survega operatiivtöö alale, kus töötavad ööpäev läbi seitsmel päeval nädalas kasutajatoe ja tootmisrakenduste toe rühmad. Otsekohe võeti kõik vajalikud meetmed. Peahoonesse rajati ajutine operatiivruum ning seda kasutatakse seni, kuni töövõtja ehitustööd lõpetab. Täiendavalt hinnati võimalikke riske / võimalikku kahju süsteemidele. Nende meetmete tulemusena suudeti tagada kõikide süsteemide stabiilne toimimine.

Et viia oma tegevus veel rohkem vastavusse rahvusvahelise parima tavaga, jätkas amet lisaks ka oma teenuste ja protsesside mudeli arendamist, tuginedes ITIL-/ITSM-raamistike rakendamisele. 2017. aasta lõpus olid kaardistatud ja käivitatud neli uut protsessi – teenuste pideva täiustamise haldus, teadmushaldus, käideldavuse haldus ja suutlikkuse haldus. Need protsessid tugevdavad oluliselt eu-LISA protsessimudelit ning seega ka osutatavate teenuste kvaliteeti. Samal ajal tegeldi protsesside täiendava automatiseerimise ja integreerimisega.

IT-tegevuse audit, mille viis läbi Euroopa Komisjoni siseauditi talitus, andis kindlustunde, et amet oli rajanud oma tegevusmudeli tugevale alusele, rakendades valdkonna parimat tava ja parimaid IT-teenuste haldamise standardeid, näiteks ITIL/ITSM.

Eurodaci operatiivjuhtimine

Aruandeperioodil püsisid Eurodaci andmevoogude üldise käideldavuse ja jõudluse, samuti süsteemi täpsuse näitajad kõrgel tasemel ning teenustaseme kokkuleppes sätestatud näitajate piires. Süsteemi toimimist jälgis ööpäev läbi ja seitsmel päeval nädalas eu-LISA liikmesriikide kasutajatoe üksus.

Valmis Eurodaci uue MWO-lepingu hankeprotsess ning uus leping sõlmiti 27. oktoobril 2017. Riiklike juurdepääsupunktide (NAP) hooldustegevus toimub eelmise lepingu alusel kuni 2018. aasta keskpaigani (kuni endise lepingu rakendustähtaja lõpuni). Uue lepingu kestus on 3 + 1 + 1 + 1 aastat ning selle kogueelarve moodustab 22,6 miljonit eurot. Ülesannete täitmiseks uue lepingu alusel on ettevalmistamisel mitu lisaprojekti ja -tegevust, millega alustatakse 2018. aastal. Uus leping hõlmab järgmisi elemente: teenuste algatamine, et võtta üle tööülesanded praeguselt töövõtjalt, korrektiiv- ja adaptiivhooldus, kohaliku kasutajatoe toimivus, arengud (suuremahulised / funktsionaalsed / tehnilised – taristuga seotud / tuvastatud / tuvastamata), liikmesriikide tehniline koolitus, tehniline abi ning üleandmisega seotud ülesanded (lepingu kehtivuse lõppemisel). Lisaks on uuel lepingul rangem teenustaseme kokkulepe, mis sisaldab täiendavaid tulemuslikkuse põhinäitajaid lepingu täitmise hindamiseks.

SIS II operatiivjuhtimine

Aruandeperioodi jooksul jälgiti SIS II kesksüsteemi ööpäev läbi ning süsteemi üldine jõudlus püsis teenustaseme kokkuleppe näitajate piires. 2017. aastal lahendati lõpuks täielikult 5. jaanuari 2016 oluline intsident (juurpõhjuse uurimine lõpetati). Sellegipoolest ei mõjutanud see negatiivselt süsteemi tavapärasest tööd ega käideldavust.

Aruandeperioodil mõjutasid SIS II kesksüsteemi käideldavust teatud võrguintsidendid ja väljalaske 8.2 tõrge, mis mõjutas peamiselt Belgiat kohe pärast nende enda 24. juuli intsidenti.

SIS II katsetamisteenuseid liikmesriikidele osutati kavakohaselt:

- Horvaatia integreerimise testid olid edukad;
- väljalaske 8.3 testid olid edukad;
- SIS II AFISe testid katseprojekti osalevatele liikmesriikidele olid edukad.
- 6. tööpaketi kaudu saavad liikmesriigid täielikku tuge sihtotstarbeliselt tööühmalt.

Seoses üleminekuga uuele SIS II MWO-le viidi läbi pakkumismenetluse 1. etapp. SIS II MWOga seotud viivituste tõttu on SIS II pakkumismenetluse 2. etapp veel käimas.

VISI/BMSi operatiivjuhtimine

Aruandeperioodil teostati VISI/BMSi teenuste haldustegevused täies mahus, järgides ITSM-raamistikul põhinevat eu-LISA tegevusmudelit. Kavandatud kvartaliaruanded esitati kooskõlas intsidentide lahendamise ajaga, mida mõõdetakse programmiga HP Service Manager 9 (SM9). VISI ja BMSi üldine jõudlus püsis teenustaseme kokkuleppes sätestatud piirides.

Seoses igapäevase tegevusega töödeldi 2017. aastal 269 miljonit VISI toimingut (kasv 18%) ning kasutatavus jõudis tipptasemeni – tiptunnil 139 000 toimingut tunnis. Praegu on VISI maksimaalne läbilaskevõime 450 000 teadet tunnis. BMSi maht ja jõudlus on VISI kasutuseks liikmesriikide poolt piisav. Lisaks ei tuvastatud kesksüsteemi jõudluses olulisi kõrvalekaldeid.

1. jaanuaril 2018 kl 00.00 UTC (koordineeritud maailmaaeg) oli VISI andmebaasis 52,29 miljonit viisataotlust, 52,27 miljonit näokujutist ja 44,8 miljonit sõrmejäljekomplekti. Viis peamist VISI kasutajat on Prantsusmaa, Hispaania, Itaalia, Poola ja Saksamaa. Viis aktiivseimat VISI piirkonda on Venemaa, Ida-Aasia, Põhja-Aafrika, idapoolsed naaberriigid ja Pärsia lahe piirkond. Keskmine aeg viisataotlusest viisa väljastamiseni on 4,7 päeva.

2017. aastal oli teenus kättesaamatu 0,92 tundi süsteemitõrgete tõttu ja 22,8 tundi korralise hoolduse tõttu.

Süsteemide arendamine

eu-LISA jätkas enda hallatavate süsteemide arendamist kooskõlas õigusnormide ja liikmesriikide tegevusvajadustega, et tõhustada veelgi nende jõudlust. Selgelt määratletud ja ühtse muudatusehalduse protsessi vastuvõtmisega kehtestas eu-LISA sidusama ja kontrollitavama süsteemide arendamise ja hooldamise meetodi, mille rakendamist ka jätkati. Samuti toetas amet toetas protsesside täiustamist ja optimeerimist uudsete tehnoloogiate ja nende rakendamise võimaluste korrapärase läbivaatamise kaudu. Lisaks jälgis amet pidevalt süsteemide toimimist ja pakutavaid teenustasemeid. Tagati olemasolevate teenuste järjepidev tõhustamine ja süsteemide kooskõlla viimine tegevusvajadustega vastavalt iga süsteemi tegevuskavale.

2017. aasta peamised saavutused süsteemide arendamise valdkonnas võib kokku võtta järgmiselt:

- Eurodaci kesküksuse (CU) / varukesküksuse (BCU) sünkroniseerituse parandamise projekti edukas lõpetamine;
- Horvaatia integreerimine SIS IIga;
- AFISe väljatöötamine SIS II jaoks (teatud viivitusega);
- viisaeeskirja täiendavate muudatuste (Visa Code Plus) projekti kasutuselevõtt;
- VISI määruse uuesti sõnastamise uuringu esitamine komisjonile ja liikmesriikidele kokkulepitud tähtpäevaks.

Eurodaci arendamine

Amet rakendas täielikult Eurodac-süsteemis muudatused, mis on sätestatud alates 20. juulist 2015 kohaldatavas uuesti sõnastatud määruses. 2016. aasta mais esitati kaks seadusandlikku ettepanekut. Ühes neist ettepanekutest käsitletakse edasisi etappe Eurodac-süsteemi ja selle suuruse vastavusse viimiseks uute õigussätetega (uuesti sõnastatud Eurodaci määrus). Teine ettepanek hõlmab määruse vastuvõtmist Dublini süsteemi reformimiseks ja automatiseeritud süsteemi loomiseks, mis võimaldab registreerida kõik rahvusvahelise kaitse taotlejad ning jälgida taotluste jaotust liikmesriikides ja korrigeerivat jaotussüsteemi. Selle uue süsteemi väljatöötamine sõltub vastava seadusandliku ettepaneku vastuvõtmisest.

2016. aasta projekt eesmärgiga suurendada Eurodaci mahtu 7 miljonile kirjele lükati edasi 2017. aastasse ning muudatus juurutati kasutuskeskkonnas aruandeperioodi jooksul 2017. aastal. Süsteemi maht on nüüd 7 miljonit kirjet (15 000 tehingut päevas ja 1500 tehingut tunnis). Valmis on ametlikud projekti lõpetamise toimingud (eelingimused süsteemi lõplikuks heakskiiduks).

Edukalt teostati CU/BCU sünkroniseerituse parandamise projekt ning see võeti täielikult kasutusele 29. novembril. 2017. aasta detsembris sooritati edukalt hooldustoimingud kasutuskeskkonnas, sealhulgas üleminek varukesküksusele ja varukesküksuselt tagasipöördumine.

Alates 2015. aasta juulist, mil jõustusid uuesti sõnastatud Eurodaci määruse sätted, on Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö ja -koolituse Ametil (Europol) olnud juurdepääs Eurodacile. Alates 22. juunist 2017 teeb Europol määruse (EL) nr 603/2013 artiklite 19 ja 21 alusel otsinguid Eurodac-süsteemi andmebaasis. Europoli tehtavad õiguskaitsealased otsingud on 5. kategooria otsingud (4. kategooriasse kuuluvad liikmesriikide tehtavad õiguskaitsealased otsingud, mis on kasutusel juba 20. juulist 2015). Praegu ei ole Europolil otseühendust Eurodaci kesksüsteemiga, vaid otsinguid tehakse Madalmaade juurdepääsupunkti kaudu.

2017. aastal toimetati Eurodaci (kasutuseelse keskkonna) seadmed andmekeskusesse (projekt lõpetatud) ning eu-LISA koordineeris uuenduste tegemist riiklike juurdepääsupunktide standardlahenduses, mida paljud liikmesriigid kasutavad Eurodaciga ühenduse loomiseks.

SIS II arendamine

2017. aastal vaadati järjepidevalt läbi ja rakendati SIS II tegevuskava, võttes arvesse liikmesriikide vajadusi, et tagada süsteemiarenduse nõuetekohane tase ning nõutavad adaptiiv- ja korrektiivhoolduse meetmed. eu-LISA võttis vajalikke meetmeid, tagamaks, et SIS II olemasolevast jõudlusest piisaks selle eesmärgi täitmiseks. Arendusi ja muudatusi on käsitletud ja neid on rakendatud kooskõlas muudatusehalduse protsessidega ning need on sidusrühmadega konsulteerides integreeritud väljalaskekavasse. Seoses SIS II kesksüsteemi vastavusse viimisega kasutajate uute/muutunud nõudmistega said liikmesriigid 2017. aastal imitaatori esimese versiooni.

Lisaks pidi eu-LISA pärast SIS II biomeetrika kasutuselevõtu teostatavuse uuringut, mille kavandas Teadusuuringute Ühiskeskus, ning ameti korraldatud tehnilisele uuringule (mõlemad uuringud esitati 2015. aastal) lisama biomeetrika suutlikkuse süsteemile SIS II. Biomeetrilise sobitamise teenuse lisamine süsteemile SIS II (AFIS), millega alustati 2016. aasta lõpus, ning mitu SIS II-ga seotud tegevust, mis viidi 2016. aastast prioriteetidena üle 2017. aastasse, jätkuvad vastavalt liikmesriikidega kokkulepitule. AFISe puhul on valmis 1. etapi nõuded, üksikasjalik projektianalüüs, kesksüsteemi taristu ja rakenduse projekteerimisetapp ja koosteetapp. Integreerimistestimise esimene etapp liikmesriikidega, kes võtsid kasutusele biomeetrilised päringud, kestis oktoobri keskpaigani ning samuti korraldati korrapäraselt projektijuhtimise foorumi vahetuid kohtumisi või veebikonverentse. Oktoobris ja novembris korraldati kaks koolitussessiooni liikmesriikidele. Tegelik kasutuselevõtt on ühe kuu võrra edasi lükatud ning kavandatud 2018. aasta märtsi alguseks.

Novembris toimus SIS II oluline tehniline väljalase, mis kooskõlas kokkulepitud väljalaskekavaga hõlmas olulisi operatsioonisüsteemi paiku. Liikmesriikide perspektiivist hõlmas väljalase teatavaid vajalikke muudatusi tulirelvade kooditabelites ning muudatust hoiatusteate pikendamise funktsioonis, mis saadaks hoiatuse asemel veateate. Kesksüsteemi perspektiivist sisaldas väljalase ka NISTI (riikliku standardi- ja tehnoloogiainstituudi) logimise optimeerimist. SIS II kesksüsteemi imitaatori projektis valmis novembri keskpaigas projekti beetaversioon ning kesksüsteemi imitaator peaks olema lõplikult valmis 2018. aasta jaanuaris (sh koolitus).

Seoses kavandatud uuringutega tuleb märkida, et SIS II mahu/jõudlussüsteemi/peenhäälestusfunktsioonide aktiivsuse suurendamise projekti rakendamiseks vajaliku uuringu töövõtja ei esitanud uuringut õigeaks ajaks. Sel põhjusel ei olnud projekti enam võimalik rakendada kehtiva MWO-lepingu alusel. Seetõttu otsustas eu-LISA tegevdirektor haldusnõukogu delegeeritud volituste alusel ja usaldusväärse finantsjuhtimise tagamiseks viia 2017. aasta ühtses programmdokumendis 2016-110 REV 2 kirjeldatud tegevuse 2.1.16 „SIS II

mahu/jõudlussüsteemi/peenähäälestusfunktsioonide suurendamise/täiustamise projekti valmimine⁸ rakendamine 2017. aastast üle 2018. aastasse⁸.

Seoses Horvaatia integreerimisega SIS IIga on Horvaatia riiklik süsteem (N.SIS) tehniliselt valmis integreerimiseks keskse SISiga. Nõukogu 25. aprilli 2017. aasta otsuse 2017/733 (Schengeni infosüsteemi käsitlevate Schengeni *acquis'* sätete kohaldamise kohta Horvaatia Vabariigis) kohaselt võib alates 2. maist 2017 Horvaatiale kättesaadavaks teha otsusega 2007/533/JSK ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1987/2006 hõlmatud hoiatusteateid ning nende hoiatusteadetega seotud täiendavat teavet ja lisaandmeid. Esimese loomis-/värskendamis-/kustutamistoimingu tegi Horvaatia 2017. aasta juunis. Horvaatia SISI/SIRENE (täiendava teabe taotlemine riiklikest kannetest) valdkonnale keskenduv Schengeni hindamine toimus ajavahemikul 18. septembrist 22. septembrini 2017. Seoses muude liikmesriikide integreerimisega SIS IIga, on Iirimaa teatanud oma integreerimiskavade seisust – liitumine on kavas lõpetada 2019. aasta teises kvartalis. Küpros ega Island ei ole olukorra muutumisest teatanud.

eu-LISA toetas Euroopa Komisjoni ja liikmesriike Schengeni hindamismehhanismi rakendamisel SISI/SIRENE valdkonnas. Ameti eksperdid olid vaatlejate rollis abiks kõikides selles valdkonnas korraldatud hindamissioonides, nimelt Horvaatia, Taani, Islandi, Norra, Portugali, Hispaania, Rootsi ja Ühendkuningriigi hindamisel.

VISI/BMSi arendamine

Pärast VISi kasutuselevõttu 2015. aastal ja VIS Maili 2. etappi 2016. aastal jätkas eu-LISA VISi ja BMSi jõudluse hindamist ja prognoosimist, et viia need süsteemid paremini kooskõlla tegevusvajadustega. Peale uute liikmesriikide lisamise kavandatakse ka nendesse süsteemidesse uute funktsioonide integreerimist, et täiustada aruandlust ja statistikat.

Uus VIS (versioon 3.0) võeti kasutusele 13. mail 2017 (projekt Visa Code Plus). Selle versiooniga tehti süsteemis peamiselt viisaeeskirjadest tulenevad muudatused, samuti muudatused tegevuse enda edendamiseks. Uus versioon toetab paremini päringute tegemist, VIS Maili tulevast integreerimist ning asutuste loetelu haldamist. Samuti toetab see Horvaatia tulevast funktsionaalset integreerimist. See oli kõige keerukam ja mõjukam väljalase, mis on tehtud VISis alates 2011. aastast. Et igasugune tõrge oleks olnud otsekohe märgatav kogu Schengeni alal (st tekitanud probleeme nii piiri- kui ka konsulaarasutuste tasandil), võttis amet asjakohaseid meetmeid, et sellist stsenaariumi ei tekiks. Sellega seoses toimus 31. augustil 2017 liikmesriikide ja eu-LISA viimane kohtumine, millel arutati projektist saadud kogemusi ja mille tulemusel esitatinende kogemuste aruanne (18. september 2017). Peamine tähelepanek oli see, et tegevus viidi ellu edukalt ja õigeaegselt. Kasutuselevõtu jooksul ei läinud andmeid kaduma ning kõik andmed õnnestus edukalt migreerida. Käivitamisel ega süsteemi lõplikuks vastuvõtmiseks kulunud 4 kuu jooksul ei esinenud suuri/takistavaid probleeme. Edukalt viidi läbi intensiivsed katsetamiskampaaniad, samuti tunnustati saadud kogemusi ning võeti teadmiseks soovitusel/parandused edasisteks projektideks. Projekti saab samuti pidada tunnustuseks eu-LISA üha suuremast küpsusest organisatsioonina ning ka ameti kasvavast pädevusest, suutlikkusest ja oskusteabest.

VIS Maili puhul ei tuvastatud olulisi probleeme sidemehhanismis, mis võimaldab liikmesriikidel VISi taristu kaudu teateid vahetada. VIS Maili toetatavat tegevust jälgiti ja analüüsiti järjepidevalt. Selle analüüsi tulemustest ja vastavatest liikmesriikide võetavatest meetmetest teavitatakse liikmesriike korrapärastel InfoVISi rakkerühma konverentskohtumistel.

Pärast VIS Maili 2. etapi kasutuselevõttu 2016. aasta jaanuaris jätkas InfoVISi rakkerühm VIS Maili toetatavate kriitiliste tegevusprotsesside analüüsimist, st Schengeni konsulteerimise ja tagantjärele (*ex post*) teatamise menetlused, samuti VIS Maili 1. etapi (toimiv alates 2011. aasta oktoobrist) toetatavad menetlused. Tulemustest

⁸ Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ameti tegevdirektori 14. septembri 2017. aasta otsus nr 91/2017.

antakse aru VISi nõuanderühmade ja institutsioonide tasandil ning need tugevdavad põhjendusi VISi määruse muutmise ettepanekuteks (VISi määruse uuesti sõnastamine).

Seoses VISi/BMSi läbivestamise platvormi rakendamisega koostati ja kinnitati kaks mõjuhindamise aruannet, millest ühes käsitleti täiendatud läbivate taustandmebaaside rakendamist ning teises standarditud testimisvahendite kasutamist ja esimese olemasolevate teststsenaariumide komplekti migratsiooni. Lisaks koostati, vaadati läbi ja kiideti heaks üksikasjalik tehnilise lahenduse projekt, VISi jaoks genereeriti kaks taustandmebaasi ning ülejäänud andmebaasid on väljatöötamisel. Samuti esitati mitmesugused katsetamise projekteerimisdokumendid ja kasutusjuhendid.

VISi tehingute töötlemisjõudluse reguleerimise, BMSi tehingute töötlemisjõudluse reguleerimise ja BMSi andmebaasi mahu suurendamise projektide puhul esitas töövõtja mõjuhindamise aruanded ning eu-LISA kiitis need pärast kontrollimist heaks. Peale selle allkirjastati 2017. aasta detsembris kaks erilepingut VISi/BMSi tehingute töötlemisjõudluse vastavusse viimiseks ja BMSi andmebaasi mahu suurendamiseks. Tehnilise lahenduse üksikasjalik projekteerimislahendus peaks valmima 2018. aasta teises kvartalis koos virtualiseerimise, turbehindamise 2. etapi ja VISi/BMSi virtualiseerimise rakendamise ja kvalifitseerimisega. Seoses BMSi andmebaasi laiendamisega on kasutuselevõtt kavas 2019. aasta neljandas kvartalis. VISi andmebaasi laiendamisega seoses oli vaja oluliselt parandada projekteerimisdokumentatsiooni ja varustusseadmete paigaldamise protsessi vahelist jälitatavust, et oleks võimalik jätkata järgmiste etappidega (rakendamine ja kvalifitseerimine). eu-LISA pidi tegema lisatööd selleks, et töövõtja tõhustaks korraldust. Üldine projekteerimislahendus on üle antud, kuid üksikasjalik tehniline projekteerimislahendus ja tehnilised kirjeldused on kavas esitada hiljem. Lahenduse koosteraamistik on osaliselt tarnitud.

Edukalt toimus VISi ja BMSi MWO-töövõtjate vaheline ülesannete üleandmine/-võtmine ning MWO II töövõtja jaoks või tema algatusel korraldati nõuetekohaselt oskusteabe ülekanne, kehtestades töövõtja järgitava uue töökorralduse ning eu-LISAGA tehtava koostöö raamistiku lähtealused seoses kvaliteedi, protsesside ja teenustaseme kokkuleppega.

Lisaks tegi Europol 2017. aastal ettevalmistused VISile/BMSile juurdepääsuks, sõltuvalt viisainfosüsteemi projekti lisamisest tema aasta tööprogrammi. eu-LISA tagab kogu vajaliku abi, et toetada Europoli integreerimist süsteemiga ja kõik võimalikud sarnased integreerumised. „VISi uute kasutajate integreerimine: Europol“ on üks 2018. aastaks kavandatud tegevusi.

Pärast VISi üldhinnangu esitamist määruse (EÜ) nr 767/2008 (VISi määrus) artikli 50 ja määruse (EÜ) nr 810/2009 (viisaeeskiri) artikli 57 lõike 3 alusel palus komisjon 2016. aasta oktoobris eu-LISA-l esitada hinnangu teatavate arendustegevuste tehnilise ja finantsmõju kohta. eu-LISA hinnangut kasutati ettepaneku (VISi määruse uuesti sõnastamise ettepanek) õigusliku, tehnilise ja finantsalase põhjenduse alusena. 2017. aasta 1. ja 2. kvartali jooksul vaatasid liikmesriigid, komisjon ja eu-LISA mõjuhindamise aruande täiendavalt läbi ja esitasid selle kohta märkusi ning 10. juulil 2017 esitati mõjuhindamise aruande lõplik kavand koos dokumendi kontrollaktiga, milles kirjeldati muu hulgas endiselt päevakorras olevaid lahendamata küsimusi. Järgmiste etapina tuleb liikmesriikidel ja komisjonil jätkata teemakohaseid arutelusid ja läbirääkimisi.

Algatatud on projekt VISi andmebaasi mahu suurendamiseks 100 miljonile viisataotlusele ning see hõlmab ka paljude täitmise põhikomponentide virtualiseerimist. Samal ajal käivitati tehniline uuring, et täiustada süsteemi arhitektuuri ning ajakohastada vastavalt tehnoloogia tippasemele VISi projekteerimislahendust ja tehnoloogiarivna, et toetada tulevast aktiivne/aktiivne-konfiguratsiooni ning parandada süsteemi paindlikkust ja mastaabitavust.

Lisaks Schengeni hindamismehhanismi SISI/SIRENE valdkonnale toetas eu-LISA Euroopa Komisjoni taotlusel möödunud aastal hindamist ka ühise viisapoliitika valdkonnas (sh VIS). Ameti eksperdid osalesid kolmel hindamissioonil, mida juhtisid ühiselt komisjon ja üks liikmesriik: need hindamised toimusid Taani

konsulaaresindustes New Delhis (India) ja Bangkokis (Tai), Islandi konsulaaresinduses Pekingis (Hiinas) ning Hispaania konsulaaresindustes Malabos (Ekvatoriaal-Guinea) ja Tangieris (Maroko).

Turvaline sidetaristu

Amet vastutab jätkuvalt liikmesriikide ning Eurodaci, SIS II ja VISi/BMSi sidetaristu teenuseid osutava kolmanda isiku (nende süsteemide operatiivjuhtimisega seotud ülesanded võib usaldada eraõiguslikele kolmandast isikust teenuseosutajatele või muudele asutustele) vaheliste töösuhete järelevalve, turvalisuse ja koordineerimise eest. Amet jagab vastutust sidetaristu haldamise eest Euroopa Komisjoniga, kes vastutab kõigi muude sellega seotud ülesannete, eelkõige eelarvetega seotud ülesannete, soetamise, pikendamise ja lepinguküsimuste eest. Võrguteenuse osutaja suhtes kohaldatakse iga süsteemi alusaktis sätestatud turvameetmeid ja tal puudub juurdepääs süsteemide tegevusandmetele. Amet tagab jätkuvalt nimetatud lepingusätete täitmise ning hooldab ja jälgib kogu aruandeperioodi vältel kõnealuseid võrke, et tagada nende pidev turvalisus ja usaldusväarsus.

Selle pidevtulemus on turvaline ja usaldusväärne sidetaristu. 2017. aastal viidi VIS ja SIS II sidetaristu lõplikult üle sTESTA-lt TESTA-ng-le. Pärast migratsiooni alustati sTESTA käitusest kõrvaldamist. Enne aasta lõppu olid käitusest kõrvaldatud kõik põhielemendid, näiteks turvaoperatsioonide keskus ja keskne teenusedomeen.

eu-LISA vastutas 2017. aastal jätkuvalt asjaomaste side- ja teabevahetusplatvormide eest (SIRENE Mail, DubliNet ja VIS Mail 2). Amet jätkab süsteemide asjaomase sidetaristu kontrollimist ja järelevalvet, mida praegu tehakse koos Euroopa Komisjoniga. DubliNeti operatiivjuhtimise teenuseid osutati Euroopa Komisjoni sõlmitud vastastikuse mõistmise memorandumi alusel.

Juurutati VISi teise krüptitud kihi katsetaristu ning seda katsetati liikmesriikide süsteemides. Lõpule viidi taandeoleku lahenduse turu-uuring. VIS Maili puhul ei tuvastatud olulisi probleeme sidemehhanismis, mis võimaldab liikmesriikidel VISi taristu kaudu teateid vahetada. VIS Maili toetatavat tegevust jälgiti ja analüüsiti järjepidevalt. Selle analüüsi tulemustest ja vastavatest liikmesriikide võetavatest meetmetest teavitatakse liikmesriike korralistel InfoVISi rakkerühma konverentskoosolekutel.

Ühtse võrgu uuringu osana koostas amet õigusliku mõju hinnangu ja edastas selle komisjonile. Sõlmiti ka uuringuleping ning alustati tööd uuringuga.

Amet sõlmis täiustatud võrgustatistika uuringu lepingu ja alustas uuringutegevust.

Uute süsteemide arendamine ja rakendamine

Seoses muude süsteemidega, mis tõenäoliselt lisatakse lähiaastatel eu-LISA volituste hulka, jälgis amet hoolikalt läbirääkimisi riiki sisenemise ja riigist lahkumise Euroopa süsteemi üle, mille loomist käsitlev õigusakt jõustus 29. detsembril 2017. Amet toetas eriti kaasseadusandjate arutelusid dokumentide üle, mis sisaldavad olulist faktilist teavet süsteemi tehnilise teostatavuse kohta ja tänu millele sai aruteludega edukalt jätkata. Võttes arvesse dokumentide suurt poliitilist prioriteetsust ja sidusrühmade väljendatud selget ootust selle suhtes, et süsteemi kasutuselevõtu aeg oleks võimalikult lähedal esialgu kehtestatud käivitamiskuupäevale 2020. aastal, kehtestas amet EESi ettevalmistusprojekti, mida rakendati kogu 2017. aasta jooksul. Moodustatud sihtotstarbeline rühm tegeles tehniliste nõuete ja kirjelduste määratlemisega ning töötas võimalikult suures ulatuses välja süsteemi arhitektuuri esialgsed lahendused. Protsessi kaasati liikmesriigid, kes aitasid tööd suunata ning tagada, et olulisimad elemendid oleksid algusest peale kooskõlas. Tänu sellele oli võimalik 30. augustil alustada riiki sisenemise ja riigist lahkumise Euroopa süsteemi rakendamise ja töökorras hoidmise lepingu hankemenetluse esimest etappi. Lisaks korraldati ulatuslik värbamine, et uued EESile spetsialiseerunud töötajad saaksid tööle asuda kohe pärast õigusaktide vastuvõtmist.

Pärast ELi reisiinfo ja -lubade süsteemi (ETIASe) rakendamist käsitlevat ettepanekut 2016. aasta lõpus toetas amet komisjoni, nõukogu ja Euroopa Parlamendi tasandil toimunud arutelusid, pakkudes tehnilist oskusteavet ja teadmisi. Sellise positiivse toetuse abil jõuti justitsi- ja siseküsimuste nõukogu 8.–9. juuni 2017. aasta kohtumisel

kokkuleppele üldises lähenemisviisis ning Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni aruanne võeti vastu 23. oktoobril 2017. Institutsioonidevahelised läbirääkimised on veel pooleli. 2017. aastal korraldatud teabekogumissioonidega USAsse, Kanadasse ja Austraalia saatkonda Londonis pandi alus tõhusamale ja optimaalsemale süsteemi arendus, loome- ja hooldus tegevusele järgmistel aastatel pärast asjaomaste õigusaktide vastuvõtmist, võimaldades eu-LISA ekspertidel rohkem teada saada riiklikest süsteemidest, mis täidavad sarnaseid eesmärke kui ETIAS.

Ühtlasi jälgis amet hoolikalt läbirääkimisi ettepaneku üle võtta vastu määrus, millega luuakse kesksüsteem, et tuvastada need liikmesriigid, kellel on teavet kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute suhtes tehtud süüdimõistvate kohtuotsuste kohta, et täiendada ja toetada Euroopa karistusregistrите infosüsteemi (ECRIS-TCN-süsteem). Uus ECRIS-TCN-süsteem võimaldaks tõhusalt tuvastada liikmesriigid, kus on kolmandate riikide kodanike või kodakondsuseta isikute suhtes tehtud süüdimõistvaid kohtuotsuseid. Tuvastatud liikmesriikidelt saab ECRISi kaudu taotleda süüdimõistvate kohtuotsuste teavet. Ettepaneku kohaselt vastutab eu-LISA ECRIS-TCN-süsteemi väljatöötamise ja operatiivjuhtimise eest ning haldab ka kesksüsteemi. 8. detsembril 2017 leppis justiits- ja siseasjade komisjon kokku üldises lähenemisviisis määruse eelnõu suhtes. Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon teeb ettepaneku eelnõu muudatusettepanekute kohta otsuse oma 2018. aasta jaanuari kohtumisel, millele järgnevad institutsioonidevahelised läbirääkimised.

ELi suuremahuliste IT-süsteemide koostalitlusvõime tagamise tegevus

2017. aasta detsembris esitas Euroopa Komisjon kaks ettepanekut ELi suuremahuliste IT-süsteemide koostalitlusvõime raamistiku loomiseks. Nende ettepanekute avaldamisele eelnes sidusrühmade oluline töö eelnenud kuudel. eu-LISA-l oli selles keskne osaleja. 2017. aasta esimestel kuudel jätkas amet komisjoni kõrgetasemelise eksperdirühma (infosüsteemid ja koostalitlusvõime) ja ka selle kolme allrühma töö toetamist, pakkudes kasulikke sisendandmeid sellistes valdkondades, nagu süsteemide andmekvaliteet, andmearhitektuur ja komponentide arenduse kavandatavad tähtajad, ning toetades samas ka üldisema tasandi arutelusid oma teadmiste ja oskusteabega. Eksperdirühma tööd toetas rakkerühm, millesse kuulus viis töötajat ameti eri tegevusüksustest. Tänu sellisele korraldusele sai amet võimaldada kogu organisatsiooni kaasatust ning tagada, et mitmesugustel teemadel peetud aruteludes, millel oli mõju ameti kõikidele süsteemidele, taristule ja organisatsioonile, oli kasu horisontaalsetest teadmistest. Kõrgetasemelise eksperdirühma tööprotsessi tulemused võeti kokku eksperdirühma lõpparuandes, mis avaldati 2017. aasta mais. Pärast seda jätkas amet oma tööd koostalitlusvõime valdkonnas, viies läbi ühise biomeetrilise võrdlemise teenuse teostatavusuuringu, mis esitati Euroopa Komisjonile ametlikult 2017. aasta novembris, et toetada seadusandlike ettepanekute koostamist. Samuti toetas amet igati liikmesriikide ja muude sidusrühmade vahelisi arutelusid teabevahetuse ja andmekaitse töörühmas (eesistujariigi sõprade rühm).

Kõrgetasemelise eksperdirühma lõpparuandes kirjeldati andmehoidla kontseptsiooni, et täiustada statistiliste andmete esitamist, ning seda kajastati 2017. aasta detsembris avaldatud koostalitlusvõime raamistiku loomise seadusandlikes ettepanekutes (COM (2017) 973 final ja COM (2017) 974 final). Kõnealune aruandluse ja statistika keskhoidla peaks kavakohaselt pakkuma terviklahendust poliitilistel, operatiivtegevuse ja andmekvaliteedi eesmärkidel koostatavate aruannete jagamiseks.

See kontseptsioon lisati seadusandlikesse ettepanekutesse pärast sihtotstarbelise teostatavusuuringu / tehnilise mõju hindamise läbiviimist ning uuringu/hinnangu ametlikku esitamist Euroopa Komisjonile 2017. aasta novembris. Tänu uuringu jooksul peetud konsultatsioonidele ja aruteludele komisjoniga sai komisjon seadusandlike tekstide koostamisel täielikult arvesse võtta kõiki kaalutlusi. Uuringus käsitleti võimaliku lahenduse andmekaitseaspekte sõltumata sellest, mis lahendus valitakse, samuti analüüsiti sobivaid tehnilisi rakenduskorraldusi. Selles küsimuses konsulteeriti uuringu vältel Euroopa Andmekaitseinspektoriga ning andmekaitseinspektori arvamust võeti täielikult arvesse lõpparuande koostamisel.

Seadusandlike ettepanekute üle peetavate arutelude osas jätkab eu-LISA ka edaspidi nii palju kui võimalik oma ettevalmistustööd. Seadusandliku teksti heakskiitmisel viiakse koostalitlusvõime kontseptsioonidest kavakohaselt esimesena ellu aruandluse ja statistika keskhoidla, mille väljatöötamine peaks vastavalt seadusandlikule

ettepanekule lisatud finantselgitusele algama 2019. aastal. Seetõttu on 2018. aastaks kavandatud kontseptsiooni tõendamise tegevus, et tagada tehniline valmidus hankemenetluseks ja rakendamiseks, kui vastavad õigusaktid on kehtestatud.

Turvalisus

Sellises IT-suunitlusega organisatsioonis nagu eu-LISA on kõigi tegevuste keskmes õiguslikel põhjustel turvalisus, kuid seda ka IT-teenuste osutamise valdkonna tippkeskuse rolli tõttu, mis rõhutab kõigs tegevustes süsteemide ja andmete turvalisuse tagamist. 2017. aastal jätkas ameti turvalisusfunktsioon füüsilise julgeoleku ja süsteemiturvalisuse meetmete säilitamist ja uuendamist, et toetada ameti volituste täitmist. Oma infoturbe haldusraamistiku põhielemendina on amet kooskõlas asjakohaste infoturbe halduse süsteemi standardite ja standardiga ISO 27001 rajanud infoturbe halduse süsteemi ning käitab ja arendab seda järjepidevalt. Amet arendas ja täiustas ka oma turbepoliitikat ja -menetlusi, lisades neile Euroopa Komisjoni asjakohastel poliitikameetmetel ja standarditel põhinevad turbestandardid ja -menetlused.

Et Eurodaci, VISi ja SIS II kesksüsteemid oleksid jätkuvalt ranges vastavuses süsteemide asjaomastes määrustes sätestatud andmekaitse- ja turbenõuetega ning rahvusvahelise parima tavaga infoturbe valdkonnas, jätkas amet organisatsiooni, eu-LISA hallatavate süsteemide ja asjaomaste sidevõrkude turberaamistiku ja -menetluste tugevdamist ja uuendamist. Aasta jooksul toimus järjepidev jääkriskide seire ja juhtimine, et tagada kindlus, et eu-LISA hallatavate süsteemide turvalisuse asjakohased kontrollid on tehtud ja hallatud nõuetekohaselt. VISi puhul testiti 2017. aasta oktoobris turbe ja talitluspidevuse rakendatud meetmeid koostöös kaheksa liikmesriigiga korraldatud avariitaaste operatiivõppuse raames.

Liikmesriikide ja teiste ELi asutustega on jätkatud koostööd, vahetades teadmisi ja parimat tava turvaametnike võrgustiku kaks korda aastas toimuvatel koosolekutel. eu-LISA turvaametniku juhitud eksperdirühmas arutati ohtuolukorra arengut, hiljutisi suundumusi turbe ja talitluspidevuse valdkonnas ning turvalisuse kogukonna tulevikuväljavaateid. Üks turvaametnike võrgustiku koosolek korraldati koostöös Europoli julgeolekukomiteega Tallinnas Eesti Euroopa Liidu Nõukogu eesistumise raames.

Andmekaitse

2017. aastal tagas amet samuti täieliku ja range vastavuse kõikide andmekaitsetsätetega, mis käsitlevad andmetele juurdepääsu ameti hallatavates süsteemides, samuti täitis eu-LISA andmekaitseülesandeid, mis on talle volitatud käitavate süsteemide õigusaktide alusel. Amet hoiab toimivana oma haldustoimingute ja infosüsteemide kogu andmekaitsekorda, sealhulgas privaatsuse põhinõuete määratlemist, privaatsusteateid ning korrapäraseid kontrolle, inspeksioone ja auditeid.

Teatamisprotsesse kohandati vastavalt asjakohasele õiguslikule alusele ja iga töötlemistoimingu puhul hinnati varajases etapis mõju privaatsusele, võttes vastu lõimprivaatsuse põhimõtted, mille alusel arvestatakse privaatsuse ja andmekaitsega ameti süsteemide ja protsesside kogu olelustersüklis. Üks prioriteete oli endiselt koostöö Euroopa Andmekaitseinspektoriga; eu-LISA võttis asjakohaseid meetmeid andmekaitseinspektori soovitude täitmiseks ja andis asjakohast teavet uute arengute kohta.

Lisaks toimus 31. mail ja 1. juunil Tallinnas andmekaitsevõrgustiku 41. koosolek. Sellel üritusel kohtusid kõigi Euroopa Liidu institutsioonide, organite ja asutuste andmekaitseametnikud, et arutada nende igapäevatööga seotud andmekaitseküsimusi ning teha sellekohaseid ajurünnakuid. Arutelul oli ligikaudu 70 osalejat ning arutati ka 2016. aasta aprillis vastu võetud uut isikuandmete kaitse üldmäärust, mida kohaldatakse täielikult alates 2018. aasta maist kogu Euroopa Liidus ja Euroopa Liidu institutsioonides toimuva isikuandmete töötlemise suhtes. Praegu on andmekaitseõuded, mida Euroopa Liidu institutsioonid, organid ja asutused peavad isikuandmete töötlemisel täitma, sätestatud määruses (EÜ) nr 45/2001. Seda õigusakti vaadatakse nüüd läbi, et viia andmekaitse-eeskirjad vastavusse isikuandmete kaitse üldmääruse ja tulevase e-privaatsuse määrusega, mis tagab rangemad kaitsestandardid Euroopa Liidu organisatsioonide tehtavate töötlemistoimingute puhul.

14.–15. novembril osales eu-LISA andmekaitseametnik SIS II, Eurodaci ja VISi järelevalve kooskõlastusrühma koosolekul Euroopa Parlamendis. Ameti andmekaitseametnik tegi ettekande eu-LISA operatiivjuhtimise all oleva kolme suuremahulise süsteemi seisu ja tehnilise toimimise kohta ning vastas liikmesriikide esindajate esitatud küsimustele. 16. novembril toimus Europoli peakorteris Haagis kolmas justiits- ja siseküsimuste valdkonna andmekaitseametnike võrgustiku koosolek, kus eu-LISA andmekaitseametnik tegi ettekande eu-LISA uue asutamismääruse ettepaneku ja koostalitlusvõimega seotud küsimuste kohta.

Aruandlus ja statistika

Nagu ka varasematel aastatel, esitati kooskõlas õigusliku alusega Eurodaci, SIS II ja VISi tehnilised ja statistilised aruanded. Sellega seoses ootab amet IT-süsteeme reguleeriva õigusraamistiku ning ka eu-LISA asutamismääruse läbivaadatud versioonide vastuvõtmist.

Infohaldusstrateegia meetmete viienda loetelu osana kiitis nõukogu teabevahetuse ja andmekaitse töörühm (DAPIX) 1. detsembril 2016 heaks ameti tegevuskava andmekvaliteedi parandamiseks suuremahulistes IT-süsteemides (dokument 13301/1/16). Selle tegevuskava alusel korraldati sihtotstarbelised kohtumised liikmesriikide ekspertidega, et määrata võimalikud andmekvaliteedi statistilised näitajad, mille abil liikmesriigid saaksid süsteemides sisalduvate andmete kvaliteeti parandada. Kaasati ka ELi asutused, sealhulgas Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex) ja Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Amet (CEPOL), et uurida võimalust lisada asjaomastesse koolitusmaterjalidesse eriotstarbelised andmekvaliteedi moodulid.

2017. aastal täideti kooskõlas õigusliku alusega alljärgnevad konkreetset aruandlusnõuded:

- SIS II 2016. aasta statistika avaldamine ja esitamine ELi institutsioonidele 2017. aasta aprillis;
- SIS II asutuste ajakohastatud loetelu avaldamine Euroopa Liidu Teatajas (ELT C 228) 14. juulil 2017;
- SIS II tehnilise aruande (2015–2016) avaldamine ja esitamine ELi institutsioonidele 2017. aasta novembris;
- Eurodaci 2016. aasta statistika avaldamine ja esitamine ELi institutsioonidele 2017. aasta mais;
- Eurodaci asutuste ajakohastatud nimekirja avaldamine eu-LISA veebisaidil 2017. aasta juunis;
- Eurodaci 2016. aasta aruande avaldamine ja esitamine ELi institutsioonidele 2017. aasta juulis;
- VISi kaks korda aastas tehtava tehnilise aruandega seotud töö alustamine.

Tegevuskava edenemisest anti täielik ülevaade DAPIXile 30. novembril 2017. Samal ajal kui töö tegevuskavaga jätkub, kavatakse nõukogu lisada tegevuskava järelmeetmed infohaldusstrateegia meetmete kuendasse loetellu, mida praegu koostatakse.

Süsteemikoolituse pakkumine liikmesriikidele

Amet pakkus liikmesriikidele järjepidevalt ajakohast koolitust Eurodaci, SIS II ja VISi tehnilise kasutamise valdkonnas, samuti SIRENE töötajatele, Schengeni hindamisrühma liikmetele ja SIS II tehniliste küsimuste juhtivekspertidele. Amet viis 2017. aastal läbi ulatusliku koolituskava: korraldati kokku 42 erinevas ulatuses ja vormis koolituskursust alates väikestest õpikodadest suurte klassiruumiõppe vormis kursusteni ning praktilisest koolitusest veebiseminarideni. Aasta vältel korraldatud koolituskursuste täielik loetelu on esitatud VI lisas. Kõik kavandatud koolitustegevused teostati kavakohaselt. eu-LISA liikmesriikide koolitustel oli 848 osalejat kõigist liikmesriikidest, assotsieerunud riikidest ja süsteemid äsja kasutusele võtnud riikidest.

Keskmine osalenute rahulolu oli 2017. aastal 89,7% ehk 5-palli skaalal 4,48 (vastavalt tulemuslikkuse põhinäitajatele) – see tõendab veenvalt, et eu-LISA kursustel osalenud jäid kogemusega väga rahule, ning annab tunnistust 2017. aastal korraldatud koolitustegevuse üldisest lisaväärtusest (2016. aastal oli rahulolu 88,15% ehk 5-palli skaalal 4,45). Koolitustegevused võetakse kokku iga-aastaselt rakendusaruandes, mis esitatakse nõuanderühmadele ja riiklike kontaktpunktide võrgustiku esindajatele 2018. aasta algul.

Amet on alustanud liikmesriikidele suunatud koolitusstrateegia (2017–2020) ajakohastamist, konsulteerides ulatuslikult eri sidusrühmadega, eelkõige riiklike kontaktpunktide võrgustikuga. Ajakohastamise eesmärk on viia strateegia vastavusse eu-LISA ajakohastatud pikaajalise strateegiaga aastatel 2018–2022.

Uus eu-LISA liikmesriikide koolitusraamistik, mida nimetatakse IT-operaatorite arengukoolitusprogrammiks (DTPITO), võeti kasutusele 2017. aastal. DTPITO loodi eesmärgiga paremini täita liikmesriikide koolitusvajadusi ning pakkuda riikide IT-operaatoritele terviklikku ja süstemaatilist lähenemisviisi eu-LISA koolitustegevusele. Programm on loodud kõigi kolme süsteemi jaoks: Eurodac, SIS II ja VIS. DTPITO võimaldab osalistel täiendada oma teadmisi algtasemest kuni eksperditasemeni kolmeetapilises õppes: algtase (1. tase), kesktase (2. tase) ja edasijõudnute tase (3. tase). Koolitust täiendab koolitusmeetodeid kombineeriv lahendus, mis hõlmab e-kursusi, auditoorset õpet ja hindamiskatseid. DTPITO on osalistelt ja liikmesriikidelt saanud väga kiitvat tagasisidet. 2017. aastal toimunud nelja kursuse keskmine rahulolu oli 90,8% (5-palli skaalal 4,54).

2017. aastal läks eu-LISA SharePointi-põhiselt e-õppe platvormilt üle Moodle'i-põhisele õppekorraldussüsteemile. eu-LISA uue õppekorraldussüsteemi kasutuselevõtt liikmesriikide jaoks on üks olulistest veebi- ja kombineeritud õppe kontseptsioonil põhineva koolituse väljatöötamise ja teostamise eeltingimustest. Praegu annab õppekorraldussüsteem liikmesriikidest pärit kasutajatele piiramatu juurdepääsu õppesisule (koolitusmaterjalid ja -tegevused, lisamaterjalid ja koolituskogukond), loetelule koolituskursustest, millel iga kasutaja on osalenud, veebiõppemoodulitele, mida saavad kasutada kõik õppekorraldussüsteemi kasutajad, ajakohasele koolituskalendrile, eu-LISA koolitusportfelli ülevaatele jne. Riiklikel kontaktpunktidel on eu-LISA õppekorraldussüsteemis juurdepääs kõigile koolituskursustele, et osalisi jälgida ja toetada. Riiklike kontaktpunktide võrgustikul on õppekorraldussüsteemis ka oma ala, kus jagatakse uudiseid ja teavet, ajakohaseid koolituskavu ja koolituse kvartaliaruandeid.

Tegevused 2. strateegilise eesmärgi raames: „Saada Euroopa Liidu tunnustatud IKT-tippkeskuseks ja teenuseosutajaks.“

Jätkuv areng IKT-teenuste ja üldjuhtimise tippkeskuseks saamise suunas

eu-LISA IT-teenuste halduse (ITSM) raamistiku täiendava arendamise ja tugevdamisega on amet jätkanud süsteemide operatiivjuhtimise olemasolevate siseprotsesside säilitamist ja täiustamist, järgides ITIL-standardeid ja parimat tava. 2017. aastal tehti ka eu-LISA integreeritud ITSM-vahendi vajalikud parandused. Käivitati ITSMi 2. etapi projekt, mis hõlmas järgmisi protsesse: kättesaadavuse haldus, suutlikkuse haldus, teadmishaldus ja teenuste pideva täiendamise haldus. Nende protsesside rakendamine on kavas 2018. aastal koos täiustatud aruandluslahenduse kasutuselevõetuga, millele keskenduv eriotstarbeline projekt käivitatakse 2018. aasta algul, alustades uuringuetapiga, milleks tehti ettevalmistused 2017. aastal. Et lihtsustada igapäevast suhtlust eu-LISA töövõtjatega ning tõhustada töövõtjate tulemuslikkuse aruandlust operatiivtegevuse jaoks kehtestatud teenustaseme kokkulepete ja tulemuslikkuse põhinäitajate alusel, algatati 2017. aastal projekt eesmärgiga tagada töövõtjatele juurdepääs eu-LISA integreeritud ITSM-vahendile. Uute ITSM-protsesside rakendamine – eelkõige teenuste pideva täiendamise haldus, täiustatud aruandluslahenduse loomine ja eu-LISA töövõtjatele juurdepääsu tagamine integreeritud ITSM-vahendile – suurendab oluliselt igapäevase operatiivtegevuse tõhusust, samuti teenustaseme kokkulepete täitmise ja tulemuslikkuse võtmenäitajate hindamist ja aruandlust. Seega suudab eu-LISA täiendavalt tuvastada ja teostada tegevusi, millega täiustada teenuste kvaliteeti ning kehtestatud ITSM-protsesside ja teenusemudeli tõhusust ja tulemuslikkust, suurendades oluliselt ka IT-teenuste osutamise kulutõhusust, ilma et väheneks klientide rahulolu. IT-teenuste halduse protsesside senisest koordineerituma integreerimise eesmärk on tagada pidev kontroll, suurem tõhusus ja võimalus pidevalt täiustada eu-LISA teenuseid.

Peale selle lihtsustati ja seostati projektiportfelli halduse protsesse, et tagada tõhus rakendamine. Toimub Microsofti projekti (MSP) platvormi edasiarendamine koos kõigi projektide integreeritud kavandamise, ressursside jaotamise ja sõltuvustega.

2017. aasta keskpaigas loodi ameti projektijuhtimisbüroo (EPMO). Projektijuhtimisbüroo missioon on kõikide eu-LISA projektide ja programmide integreerimine ja jälgimine ning ametisisese juhtimise toetamine, et tagada läbipaistvus, aruandekohustus ning projekti-/programmijuhtimise valdkonna ühtsete standardite ja parima tava kasutuselevõtt, mis omakorda tagab sidusrühmade rahulolu ja võimaldab parandada ametisisest juhtimist; projektijuhtimisbüroo on teabe kogumise ja ameti organite vahelise teabevahetuse keskus. Samuti jätkas amet oma projektijuhtimisraamistiku arendamist vastavalt PRINCE 2 (PRINCE: Projects in Controlled Environments (projektid reguleeritud keskkonnas)) metoodikale.

Ameti tippkeskusena arenemise põhielement on sidusrühmade järjepidev ja läbipaistev kaasamine ning dialoog nendega, eelkõige liikmesriikide ja Euroopa Komisjoniga, ning see tegevus jätkus kogu aasta jooksul. Sellise kaasamise platvormina toimivad haldusnõukogu ja nõuanderühmad. Samal ajal pidas amet oma volituste piires avatud dialoogi ning lõi ja arendas partnerlussuhteid teiste IKT-juhtimise valdkonnas tegutsevate asutustega.

Kooskõlas ameti asutamismääruse artikliga 31 andis komisjon tihedas koostöös haldusnõukoguga ameti tegevusele hinnangu, mis valmis 2016. aasta veebruaris. Ameti asutamismääruse alusel uuriti hinnangus, kuidas aitab amet kaasa suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimisele ja milline on tema osa liidu tasandi koordineeritud, kulutõhusa ja sidusa IT-keskkonna väljaarendamist taotlevas liidu strateegias, mis tuleb lähiaastatel koostada. eu-LISA tegevuse välishindamise tulemusena esitatud järeldusi ja soovitusi on piisavalt arvesse võetud asjaomase tegevuskava raames. 2017. aasta märtsis võttis haldusnõukogu vastu tegevuskava tegevusdirektori esitatud muude kui seadusandlike soovitude kohta ning 2017. aasta novembris võttis haldusnõukogu teadmiseks uue teabe tegevuskava rakendamise seisu kohta. Nagu võis eeldada, esitati Euroopa Komisjoni hinnangu alusel 2017. aastal ka ettepanek ameti volituste muutmiseks, võttes arvesse hinnangus esitatud soovitusi.

Ameti tehnilise ja tegevusliku oskusteabe suurendamine

Muudatusehaldus

Muudatusehalduse protsess tagab koordineeritud ja läbipaistva lähenemisviisi ameti hallatavate süsteemide (praegu Eurodac, SIS II, VIS ja BMS) vajalike muudatuste tuvastamisele, hindamisele ja rakendamisele, et süsteemid vastaksid liikmesriikide vajadustele ning neid reguleerivate õigusaktide muudatustele.

2017. aastal sai eu-LISA 9 uut SIS II muutmistaotlust (ja lõpetas 6 taotluse töötlemise), 16 uut VISi ja BMSi muutmistaotlust (ja lõpetas 25 taotluse töötlemise) ning 3 uut Eurodaci muutmistaotlust (ja lõpetas 6 taotluse töötlemise).

Võrreldes 2016. aastaga oli uute muutmistaotluste koguarv 2017. aastal väiksem. Uute rakendamiseks hinnatavate muutmistaotluste keerukuste on siiski endiselt kõrge. Ettepanekutes esitatud muudatuste keerukuse tõttu ning nende mõju tõttu riiklikele ja kesksüsteemile püsib liikmesriikidelt ja eu-LISA-lt nõutav töökoormus muutumatuna või on isegi suurem kui varem.

Tänu liikmesriikide ekspertide ja eu-LISA suurepärasele koostööle muudatusehalduse töörühmas on alati suudetud jõuda kokkuleppele kavandatavates tehnilistes täiustustes ning meetmetes, mida on vaja võtta muudatuste elluviimiseks, et süsteemid oleksid jätkuvalt vastavuses kehtivate määrustega.

Ühtse muudatusehalduse protsessi vastuvõtmisega kehtestas eu-LISA sidusama ja kontrollitavama süsteemide arendamise ja hooldamise meetodi, mille rakendamist jätkati kogu aasta jooksul. Aasta jooksul tegi amet tihedas koostöös liikmesriikide ja Euroopa Komisjoniga olulist tööd, et läbi vaadata muudatusehalduse protsess ja seda täiustada ning seda tööd jätkatakse ka 2018. aastal. Muudatusehalduse protsessi kavandatavate muudatuste osas konsulteerib amet PRINCE 2 metoodikat järgides ka andmekaitseametniku ja turvaametnikuga. Muudatusehalduse protsessi peamine eesmärk on leida ressursse ja tagada klientide rahulolu. 2017. aastal esitati nõuanderühmadele muudatusehalduse töörühma aastaaruanne, mille suhtes liikmesriigid väljendasid positiivseid arvamusi.

Tehnoloogiaseire

Tehnoloogiaseire tegevusüksus jätkas 2017. aastal oluliste tehnoloogiaarenduste uurimist kooskõlas aastakavaga, mis koostati ja esitati nõuanderühmadele 2017. aasta veebruaris. Selle töö tulemustest anti aru ametisestele ja -välistele sidusrühmadele. 2017. aasta veebruaris esitati nõuanderühmadele IT-turvet käsitlev aruanne pealkirjaga „Protecting large-scale IT systems developed and/or managed by eu-LISA from modern threats“ („eu-LISA välja töötatud ja/või hallatavate suuremahuliste IT-süsteemide kaitsmine nüüdisaegsete ohtude eest“). Vastavalt nõuanderühmade eelnenud aastate taotlustele rõhutati endisest rohkem teadusuuringute seire projektidest saadavaid andmeid.

2017. aasta prioriteetide seas olid biomeetria ning IT-süsteemide kasutatavuse ja andmekvaliteedi parandamise tehnoloogiad. Biomeetriauringust saadud teadmised andsid olulist lisaväärtust ameti töös rakendusaktide eelnõude koostamisel biomeetrilise toimivuse ja kvaliteedi ning seadmete miinimumstandardite kohta. Samuti aitas see ametil parandada ühise biomeetrilise võrdlemise teenuse teostatavusele keskenduva uuringu kvaliteeti. Komisjoni juhitud uuringutes Euroopa otsinguportaali ja ühise isikuandmete hoidla teemal tulid kasuks teadmised IT-süsteemide kasutatavuse ja paindlikkusega seotud tehnoloogiate uuringust. Lisaks toetati olulisel määral EESI süsteemiarhitektuuri kavandamise tööd. Tehtud töö oluline alus oli andmekvaliteedi parandamise tehnoloogiate teadusuuringute seire, kuna amet koordineeris andmekvaliteedi tegevuskava, mis kiideti heaks infohaldusstrateegia meetmete viiendas loetelus.

Koostamisel on hajusraamatu tehnoloogia (mille tuntuim rakendus on plokiahel) aruanne ning see tehakse sidusrühmadele eeldatavasti kättesaadavaks 2018. aasta algul. Arvestades tegevuse tulemusi, tagamaks, et teadusuuringute tulemused oleksid rakendatavad ameti ja tema sidusrühmade jaoks, konkureerivad vajadusi (teadus- ja arendusametniku tõhus kaasatus seoses EESI ja koostalitlusvõime tegevustega) ning piiratud ressursse (teadus- ja arendustegevuse üksusele ei olnud võimalik tagada esialgu kavandatud toetust), ei olnud võimalik lõpetada kavandatud lõpparuannet IT tõhususe ja kasutajasõbralikkuse parandamise tehnoloogiate kohta. Teostati kõik muud kavandatud tegevused:

- 8. juuni valdkonnaüritus Strasbourgis, kus keskenduti koostalitlusvõimega seotud teemadele;
- andmekvaliteeti käsitlevas ameti tegevuskavas määratletud ja loetletud meetmete võtmine ning liikmesriikidele ülevaate andmine teabevahetuse ja andmekaitse töörühma 2017. aasta detsembri koosolekul;
- infosüsteemide ja koostalitlusvõime kõrgetasemelise eksperdirühma koostalitlusvõimeteemaliste arutelude ja tegevuse toetamine;
- tegevuskavas ette nähtud paneelarutelu korraldamine ja läbiviimine Euroopa politseikongressil 21.–22. veebruaril 2017;
- ettekanded reisiterminalide maailmanäituse konverentsil (BIOSIG 2017), Euroopa biomeetriaühingu (EAB) teadusprojektide konverentsil jne;
- tippkvaliteetse sisuga aastakonverentsi edukas läbiviimine.

Tehnoloogiastrateegia

Haldusnõukogu soovitusel arutati nõuanderühmade koosolekutel (2.–6. oktoober 2017) eu-LISA tehnoloogiastrateegiat ning jõuti kokkuleppele, et ühel esseisval nõuanderühmade koosolekul esitatakse vastav tegevuskava. Tegevuskava on praegu eu-LISA tehnoloogiastrateegia ümberkujundamise raames koostamisel, et võtta arvesse uusi arenguid pärast selle esmast esitamist.

Praegu käitatakse kõiki eu-LISA operatiivjuhtimise all olevaid süsteeme seoses rakenduste ja taristuga eri platvormidel ning neil on oma operatiivjuhtimisvahendite komplektid. Probleem on selles, et arvestades üha suuremat nõudlust, tuleb teha tööd praeguse tehnoloogia mastaabimiseks. Lisaks on praeguse taristukorralduse tõttu üha keerukam täita liikmesriikidega sõlmitud teenustaseme kokkuleppeid ning eu-LISA olemasolev

tehnoloogiamaaastik vajab positsiooni parandamiseks ja uute teenuste (nt EES, ETIAS jms) osutamise võimaldamiseks palju muudatusi. Ehkki praeguse korraldusega on õnnestunud tagada stabiilsed operatiivjuhtimisteenused, suurendab andmesilodest koosnev tehnoloogiataristu omamise kogumaksumust. Mastaabisäästu loomiseks ja praeguse olukorra parandamiseks peaks eu-LISA uuendama oma tehnoloogiavaldkonda, et tagada paindlikkus, teenuste osutamine, turvalisus ja omamise väiksem kogumaksumus. Seda vajadust arvestades on tuvastatud neli põhivaldkonda eu-LISA tehnoloogiastrateegia arendamiseks:

- arukas taristu – aitab eu-LISA-l osutada paremat teenust liikmesriikidele, teha paremini koostööd ja rakendada uuendusi ning vähendada prognoositavamalt kulusid;
- katkematu tarne – loob väärtust tänu kiiremale, sagedamale ja usaldusväärsemale tarkvara koostamisele, testimisele ja väljalaskmisele;
- virtuaalne operatsioonikeskus – läbivseire kombineerimine analüütikaga aitab prognoosida seadmete tõrkeid, vähendada prognoosimatut rikkeaega ning saada väärtuslikke teadmisi usaldusväärsuse ja hooldatavuse kohta;
- täiustatud turbeprotsessid – aitavad eu-LISA-l avada kogutud andmete täielik potentsiaal ning pakkuda võimsaid vahendeid pidevaks turvaohutude tõrjeks.

Tegevused 3. strateegilise eesmärgi raames: „Areneda ELi IKT- ja oskusteabe põhikeskusena“

Partnerlussuhted liikmesriikide, Euroopa Liidu institutsioonide ja muude sidusrühmadega

29. juunil 2017 esitas komisjon eu-LISA asutamismääruse muutmise ettepaneku,⁹ milles pakutakse välja mitu praegu kohaldatava eu-LISA määruse muudatust. Need muudatused tulenevad nii välishindamise tulemusena esitatud soovitustest kui ka poliitika-, õigus- ja faktilisest kontekstist. Osa neist kavandatavatest uuendustest, eriti seoses ameti rolliga koostalitlusvõime ja andmekvaliteedi valdkonnas, on juba kajastatud komisjoni 6. aprilli 2016. aasta teatises piirivalve ja julgeoleku tugevamate ja arukamate infosüsteemide kohta,¹⁰ infosüsteemide ja koostalitlusvõime kõrgetasemelise eksperdirühma 11. mai 2017. aasta lõpparuandes,¹¹ komisjoni 16. mai 2017. aasta seitsmendas eduaruandes tulemusliku ja tegeliku julgeolekuliidu suunas liikumise kohta¹² ning nõukogu 8. juuni 2017. aasta järeldustes edasiste sammude kohta teabevahetuse parandamiseks ja ELi infosüsteemide koostalitlusvõime tagamiseks¹³. Ettepaneku üle toimuvad läbirääkimised, mida eu-LISA on vastavalt nõudmisele igati toetanud. Ettepanekut arutati teabevahetuse ja andmekaitse töörühma ja eu-LISA koosseisus 13.–14. juulil, 19. septembril ja 9. oktoobril ning ettekanne kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile tehti 7. septembril 2017.

Tulevase süsteemiarenduse valdkonnas on eu-LISA suurel määral toetanud arutelusid SIS II, Eurodaci ja ECRIS-TCN-süsteemi uute seadusandlike ettepanekute üle asjaomastes nõukogu töörühmades, tehes samal ajal tihedat koostööd Euroopa Komisjoniga. Lisaks on amet tihedas koostöös liikmesriikide ja Euroopa Komisjoniga oluliselt edendanud projekti, mille eesmärk on rakendada SIS II-s kesksed AFISE funktsioonid ja tänu millele peaksid seotud funktsioonid eeldatavasti olema kättesaadavad juba 2018. aasta alguses.

⁹ Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, mis käsitleb Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ametit ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1987/2006 ja nõukogu otsust 2007/533/JSK ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1077/2011 [2017/0145 (COD)].

¹⁰ 7644/17.

¹¹ Ares(2017)2412067 – 11.05.2017.

¹² COM(2017) 261 (final).

¹³ 10151/17.

eu-LISA jätkas komisjoni loodud kõrgetasemelise infosüsteemide ja koostalitlusvõime eksperdirühma töö toetamist konstruktiivsel ja ennetaval viisil. Lisaks koostalitlusvõime põhirühmas peetud arutelude toetamisele analüüse toetavate eksperditeadmiste ning dokumentide pakkumisega (nt automaatse biomeetrilise tuvastussüsteemi (ABIS) tegevuskava kavand), osales amet ka kõigis kolmes allrühmas, milles käsitletakse vastavalt praegusi süsteeme, uusi süsteeme ja koostalitlusvõimet. Nendes rühmades tagas eu-LISA ka olulised reaalsed sisendid, sealhulgas andmekvaliteedi aruanded ja sellega seotud parandusettepanekud, dokumentaalne ülevaade süsteemi praegusest suutlikkusest ja osutatavatest teenustest ning andmearhitektuuri esialgne projekt. Eksperdirühma lõpparuanne, mis avaldati 5. mail 2017, sisaldab ameti edasiseks tööks mitut soovitusi, mis põhinevad komisjoni, ELi asutuste ja liikmesriikide ennetaval tegevusel ja ühisaruteludel avaldamisele eelnenud 12 kuu jooksul. Eksperdirühma kokkulepe usaldada ameti suutlikkust edendada kavandatava tegevusega IT-süsteemide koostalitlusvõimet Euroopas tõendab ameti panusekvaliteeti ning eu-LISA teadmiste, oskusteabe ja suutlikkuse tunnustamist.

Kõrgetasemelise eksperdirühma lõpparuandes soovitati eu-LISA-l analüüsida ühise biomeetrilise võrdlemise teenuse võimaliku rakendamise tehnilisi ja operatiivküsimusi. Seepärast juhtis amet ühise biomeetrilise võrdlemise teenuse teostatavuse uuringut ja lõpetas selle töö 2017. aasta novembris, jagades tulemusi Euroopa Komisjoniga, et komisjon saaks neid arvesse võtta koostalitlusvõime raamistiku loomist käsitlevate seadusandlike ettepanekute koostamisel. Amet toetas Euroopa Komisjoni palju ka viimase uuringutes Euroopa otsinguportaali ja isikuandmete ühishoidla teemal, osaledes korralistel erikoosolekutel, et tagada kavandatava töö tehniline teostatavus ja terviklikkus. Suuremahulistes IT-süsteemides sisalduvate andmete kvaliteedi parandamist rõhutatakse vajadusena ning seoses sellega toimis amet infohaldusstrateegia meetmete viienda loetelu kontekstis välja töötatud andmekvaliteedi parandamise tegevuskava koordineerijana. Teabevahetuse ja andmekaitse töörühm kiitis selle tegevuskava heaks 1. detsembril 2016. Kõrgetasemelise eksperdirühma aruandes soovitatakse, et tegevuskava rakendaksid liikmesriigid, Euroopa Komisjon ja eu-LISA. Amet on juba võtnud praeguste süsteemide jaoks kasutusele andmekvaliteedi täiustatud aruandluse, uurinud ühiste andmekvaliteedi näitajate võimalikku kasutamist ja otsinud võimalusi, et lisada asjakohane materjal õppekavadesse praegusest suuremas ulatuses. Seda tööd jätkatakse 2018. aastal.

Seoses muude süsteemidega, mis lisatakse tõenäoliselt lähiaastatel eu-LISA volitustele, jätkas amet ettevalmistusi riiki sisenemise ja riigist lahkumise Euroopa süsteemi rakendamiseks ning toetas jätkuvalt läbirääkimisi ELi reisiinfo ja -lubade süsteemi käsitleva määruse ettepaneku üle. Seoses EESiga alustas amet 2017. aasta algul ettevalmistusi, moodustades ametisisese sihtotstarbelise projektirühma, mis täidaks kõiki vajalikke ülesandeid seoses tehniliste kirjelduste koostamise, vajalike spetsialistide värbamise ning kõigi hanketegevuste ettevalmistamise ja alustamisega. Liikmesriigid kaasati tegevuses osalemiseks kogu aasta jooksul tehnilistesse erikohtumistesse ja veebiseminaridesse, tagamaks, et süsteeminõuded oleksid tehnilistes kirjeldustes nõuetekohaselt arvesse võetud.

25. oktoobril võttis Euroopa Parlament vastu riiki sisenemise ja riigist lahkumise Euroopa süsteemi määruse ja määruse, millega muudetakse Schengeni piirieskirju seoses EESiga; tekst võeti vastu täiskogu istungil. 20. novembril tegi nõukogu sama. EESi määrus jõustus pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas 29. detsembril 2017.

Korraldatud on sidusrühmade üritusi koostööpartneritega, et tutvustada ja arutada ameti tegevust ja plaane, eelkõige kohtumine diplomaatiliste esinduste juhtidega 23. märtsil Tallinnas, kohtumine justiits- ja siseküsimuste nõunikega 28. märtsil Brüsselis ning kohtumine kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni liikmetega 10. mail 2017. Aruandeperioodil õnnestus eu-LISA-l lisaks kavandatud visiitidele ja infotundidele korraldada mitu kõrgetasemelist kohtumist ja kanda veebis üle väga tähtsate isikute külastusi (Eesti president ja peaminister, õigus- ja tarbijaküsimuste ning soolise võrdõiguslikkuse volinik).

Korraldati sidusrühmade üritusi koostööpartneritega, et tutvustada ameti volitusi, juhtida tähelepanu eu-LISA suuremahuliste IT-süsteemidega seotud tegevusprotsessidele ning vahetada arvamusi ameti tegevuse ja kavade kohta. Need hõlmasid järgmisi üritusi:

- rände, siseasjade ja kodakondsuse voliniku ja Eesti siseministri ametlik visiit 7. juulil 2017;
- Soome siseministeriumi peakantsleri ja Eesti siseministeriumi kantsleri ametlik visiit 10. augustil 2017;

- Euroopa Liidu Nõukogu terrorismi tööühma (rahvusvahelised aspektid) terrorismivastase võitluse ekspertide visiit 4. septembril 2017.

Partnerlus muude asutustega

Seoses koostööga muude asutustega osaleb amet jätkuvalt aktiivselt justiits- ja siseküsimumustega tegelevate asutuste võrgustikus, mille eesistuja oli 2017. aastal Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus (EMCDDA), ning toetab võrgustiku tegevust. Aruandeperioodil toetasid eu-LISA esindajad arutelusid, eelkõige IKT-koordineerimise, -koolituse ja -poliitikaga seotud kohtumiste ajal. Näitena positiivsest panusest kõnealuses valdkonnas tuleb märkida, et amet võttis vastutuse „EU CONFIDENTIAL“ tasemel salastatud teabe vahetamisega seotud kahepoolsete kokkulepete koordineerimise eest. Lisaks on amet valmis vajalikul määral abistama järgmist võrgustiku eesistujat – Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituuti seoses justiits- ja siseküsimumustega tegelevate asutuste IKT-ekspertide kohtumisega. 20.–21. aprillil 2017 toimunud eksperdikohtumisel teemal „Interneti suurenev mõju, küberruumi ekspluateerimine ja uute tehnoloogiate muutuv laad – probleemid ja võimalused justiits- ja siseküsimumustega tegelevate asutuste töös“, mis oli üks justiits- ja siseküsimumustega tegelevate asutuste 2017. aasta prioriteetvaldkondi, andis eu-LISA ülevaate asjakohastest teemadest ameti vaatenurgast.

Amet aitas mitme kuu jooksul ette valmistada justiits- ja siseküsimumustega tegelevate asutuste aasta põhisuundumust, aastakohtumist 2017. aasta novembris. eu-LISA andis olulisi sisendandmeid justiits- ja siseküsimumustega tegelevate asutuste 2017. aasta koostööd käsitlevasse lõpparuandesse, rõhutades eriti koostalitlusvõime küsimusi. Võttes arvesse eu-LISA ennetavat lähenemisviisi ning olulist panust infosüsteemide ja koostalitlusvõime kõrgetasemelise eksperdirühma tegevusse, jätkab amet eelduste kohaselt ühiseid arutelusid ning koordineerib justiits- ja siseküsimumustega tegelevate asutuste (Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet (EASO), eu-LISA, Eurojust, Europol, Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (FRA) ja Frontex) koostööd.

Ühtse lähenemisviisi saavutamiseks ning ühise panuse andmiseks ELi rände-, varjupaiga-, julgeoleku- ja piirihalduspoliitikasse tegi eu-LISA ettepaneku, et justiits- ja siseküsimumustega tegelevad asutused peaksid osalema korrapärasel kohtumistel erasektoriga. Sellele vastavalt kutsutakse eu-LISA korraldatavatele ja võõrustatavatele tööstusharu ümarlauaüritustele nüüdsest ka kõik justiits- ja siseküsimumuste valdkonna partnerasutused.

EASO, CEPOLi ja Frontexiga lepiti kokku ja sõlmiti kahepoolset üksikasjalikud ja konkreetset iga-aastased koostöökavad ajavahemikuks 2017–2018. 19. septembril 2017 sõlmisid eu-LISA ja Eurojust vastastikuse mõistmise memorandumid. 2017. aastal valmis eu-LISA ja Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeameti (ENISA) töökokkulepe ning see allkirjastati 10. jaanuaril 2018. Teostati mitu projekti, milles vahetati korrapäraselt teavet ja jagati parimaid tavasid muude ELi partnerasutustega. 2017. aastal jätkusid ka ettevalmistused Frontexi varukeskuse majutamiseks eu-LISA poolt ning need ettevalmistused peaksid lõppema 2018. aastal. eu-LISA ja Europol ühendasid jõud koostöös Eesti siseministeeriumiga ja korraldasid 8. novembril 2017 liikmesriigi, Euroopa ja rahvusvahelise tasandi turvaekspertide kohtumise. eu-LISA ja CEPOL edendavad kutseõppetegevuse tõhustamist, korraldades ühiselt iga-aastast koolitajate koolituskursust SIS II, VISi ja Eurodaci IT-operaatoritele. Osalised EASOst, Eurojustist, Europolist, FRAst ja Frontexist toetasid eu-LISA neljanda aastakonverentsi korraldamist 17.–18. oktoobril ning osalesid aktiivselt aruteludes justiits- ja siseküsimumuste valdkonna digiülemineku, sisejulgeoleku ja koostalitlusvõime ning andmekaitse ja põhiõiguste üle.

2017. aastal kinnitas eu-LISA, et on valmis olema ajavahemikul 2020. aasta märtsist 2021. aasta märtsini ELi asutuste võrgustiku eesistuja. Eesootav eesistumine pakub ametile suurepäraselt võimalust veelgi tugevdada ELi asutuste võrgustiku rolli ja positsiooni Euroopas. Peale selle annaks eesistumine eu-LISA-le võimaluse tõendada oma suutlikkust olla eeskujuks muudele ELi asutustele ja institutsioonidele. ELi asutuste võrgustiku koordineerimise kohustuste täitmine ning võrgustiku koostöötegevuse tõhus ja struktureeritud haldamine oleks ametile lisaväärtus. Peale eesistumise ametisest ettevalmistuste lisati ameti järgnevatel perioodidel planeerimisdokumenti vastav uus eesmärk.

Tegevused 4. strateegilise eesmärgi raames: „Areneda ajakohaseks, tõhusaks ja paindlikuks organisatsiooniks“

2017. aastal tähistas amet on viiendat täiemahulist tegutsemisaastat. Ka 2017. aastal oli ametil keerukas ülesanne tagada siseprotsesside pidev konsolideerimine ja täiustamine, keskendudes nende tõhususe ja tulemuslikkuse suurendamisele.

Strateegiline ja operatiivtegevuse planeerimine

Kolm aastat pärast vastuvõtmist vajas eu-LISA pikaajaline strateegia aastatel 2014–2020 ajakohastamist. Ameti tegevuskeskkond on poliitilist ja tegelikku reaalsust arvesse võttes oluliselt muutunud ning lisandunud on uusi probleeme. Et probleeme asjakohaselt lahendada, vaadati ametis põhjalikult läbi strateegia ning selles osalesid ameti juhtisikud ja eksperdid. Läbivaatamine hõlmas seniste saavutuste, välis- ja sisekeskkonna ning tegevdirektori 2017. aasta märtsis haldusnõukogule esitatud visioonidokumendi analüüsi. Selle ametisisese töö tulemusena koostas amet ja esitas haldusnõukogule vastuvõtmiseks pikaajalise strateegia uuendatud versiooni, mis hõlmab perioodi 2018–2022. Oma 2017. aasta novembri koosolekul võttis haldusnõukogu strateegia uuendatud versiooni ettepaneku vastu.

Ajakohastatud dokumendis viidi strateegilised eesmärgid ja sihid vastavusse poliitilise ja operatiivtegevuse nüüdse kontekstiga. Ameti missioon, visioon ja põhiväärtused jäid samaks. Dokumendis kehtestatakse ameti tulevase tegevuse raamistik ning seetõttu saab sel olema oluline mõju ameti tööle ja töötajatele.

2017. aasta oktoobri algul võttis haldusnõukogu vastu eu-LISA programmdokumendi ajavahemikuks 2018–2020. Oktoobris esitas amet koostöös Euroopa Komisjoniga nõuanderühmadele edukalt ajavahemiku 2019–2021 programmdokumendi esimese kavandi, mis esitati haldusnõukogule läbivaatamiseks 2017. aasta novembris. 2017. aasta detsembris väljendasid nõuanderühmad dokumendi suhtes oma poolehoidu.

Samal ajal jätkas amet töösuhete edendamist nõuanderühmadega, eelkõige nõuanderühmade kaasamisega igaaastase planeerimistsükli kõige varajasemasse etappi, et tõhustada planeerimisprotsessi ja kasutada võimalikult palju rühmade valduses olevat tehnilist oskusteavet.

Planeerimisprotsessi toetamiseks uuendas amet oluliselt oma spetsiifilist planeerimiskonstruktsiooni, millega kahandas töökoormust ja vähendas veelgi tehniliste vigade tõenäosust.

2017. aasta algul esitas eu-LISA 2016. aasta konsolideeritud tegevusaruande, mille kohta nõuanderühmad väljendasid positiivset arvamust ja mille haldusnõukogu võttis vastu 2017. aasta märtsis. Aasta jooksul esitas amet haldusnõukogule kaks rakendusaruannet, et teavitada haldusnõukogu 2017. aastaks kavandatud tegevuste rakendamise seisust.

Ameti juhtimisraamistiku arendamine

Amet tugevdas oma juhtimisraamistikku üldise kvaliteedijuhtimissüsteemi rakendamise abil. Selleks otsustas amet kasutada ühise hindamisraamistiku (CAF) meetodikat ning esimeses etapis tehti lähenemisviisis kohandused eu-LISA tegevuskeskkonna arvessevõtmiseks. Seejärel moodustati eriotstarbeline enesehindamisrühm, et viia läbi analüüsietapp 2017. aasta I ja II kvartalis. Sellel perioodil tegi töörühm kindlaks tugevad küljed ja parandamist vajavad valdkonnad vastavalt CAFi määratlustele ning esitas mitu esialgset soovitusi selle kohta, kuidas parandada ameti teenuste ja protsesside kvaliteeti.

Tulemused võeti kokku eriaruandes 2017. aasta suvel ning juhtkond arutas neid täiendavalt sügisel teemakohases õpikojas, mida juhtis tegevust toetanud töövõtja. Ühtekokku vaadati üritusel läbi 113 paljude ameti tegevusvaldkondadega seotud ettepanekut (st nende puhul kaaluti strateegilist olulisust eu-LISA jaoks), et selgitada välja kõige olulisemad teemad eesootavaks kvaliteedi parandamise perioodiks, st CAFi meetodika kohaseks kaheaastaseks perioodiks, mille kestel võetakse parandusmeetmed.

Õpikojas lepiti kokku 12 meetme võtmises kvaliteedi parandamiseks. Need meetmed olid seotud organisatsiooni eri teemade ja elementidega, näiteks inimressursid, finantsjuhtimine ja sidusrühmade haldus. Sellele vastavalt on igale meetmele määratud eraldi vastutaja ning 2017. aasta lõpus kehtestati esialgne kvaliteedi parandamise kava, millesse on koondatud kõik meetmed. Eelduste kohaselt hakkab amet seda kava rakendama alates 2018. aasta I kvartalist.

Finantsjuhtimine

eu-LISA jätkas ametisestest finantsprotsesside ja -menetluste arendamist ja tugevdamist, et tagada olemasolevate finantsvahendite läbipaistev ja tõhus haldamine. Kehtestati tegevuspõhise eelarvestamise tulevaseks kasutuselevõtuks nõutavad elemendid, tagades ka ameti finants- ja hankemenetluste järjepideva seire ja arendamise.

Finants- ja hanketalitus võttis uusi meetmeid tulevikuks planeerimiseks, eeskätt eelarve- ja hankevaldkonnas, ning muudatuste elluviimiseks oma protsessides – 2018. aastal minnakse enamikus finants-, eelarve-, varahaldus- ja hankevaldkonna tööahelates järk-järgult üle paberivabadele elektroonilistele töövoogudele ARESeS (Advanced Records System). Alustatakse ka e-hanke kasutuselevõttu. Ameti jätkuva edu tagamiseks on oluline kujundada ümber protsessid, kuna töökoormuse suurenemise tingimustes ei ole alati võimalik võtta uute ülesannete täitmiseks tööle uusi töötajaid.

Hanked

Ameti hanketegevusi lihtsustati ja seostati konsolideerides ja täiustades finants- ja hankemenetlusi, sealhulgas e-hanke vahendite kasutuselevõtu esmaetappi. Eriti suurt tähelepanu pöörati lepinguhaldusele, eriti selliste keerukate lepingute puhul nagu VISi/BMSi 2016. aastal sõlmitud MWO-raamlepingud ning Strasbourgi operatiivkeskuse ümber- ja juurdeehituse leping.

Logistika ja rajatisehaldus

Seoses Tallinnasse rajatava uue peakorteri hoone ehitustöödega on edenenud vastavalt ettenähtud kindlaksmääratud projektikavale. Tähtpäevaks esitati kuus ehitustööde hanke pakkumust. Ehitusleping sõlmiti lõpuks 29. märtsil 2017 äriühinguga Fund Ehitus OÜ ning selle maksumus on 8 759 889,60 eurot. Ehitustööd algasid 2017. aasta aprillis. Oluline etapp eu-LISA uue peahoone (asukohaga Põhja-Tallinnas) rajamisel oli 29. september 2017, mil Riigi Kinnisvara AS korraldas koostöös Eesti siseministeeriumiga peahoone nurgakivi asetamise tseremoonia, millel osalesid ka eu-LISA ja tema töötajad ning millega tähistati sümboolselt uue peahoone suuremate ehitustööde alustamist. eu-LISA uus peakorter peaks koos sisustusega valmima ja üle antama 2018. aasta suvel, mil alustatakse ka kolimisega.

Ameti Strasbourgis asuva operatiivkeskuse juurdeehituse töodes on samuti toimunud edasimineku. Ameti töötajad on kolunud uude büroohoonesse, energiavarustushoone on viimastes arendusetappides ja töövõtja alustas andmekeskuse hoone töid 2017. aasta septembris. Sellegipoolest püsib üldine kahtlus, et renoveeritud büroost Strasbourgis ei piisa kõikide nõutavate ameti töötajate ja töövõtjate paigutamiseks, võttes arvesse olulisi eesiseisvaid arenguid justiits- ja siseküsimuste valdkonnas, täpsemalt EESi loomine, ETIASe, ECRIS-TCN-süsteemi kasutuselevõtt jms. Amet koostas tegevuskoha teise juurdeehituse põhjenduse, et täita oma volituste laiendamise ja ametile usaldatavate uute süsteemidega kaasnevaid tulevasi vajadusi. Põhjendus esitati haldusnõukogule ja haldusnõukogu arutas seda 2017. aasta novembris.

Inimressursid

Personalijuhtimise valdkonna tegevuses keskendus amet 2017. aastal oma töötajate hoidmisele ja pidevale arendamisele teadmiste ja oskuste tõhusa juhtimise kaudu, rakendades samal ajal töötajate isiklike arengukavu. Lõpule viidi pädevusraamistiku arendamine põhi-, kutse- ja funktsionaalse pädevuse osas ning seda hakati rakendama värbamisel ja õppe- ja arendustegevuses. Edendati tööd seoses juhatajate juhtimispädevusega, et viia

kõnealune töö lõpule 2018. aasta I kvartalis. Tähelepanu pöörati lisatöötajate värbamisele riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi jaoks, mida hakatakse välja töötama 2018. aastal. Samuti alustas amet tööd lähiaastatel rakendatava tervise- ja ohutuspoliitika väljatöötamiseks.

2017. aastal olid eu-LISAs järgmised kinnitatud ametikohad: 131 ajutist teenistujat (TA), 27 lepingulist töötajat (CA) ja 9 lähetatud riiklikku eksperti (SNE). Ametikohtade loetelus olevate ametikohtade koguarv vähenes võrreldes 2016. aastaga personalikärbete tõttu 3 võrra ning ametikohtade loetelu koosnes 115 ametikohast; samas suurendati ametikohtade loetelu 16 uue ametikoha võrra. 2017. aasta detsembri lõpus oli ametil 153 täistööajaga töötajat: 114 ajutist teenistujat, 32 lepingulist töötajat ja 7 lähetatud riiklikku eksperti. Neist 75 ajutist teenistujat, 21 lepingulist töötajat ja 5 lähetatud riiklikku eksperti töötasid Strasbourgis, 39 ajutist teenistujat, 8 lepingulist töötajat ja 2 lähetatud riiklikku eksperti Tallinnas ja 2 lepingulist töötajat eu-LISA kontaktbüroos Brüsselis. Tööjõuvoolavus oli 3,27%, sest 2017. aastal lahkus organisatsioonist 5 töötajat. See jääb alla tööjõuvoolavusele seatud tulemuslikkuse põhinäitaja sihttasemele (5%). Probleem on rohkem seotud Tallinna peakorteriga, sest seal oli tööjõuvoolavus 5,13%.

Õppe- ja arendustegevuse valdkonna põhisaavutused olid 2017. aastal eu-LISA juhtkonna toetamine, iLearn (eu-LISA õppekorraldussüsteem) arendamine, eu-LISA pädevusraamistiku täiendamine, aasta õppeplaani rakendamine ning töötajate kaasatuse uuring ja selle järeelmeetmed.

Välissuhtluse edasine arendamine

Aruandeperioodi jooksul edendas amet jätkuvalt oma positiivset kuvandit läbipaistva ja üldsuse ees aruandekohustusliku Euroopa Liidu organisatsioonina. Kooskõlas eu-LISA uuendatud välissuhtlus- ja teabestrategiega aastateks 2017–2020, mille haldusnõukogu kiitis heaks 22. märtsil 2017, lähtudes 2016. aastal toimunud põhjalikust ettevalmistustööst ning konsulteerimisest ametisiseste ja -väliste sidusrühmadega, viidi tulemuslikkuse, seire ja hindamise struktureeritud standardite alusel täielikult ellu strateegiline kommunikatsiooni tegevuskava.

17.–18. oktoobril 2017 toimus edukalt kõrgetasemeline konverents teemal „Digitaalselt kaitstud ja turvalise Euroopa suunas“. See oli ühtlasi üks Eesti ELi nõukogu eesistumise üritustest. Konverents tõi kõikjalt Euroopast kokku üle 180 delegaadi, et arutada IT-lahendusi sisejulgeoleku tagamiseks Euroopas. Aruteludes käsitleti õiguskaitse-, piiri- ja varjupaigaasutuste digiüleminekut, IT-süsteemide koostalitlusvõimet ja mobiiltehnoloogiate kasutamist julgeoleku suurendamiseks. Peakõnelejate hulgas olid ELi rände, siseasjade ja kodakondsuse volinik Dimitris Avramopoulos, Eesti siseminister Andres Anvelt ja eu-LISA tegevdirektor Krum Garkov. 95%-line rahulolu annab tunnistust konverentsi sisu tippkvaliteedist ja ürituse edust. Eesistumise audiovisuaalsete lahenduste põhipartneri Eesti Rahvusringhäälingu otseülekande kaudu sai konverentsi jälgida ka laiem ELi üldsus. Võrreldes 2016. aasta vastava üritusega oli eu-LISA konverentsi sotsiaalmeediakajastus üle 50% suurem.

Aruandeperioodil õnnestus eu-LISA-l lisaks kavandatud visiitidele ja infotundidele korraldada mitu kõrgetasemelist kohtumist ja kajastada internetis mitme eespool nimetatud väga tähtsa isiku külastust ametis. Samuti andis eu-LISA oma panuse kaheksal Eesti ELi eesistumise raames korraldatud suurkohtumisel ja -konverentsil ning mitmel sidusrühmade gruppide ametisisel infotunnil, millel tutvustati ameti ülesandeid ja suurendatud vastutust.

2017. aastal arendas eu-LISA oluliselt oma veebisuhtlust ja suurendas esindatust sotsiaalmeedias. eu-LISA osales ennetavalt ELi institutsioonide ELi-ülestes sotsiaalmeediakampaaniates (*#EU6o*, *#NoMoreRansom*), tegi päevas keskmiselt ühe sotsiaalmeediapostituse eu-LISA tegevusega seotud teemadel ning ajakohastas veebis aegsasti teavet peaaegu 150 korral, et pakkuda sidusrühmadele ja üldsusele kiirelt objektiivset, usaldusväärset ja hõlpsasti mõistetavat teavet.

eu-LISA tugevdas avalikkuse otsese kaasamise valdkonda, et parandada kodanike teadlikkust ja teadmisi ametist ning suurendada ameti nähtavust. Ameti aktiivne osalus Euroopa päeva ja ELi institutsioonide avatud uste päeva teavituseüritustel, mille Euroopa Parlament ja Euroopa Komisjon Strasbourgis ja Tallinnas korraldasid, tõi ametile

märkimisväärsel arvul otse- ja kaudseid kontakte ning aitas olulisel määral jõuda avalikkuseni. Strasbourgi üritusel osales hinnangute kohaselt 14 000 inimest ja Tallinna üritusel 13 000 inimest.

Sisesuhtlus

2017. aastal oli sisesuhtluse eesmärk veelgi toetada ja edendada ameti missiooni, visiooni ja põhiväärtusi ning kasutada neid ameti kultuuri ja meeskonnavaimu arendamiseks. Samuti oli see üks olulisemaid vahendeid organisatsiooni ühtsuse tagamiseks, võttes arvesse, et ametil on kaks eraldi tegevuskohta. Amet viis täielikult ellu sisesuhtluse iga-aastase tegevuskava. Töötajate 2017. aasta rahulolu-uuringu (sisesuhtluse valdkonnas) tulemuste analüüsi kohaselt on sisesuhtlustegevuses osalus suurenenud 114% (võrreldes 2016. aasta tasemega) ning rahulolu on 94% (2016. aastal 90%). Tulemused annavad tunnistust töötajate kaasatuse suurenemisest ning sellest, et töötajad on teadlikumad organisatsioonilistest ja operatiivküsimustest mõlemas ameti tegevuskohas. See omakorda võimaldab töötajatel teha teadlikke otsuseid oma tööülesannete täitmisel ning panustada rohkem eu-LISA strateegiliste eesmärkide saavutamisse. Uuringu tulemuste alusel on kehtestatud sisesuhtluse valdkonna 2018. aasta prioriteedid ja seotud tegevuskava, mille eesmärk on täita võimalikult suures ulatuses ja olemasolevate ressursside piires organisatsiooni vajadusi ja töötajate ootusi.

Aruandeperioodil tehti organisatsiooni kommunikatsioonivaldkonnas mitu kvaliteediparandust seoses ametisiseste teabevahendite välimuse ja sisuga ning teabe jagamise platvormi (intraneti) kasutatavusega. 2018. aastal on kavas edasised täiustused.

2017. aastal keskenduti sisesuhtluses aktiivselt ka muudatustest teatamisele, et tagada täielik kommunikatsioonitugi ettevalmistusteks töötajate kolimisel ameti uutesse hoonetesse. Korrapäraselt ajakohastatavat teabevahetusmaterjali täiendas seonduv visuaalne kajastus, et tugevdada organisatsiooni kultuuri ja vastastikust mõistmist. Seetõttu loodi ameti eri tegevuskohtades muudatustest teavitamise eesmärgiga fotogaleriid ja videod, mida sihtrühmaga jagati. Alustati tööd aegvõttevideoga, mis avaldatakse töötajatele kolimise lõpetamisel 2018. aastal.

Siseaudit

eu-LISA kasutas oma audititalitust jätkuvalt riskihindamise ja -juhtimise ning protsesside täiustamise ühe põhitoetajana. Amet jätkas koostööd Euroopa Kontrollikoja ja Euroopa Komisjoni siseauditi talitusega, võttes vastu nende auditirühmad ja võttes meetmeid auditite tulemusena esitatud soovitude täitmiseks, kui see oli asjakohane. eu-LISA siseaudiitor jätkas valdkonna töö koordineerimist, sealhulgas aruannete, lähetuste ja järelmeetmete ettevalmistamist ning sise- ja välisauditite põhimõtete, eesmärkide ja menetluste selgitamist ameti juhtkonnale ja töötajatele.

Avaliku sektori siseauditi üksuse mudeli rakendamisel jõuti 3. tasemele, nagu näitavad siseauditi üksuse kvaliteedi tagamise ja parandamise programmi raames läbi viidud ja sõltumatu välishindaja valideeritud enesehindamise tulemused.

II osa (a). Juhtimine

2.1. Haldusnõukogu

2017. aastal jätkas amet väga tihedat, läbipaistvat ja konstruktiivset koostööd haldusnõukoguga. Lisaks küsimustele, mille haldusnõukogu vastavalt oma asutamismääruses sätestatud ülesannetele heaks kiitis, juhtis amet nõukogu tähelepanu kõikidele olulistele aruandeperioodil tuvastatud riskidele ja probleemidele.

Amet jätkas haldustoe pakkumist haldusnõukogule ja nõuanderühmadele. Haldusnõukogu kolm koosolekut (märtsis, juunis ja novembris) ning aruandeperioodi neli korralist nõuanderühmade koosolekut korraldati õigeaegselt ja tulemuslikult. Ameti asutamismääruse sätete kohaselt võtab haldusnõukogu vastu ameti järgmise aasta programmdokumendi ja ameti eelmise aasta tegevusaruande. Haldusnõukogu võttis 2016. aasta konsolideeritud tegevusaruande vastu oma 20.–21. märtsi 2017. aasta koosolekul ja ajavahemiku 2018–2020 programmdokumendi 2017. aasta oktoobri algul. 2017. aasta septembris tegi haldusnõukogu otsuse muuta 2017. aasta eelarvet. Samuti võttis haldusnõukogu teadmiseks ning toetas ameti võetud üldisi kulukohustusi EESI ja uuesti sõnastatud Eurodaci määrusega seotud uute ülesannete täitmiseks, et säilitada vastavate õiguslike aluste vastuvõtmisel tekkinud viivituste tõttu tehtud eelarveassigneeringud. Lisaks kaalus haldusnõukogu üldiste kulukohustuste võtmise alusriske ja võimalikku kordumist järgmistel eelarveaastatel ning palus ametil esitada korrapäraselt teavet nende riskide juhtimise kohta.

2017. aasta veebruaris võttis haldusnõukogu määruse (EL) nr 603/2013 artikli 40 lõike 1 alusel vastu 2015. aasta aruande Eurodaci kesksüsteemi tegevuse, sealjuures selle tehnilise toimimise ja turvalisuse kohta ning arvamuse komisjoni soovitude kohta seoses eu-LISA asutamismääruse muudatustega, paludes komisjonil edastada arvamuse koos soovitude ja asjakohaste ettepanekutega kooskõlas eu-LISA asutamismääruse artikli 31 lõikega 2 Euroopa Parlamendile, nõukogule ja Euroopa Andmekaitseinspektorile.

2017. aasta märtsis kiitis haldusnõukogu heaks ameti tulemuslikkuse põhinäitajad, mille rakendamist hinnatakse igal aastal ja kajastatakse ameti iga-aastases konsolideeritud tegevusaruandes (vt I lisa). Sellega viidi lõpule protsess, mille käigus mitmel korral täiendati 2015. aastal kehtestatud algseid tulemuslikkuse põhinäitajaid, et need oleksid tegevuse seisukohalt jätkuvalt asjakohased ning tagaksid lisaväärtuse nii eu-LISA-le kui ka sidusrühmadele.

2017. aasta mais võttis haldusnõukogu vastu SIS II asutuste, SIS II siseriiklike süsteemide (N.SIS.II) asutuste ja SIRENE büroode iga-aastase nimekirja ning nende määratud asutuste loetelu, kellel on juurdepääs Eurodaci kesksüsteemi salvestatud andmetele.

2017. aasta juunis võttis haldusnõukogu teadmiseks kõrgetasemelise eksperdirühma lõpparuande ning kutsus ametit üles jätkama tihedat koostööd komisjoniga, et tagada aruandes esitatud järelduste täielik elluviimine. Ühtlasi rõhutas haldusnõukogu, et koostalitlusvõimega seotud tegevuse jaoks tuleb ametile tagada piisavad rahalised ja inimressursid.

2017. aasta jooksul võttis haldusnõukogu vastu mitu olulist strateegiat, näiteks ameti läbivaadatud pikaajaline strateegia aastateks 2018–2022, turvalisuse ja talitluspidevuse strateegia ning tehnoloogiastrateegia, mille puhul soovitati ametil strateegiat täiendada ja töötada välja tegevuskava. Samuti võttis haldusnõukogu vastu otsuse ameti töökeelte korra kohta.

Seoses ameti alates 2018. aastast rakendamiseks heaks kiidetud projektidega võttis haldusnõukogu vastu asjakohased kriteeriumid, mille alusel valida projekte eelhindamiseks, mida amet hakkab vastavalt nõuetele kohaldama.

2017. aasta novembris otsustas haldusnõukogu moodustada kaks allrühma: finantskomitee ning auditi- ja vastavuskomitee. Peale selle alustas haldusnõukogu arutelusid EESI programminõukogu asutamise üle, võttes arvesse EESI ettepanekuga saavutatud edu.

Sarnaselt varasemate aastatega analüüsis haldusnõukogu tihedas koostöös ameti siseaudiitoriga 2017. aasta siseauditikava vahearuanne ning kiitis heaks ameti sidusa lähenemisviisi regulaarse kinnituse andmisele. Haldusnõukogu võttis vastu eu-LISA 2018. aasta siseauditikava.

eu-LISA tegevuse 2016. aastal tehtud välishindamise järeldusi ja soovitusi on asjakohasel viisil arvesse võetud sihtotstarbelise tegevuskava raames. 2017. aasta märtsis võttis haldusnõukogu vastu tegevuskava tegevdirektori esitatud muude kui seadusandlike soovitude kohta ning 2017. aasta novembris võttis haldusnõukogu teadmiseks uue teabe tegevuskava rakendamise seisu kohta.

Seoses ameti kindlakstehtud riskidega teavitati haldusnõukogu sellest, et Euroopa Komisjon lükkas (eelarve peadirektoraadi vastuseisu tõttu) lõpuks tagasi haldusnõukogu 27. juuni 2017. aasta otsuse luua 45 täiendavat lepingulise töötaja ametikohta eesmärgiga tugevdada ameti põhikoosseisu¹⁴. Seetõttu peab ameti tuumikrühm endiselt toime tulema üha suuremal arvul paralleelsete tegevustega, suurendades omakorda riski, et kavandatud töid ei suudeta õigeaegselt lõpetada. Kuna ametis on liiga vähe töötajaid teatud funktsioonide jaoks või ei ole nende puhul tagatud talitluspidevust, suurenevad üha enam eu-LISA operatiivriskid, eriti arvestades seda, et ameti volitusi on kavas märkimisväärselt laiendada. Peale selle võib väheneda ameti toimingute ja igapäevatöö tõhusus, kuna juba varasemast on teada, et välisressursside kasutamine on ebatõhusam, kulukam ja riskantsem kui koosseisulistele töötajatele kasutamine.

21.–22. märtsi 2017. aasta koosolekul otsustas eu-LISA haldusnõukogu kooskõlas ameti asutamismääruse artikli 18 lõikega 5 teavitada Euroopa Parlamenti kavatsusest pikendada tegevdirektori ametiaega kolme aasta võrra alates tema volituste lõppemise kuupäevast (1. november 2017). 27. aprillil 2017 esines tegevdirektor oma ametiaja pikendamisega seoses kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ees, kirjeldades eu-LISA saavutusi esimesel viiel tegutsemisaastal ning oma visiooni, mis hõlmab ameti edasist arengut ja kasvu toetavat nelja põhisammast.

Võttes arvesse eu-LISA-le uue asutamismäärusega lisanduvaid ülesandeid, esitas amet haldusnõukogule ettepaneku laiendada Strasbourgis tegevuskohta ja luua uus organisatsioonistruktuur.

¹⁴ Tasub märkida, et osa nendest lepingulistest töötajate ametikohtadest (27) sisaldasid Euroopa Komisjoni ettepanekus eu-LISA asutamismääruse läbivaatamiseks.

2.2. Peamised arengud

Välisarengud

2017. aastal arenes ja muutus ka poliitikamaastik. ELi kodanike arvates ei suuda poliitikamaastik enam tagada rahuldavat lahendust paljudele neid mõjutavatele probleemidele: pikaajaline tööpuudus, kaduv solidaarsus, aeglane majanduskasv ja viivitused üleminekul jätkusuutlikule majandusele, julgeolekuprobleemid jms. Viimaste aastate arengusuundumused on näidanud, et suurema koostöö ja vastastikuse abiga on võimalik inimesi ühendada ja liikuda edasi ühise tuleviku suunas. Sellele alusele ongi Euroopa rajatud – juba algusest peale oli eesmärk tagada koostöö, solidaarsus, majandusareng, demokraatia, inimõigused ja õigusriigi põhimõtte rakendamine ning sel otstarbel loodi ühised institutsioonid. See eesmärk on aga ellu viidud vaid osaliselt. Nüüdsel ajal ohustavad eesmärgi täitmist probleemid eri tasanditel.

Euroopa Liidu üks neljast põhivabadusest on inimeste liikumisvabadus, mis tagati Schengeni ala kehtestamisega. Praegu ohustab seda raske kuritegevuse (ebaseaduslik uimastikaubandus, inimkaubandus, finantskuriteod, küberkuritegevus jms), terrorismi ja rändesurve kasv. Üha rohkem kodanikke on arvamusel, et selles on süüdi Euroopa liigne avatus ja seeläbi vastuvõtlikkus globaliseerumise negatiivsele mõjule. Peale selle mõjutavad enamiku liikmesriikide majanduskliimat endiselt kokkuhoiumeetmed ja sellest tulenevalt kättesaadavate ressursside piiratus ning EL tervikuna peab toime tulema kasvavate probleemidega justiits- ja siseküsimuste valdkonnas.

Seetõttu on oluliseks proovikiviks kujunenud sisejulgeolek ja Euroopa Liidu kaitsmine välispiiridel. Lähikukkulisel selles valdkonnas oleksid rasked tagajärjed Euroopa tulevikule. Pärast Stockholmi programmi lõppemist 2014. aastal algatati justiits- ja siseküsimuste valdkonnas menetlus eesmärgiga kavandada ümber strateegilised ja poliitilised prioriteedid, et tagada suurem ühtsus, tõhusus ja kulutõhusus. See oli ajendatud kahest põhjusest:

- **esiteks** jätkuv rändesurve ELi välispiiril ning selge vajadus parema rändejuhtimise järele kõikides aspektides;
- **teiseks** asjaolu, et EL ja liikmesriigid seisavad silmitsi üha rohkemal arvul uute ja keerukate julgeolekuohtudega. Nende ohtudega toimetulekuks on vaja sünergiaid ja tihedamat koostööd kõikidel tasanditel. Paljud ohud tulenevad ebastabiilsusest ELi vahetus naabruses asuvates piirkondades ning radikaliseerumise ja terrorismi uutest vormidest. Ohud on ühtlasi üha rahvusvahelisemat ja piiriülesemat laadi. Kõnealused ohud nõuavad tõhusaid ja koordineeritud vastumeetmeid Euroopa tasandil.

Justiits- ja siseküsimuste valdkonnas kehtestatud poliitilistest prioriteetidest on sündinud hulk praktilisi algatusi ja meetmeid, mis on seotud julgeoleku, piirihalduse ja rände juhtimise eri mõõtmetega. Need prioriteedid kajastuvad ka eu-LISA iga-aastastes ja pikaajalistes tegevustes. Samal ajal tunnustavad liikmesriigid ja ELi institutsioonid üha enam suuremahuliste IT-süsteemide otsustavat tähtsust ning teabevahetuse vajadust justiits- ja siseküsimuste valdkonnas, eriti arvestades uusi probleeme ja ohtusid.

Eespool kirjeldatud arvestades on eu-LISA ja tema hallatavad süsteemid lähiaastatel tõenäoliselt üha suurema avaliku ja poliitilise tähelepanu all. Ametil juba on oluline roll Schengeni ala kestliku toimimise tagamisel, poliitiliste prioriteetide elluviimisel ning justiits- ja siseküsimuste valdkonna asjakohase poliitika rakendamisel ja seda rolli täidetakse ka edaspidi.

2017. aasta juunis esitas komisjon ettepaneku eu-LISA asutamismääruse muutmise kohta (uus eu-LISA asutamismäärus). Sama aasta detsembris leppis justiits- ja siseküsimuste nõukogu kokku üldise lähenemisviisi määruse eelnõu suhtes ning Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon kiitis heaks aruande eu-LISA määruse läbivaatamise kohta. Institutsioonidevahelised läbirääkimised määruse eelnõu suhtes peaksid algama 2018. aasta jaanuaris.

2017. aasta detsembri lõpu seisuga oli EESI õigusraamistik jõustunud ning amet peaks seda rakendama hakkama kohe, kui Euroopa Komisjon võtab vastu nõutavad rakendusaktid (2018).

17. novembril 2016 esitas Euroopa Komisjon ettepaneku ELi reisiinfo ja -lubade süsteemi (ETIAS) rakendamise kohta. Ettepanekuid arutati kogu 2017. aasta jooksul. Kavandatava õigusakti eesmärk on kehtestada süsteem, mis võimaldaks viisanõudest vabastatud isikuid enne ELi välispiirile saabumist tõhusamalt kontrollida. Amet tagas kaasseadusandjatele aruteludes igakülgse toetuse, kui seda taotleti, pakkudes oma tehnilisi eriteadmisi ettepanekute teostatavuse ja süsteemi loomise sobivate lähenemisviiside uurimisel. Samuti toetas amet igakülgset Euroopa Komisjoni korraldatud tehnilisi koosolekuid ETIASe teemal. Selleks et valmistuda optimaalselt ETIASe oodatavaks väljatöötamiseks tulevatel aastatel, korraldas amet ka teabekogumissioonid USAsse, Kanadasse ja Austraalia saatkonda Londonis, et saada rohkem teada nendes riikides kasutusele võetud sarnastest süsteemidest.

29. juunil 2017 esitas Euroopa Komisjon ettepaneku võtta vastu määrus, millega luuakse kesksüsteem nende liikmesriikide väljaselgitamiseks, kellel on teavet kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute suhtes tehtud süüdimõistvate kohtuotsuste kohta, et täiendada ja toetada Euroopa karistusregistrите infosüsteemi (ECRIS-TCN-süsteem), ning muudetakse määrust (EL) nr 1077/2011.

eu-LISA tehtud uuringute ja üldisemal tasandil kõrgetasemelise eksperdirühma töö tulemusena esitas Euroopa Komisjon 2017. aasta detsembris kaks ettepanekut määruste kohta, millega luuakse ühelt poolt politsei- ja õiguskaitsekoostöö, varjupaiga ja rände valdkonna ning teiselt poolt piiride ja viisavaldkonna ELi infosüsteemide koostalitlusvõime raamistik. Nende ettepanekute eesmärk on täita justiits- ja siseküsimuste valdkonna teabearhitektuuris tuvastatud lüngad ning suurendada olemasolevate ja tulevaste ELi julgeoleku, piiri- ja rände halduse infosüsteemide tõhusust.

Organisatsiooni arengud

eu-LISA ajakohastas ajavahemikku 2014–2020 hõlmavat pikaajalist strateegiat, et võtta arvesse tegevdirektori visioonidokumenti ning olulisi poliitilise ja operatiivtegevuse olukorra muutusi, millega kaasnevad uued probleemid. 2017. aasta novembris võttis haldusnõukogu ajakohastatud strateegia vastu.

Haldusnõukogu võttis vastu ameti turvalisuse ja talitluspidevuse strateegia ning tehnoloogiastrateegia. Haldusnõukogu soovitusel arutati eu-LISA tehnoloogiastrateegiat nõuanderühmade koosolekutel ning jõuti kokkuleppele, et ühel esseeisval nõuanderühmade koosolekul esitatakse vastav tegevuskava. See tegevuskava on praegu koostamisel.

Uus areng eu-LISAs oli projektijuhtimisbüroo loomine, mille eesmärk on tõhustada organisatsiooni üldjuhtimist. 2017. aasta novembris võttis haldusnõukogu pärast ametis läbi viidud katsetappi vastu eeskirjad eelhindamise kohta kooskõlas ameti finantsmääruses kehtestatud nõuetega. Eelhindamine kuulub nüüd projektijuhtimisbüroo töökohustuste hulka.

2017. aastal alustati ettevalmistustega tegevuspõhise eelarvestamise kasutuselevõtuks. Muu hulgas hõlmas see tegevus üldmudeli projekteerimist ameti volituste täitmisega seotud otseste ja kaudsete kulude agregeerimiseks ning eelarve III jaotise läbivaatamist (alates 2019. eelarveaastast), võimaldades täpsemat kulude liigitamist operatiivtegevuste kaupa. Tegevuspõhise eelarvestamise mudeli väljatöötamiseks sõlmiti 2017. aasta lõpus leping konsultandiga ning töö peaks algama 2018. aasta II kvartalis.

2017. aastal esitas sisehindajate töörühm esimese CAF-metoodika alusel koostatud enesehindamisaruande, et toetada CAFil põhineva tervikliku kvaliteedijuhtimissüsteemi rakendamist. Järgmise etapina koostati pärast sisearutelusid hindamistulemustel põhinev tegevuskava, mis tuleb rakendada.

2017. aastal asetasid Eesti siseminister ja eu-LISA tegevdirektor nurgakivi ameti uuele peakorterile hoonele Tallinnas. Hoone peaks valmima 2018. aasta suve alguses. Strasbourgis kolis amet vastvalminud ruumidesse, leevendades kitsastest töötingimustest tulenevat koormust töötajatele.

2.3. Eelarvehaldus ja finantsjuhtimine

eu-LISA rahastatakse mitmesugustest rahastamisallikatest¹⁵. Peamine sissetulek tuleb ELi toetusest, mille kiidavad igal aastal heaks Euroopa Liidu eelarvapädevad institutsioonid, st Euroopa Parlament ja Euroopa Liidu Nõukogu¹⁶.

Amet avaldab aasta aruandlusraamistiku osana eelarve täitmise määrad ja tulemusnäitajad, mis aitavad juhtida tähelepanu ameti kuluhalduse tõhususele ja tulemuslikkusele aruandeperioodil.

2017. aasta eelarve täitmine

2017. aastal haldas eu-LISA eelarvet, millest 153,3 miljonit eurot moodustasid kulukohustuste assigneeringud ja 67,7 miljonit eurot ELi toetusena saadud maksete assigneeringud.

Haldusnõukogu kiitis heaks kaks eelarveparandust:

- 67,6 miljonit eurot maksete assigneeringutena viivituste tõttu riiki sisenemise ja riigist lahkumise Euroopa süsteemi, Eurodaci määruse uuesti sõnastamise ja Dublini jaotusmehhanismi õiguslike aluste vastuvõtmisel¹⁷;
- 18 miljonit eurot maksete assigneeringutena, mida ei olnud tegevuse juhtimiseks vaja.

Need parandused mõjutasid esialgset vastuvõetud 2017. aasta eelarvet alljärgnevalt kirjeldatud viisil.

Eelarve	Kulukohustuste assigneeringud		Maksete assigneeringud	
	miljonit eurot	% esialgsest vastuvõetud eelarvest	miljonit eurot	% esialgsest vastuvõetud eelarvest
Esialgne vastuvõetud eelarve 2017	153,3	100 %	153,3	100 %
Paranduseelarve nr 1			-67,6	-44,1 %
Paranduseelarve nr 2			-18,0	-11,7 %
Lõplik vastuvõetud eelarve	153,3	100 %	67,7	44,2 %

Ameti lõpliku vastuvõetud eelarve täitmise määr oli aasta lõpus suur:

- 100% kulukohustuste assigneeringute puhul;
- 100% maksete assigneeringute puhul, mis hõlmab 2017. aasta halduskulude ülekandmist 2018. aastasse.

Kulukohustuste assigneeringute kasutamine

2017. aastaks heaks kiidetud kulukohustuste assigneeringud (C1) jagunesid eri jaotiste vahel järgmiselt: 83,3% olid tegevuseelarveks (III jaotis), 6,2% taristu- ja tegevuskuludeks (II jaotis) ning 9,5% personalikuludeks (I jaotis). Alljärgnevad joonised näitavad eelarve täitmist jaotiste kaupa aasta lõpu seisuga.

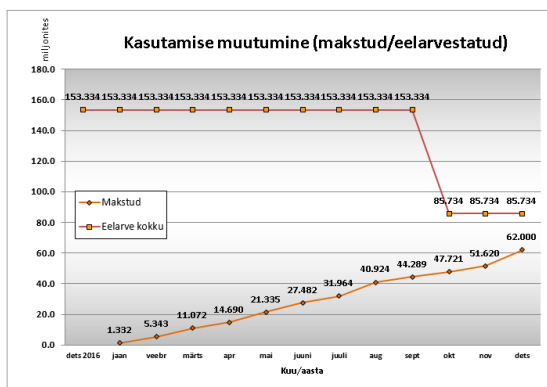
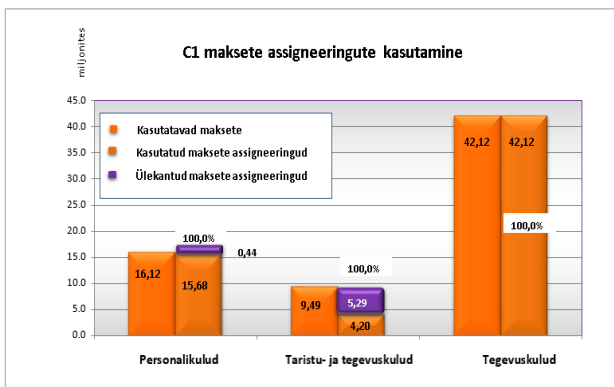
Täpsustus tegevuskulude (III jaotis) kohta: põhitegevuse toetamiseks kasutatavate lepingute mitmeaastasest laadist tulenevalt on 121,5 miljoni euro väärtuses 2017. aasta avatud kulukohustuste assigneeringuid automaatselt üle kantud ning need makstakse välja 2018. aastal ja järgmistel aastatel. Üksikasjalik jaotus on II lisas.

eu-LISA täitis tegevuseelarve summas 127,7 miljonit eurot sajaprotsendiliselt. Joonisel on kujutatud tegevuseelarve jaotus peatükkide kaupa.

¹⁵ Asutamismääruse artikkel 32.

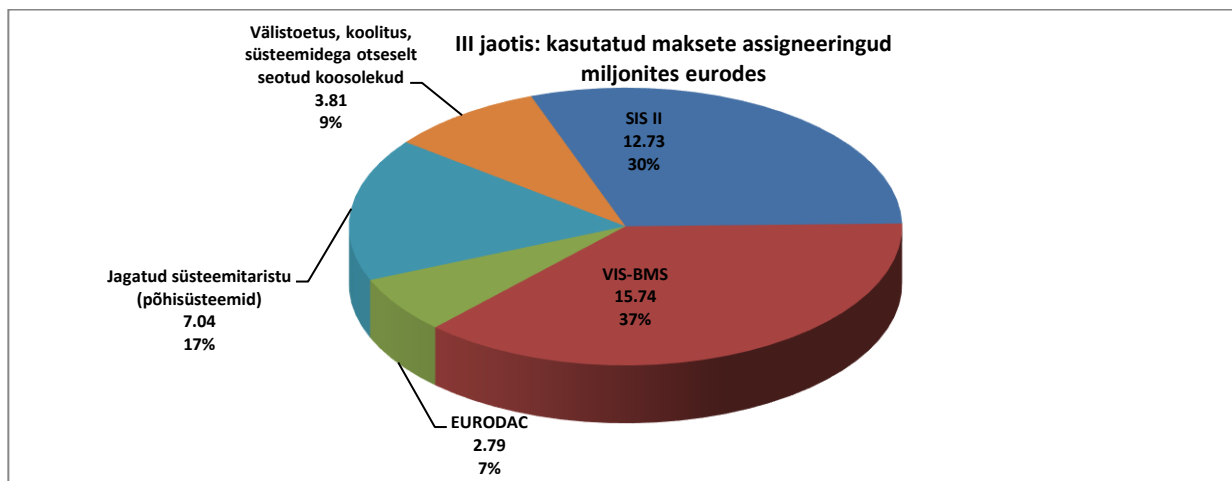
¹⁶ Nimetatud toetus on seotud C1 kulukohustuste ja maksete assigneeringutega (jooksvaks eelarveaastaks heakskiidetud assigneeringud).

¹⁷ 12. detsembri 2016. aasta kirjaliku menetlusega 2016-164 aastaeelarve vastuvõtmise kohta teavitas amet haldusnõukogu: „2017. aastal palub amet haldusnõukogul vastu võtta paranduseelarve, et tagastada ELi eelarves ette nähtud maksete assigneeringud, mis on ameti esitatud läbivaadatud tulude ja kulude eelarvestust arvesse võttes ülemäärased.“

Peale selle kasutati 87,8% halduskuludega seotud maksete assigneeringutest, mis kanti 2016. aastast üle 2017. aastasse.

Kulukohustuste assigneeringud I jaotises (personalikulud)¹⁹ (0,4 miljonit eurot) ja II jaotises (taristu- ja tegevuskulud) (5,3 miljonit eurot), mida 2017. aastal maksete tegemisel ära ei kasutatud ja mille suhtes on võetud kehtiv õiguslik kohustus, kantakse koos vastavate maksete assigneeringutega üle 2018. aastasse.

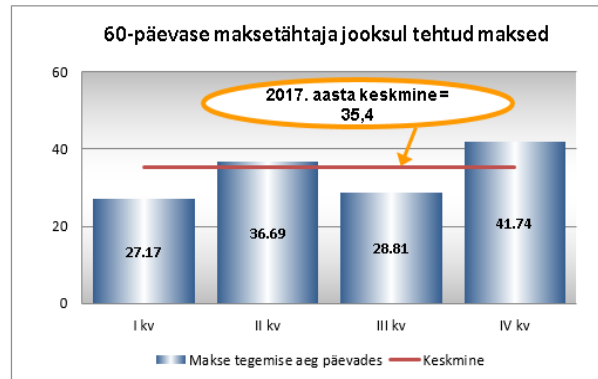
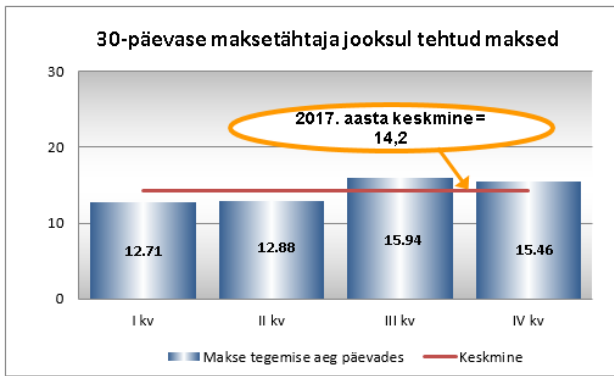
III jaotises kulutati suurim osa maksete assigneeringutest VISile/BMSile. Eespool esitatud joonisel on näidatud tegevuseelarve raames kasutatud maksete assigneeringute jaotus.

Tulemusnäitaja: makse tegemise aeg

2017. aastal tehti kokku 2555 maksetehingut, st 11,5% vähem kui 2016. aastal: 2412 maksel oli maksimaalne maksetähtaeg 30 päeva, 31 maksel 45 päeva, 110 maksel 60 päeva, 1 maksel 5 päeva ja 1 maksel oli konkreetne maksetähtaeg 35 päeva.

Igat liiki maksete korral jäi maksete tegemise keskmine aeg lepingulisest tähtajast oluliselt lühemaks. Kahe peamise kategooria maksete korral oli see 14,2 päeva (30-päevase maksetähtajaga maksetel) ja 35,4 päeva (60-päevase maksetähtajaga maksetel).

¹⁹ Palga ja hüvitistega seotud kulukohustuste ja maksete assigneeringuid üle kanda ei saa.

Kokku 93,8% kõikidest maksetest tehti lepingulise tähtaja jooksul. Makseviivitusi esines 159 maksega, millest 3 puhul maksti töövõtjatele viiviseid summas 960,21 eurot.

Hankemenetlused

2017. aastal sõlmis eu-LISA kokku 405 lepingut, neist 74 ameti korraldatud otseste hankemenetluste tulemusena ning ülejäänud 331 erilepingutena/tellimustena juba kehtivate eu-LISA või institutsioonidevaheliste raamlepingute raames.

2017. aasta enimkasutatud menetlused olid läbirääkimistega menetlused (53 vähemahukat hankemenetlust), millele järgnesid kaks avatud menetlust ja üks piiratud menetlus.

2017. aastal sõlmis eu-LISA pärast osutatud piiratud menetlust mahuka IT-süsteemide raamlepingu – Eurodac-süsteemi töökorras hoidmise lepingu – hinnangulises maksimumsummas 22 690 000,00 eurot.

2017. aastal algatati riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi piiratud menetluse esimene etapp ning ka SIS II uue MWO-raamlepingu piiratud menetlus, arvestades asjaolu, et kehtiv leping lõppeb 2018. aastal.

2.4. Personalijuhtimine

Arengud

2017. aastal keskendus amet personalijuhtimise valdkonna tegevuses 2017. aasta programmdokumendis kehtestatud eesmärgile oma töötajaid hoida ja pidevalt arendada, kasutades selleks teadmiste ja oskuste tõhusat juhtimist ning rakendades samal ajal töötajate isiklike arengukavu.

Elluviidud tegevustega tagati personalipoliitika tõhus rakendamine, õppe- ja arenguvõimalused töötajatele oma tehniliste, suhtlus-, juhi- või haldusoskuste täiendamiseks ning tõhusa personalihaldusteenuse osutamine. Tähelepanu pöörati lisatöötajate värbamisele riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi jaoks. Amet alustas tegevust, et töötada välja järgmise paari aasta jooksul rakendatav tervise- ja ohutuspoliitika, mille kohaldamine ei piirdu vaid personalijuhtimise valdkonnaga.

Õppe- ja arendustegevus

Töötajatele ja kogu organisatsioonile koolituse pakkumisel võeti arvesse 2017. aasta koolitusvajaduste analüüsi tulemusi. Valdkonna põhisaavutused olid 2017. aastal iLearn (eu-LISA õppekorraldussüsteem) arendamine, eu-LISA pädevusraamistiku täiendamine, aasta õppeplaani rakendamine ning töötajate kaasatuse uuring ja selle järelmeetmed. Peale selle rakendas õppe- ja arendustegevuse tööühm paljudes eri õpikodades ja kaasamistegevustes õppija-/personalikeskset lähenemisviisi. Kõik need ettevõtmised toetasid ameti strateegiliste ja operatiivtegevuse eesmärkide ja sihtide saavutamist, aidates arendada vajalikke oskusi ja tagada tehniline koolitus toimingute osakonna töötajatele.

Allpool esitatud infograafikul antakse ülevaade eu-LISAs korraldatud tegevustest ja nende vastavatest tulemusnäitajatest.

Õppe- ja arendustegevus ning tulemusnäitajad 2017. aastal

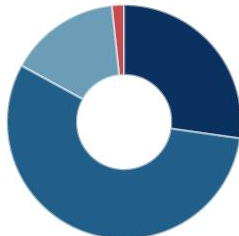

SUMMARY	KOKKUVÕTE
Training requests processed	menetletud koolitustaotlust
In-house trainings organised	korraldatud sisekoolitust
University studies facilitated	eu-LISA toel ülikooliõpinguid alustanud töötajad
Unique logins in iLearn	kordumatut sisselogimist iLearnis
Newsletters sent	saadetud uudiskirja
Team buildings organised	meeskonnatöö arendamise üritust

TRAININGS	KOOLITUS
TRAINING DAYS	KOOLITUSPÄEVA
Total	Kokku
Training days per person	koolituspäeva inimese kohta
STRASBOURG	STRASBOURG
TALLINN	TALLINN
Training days	koolituspäeva
Training days per person	koolituspäeva inimese kohta
5.2	5,2
6.2	6,2
3.4	3,4

SATISFACTION

General Satisfaction of Courses
Staff Satisfaction with Learning and Development Activities

Very Satisfied 28.07 Satisfied 57.39
Neutral 15.79 Dissatisfied 1.75

STAFF ENGAGEMENT

SATISFACTION	RAHULOLU
General Satisfaction of Courses	Üldine rahulolu kursustega
Staff Satisfaction with Learning and Development Activities	Töötajate rahulolu õppe- ja arendustegevusega
Very Satisfied	Väga rahul
Satisfied	Rahul
Neutral	Neutraalne
Dissatisfied	Ei jäänud rahule
28.07	28,07
15.79	15,79
57.39	57,39
1.75	1,75

STAFF ENGAGEMENT

TÖÖTAJATE KAASAMINE

Ametikohtade loetelu ja töötajate arv

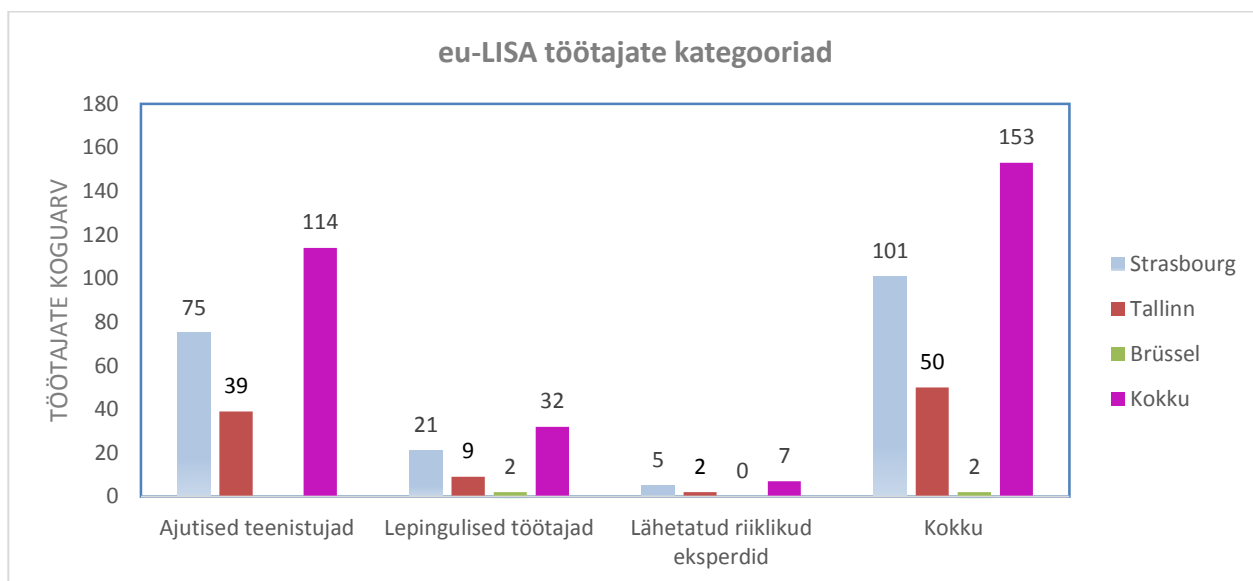
2017. aastal olid eu-LISAs järgmised kinnitatud ametikohad: 131 ajutist teenistujat (TA), 27 lepingulist töötajat (CA) ja 9 lähetatud riiklikku eksperti (SNE). Ametikohtade loetelus olevate ametikohtade koguarv vähenes võrreldes 2016. aastaga personalikärbete tõttu 3 võrra ning ametikohtade loetelu koosnes 115 ametikohast; samal ajal suurendati ametikohtade loetelu 16 uue ametikoha võrra²⁰. Tasub märkida, et eu-LISA ametikohtade loetelu ei sisalda kategooriasse AST/SC kuuluvate ametnike ega bürootöötajate ametikohti. eu-LISA 2017. aasta ametikohtade loetelu on esitatud IV lisas.

2017. aasta detsembri lõpus oli ametil 153 täistööajaga töötajat: 114 ajutist teenistujat, 32 lepingulist töötajat ja 7 lähetatud riiklikku eksperti. Neist 75 ajutist teenistujat, 21 lepingulist töötajat ja 5 lähetatud riiklikku eksperti töötasid Strasbourgis, 39 ajutist teenistujat, 8 lepingulist töötajat ja 2 lähetatud riiklikku eksperti Tallinnas ja 2 lepingulist töötajat eu-LISA kontakbüroos Brüsselis.

Ameti töötajad olid 21 riigist. Naised moodustasid töötajatest 26% (40) ja mehed 74% (113).

Alljärgneval joonisel on esitatud eu-LISA töötajate arv lepingu liigi ja ameti kontorite vahel jagunemise kaupa.

eu-LISA töötajate kategooriad 31. detsembri 2017. aasta seisuga

Amet pakkus ka praktikavõimalusi. 2017. aasta lõpu seisuga töötas Tallinnas kaks praktikanti ja Brüsselis üks praktikant.

Organisatsiooni struktuur

2017. aastal tehti eu-LISA organisatsioonistruktuuris järgmised muudatused:

- üldkoordineerimistalituse organisatsioonistruktuur vaadati läbi ning üldkoordineerimistalituse sektorite muudatused kiideti heaks;

²⁰ See arv sisaldab riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi ning Eurodaci määruse uuesti sõnastamise jaoks ette nähtud 14 ametikohta, mida ei olnud asjaomaste õiguslike aluste vastuvõtmise viivituste tõttu võimalik aasta lõpuks täita. Käesoleva aruande koostamise ajal oli vastu võetud seitse tööpakkumist tööleasumise ajaga vahemikus 16. jaanuarist 1. märtsini 2018.

- loodi projektijuhtimisbüroo, mille töötajad annavad vahetult aru eu-LISA tegevusdirektorile.

2017. aasta novembris esitati ameti haldusnõukogule ettepanek eu-LISA uue organisatsioonistruktuuri kohta. Organisatsioonistruktuuri on vaja muuta seoses läbivaadatud asutamismääruse (eeldatavalt 2018. aastal) ja uusi süsteeme käsitlevate oodatavate määruste vastuvõtmisega ning eu-LISA-le 2018./2019. aastal lisanduvate ülesannetega (nt ETIAS, Eurodaci määruse uuesti sõnastamine, SIS II määruse uuesti sõnastamine, ELI infosüsteemide koostalitlusvõime jms). Need uued projektid suurendavad ameti töötajate arvu, mis 2019. aasta lõpuks kahekordistub. Praegu on ettepanek Euroopa Komisjonis arutlusel.

eu-LISA organisatsiooniskeem 31. detsembri 2017. aasta seisuga on esitatud III lisas.

Tulemusnäitajad inimressursside valdkonnas

Amet määras kindlaks personaliga seotud valdkondade tulemuslikkuse põhinäitajad²¹. Nende eesmärk on mõõta töölt puudumise määra, tööjõu voolavust, töötajate tulemuslikkuse indeksit ja töötajate kaasatust.

Töölt puudumisega seotud tulemuslikkuse põhinäitaja oli 22% (2016. aastal 23%), kusjuures eesmärk oli hoida see alla 25%.

Tööjõuvoolavus oli 3,27%, sest 2017. aastal lahkus organisatsioonist 5 töötajat. See jääb alla tööjõuvoolavusele seatud tulemuslikkuse põhinäitaja sihttasemele (5%). Probleem on rohkem seotud Tallinna peakorteriga, sest seal oli tööjõuvoolavus 5,13%.

Tööjõu voolavus 2017. aastal tegevuskohtade ja töölepingu liikide kaupa

Tööjõu voolavus 2017. aastal			
Töölepingu liik	Strasbourg	Tallinn ja Brüssel	eu-LISA tervikuna
TA	2,67 %	5,13 %	3,51 %
CA	4,76 %	0,00 %	3,13 %
SNE	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Kõik	2,97 %	3,85 %	3,27 %

Personali tulemushindamist kajastav näitaja jäi pisut alla tulemuslikkuse põhinäitaja sihtväärtuse (st 100% hindamistest lõpetatud), jäädes tasemele 99%, kuna ühel juhul ei olnud objektiivsete põhjuste tõttu võimalik hindamist lõpetada. Peale selle saavutati tulemuslikkuse põhinäitajaga seatud siht, et personali hindamise tulemusena tuvastataks tulemuslikkuse kõrge tase enam kui 10%-l töötajatest ning madal tase vähem kui 5%-l töötajatest. I taseme tulemuslikkusega (kõige kõrgem tase) töötajaid oli 10,3% ning I ja II taseme tulemuslikkusega (ületab ootusi) töötajaid 76%. Madalast (mitterahuldavast) tulemuslikkusest ei teatatud.

Töötajate kaasatust mõõdeti töötajate rahulolu-uuringule vastanud töötajate osakaalu hinnates. See tulemuslikkuse põhinäitaja oli 2017. aastal 88%, kusjuures eesmärk oli 80% või rohkem.

Hüvitatava puhkuse süsteemid

Kooskõlas Euroopa Parlamendi eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva raporti „Euroopa Liidu ametite 2011. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmine: tulemused, finantsjuhtimine ja kontroll“²² punktiga 28 peab amet teatama paindliku tööaja ja hüvitatava puhkuse süsteemide raames iga palgaastme lubatud puhkusepäevade arvu.

²¹ eu-LISA haldusnõukogu võttis eu-LISA tulemusnäitajate dokumendi (nr 2015-042) vastu 15. märtsil 2015 ja ameti tulemuslikkuse põhinäitajate muutmise taotlus (nr 2016-127) esitati haldusnõukogule 2016. aasta oktoobris.

²² P7_TA(2013) 0134.

Paindlik tööaeg on püsiv töökorraldus, mida eu-LISAs kohaldatakse analoogia alusel kooskõlas tööaega käsitleva rakenduseeskirjaga²³. Ametil on volitused osutada liikmesriikidele teenuseid pidevalt (ööpäevaringselt seitsmel päeval nädalas), mis tähendab, et osa töötajaid töötab vahetustega või on valves. Sekkumised seoses ameti hallatavate IT-süsteemidega nõuavad aeg-ajalt töötamist väljaspool tavapärast tööaega, sealhulgas öösi või riigipühadel. Seepärast on kas paindliku töötaja raames või valves olemise ajal toimunud väljakutsetel või seoses konkreetsete projektidega tehtud ületunnitöö hüvitamine organisatsiooni toimimise eripära.

Järgmises tabelis on näidatud ületunnitöö hüvitamiseks antud puhkusepäevad töötajate tegevusüksuste ja palgaastmete kaupa ning töölt puudunud töötajate puudumispäevade keskmine arv.

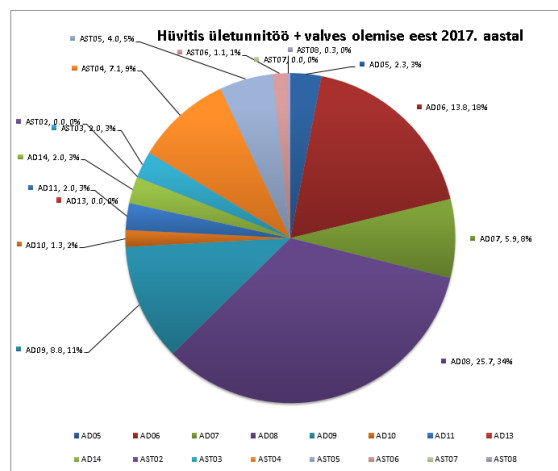
Tegevusüksus ja palgaaste	Hüvitis ületunnitöö eest	Hüvitis valveaja eest	Hüvitis paindliku töötaja eest
AD 5	1,0	1,3	36,2
AD 6	10,7	3,1	130,7
AD 7	5,0	0,9	111,1
AD 8	22,9	2,8	146,8
AD 9	6,0	2,8	49,4
AD 10	0,0	1,3	22,5
AD 11	2,0	0,0	30,5
AD 12	0,0	0,0	0,0
AD 13	0,0	0,0	2,0
AD 14	2,0	0,0	0,0
AD 15	0,0	0,0	0,0
AD 16	0,0	0,0	0,0
AST 1	0,0	0,0	0,0
AST 2	0,0	0,0	0,0
AST 3	2,0	0,0	8,5
AST 4	7,0	0,1	24,6
AST 5	4,0	0,0	7,5
AST 6	0,0	1,1	24,4
AST 7	0,0	0,0	20,0
AST 8	0,0	0,3	21,8
AST 9	0,0	0,0	0,0
AST 10	0,0	0,0	0,0
AST 11	0,0	0,0	0,0
Päevade koguarv	62,6	13,5	636,0
Inimeste arv	24	13	77
Puhkusepäevade keskmine arv	6,92		
FG III 9	0,0	0,0	7,5
FG IV 13	8,3	0,0	29,9
FG IV 14	12,3	4,1	62,9
FG IV 15	0,0	0,0	16,5
FG IV 16	0,0	0,5	16,0
FG IV 17	0,0	0,0	1,5
Päevade koguarv	20,6	4,6	134,2

²³ Komisjoni 15. aprilli 2015. aasta otsus töötaja kohta (C(2014) 2502), mille eu-LISA haldusnõukogu võttis vastu 15. aprillil 2015.

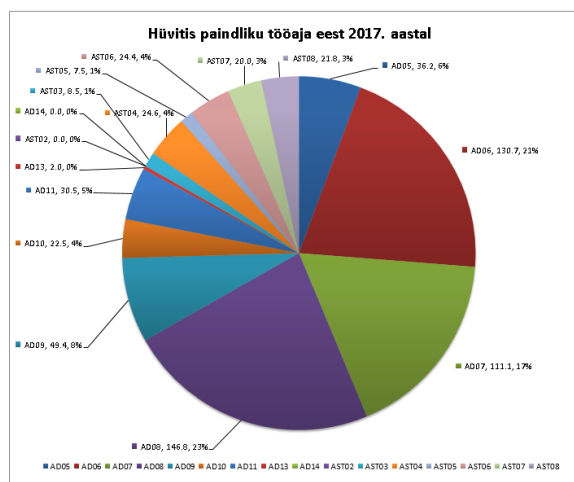
Inimeste arv	5	3	23
Puhkusepäevade keskmine arv	5,53		
SNE	2,9	74,1	49,5
Päevade koguarv	2,9	74,1	49,5
Inimeste arv	1	5	5
Puhkusepäevade keskmine arv	8,74		
Päevade arv KOKKU	86,2	92,2	819,7
Inimeste arv KOKKU	30	21	105
Üldine keskmine	6,71	4,39	7,81

Alljärgnevad arvud näitavad ületunnitöö ja valves olemise ajal toimunud väljakutsete eest hüvitiseks antud puhkusepäevade arvu ja osakaalu.

Ajutistele teenistujatele ületunnitöö ja valves olemise ajal toimunud väljakutsete eest hüvitiseks antud puhkusepäevade arv ja osakaal palgaastmete kaupa

Ajutistele teenistujatele pindliku tööaja eest hüvitiseks antud puhkusepäevade arv ja osakaal palgaastmete kaupa

Võrdlusanalüüsi tulemuste kirjeldus

eu-LISA korraldas oma neljanda võrdlusanalüüsi haldustöötajate ja põhitegevusega seotud töötajate suhtarvu kindlakstegemiseks, et täita raamfinantsmääruse nõudeid, mille kohaselt peavad kõik ametid tegema kord aastas sellise võrdlusanalüüsi, et põhjendada oma halduskulusid struktureeritumal ja läbipaistvaval viisil. Võrdlusanalüüs viidi läbi Euroopa ametite haldusjuhtide kokkulepitud meetodika kohaselt. Seda kohaldati kõikide ametikohtade suhtes, mis olid 2017. aasta detsembri seisuga täidetud. 2017. aasta võrdlusanalüüsi tulemused on esitatud IV lisa tabelites.

2017. aastal vähenes pisut (1,28 protsendipunkti võrra) põhitegevusega seotud ametikohtade osakaal, arvestades et võrdlusanalüüs ei hõlmanud 16 uut põhitegevusega seotud ametikohta, kuna neid ei olnud võimalik täita enne asjaomaste riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemiga ning uuesti sõnastatud Eurodaci määрусega seotud õigusaktide vastuvõtmist, mille tarbeks need ametikohad on eraldatud. Need ametikohad kaasatakse 2018. aasta võrdlusanalüüsi.

Halduslike ametikohtade osakaal oli 2017. aastal veidi suurem kui 2016. aastal, suurenedes 15,91%-lt 17,00%-le, pidades silmas, et asjakohaste ülesannete täitmiseks oli vaja luua paar uut ametikohta ning et võrdlusanalüüs ei hõlmanud kõiki põhitegevusega seotud ametikohti. Kahe tegevusfunktsiooni vahepeale jäävate ehk neutraalsete ametikohtade osakaal jäi samaks.

Kui jagada põhitegevusega seotud ametikohad veel omakorda kategooriatesse, võib täheldada programmijuhtimise ametikohtade osakaalu teatavat suurenemist (4,53%-lt 6%-le) ning üldiste põhitegevusega seotud ametikohtade osakaalu mõningast vähenemist (60,74%-lt 58%-le).

Vastavalt ELi detsentraliseeritud ametite personalijuhtimise analüütilisele kirjeldusdokumendile²⁴ nr 15 moodustavad haldustöötajad 30% ametite personalist. Seda silmas pidades on eu-LISA võrdlusanalüüsi vastav näitaja sellest tasemest oluliselt väiksem. Jätkusuutlikkuse huvides peaks haldustoe ja koordineerimisega seotud ametikohtade osakaal ameti arvates jääma tasemele 20%. Seda tasakaalustas välisloeks kasutatud haldustoe ametikohtade suurem osakaal, nagu näitas väliste teenuseosutajate (*intra muros*) võrdlusanalüüs. Selline tasakaalustatus on vajalik seni, kuni ameti põhitegevusega seotud ametikohtade arv kasvab ning puudub piisav tööjõud põhitegevuse toetamiseks vajalikele halduslikele ametikohtadele. Väliste teenuseosutajate puhul tasub aga märkida, et põhitegevusega seotud ametikohtade arv kasvas 2017. aastal võrreldes 2016. aasta tasemega 8 protsendipunkti ning neutraalsete ametikohtade arv 2,42 protsendipunkti, samal ajal kui halduslike ametikohtade osakaal oli 46,42%, st 10 protsendipunkti väiksem kui 2016. aastal.

Aruande IV lisas on esitatud järmist teavet sisaldavad tabelid:

- eu-LISA 2017. aasta ametikohtade loetelu;
- Euroopa Komisjoni poolt põhifunktsioonide võrdlusanalüüsiks valitud põhirollide esindatuse tase eu-LISAs;
- töötajate ja väliste teenuseosutajate puhul 2016. ja 2017. aastal tehtud võrdlusanalüüside tulemuste võrdlus.

24 https://europa.eu/european-union/sites/europa.eu/files/docs/body/fiche_15_sent_to_ep_cons_2011-07-20_en.pdf

2.5. Juhtkonna hinnang

Ameti sisekontrollistandardid (nagu on sätestatud ameti finantsmääruse artiklis 30, artikli 44 lõikes 2 ja artikli 47 lõike 1 punktis b) võeti haldusnõukogus ametlikult vastu kirjaliku menetlusega 15. juunil 2014 ning neid rakendati juba 2013. aastal. 16 sisekontrollistandardit jagunevad kuude põhivaldkonda: 1) missioon ja väärtused; 2) inimressursid; 3) planeerimine ja riskijuhtimine; 4) tegevus ja kontrollimine; 5) teave ja finantsaruandlus ning 6) hindamine ja audit. Tegevdirektor määras ametlikult ametisse sisekontrolli koordineerija. Ameti sisekontrollisüsteemi on integreeritud kõik eu-LISA vastuvõetud 16 sisekontrollistandardit, mis kujundavad üldise sisekontrollikeskkonna ning annavad juhtkonnale kindluse, et ameti eesmärgid saavutatakse olemasolevate usaldusväärsete finants- ja tegevuskontrollide ning tasakaalustussüsteemi abil. Kasutatavate kontrollide tõhususe tagamiseks jälgitakse seda raamistikku korrapäraselt.

2.6. Muudele talitustele ja üksustele usaldatud ülesanded eelarve täitmisel

Amet ei usaldanud eelarve täitmist teistele talitustele ega üksustele.

2.7. Hinnang aruandeaasta audititulemuste kohta

2.7.1. Siseauditi talitus

2017. aastal viis Euroopa Komisjoni siseauditi talitus läbi kinnitava avalduse auditi eu-LISA hankeprotsessi kontrollimenetluste suhtes²⁵.

Auditi eesmärk oli hinnata eu-LISA avaliku hanke protsessi sisekontrollisüsteemi ülesehituse sobivust ning süsteemi tõhusust ja tulemuslikkust.

Audit hõlmas hankeprotsessi kontrollikeskkonda, sealhulgas protsessi põhietappide peamiste kontrollimenetluste ülesehitust ja rakendamist. Kontrollimenetlused vaadati läbi, et hinnata, kas need aitavad eu-LISA-l tõhusalt saavutada hanke-eesmärke ning lõppkokkuvõttes tagada majanduslikult soodsaimad lahendused.

Kokkuvõttes leidis siseauditi talitus, et eu-LISA hankeprotsessi kontrollimenetlused toetavad ameti peamiste operatiivtegevuse eesmärkide (nt hallatavate suuremahuliste IT-süsteemide ööpäevaringse katkematu töö tagamine) saavutamist. Sellegipoolest tegi siseauditi talitus kindlaks olulised nõrgad kohad, mis võivad ohustada usaldusväärset finantsjuhtimist ja vastavust menetlusnõuetele.

Selles kontekstis tuvastas siseauditi talitus kaks *väga olulist* probleemi, mis on seotud lepingu maksumuse määramisega ning hankeprotsessi peamiste kontrollimenetluste kindlaksmääramise ja dokumenteerimisega. Samuti tegi siseauditi talitus kolm *olulist* järeldust.

Kokkuleppel siseauditi talitusega kehtestas amet tegevuskava auditi järelduste ja soovitude arvessevõtmiseks.

2.7.2. Siseauditi üksus

Lisaks tavapärase toe tagamisele välisauditite jaoks oli eu-LISA siseauditi üksuse eesmärk 2017. aastal täita sidusrühmade ootusi juhtimisprotsesside parandamise suhtes ning selleks võeti alljärgnevat meetmeid.

Eelhindamine

Siseauditi üksus määras kindlaks märkimisväärseid kulutusi nõudvate projektiettepanekute eelhindamise protsessi. Selle tulemusena viib amet alates 2018. aastast eelhindamise läbi kõikide projektide puhul, mis on haldusnõukogu heakskiidetud klassifitseerimiskriteeriumide alusel liigitatud suuremahulisteks. Vastuvõetud klassifikatsioon on kooskõlas ameti finantsmääruse artikli 29 lõikes 5 sätestatud nõudega, mille kohaselt tuleb suurte kulude korral teha eelhindamine. Siseauditi üksus andis eelhindamisprotsessi rakendamise ja aruandluse ülesanded üle projektijuhtimisbüroole. 2018. aasta novembris esitab amet aruande eelhindamise tulemuste kohta ning teeb vajaduse korral ettepanekuid eelhindamise protsessi ja/või projektide klassifitseerimiskriteeriumide muutmiseks.

Huvide konfliktide ennetamine ja haldamine

Siseauditi üksus pakkus välja poliitika ja eeskirjad huvide konfliktide ennetamise ja haldamise kohta eu-LISAs. Nende kohaselt peavad kõik ameti töötajad igal aastal esitama huvide deklaratsiooni ja/või seda ajakohastama ning deklaratsioonid vaatab läbi töötaja otsene ülemus. Selle nõude rakendamise tulemusi kirjeldatakse ameti igaaastases tegevusaruandes. Siseauditi üksus pakkus välja sarnase nõude ka haldusnõukogu liikmete ja asendusliikmete ning nõuanderühmade liikmete jaoks; ettepaneku vastuvõtmist kaalutakse 2018. aasta esimeses pooles.

25 Lõplik auditiaruanne eu-LISA hankeprotsessi kontrollimenetluste kohta (viide: Ares (2016)7043332 – 19.12.2016).

Siseauditi üksuse kvaliteedi tagamise ja parandamise programm (QAIP)

Siseauditi üksus on ellu viinud QAIP-tegevuskavaga ette nähtud menetlused. Selle tulemusena kinnitas sõltumatu välishindaja, et siseauditi üksuse tegevus vastab üldiselt standarditele ja eetikakoodeksile. Oma töö pidevaks optimeerimiseks koostas siseauditi üksus kava 12 meetmega, mis võetakse kasutusele 2018. aasta lõpuks.

2.7.3. Euroopa Kontrollikoda

2017. aastal lõpetas Euroopa Kontrollikoda eu-LISA 2016. eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande tavapärase auditi²⁶. Kontrollikoda on auditeerinud:

(a) ameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest²⁷ ja eelarve täitmise aruannetest²⁸ 31. detsembril 2016. aastal lõppenud eelarveaasta kohta,

(b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust.

Kontrollikoja hinnangul kajastab ameti raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes aspektides õiglaselt ameti finantsolukorda (31. detsembril 2016. aasta seisuga) ning ameti finantstulemusi ja rahavooge lõppenud aastal vastavalt ameti finantsmääruse sätetele ja komisjoni peaarvpidaja vastuvõetud raamatupidamiseeskirjadele.

Kontrollikoja hinnangul on ameti 2016. aasta 31. detsembril lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tehingud kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Kontrollikoda esitas seitse märkust, mis ei sea eeltoodud arvamusi kahtluse alla. Märkused on seotud tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse, sisekontrolli, eelarve haldamise ja usaldusväärse finantsjuhtimisega:

- tehingute seaduslikkus ja korrektsus: kohustuste võtmine tagasiulatuvalt;
- sisekontroll: põhitegevuse suhtes siseauditi talituse tehtud auditi tulemusena kehtestatud tegevuskava;
- eelarve haldamine: ülekantud assigneeringute suur osakaal;
- usaldusväärne finantsjuhtimine: ehituslepingu summa maksti välja täies mahus, ehkki lõpetatud on vähem kui pool ehitustöödest;
- usaldusväärne finantsjuhtimine: hanked, mille korral amet ei kontrollinud, kas valiti parim hinnapakumine;
- usaldusväärne finantsjuhtimine: potentsiaalne oht menetluse konkurentsile, kuna BMSi tehnoloogia välja töötanud ettevõtte ei olnud lepinguliselt kohustatud ühelegi huvitatud pakkujale kaubanduslikku juurdepääsu võimaldama;
- usaldusväärne finantsjuhtimine: ameti tegevuse välishindamise tulemusena kehtestatud tegevuskava.

Amet on kõiki auditileide arvestanud.

2.8. Soovituste ja auditite tegevuskavade alusel võetud järelmeetmed

Ameti siseauditi üksus jälgib ja kontrollib korrapäraselt eu-LISAs mitmesuguste auditisoovituste põhjal kehtestatud tegevuskavade seisu.

²⁶ Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ameti (eu-LISA) 2016. eelarveaasta raamatupidamise aastaaruanne koos ameti vastusega. <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?did=42033>

²⁷ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi ja kasumiaruannet, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid.

²⁸ Need koosnevad eelarvetulemi aruandest ja selle lisast.

Jälgitakse ja kontrollitakse kõiki 31. detsembri 2017. aasta seisuga täitmata auditisoovitusi, mille alljärgnevad audiitorid on hinnanud kriitilise tähtsusega olevaks või väga oluliseks (nagu on viidatud konsolideeritud iga-aastase tegevusaruande vormil):

- Euroopa Komisjoni siseauditi talitus;
- eu-LISA siseauditi üksus;
- Euroopa Kontrollikoda.

Aruandes on esitatud jälgimise tulemused (tegevuskavade rakendamise seis juhtkonna ja tegevuste eest vastutajate kinnituse kohaselt) ja audiitorite järelmeetmete tulemused. Lõpetamise kinnitamiseks (allpool esitatud kokkuvõtlikus tabelis veerus „Lõpetatud“) tegid audiitorid täidetuks tunnistanud (audiitori hinnang esitatud ja kogutud tõenditele) tegevuskavade suhtes iga-aastase järelkontrolli.

Tegevuskavade rakendamise seis

31. detsembri 2017. aasta seisuga ei olnud ametil ühtki täitmata kriitilise tähtsusega soovitus.

Ametil oli täitmata 23 väga oluliseks hinnatud auditisoovitust. Nendest üheksa auditisoovitust esitati 2017. aasta lõpus ning need on allpool arvatud uute soovitude hulka; nende soovitude puhul on tegevuskava arutamisel. Ülejäänud 14 soovitudest on amet kuus soovitus märkinud täidetuks (või läbivaatamiseks valmisolevaks): kaks siseauditi talituse soovitus, neli kontrollikoja soovitus ja mitte ühtki siseauditi üksuse soovitus.

Siseauditi talitus tegi järelkontrolli kahe eespool nimetatud täidetuks märgitud soovitude suhtes ja luges need lõpetatuks:²⁹

- soovitus ID-numbriga 2015052620 „Tervikliku protsesside käsiraamatu ja erandite aruandluse kehtestamise lõpuleviimine“ (siseauditi talituse auditiaruandest eu-LISA sisekontrollistandardite rakendamise piiratud ulatusega läbivaatamise kohta 2015. aastal);
- soovitus ID-numbriga 2016121944 „Menetluste järgimine ja personaliandmete täpne haldus“ (siseauditi talituse 2016. aasta auditist personaliplaneerimise ja -jaotuse, tulemuslikkuse hindamise ja edutamise ning koolituse valdkonnas).

Kontrollikoda tegi järelkontrolli kuue eelnenud aastatel tehtud tähelepaneku suhtes ning tulemused on alljärgnevad.

- Kaks soovitus³⁰ loeti lõpetatuks põhjendusega, et need ei ole enam kohaldatavad.
- Kaks soovitus³¹ loeti pooleliolevaks, ehkki eu-LISA juhtkond on märkinud need täidetuks.
- Kahe soovitude³² täitmise tähtaeg on möödas. Kokkuleppel siseauditi talituse ja siseauditi üksusega on amet kehtestanud tegevuskava kontrollikoja järelduste aluspõhjustega tegelemiseks. Tegevuskava tõhus rakendamine sõltub aga ametis praegu puuduvate lisaametikohtade eraldamisest, nt juristi, tarnijate halduse, ärianalüütiku tugifunktsioonid³³.

Siseauditi üksus ei teinud järelkontrolli ühegi soovitude suhtes oma viiest auditisoovitusest, kuna ükski neist ei olnud valmis läbivaatamiseks. Nende soovitude täitmise seis on alljärgnev.

- Kahe soovitude täitmine on pooleli (soovitus ID-numbriga 2016112841 „Projektide ja lepingute haldus“ ja soovitus ID-numbriga 2017011748 „Projektijuhimisprotsessi lõplik vormistamine, ajakohasena hoidmine ja järjepidev parandamine“).
- Üks soovitus on osaliselt täidetud (ja täitmise tähtaeg on möödas) ning selle puhul taotles tegevuse eest vastutaja tähtaja pikendamist 2018. aasta detsembrini (soovitus ID-numbriga 2015100924 „Lepinguhalduse kindlaksmääramine ja korraldamine“). Soovitude täielik elluviimine sõltub aga ameti

²⁹ Soovitused loetakse lõpetatuks siseauditi talituse ametliku teatisega, mis eeldatavalt esitatakse 2018. aasta veebruari lõpuks.

³⁰ soovitus ID-numbriga 2016103037 ja 2016103038.

³¹ soovitus ID-numbriga 201410308 ja 2016103039.

³² soovitus ID-numbriga 2016103036 „13: tehingute seaduslikkus ja korrektsus“ ja soovitus ID-numbriga 201610340 „16: muud märkused“.

³³ Kinnitamisel.

ümberkorraldustest vastavalt 2017. aasta novembris haldusnõukogule esitatud ettepanekule, samuti vastuvõetud tehnoloogiastrateegiast ja pooleliiolevast teenuste strateegiast.

- Ühe soovitus korral peeti vajalikuks läbivaadatud tegevuskava, mis lepiti kokku siseauditi üksusega (soovitus ID-numbriga 201404295 „Sisekontrolli eiramine“).
- Üks siseauditi üksuse soovitus liideti siseauditi talituse esitatud sarnase uue soovitusena (soovitus ID-numbriga 2017011749 „Projektide maksumuse määramine ja hinnaläbirääkimised töövõtjatega“ liideti soovitusena ID-numbriga 2017121959 „Kontrollimenetlused enne erilepingute kehtestamist“).

Kokkuvõtlik tabel

Siseauditi talituse, siseauditi üksuse ja Euroopa Kontrollikoja soovitusel hinnangu järgi	Kokku	Uued	Täidetud	Poleeli	Liidetud	Lõpetatud	Tähtaeg möödas
Kriitilised ^a	0	0	0	0	0	0	0
Väga oluline ^b	23	9	6	4	1	4	3
Kokku	23	9	6	4	1	4	3

Märkused. Jälgimise eesmärgil on kõik Euroopa Kontrollikoja soovitusel tunnistatud väga oluliseks.

Eespool esitatud tabeli pealkirjade selgitus: **Liidetud** – audiitor liitis soovitusel mõne sarnase soovitusena; **lõpetatud** – audiitor lõpetas ametlikult küsimuse menetlemise; **täidetud** – soovitusel esitaja kinnitab, et küsimus on valmis audiitori järelkontrolliks ja võimalikuks lõpetamiseks; **poleeli** – täitmine kulgeb vastavalt kavandatule, tähtaeg ei ole lõppenud või audiitoriga on kokku lepitud uus tegevuskava/tähtaeg; **tähtaeg möödas** – soovitusel ei täidetud kokkulepitud tähtajaks; **uus** – tegevuskava on koostamisel või soovitusel täitmisega on alles alustatud, kui soovitusel on esitatud vähem kui 3 kuud enne aruandekuupäeva.

^aKriitilise tähtsusega: auditeeritud protsessi põhialuste nõrkus, mis on kahjulik üksuse tasandil.

^bVäga oluline: auditeeritud protsessi põhialuste nõrkus, mis on kahjulik kogu protsessile.

2.9. Eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni tähelepanekute alusel võetud järelmeetmed

Käesoleva aruande koostamise ajal oli 2016. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlus veel pooleli. Amet on piisava tagasiside andmisega täitnud kõik oma aruandluskohustused eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni ees. Teavitamise eesmärgil kirjeldatakse alljärgnevas tabelis ameti 2015. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse tegevuskava ja soovitude rakendamise seisu.

A) Parandamist/järelmeetmeid vajavad valdkonnad			
Number	Küsimus	Selgitus	Vastus
1	Kokkulepete sõlmimine Schengeni lepinguga ühinenud riikidega: milliseid parandusmeetmeid on võetud seoses üksikasjalike eeskirjade kindlaksmääramisega nende riikide osalemise kohta ameti töös, sealhulgas ameti eelarvesse tehtavate osamaksete kohta? (5)		Läbirääkimised Schengeni lepinguga ühinenud riikidega sõlmitavate kokkulepete üle kuuluvad komisjoni vastutusalasasse ning amet nendes ei osale. 2017. aasta keskpaigas andis komisjon ametile teada, et Norra ja Šveitsi parlamendid ratifitseerisid eu-LISA määruse ning et seetõttu kutsuti need kaks Schengeni lepinguga ühinenud riiki osalema vaatlejatena ameti haldusnõukogus ja nõuanderühmades. Liechtensteinil ja Islandil on vaatleja staatus juba varasemast. Lisaks osalemisele ameti juhtorganites saavad Schengeni lepinguga ühinenud riikide eksperdid osaleda süsteemide operatiivjuhtimisega seotud tehnilistel koosolekutel. Mis puudutab ameti eelarvesse tehtavaid osamakseid, siis on Schengeni lepinguga ühinenud riigid alates 2014. aastast hüvitanud ameti hallatavate süsteemidega otseselt seotud tegevuskulusid. Ratifitseerimisel olevate kokkulepetega nähakse ette kogu eelarvet hõlmav hüvitamismehhanism, mille jaoks amet töötab välja kulude jaotamise meetodikat eeldatavalt 2018. aastal kasutusele võetava tegevuspõhise eelarvestamise raames.
2	Hankemenetluste parandamine: aruandes innustatakse ametit sõlmima lepinguid mitme tarnijaga või vajalikke teenuseid võimaluse korral täpsemini kindlaks määrama. Kas amet parandas 2016. aastal vastavaid kirjeldatud hankemenetlusi?	Võtab teadmiseks, et kontrollikoda järeldas ameti hankemenetluste auditis, et amet oli 2015. aastal sõlminud lepinguid või pidanud läbirääkimisi üheainsa töövõtjaga, ilma tellitavaid teenuseid täpselt kindlaks määramata; on väga mures, sest 2015. aastal allkirjastatud lepingute puhul tekkis oht, et need on vastuolus säästlikkuse põhimõttega ja nullivad hangete kulutõhususe ning nende puhul on ka korruptsiooni oht palju suurem; täheldab, et sellised lepingud võivad	Läbirääkimised üheainsa töövõtjaga toimusid raamlepingu raames, mis algselt sõlmiti võistlevate piiratud pakkumismenetluste tulemusena. Läbirääkimised on mõnikord vajalikud seetõttu, et hankemenetluste ajal ei pruugi alati olla võimalik täpselt kindlaks määrata kõiki oodatavaid tulemusi, või juhul, kui operatiivvajaduste tõttu on vaja konkreetne kehtiv leping läbi vaadata. Amet kasutab põhitegevust toetavate suuremahuliste raamlepingute sõlmimiseks süstemaatiliselt võistlevaid menetlusi. Võistlevate pakkumismenetluste taasavamise võimalust on uuritud, ent süsteemide operatiivvajaduste keerukust arvesse võttes on mõistlik usaldada kõik lepingulised kohustused ühele tarnijale/konsortsiumile.

A) Parandamist/järelmeetmeid vajavad valdkonnad			
Number	Küsimus	Selgitus	Vastus
		<p>piirata peale selle konkurentsi ja suurendada sõltuvust töövõtjast; võtab teadmiseks, et ameti hallatavaid süsteeme mõjutavad ka ametist sõltumatud tegurid, mis piiravad võistlevate pakkumismenetluste süstemaatilist taasavamist; innustab ametit sõlmima lepinguid mitme tarnijaga või vajalikke teenuseid võimaluse korral täpsemini kindlaks määrama; jääb ootama kontrollikoja auditit ameti 2016. aasta hankemenetluste kohta. (6)</p>	
3	<p>Lepingute haldus ja täitmine: milline on seis seoses siseauditi üksuse viie soovitusena lepinguhalduse kindlaksmääramise ja korraldamise ning lepingute täitmise kohta? (14)</p>		<p>2017. aasta lõpu seisuga oli arvesse võetud ja lõpetatud neli soovitus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lepingute täitmine – väga oluline; - kvaliteedijuhtimissüsteem – oluline; - lepinguriskide hindamine – oluline; - lepingute seirevahend – oluline. <p>Üks soovitus (lepinguhalduse kindlaksmääramine ja korraldamine – väga oluline) on osaliselt täidetud ameti IT-strateegia vastuvõtmisega, milles teatavas osas kajastatakse nõutavat allhankestrateegiat; soovitus täielik elluviimine sõltub aga ameti ümberkorraldustest vastavalt 2017. aasta novembris haldusnõukogule esitatud ettepanekule, samuti vastuvõetud tehnoloogiastrateegiast ja pooleliolevast teenuste strateegiast.</p>
4	<p>Rikkumistest teatamise poliitika (15); kas see on vastu võetud ja ellu viidud?</p>		<p>Ameti halduskomitee kiitis rikkumistest teatamise suunised heaks 23. mail 2016; suuniste teksti kohta esitas OLAF seejärel positiivse arvamuse. Komisjoni personalihalduse ja julgeoleku peadirektoraat seda ei toetanud ning eu-LISA-le teatati, et komisjon koostab uusi suuniseid, milles ametid peavad järgmise etapina tegema kohandused. Kõikide ELi asutuste esindajate ja komisjoni täiendavad arutelud toimusid 31. oktoobril 2017 ning nende tulemusena kehtestati näidisotsus edasisteks Euroopa Komisjoni talituste aruteludeks. Nende arutelude täpne toimumisaeg ei ole veel teada, kuna see sõltub kõnealuse menetluse käigus esitatavatest võimalikest märkustest. Seega ei ole ametisisene rikkumistest teatamise menetlus veel kehtestatud; vahepeal on amet aga avaldanud rikkumistest teatamisega seotud üldpõhimõtted (mis sisalduvad poliitikas) käitumisjuhendis eu-LISA veebisaidil.</p>

A) Parandamist/järelemeetmeid vajavad valdkonnad			
Number	Küsimus	Selgitus	Vastus
5	Huvide konfliktide ennetamise ja haldamise sidusa poliitika suuniste vastuvõtmine ning huvide konfliktide suhtes kohaldatava selge poliitika vastuvõtmine ja elluviimine. Kas ameti haldusnõukogu liikmete elulookirjedused ning nõuanderühmade liikmete elulookirjedused ja huvide deklaratsioonid on avaldatud ameti veebisaidil? Kas huvide konfliktide suhtes on vastu võetud suunised ja selge poliitika?	Märgib murega, et ameti haldusnõukogu liikmete elulookirjedusi ning nõuanderühmade liikmete elulookirjedusi ja huvide deklaratsioone ei ole ameti veebisaidil avaldatud; nõuab tungival, et amet võtaks vastu huvide konfliktide ennetamise ja haldamise sidusa poliitika suunised ning võtaks vastu ja viiks ellu selliste konfliktide suhtes kohaldatava selge poliitika. (16)	Ameti asutamismääruse artikli 21 kohaselt peavad kõik haldusnõukogu liikmed igal aastal esitama kirjaliku ja avaliku kinnituse huvide kohta. Amet järgib seda nõuet ülimalt täpsusega ja kõik iga-aastased deklaratsioonid allkirjastab ja originaaldokumendid arhiveerib nõuetekohaselt haldusnõukogu sekretariaat. Ehkki asutamismääruses ei ole konkreetset õiguslikku nõuet selle kohta, et avaldama peab kõikide haldusnõukogu liikmete individuaalsed kohustuse võtmise kinnitused, avaldas amet nende deklaratsioonid oma veebisaidil. Ameti asutamismääruse artikli 21 kohaselt peab amet avaldama oma veebisaidil ka haldusnõukogu liikmete nimekirja. See nimekiri koos tegevdirektori ja haldusnõukogu esimehe elulookirjedustega on ameti veebisaidil nõuetekohaselt avaldatud ning seda teavet ajakohastatakse. Võttes aga arvesse, et nõuanderühmal on väga palju liikmeid ning riikide tasandil võivad esindajad sageli muutuda, säilitatakse neid deklaratsioone vaid ameti valdustes ning neid on võimalik kättesaadavaks teha taotluse alusel. Uued eeskirjad eu-LISA töötajate huvide konfliktide ennetamise ja haldamise kohta võeti vastu tegevdirektori 30. jaanuari 2018. aasta otsusega ning need jõustusid järgmisel päeval. Peale selle leppis halduskomitee kokku haldusnõukogu liikmeid, nende asendusliikmeid ja nõuanderühmade liikmeid hõlmava huvide konfliktide poliitika eelnõu, mis edastatakse haldusnõukogule arutamiseks ja võimalikuks vastuvõtmiseks.
6. a)	Pettusevastase strateegia väljatöötamine: a) kas järelevalvearuanne (mis pidi avaldatama 2017. aasta märtsis) on avaldatud? Kas tulemustes on täheldatud paranemist? Märgeb, et ameti pettusevastase strateegia rakendamise esimene iga-aastane järelevalvearuanne esitati 2016. aasta aprillis ja et aruande kohaselt oli rakendamise määr peaaegu 60%; märgib, et järgmine järelevalvearuanne oli kavas esitada 2017. aasta märtsiks; palub, et amet		Teine järelevalvearuanne esitati 2017. aasta novembri lõpus ning seda ajakohastati 2018. aasta jaanuari lõpus. eu-LISA kinnitab, et rakendamise kvantitatiivne määr on üle 85% (12/14; üks meede jäeti hindamisest välja – vt vastus punktile 4). Võrreldes 2016. aasta aprillis registreeritud 60%-lise rakendusmääraga on tulemus positiivne. Kaks aastat pärast esimese pettusevastase strateegia vastuvõtmist eu-LISAs on tulemus väga hea, võttes arvesse, et eesmärk on 80% ületav rakendusmäär. Igal juhul on ameti pettusevastasel tegevusel tugev alus, mis võimaldab välja töötada täiendavad nõutavad elemendid.

A) Parandamist/järelemeetmeid vajavad valdkonnad			
Number	Küsimus	Selgitus	Vastus
	teavitaks eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni aruande tulemustest; märgib, et ameti haldusnõukogu võttis ameti pettusevastase strateegia ja tegevuskava vastu 2015. aasta novembris. (17)		
6. b)	Pettusevastase strateegia väljatöötamine: b) kas uued pettusevastased eeskirjad on vastu võetud ja kas neid on hakatud rakendama? Märgib samuti, et amet on seadnud eesmärgi võtta 2017. aasta lõpuks vastu tegevuskavast tulenevad uued eeskirjad ja alustada nende rakendamist kohe pärast vastuvõtmist. (17)		Kehtiv pettusevastane strateegia on kavas läbi vaadata 2018. aasta novembris ning hinnangute kohaselt on see vahepealsel ajal endiselt asjakohane. 2018. aastal korraldab amet pettuseriskide hindamise, et saada andmeid dokumendi läbivaatamiseks ja sellest tuleneva tegevuskava kehtestamiseks. eu-LISA mõistab, et viidatud uute pettusevastaste eeskirjade all mõistetakse uusi kehtivaid huvide konfliktide ennetamise ja haldamise eeskirju; vt eelmine vastus (6 a).
7	Vajadus esitada teavet ameti Strasbourgi tegevuskoha peakorterit käsitleva lepingu ratifitseerimise kohta Prantsusmaa parlamendis. (19)		26. oktoobril 2013 kiitis eu-LISA haldusnõukogu heaks (otsusega nr 2013-082, pärast otsuseid nr 2013-072 ja 2013-077) tehnilise keskuse lepingu vastuvõtva liikmesriigi Prantsusmaaga. 1. juunil 2016 võttis Prantsusmaa Rahvusassamblee vastu tegevuskoha lepingu ameti ja Prantsusmaa valitsuse vahel. Prantsuse Vabariigi president kuulutas lepingu välja 14. juunil 2016. 15. juunil 2016 avaldati dokument Prantsuse Vabariigi Teatajas (Journal Officiel de la République Française). Amet teavitas Prantsusmaa valitsust oma sisemenetluste lõpuleviimisest 29. juulil 2016. Lepingu artikli 31 kohaselt pidi leping jõustuma 30. päeval pärast kuupäeva, mil mõlemad lepinguosalisel teatasid teineteisele lepingu jõustumiseks vajalike sisemenetluste lõpuleviimisest. Prantsusmaa välisministeerium andis ametile teada, et leping jõustus 28. augustil 2016.
8	Milliseid meetmeid on võetud ameti haldusnõukogu koosseisu soolise tasakaalustatuse parandamiseks? (22)		Ametil ei ole kontrolli oma haldusnõukogu koosseisu üle, seetõttu ei ole sellega seoses võetud erilisi meetmeid. Sellegipoolest julgustab eu-LISA naiskandidaatide töölevõtmist ameti vabadele töökohtadele ning võrdsete kandidaatide korral uuritakse võimalust võtta soolise tasakaalustatuse tagamiseks tööle naissoost kandidaat.

A) Parandamist/järelmeetmeid vajavad valdkonnad			
Number	Küsimus	Selgitus	Vastus
9	Milline on seis ameti töö tulemusnäitajate rakendamisel? (25)		Haldusnõukogu võttis tulemuslikkuse põhinäitajad vastu 2017. aasta märtsis. Sestpeale arvutab amet näitajaid ühe korra aastas (iga aasta jaanuaris eelneva aasta kohta) ning esitab tulemused oma igaaastases konsolideeritud tegevusaruandes.
10	Milliseid parandusmeetmeid on võetud seoses ameti töö nähtavuse suurendamisega veebiplatvormide kaudu? (25)		2017. aastal kasutati kooskõlas asjaomaste sotsiaalmeediastrateegia põhimõtetega süstemaatiliselt ära eu-LISA sotsiaalmeediakontode (Facebook, Twitter, LinkedIn) pakutavaid võimalusi. Sotsiaalmeediategevus oli tihedalt lõimitud ameti muude kommunikatsioonivahenditega ning üha rohkem kasutati seda läbipaistvuse tagamiseks, et juhtida tähelepanu ameti teavitustegevusele ja liikmesriikidele pakutavatele koolituskursustele, samuti eu-LISA hanke- ja personalivajadustele. 2017. aastal arendas eu-LISA märkimisväärselt oma veebisuhtlust ja suurendas esindatust sotsiaalmeedias. eu-LISA osales ennetavalt ELi institutsioonide ELi-ülestes sotsiaalmeediakampaaniates (#EU60, #NoMoreRansom), tegi päevas keskmiselt ühe sotsiaalmeediapostituse eu-LISA tegevusega seotud teemadel ning ajakohastas veebis aegsasti teavet peaaegu 150 korral, et pakkuda sidusrühmadele ja üldsusele kiirelt objektiivset, usaldusväärset ja hõlpsasti mõistetavat teavet. Täiendavaks suhtluseks sidusrühmade ja avalikkusega eu-LISA aastakonverentsi ajal loodi spetsiaalne Twitteri-sein. Võrreldes 2016. aasta vastava üritusega oli eu-LISA konverentsi sotsiaalmeediakajastus üle 50% suurem. Pidades silmas, et veebisait on üks tõhusamaid vahendeid aruandekohustuse täitmiseks Euroopa kodanike ees, alustati 2016. aasta kasutatavusanalüüsi tulemusena muudatuste tegemist veebisaidil, et parandada veebisaidi reageerivust ja juurdepääsetavust funktsioonide abil, mis aitavad üldsust veebis paremini kaasata ja suurendada nähtavust.

B) Muud võimalikud parandusmeetmete valdkonnad. Näiteks 2015. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse puhul on heameelt väljendatud järgmiste küsimuste üle.			
Number	Küsimus	Selgitus	Vastus
1	Andmekaitse ja turbe tugevdamine teavitusseminaride, töötajate koolituste ning andmetega seotud rikkumiste alase poliitika ja menetluste ning tegevuskava ja tööprogrammi koostamise abil. (13)		Järelmeetmena korraldas eu-LISA andmekaitseametnik 2016. aastal 12 ja 2017. aastal 8 eriotstarbelist andmekaitsealast teavitusseminari. 2017. aastal korraldati neli eriseminari Euroopa andmekaitsepäeval ning kaks ELi andmekaitseametnikku pidas seminari oma kogemuste tutvustamiseks. Välja töötati peamiselt uutele tulijatele suunatud andmekaitsealane e-õppe moodul, vastu võeti andmetega seotud rikkumiste poliitika ja menetlus, mida hakati ka rakendada, ning andmekaitseametnik korraldas esimese justiits- ja siseküsimustega tegelevate asutuste andmekaitseametnike

B) Muud võimalikud parandusmeetmete valdkonnad. Näiteks 2015. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse puhul on heameelt väljendatud järgmiste küsimuste üle.			
Number	Küsimus	Selgitus	Vastus
			<p>võrgustiku koosoleku. Peale selle kehtestas andmekaitseametnik kaebemenetluse.</p> <p>2017. aasta mais võõrustas eu-LISA andmekaitseametnik andmekaitseametnike võrgustiku 41. koosolekut, millel osales 70 andmekaitseametnikku ELi institutsioonidest ja organitest.</p> <p>2017. aasta koosolekul keskenduti poliitikavaldkonnale, arvestades uue turvapoliitika ja talitluspidevust käsitleva ajakohastatud poliitika vastuvõtmist. Kogu töötajaskonda kaasates korraldati mitu teavitusseminari küberturvalisuse ja talitluspidevuse teemadel, et juhtida tähelepanu riskidele ja nende maandamiseks võetud meetmetele organisatsioonis. Läbi viidi VISi avariitaasteõppus koos kaheksa liikmesriigiga, et testida nii kesksüsteemi kui ka riiklike süsteemide läbivat taastevõimet. Selle eduka tegevusega suurendati teadlikkust kehtivatest operatiivmenetlustest ning selgitati välja parandamist vajavad valdkonnad. Samuti tehti eri platvormidel nõrkuste hindamised ja läbistustestid, et veenduda võetud turbe- ja talitluspidevusmeetmete tõhususes.</p>
2	Tegevused teadlikkuse nähtavuse suurendamiseks. (18) ja		<p>eu-LISA tugevdas avalikkuse otsese kaasamise valdkonda, et suurendada kodanike ja sidusrühmade teadlikkust ja teadmisi ametist ning ameti nähtavust. Ameti aktiivne osalus Euroopa päeva ja ELi institutsioonide avatud uste päeva teavitusüritustel, mille Euroopa Parlament ja Euroopa Komisjon Brüsselis, Strasbourgis ja Tallinnas korraldasid, tõi ametile märkimisväärset arvu otse- ja kaudseid kontakte ning aitas olulisel määral jõuda avalikkuseni. Strasbourgi üritusel osales hinnangute kohaselt 14 000 inimest ja Tallinna üritusel 13 000 inimest.</p> <p>Amet on ennetavalt suurendanud oma osalust mitmesugustel avalikel sidusrühmade üritustel, näiteks 11ème Rendez-vous européens de Strasbourg, Euroopa politseikongress ning ümarlauaarutelud tööstusharu esindajatega. Amet on teadlikkuse suurendamiseks korraldanud infotunde partnerite ja sidusrühmadega, näiteks justiits- ja siseküsimuste nõunike ja ELi liikmesriikide diplomaatidega, ning aktiivselt kajastanud järgmiste väga tähtsate isikute delegatsioonide visiite ameti tegevuskohtadesse: volinikud, Euroopa Parlamendi liikmed ja riikide parlamendiliikmed, Kangaroo Group, Eesti president, Eesti peaminister, kõrgetasemelised ametnikud jne. 2017. aastal korraldas amet Eesti ELi nõukogu eesistumise raames kõrgetasemelise konverentsi „Digitaalselt kaitstud ja turvalise Euroopa suunas“. Konverentsi 95%-line rahulolumäär annab tunnistust selle sisu heast kvaliteedist ja ürituse edust. eu-LISA aitas Eesti ELi nõukogu eesistumise raames korraldada veel üheksat laiahaardelist teavitusüritust, millel käsitleti ameti töökohustustega seotud küsimusi. Samuti algatas eu-LISA tervikliku protsessi oma mitmeaastase</p>

B) Muud võimalikud parandusmeetmete valdkonnad. Näiteks 2015. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse puhul on heameelt väljendatud järgmiste küsimuste üle.			
Number	Küsimus	Selgitus	Vastus
			välissuhtlus- ja teabestrategie ajakohastamiseks, kusjuures ameti haldusnõukogu võttis ajakohastatud versiooni vastu 2017. aasta märtsis.
3	Püüdlused viia justiiits- ja siseküsimuste süsteemid vastavusse muutuvate poliitiliste prioriteetide ja ettenägematute sündmustega. (26)		<p>Amet rõõmustab Euroopa Parlamendi positiivse arvamuse üle seoses ameti püüdlustega hoida justiiits- ja siseküsimuste süsteemid vastavuses muutuvate poliitiliste prioriteetide ja ettenägematute sündmustega (ameti eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva aruande punkt 26). eu-LISA jätkab tööd selles valdkonnas. Paindlikkus IT-süsteemide kasutamise seotud ettenägematute muutustega ja/või funktsionaalsuse suurendamise vajadustega toimetulekuks nõuab investeringuid ajakohasesse ja mastabeeritavasse tehnoloogiasse ja taristusse. Alates ajast, mil eu-LISA võttis üle oma praeguste IT-süsteemide haldamise ülesande, on ta IT-teenuste osutamise tippkeskusena püüdnud selliseid investeringuid ligi meelitada. Peale selle hoiab amet jätkuvalt kontakti sidusrühmadega, et tagada nende täielik teadlikkus arendustegevuse prioriteetidest, eelkõige ameti eri juhtimisstruktuuride kaudu. Samuti kaasatakse ennetavalt teisi asjaomaseid pooli, näiteks korraliste tööstusharu ümarlauaarutelude korraldamisega, mille eesmärk on suurendada õiglasel ja läbipaistval viisil teadlikkust tehnoloogia tiptasemest, tagades seejuures võime reageerida muutmistaotlustele.</p> <p>Sellisest reageerimisvõimest annavad tunnistust süsteemides viimastel aastatel tehtud muudatused ja uuendused. Pärast Euroopa komisjoni teatist COM(2016) 205 Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning selles väljendatud üleskutset töötada SIS II jaoks välja sõrmejälgede automaatse tuvastamise süsteem (AFIS) alustas eu-LISA liikmesriikidega aktiivset tööd selle eesmärgi saavutamise nimel. Töö AFISE kavandatavaks kasutuselevõtuks 2018. aasta märtsis jätkub ning lõppkokkuvõttes peaks see täitma olulise lünga süsteemi praeguses suutlikkuses, nagu nähti ette väljendatud poliitilise prioriteediga. 2016. aastal VISis tehtud uuenduste hulgas on Schengeni konsultatsiooni / teavitamismenetluse töövoogude kasutuselevõtt VIS Mail 2-s 2016. aasta jaanuaris ning pärast ülemaailmse kasutuselevõtu lõpuleviimist 2015. aasta novembris hõlmas süsteem biomeetriliste viisade väljastamise ja välispiiril kontrollimise täisfunktsionaalsust. Pärast Eurodac-süsteemi kasutatavuse olulist suurenemist 2015. aastal püsib kasutatavuse tase kõrge ning süsteem saab selle koormusega endiselt edukalt hakkama. Süsteemi õigusliku aluse kavandatavat läbivaatamist silmas pidades on amet oma tehnilise oskusteabe ja teadmistega toetanud vastavaid arutelusid. Eelkõige on amet esitanud üksikasjalikke uuringuid skannitud dokumentide võimaliku lisamise kohta süsteemi ja näokujutiste võimaliku kasutamise kohta.</p>

B) Muud võimalikud parandusmeetmete valdkonnad. Näiteks 2015. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse puhul on heameelt väljendatud järgmiste küsimuste üle.			
Number	Küsimus	Selgitus	Vastus
			<p>Reageerimisel välistele muutustele on iseäranis olulised horisontaalselt kõiki süsteeme hõlmavad arendusprojektid. Sageli kasutatakse nendes projektides ära süsteemide haldamise ühte asukohta koondamist, et süsteemide lõikes oleks võimalik ressursse eeskirjadega lubatavas mõistlikus ulatuses jagada. Amet jätkab tööd ühise jagatud taristu projektis, mille eesmärk on võimaldada teatud taristuelementide jagamist. Kuna varuvõimsus ja -funktsioonid ei ole tingimata süsteemispetsiifilised, saab amet kulutõhusal viisil valmistuda prognoosimatuteks sündmusteks. Olukorda parandavad veelgi lähiaastateks kavandatud meetmed süsteemide koostalitlusvõime tagamiseks. Sellised koostalitlusvõime tagamise lahendused nagu Euroopa otsinguportaal võimaldavad ametil teha süsteemides kiiremini muudatusi, mida ka liikmesriigid saavad lihtsamalt teostada, pidades silmas, et IT-arendus ja testimine nõuab tulevikus vähem ressursse kui praegu. Nende lahenduste abil peaks hõlpsamaks muutuma ka uute süsteemide integreerimine IT-ökosüsteemi.</p> <p>Teine ameti mitmeaastase strateegia eesmärk on saada ELi tippkeskuseks IKT ja teenuste osutamise valdkonnas. See nõuab tingimata pidevat suhtlust sidusrühmade kogukonnaga ning toimingute ja tehnoloogia konfigureerimist, et tagada nõuete täitmise suutlikkus. See töö on tähelepanu keskmes olnud alates 2014. aastast ning on ka praegu. Tänu sellele on amet ka edaspidi teadlik muutuvatest poliitilistest prioriteetidest, asub võimalikult kiiresti tegelema ettenägematute mõju avaldavate sündmustega ning suudab nendele asjakohasel viisil reageerida.</p>
4	Teave eelarve täitmise määra kohta (2015. aastal oli see nii kulukohustuste kui ka maksete assigneeringute puhul üle 99% (LIBE 3)).		Eelarve täitmise määr oli kulukohustuste ja maksete assigneeringute korral 2016. aastal 98% ja 2017. aastal 100%.

II osa (b). Välis hindamised

Käesoleva aruande koostamise ajal (2017. aasta jaanuar) oli toimunud ameti välis hindamine kooskõlas määruse (EL) nr 1077/2011 artikliga 31.

Hinnati, kuidas eu-LISA oli täitnud oma asutamismääruses sätestatud volitusi, vaadeldes nelja valdkonda: tõhusus, tulemuslikkus, lisaväärtus ja sidusus. Uuriti ka ameti panust koordineeritud, tõhusa ja sidusa IT-keskkonna loomisesse justiits- ja siseküsimuste valdkonna poliitika rakendamist toetavate suuremahuliste IT-süsteemide haldamiseks.

Hindamine viidi edukalt lõpule 2016. aastal ning selle tulemusena järeldati, et amet täidab tulemuslikult oma volitusi. Hindamises toodi esile ka konkreetsed viisid ameti tegevuse parandamiseks ja võimalused tema volituste suurendamiseks.

Valitud tähelepanekud hindamisest hõlmavad järgmist.

- Amet on üldiselt saavutanud eesmärgi tagada tõhusalt kolme talle usaldatud IT-süsteemi operatiivjuhtimine.
- Kuigi organisatsiooni ülesehitus ja siseprotsessid alles arenevad, on need nõuetekohaselt struktureeritud ja kirjeldatud. Amet on leidnud lahendused määratud ülesannete täitmiseks. Seda täheldati eelkõige projektide juhtumiuuringute (nt e-piiride katseprojekt ja ühiste jagatud teenuste uuringud) kaudu.
- Üldiselt on amet seoses oma põhitegevuseks oleva suuremahuliste IT-süsteemide haldamisega edukalt järginud rollide ja kohustuste selget jaotust ELi ja riikide tasandil.
- eu-LISA tegevus on asjakohaste justiits- ja siseküsimuste valdkonna poliitikaraamistike ja strateegiatega üldiselt heas kooskõlas.
- Amet on sidusrühmade haldamise strateegia vastuvõtmise kaudu välja töötanud sidusa koostööstrateegia eri sidusrühmadega struktureeritud koostöö tegemiseks.
- Kolme IT-süsteemi operatiivjuhtimiseks ühtse juhtimisasutuse loomine annab iseenesest suurt lisaväärtust, kui amet täidab oma ülesandeid tõhusalt ja tulemuslikult. eu-LISA lõplik lisaväärtus on seega loogiliselt võttes väga suures sõltuvuses tema võimest täita oma põhiülesandeid tõhusalt ja tulemuslikult.
- Üldiselt märgiti hindamisel positiivset tagasisidet riiklike sidusrühmade kaasatuse ja nendega teabe vahetamise kohta.

Hindamisaruandes esitati 65 soovitus. Soovitustes keskenduti ameti praeguste ülesannetega seotud võimalikele parandusmeetmetele, samuti võimalusele laiendada lisaväärtuse suurendamiseks ameti volitusi, võttes arvesse ELi ja liikmesriikide võimalikke tulevasi vajadusi.

Kõik soovitused hinnati kas kriitiliseks, väga oluliseks, oluliseks või vähemoluliseks, pidades silmas rakendamise vajadust ja aega. Samuti on hinnatud soovituste finants-, õigusliku ja korraldusliku mõju.

Sellega seoses on soovitused liigitatud kahte suuremasse rühma:

- õigusliku mõjuga soovitused (kokku 11 soovitus);
- organisatsioonilise ja/või finantsmõjuga soovitused (kokku 54 soovitus).

Teise rühma kuuluvad soovitused liigitati omakorda järgmistesse kategooriatesse:

- 7 kriitilist soovitus;
- 10 väga olulist soovitus;
- 30 olulist soovitus;
- 7 vähemolulist soovitus.

eu-LISA tegevuse välisindamise tulemusena esitatud korraldusliku ja/või finantsmõjuga soovitusi on piisaval määral arvesse võetud sihtotstarbelise tegevuskava raames. Selle tegevuskava võttis haldusnõukogu vastu 2017. aasta märtsis ning aruanne rakendamise seisu kohta esitati 2017. aasta novembris.

III osa. Sisekontrollisüsteemide tõhususe hindamine

3.1. Riskijuhtimine

Amet järgib terviklikku riskijuhtimisraamistikku, mis hõlmab aasta riskide kaardistamist ja hindamist ning asjaomaste prioriteetide seadmist ja ametisisese riskijuhtimisseminari korraldamist iga aasta neljandas kvartalis. Seminaril otsustatakse, kes teatavate riskidega tegelemise eest vastutavad, samuti kehtestatakse riskistrateegiad ja reageerimismeetmed. Tulemused dokumenteeritakse aasta riskijuhtimiskavas, mis kehtib kuni järgmise aasta riskijuhtimisseminarini, milles määratakse kord, mille alusel vahetavad omavahel riskiseireteavet konkreetse riskiga tegelevad töötajad ning projektijuhtimisbüroo.

2017. aastaga seoses tuvastati neli ametiülest riski ja nende suhtes võeti meetmeid ameti riskijuhtimiskava raames. Need riskid olid seotud järgmiste probleemidega: Strasbourgi tegevuskoha juurdeehitusprojekti võimalikud kitsaskohad, mis võivad ohtu seada soovitud tulemustele; koosseisuliste töötajate puudus, mis võib takistada ametile määratud ülesannete täitmist või isegi põhjustada ülesannete täitmata jätmist; organisatsiooniteenuste ööpäevaringse toe puudumine, mis võib ohtu seada organisatsiooniteenuste ööpäevaringse kättesaadavuse; e-piiri delegerimislepingu rahastamiskõlblikkus.

Nende riskidega tegelemiseks on vastutavate isikute abiga välja töötatud seitse eraldi riskimeedet, millest kolm on juba rakendatud, et piisavalt vähendada kindlakstehtud riske ja nende mõju asutusele. Strasbourgi tegevuskoha ümberkolimiskava viidi lõpule 10. augustil 2017 ilma talitluspidevuse probleemideta. Organisatsiooniteenuste ööpäevaringse kättesaadavusega seotud riski vähendamiseks on välise teenuseosutajaga läbi räägitud *intra muros* töötajate tööaja pikendamises. Seoses e-piiriga kinnitas rände ja siseasjade peadirektoraadi osakond E1 tegevdirektorit 10. augusti 2017. aasta ametliku teatisega e-piiri toiminguid käsitleva eu-LISA lõpliku aruande vastuvõtmisest. Kõnealust nelja ametiülest riski on täpsemalt kirjeldatud VII lisas.

3.2. Sisekontrollistandardite nõuetele vastavus ja nende rakendamise tõhusus

Kõiki 16 eu-LISA heakskiidetud sisekontrollistandardit on kohaldatud 2017.–2019. aasta programmdokumendiga ette nähtud ülesannete suhtes ning integreeritud tasakaalustatud viisil. 2017. aastal töötati 16 sisekontrollistandardi rakendamiseks välja veel 125 eraldi meetet, mille kohaldamine tehti ülesandeks asjaomastele ameti töötajatele. 2017. aastal ameti sisekontrollistandarditele vastavuse saavutamiseks ja säilitamiseks võetud meetmeid arvesse võttes võib öelda, et sisekontroll on eu-LISAs piisavalt hästi välja kujunenud. Rakendatud on mitmesugused meetmed, mis annab tunnistust eu-LISA jõupingutustest hea juhtimise kohaldamiseks ja selle poole püüdlamiseks. 2018. aastaks ajakohastatakse vastavusmeetmete valikut ja ulatust, lähtudes eelarvevahendite käsutaja nõuannetest ning sisekontrolli koordineerija, eu-LISA juhtkonna ja sisekontrollistandarditega seotud tööülesannetega töötajate ühiskoosolekute tulemustega seotud järeldustest.

Sisekontrolli koordineerija funktsioon on ette nähtud sisekontrollistandardite tõhusa ja tulemusliku rakendamise toetamiseks eu-LISAs, luues sellega teabe andmise ja teadlikkuse suurendamise ning seire- ja aruandlussuutlikkuse keskuse. Tuginedes kaks korda aastas koos juhtkonna ja sisekontrollistandarditega seotud tööülesannetega töötajatega korraldatud seiremenetlustele, andis sisekontrolli koordineerija 2017. aastal tegevdirektorile pidevalt aru sisekontrollistandarditele vastavuse seisuga ja edusammude kohta eu-LISAs.

Lisaks hindas sisekontrolli koordineerija sisekontrollisüsteemi üldist tõhusust ja tulemuslikkust. Ta lähtus eu-LISA sisekontrollistandardite registrist (milles dokumenteeritakse iga sisekontrollistandardite rakendamisega seotud üksikmeetme staatus), kust võttis vajalikud andmed, mille edastas seejärel kokkuvõtliku aruandena eu-LISA haldusnõukogule arvessevõtmiseks. Sisekontrollistandardite rakendamist on täpsemalt kirjeldatud VII lisas.

IV osa. Juhtkonna kinnitus usaldatavuse kohta

4.1. Usaldatavuse põhialuste ülevaade

Piisav kindlustunne, mille eelarvevahendite käsutaja annab aasta tegevusaruandes esitatavas kinnitavas avalduses, tugineb usaldatavuse põhialustele. Need on kokkuvõttes järgmised.

1. põhialus. Juhtkonna hinnang

Juhtkonna hinnang

Ameti juhtkonnal on põhjendatud kindlustunne, et üldiselt on kehtestatud sobilikud kontrollimeetmed, mis toimivad kavandatud viisil, riske jälgitakse ja maandatakse nõuetekohaselt ning rakendatakse vajalikke parandus- ja tugevdusmeetmeid.

Lisaks tunnistab ameti juhtkond vajadust säilitada ameti sisekontrollikeskkonna tõhususe kõrge tase ning pidevalt hinnata ja tugevdada olemasolevaid sisekontrolle, et saavutada ja kindlustada täielik vastavus 16 sisekontrollistandardi nõuetele ning tagada ühtse programmdokumendi eesmärkide saavutamine.

Erandite register

Amet on alates 2013. aastast rakendanud erandite registreerimise menetlust. 2015. aasta alguses võeti vastu erandite registreerimise ja haldamise ametlik menetlus. Selle üldeesmärk on kehtestada asjakohane kord, mis tagab kontrollide eiramise või reguleerivast raamistikust kõrvalekaldumise oluliste juhtumite erandlike asjaolude selgitamise, registreerimise ja aruandluse kooskõlas läbipaistvuse põhimõttega. Erandit tuleb põhjendada ning see tuleb dokumenteerida ja heaks kiita asjakohasel tasandil enne meetmete võtmist.

2017. aastal registreeriti 36 erandit ja kindlaksmääratud menetluste nõuetele mittevastavuse juhtumit. Eelarvevahendite käsutaja on otsustanud, et need erandid või nõuetele mittevastavuse juhtumid ei nõua kinnitavas avalduses nende olulisuse põhjal ametliku reservatsiooni esitamist. Võttes arvesse hiljutisi auditi järeldusi, tehakse algpõhjuste analüüs, et tuvastada põhjused, miks erandite registreerimise menetlust ei ole alati järgitud. Tulemuste alusel võetakse viivitamata vajalikud meetmed. Tähtpäev on seatud 2018. aasta juunisse.

2. põhialus. Välisauditite tulemused³⁴

Siseauditi talituse arvamus

Lõplik auditiaruanne hankeprotsessi kontrollimise kohta

Kokkuvõttes leidis siseauditi talitus, et eu-LISA hankeprotsessi kontrollimenetlused toetavad ameti peamiste operatiivtegevuse eesmärkide (nt hallatavate suuremahuliste IT-süsteemide ööpäevaringse katkematu töö tagamine) saavutamist. Sellegipoolest tegi siseauditi talitus kindlaks olulised nõrgad kohad, mis võivad ohustada usaldusväärset finantsjuhtimist ja vastavust menetlusnõuetele.

Selles kontekstis tuvastas siseauditi talitus kaks *väga olulist* probleemi, mis on seotud lepingu maksumuse määramisega ning hankeprotsessi peamiste kontrollimenetluste kindlaksmääramise ja dokumenteerimisega. Samuti tegi siseauditi talitus kolm *olulist* järeldust.

³⁴ Aruande koostamise ajal ei olnud välishindamise tulemused veel teada.

Kokkuleppel siseauditi talitusega **kehtestas amet tegevuskava** auditi järelduste ja soovitude arvessevõtmiseks.

Euroopa Kontrollikoja arvamus (auditiaruanne 2016. aasta raamatupidamise aastaaruande kohta)

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

Kontrollikoja hinnangul kajastab ameti raamatupidamise aastaaruanne **kõigis olulistest aspektides õiglaselt** ameti finantsolukorda (31. detsembri 2016. aasta seisuga) ning ameti finantstulemusi ja rahavooge lõppenud aastal vastavalt ameti finantsmääruse sätetele ja komisjoni peaarvepidaja vastuvõetud raamatupidamiseeskirjadele.

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

Kontrollikoja hinnangul on ameti 2016. aasta 31. detsembril lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tehingud **kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed**.

3. põhialus. Eelmistel aruandeperioodidel esitatud reservatsioonide järelmeetmed

Eelarvevahendite käsutaja kinnitav avaldus 2016. aasta tegevusaruandes ei sisaldanud reservatsioone.

Kokkuvõte

II ja III osa arvesse võttes võib järeldada, et sisekontrollide puhul ei ole olulisi puudusi, millel võiks olla mõju kinnitavale avaldusele.

4.2. Reservatsioonid (vajaduse korral)

Eespool esitatud teabe alusel ei esitanud eelarvevahendite käsutaja reservatsioone.

4.3. Üldjärelused usaldatavuse kohta

Mina, allakirjutanu, Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ameti (eu-LISA) tegevdirektor Krum Garkov,

kinnitan volitatud eelarvevahendite käsutajana,

et käesolevas aruandes esitatud teave annab tõese ja õiglase ülevaate ameti 2017. aasta tegevusest.

Kinnitan, et mul on põhjendatud veendumus, et käesolevas aruandes kirjeldatud tegevuse jaoks ette nähtud vahendeid on kasutatud ettenähtud eesmärkidel ja kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega ning et kehtestatud kontrollimenetlused tagavad raamatupidamisarvestuse aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse.

See põhjendatud veendumus põhineb minu enda äranägemisel ja minu käsutuses oleval teabel, näiteks enesehindamise ning siseauditi talituse, siseauditi üksuse ja Euroopa Kontrollikoja auditite tulemustel.

Kinnitan, et ei ole teadlik ühestki käesolevas aruandes käsitlemata asjaolust, mis võiks kahjustada ameti või tema sidusrühmade huve.

Tallinn,.....

..... (allkiri)

Krum GARKOV

LISAD

I lisa. Ameti tulemuslikkuse põhinäitajad

KPI	Tulemuslikkuse põhinäitaja	Eesmärk	2017. aasta tegelik näitaja
1	Turvalisus: turvakatsetes kindlaks tehtud otsustava tähtsusega puuduste arv	0	37
2	Turvalisus: nende tuvastatud turvariskide protsent, mille suhtes on rakendatud kindlaid turvakontrolle	100 %	100 %
3	Eurodaci kesksüsteemi käideldavus	99,99% ^a	99,95% ^b
4	Eurodaci kesksüsteemi reaktsiooniaeg	99,45 %	99,90 %
5	Laivõrgu (WAN) käideldavus (SIS II ja VISi puhul)	99,99 %	99,99 %
6	SIS II kesksüsteemi käideldavus	99,99% ^a	99,82 % ^b
7	SIS II kesksüsteemi reaktsiooniaeg	99,50 %	99,66 %
8	VISi kesksüsteemi käideldavus	99,99% ^a	99,92 % ^b
9	VISi kesksüsteemi reaktsiooniaeg	100 %	99,24 %
10	Ülekantud maksete assigneeringute tühistamise määr (%)	< 5%	2,12 %
11	Eelarveliste kulukohustuste täitmise määr (%)	95–99%	100 %
12	Maksete kasutamise määr (%)	> 95%	100 %
13	Inimressursid: haldusressursside ja tegevusressursside suhe (%)	Haldusressursid: 20 %	17 %
		Tegevusressursid: 70 %	72 %
14	Ettenähtud tähtaegade piires tehtud maksete määr	90-100 %	93,78 %
15	Tööruumide keskmine pindala täistööaja ekvivalendi kohta (m ²)	10 m ²	10,04 m ²
16	välisosalejate rahulolu eu-LISA koolituskursustega	> 3	4,48
17	Ameti hanke- ja omandamiskava järgimine hanketegevuses	0,5–1,5	0,28
18	Hankeprojektide haldamine: kavakohaselt elluviidavate peamiste hankeprojektide määr (%)	> 60 %	41 %
19	Klientide rahulolu: nende liikmesriikidest pärit kasutajate määr, kes on rahul või väga rahul eu-LISA kasutajatoe osutatava üldteenusega (%)	> 80 %	94,45% ^c
20	Nende aasta tööprogrammis kindlaks tehtud tegevuste määr, mis on teostatud või mille teostamine kulgeb kavakohaselt (%)	90 %	88,75 %
21	Liikmesriikide süsteemide kasutajatoe tulemuslikkus	> 80 %	90 % ^c
22	Projektijuhtimine: lõpetatud projektide hindamine kindlaksmääratud kvaliteedi-/kulu-/ajanäitajate alusel	< 10 %	8,79 %
23	Ettenähtud tähtaegade piires teostatud auditisoovituste määr	80-100 %	50,0 %
24	Inimressursid: aruandeperioodil töölt puudunud kinnitamata päevade ja kinnitatud päevade suhe	< 25 %	22 %
25	Inimressursid: tööjõuvoolavus aastas	≤ 5%	3,27 %
26	Inimressursid: töötajate töötulemuste indeks	Lõpetatud hindamised: 100 %	100 %

		Väike tulemuslikkus: < 5%	0 %
		Suur tulemuslikkus: > 10 %	76 %
27	Inimressursid: töötajate kaasatuse tase	≥ 80%	88 %
28	Välissuhtlus: eu-LISA veebipõhine nähtavus ^d	Üksikkülastajad: lahtine	61 489
		Külastuse keskmine kestus: lahtine	3 minutit 44 sekundit
		Põrkemäär (lahkumine ühe lehekülje vaatamise järel): lahtine	38 %
		Toimingute (keskmine) arv külastuse kohta: lahtine	3,5

^aSüsteemi käideldavuse eesmärk ei ole süsteeme reguleerivates õigusaktides täpselt kindlaks määratud. 99,99% eesmärgi kehtestas amet, võttes arvesse asjaolu, et tema hallatavad süsteemid on määratletud hea käideldavusega süsteemidena.

^bSüsteemide tegelik käideldavus hõlmab ülemineku- ja taastamisega plaanilise hoolduse korral.

^cAndmed 2016. aastast. Käesoleva aruande koostamise ajal oli 2017. aasta andmete kogumine pooleli.

^deu-LISA majutusteenuse osutaja poolse tehnilise tõrke tõttu 3. mail 2017 ei registreeritud ega salvestatud statistilisi andmeid ajavahemikul 4. maist 7. augustini, mil teenus taastati. Seda teenust nüüd jälgitakse. Sel põhjusel ei tohiks esitatud andmeid võrrelda varem kogutud andmetega, kuna puuduvad andmed veidi rohkem kui 3 kuu kohta.

II lisa. Finantsjuhtimise statistika

1. Esialgne eelarve, ümberpaigutamised ja paranduseelarved

Järgmises tabelis esitatakse kokkuvõtlikult eelarvepeatükkide kaupa ameti C1 vahendite sisemised eelarvelised ülekanDED 2017. aastal. Vastu võeti kaks paranduseelarvet.

Eelarvepeatükk		Kulukohustuste assigneeringud				Maksete assigneeringud			
		Esialgne eelarve	ÜlekanDED	Parandu seelarve	Löplik eelarve	Esialgne eelarve	ÜlekanDED	Paranduseelarv e	Löplik eelarve
I JAOTIS – PERSONALIKULUD		12 133 700,00	-13 623,36		16 120 076,64	16 133 700,00	-13 623,36		16 120 076,64
A-11	Palgad ja toetused	14 633 210,00	-416 528,47		14 216 681,53	14 633 210,00	-416 528,47		14 216 681,53
A-12	Värbamiskulud	122 250,00	-8 854,92		113 395,08	122 250,00	-8 854,92		113 395,08
A-13	Lähetuskulud	330 000,00	136 000,00		466 000,00	330 000,00	136 000,00		466 000,00
A-14	Sotsiaal- ja meditsiiniteenuste taristu	602 740,00	158 333,00		761 073,00	602 740,00	158 333,00		761 073,00
A-15	Töötajate koolitus	445 500,00	117 427,03		562 927,03	445 500,00	117 427,03		562 927,03
II JAOTIS – TARISTU- JA TEGEVUSKULUD		8 382 400,00	1 111 406,81		9 493 806,81	8 382 400,00	1 111 406,81		9 493 806,81
A-20	Hoonete rentimine ja sellega seotud kulud	1 412 500,00	-626 554,99		785 945,01	1 412 500,00	-626 554,99		785 945,01
A-21	Ametisisesed IT- ja sidekulud	1 500 000,00	269 542,18		1 769 542,18	1 500 000,00	269 542,18		1 769 542,18
A-22	Vallasvara ja seonduvad kulud	420 000,00	-324 728,26		95 271,74	420 000,00	-324 728,26		95 271,74
A-23	Jooksvad halduskulud	345 000,00	623 853,26		968 853,26	345 000,00	623 853,26		968 853,26
A-24	Postikulud	30 000,00	2 885,81		32 885,81	30 000,00	2 885,81		32 885,81
A-25	Haldusnõukogu	491 900,00	-225 834,00		266 066,00	491 900,00	-225 834,00		266 066,00
A-26	Teave ja väljaanded	1 233 000,00	58 628,41		1 291 628,41	1 233 000,00	58 628,41		1 291 628,41
A-27	Välisugiteenused	1 650 000,00	2 023 788,84		3 673 788,84	1 650 000,00	2 023 788,84		3 673 788,84
A-28	Turvalisus	1 300 000,00	-690 174,44		609 825,56	1 300 000,00	-690 174,44		609 825,56
III JAOTIS – TEGEVUSKULUD		128 818 100,00	-1 097 783,45		127 720 316,55	128 818 100,00	-1 097 783,45	-85 600 000,00	42 120 316,55
B3-0	Jagatud süsteemitaristu (põhisüsteemid)	8 701 300,00	445 809,19		9 147 109,19	9 050 000,00	487 092,16	-2 500 000,00	7 037 092,16
B3-1	SIS II	6 825 000,00	-371 767,78		6 453 232,22	6 500 000,00	9 233 758,55	-3 000 000,00	12 733 758,55
B3-2	VIS-BMS	34 505 000,00	739 005,33		35 244 005,33	35 000 000,00	-11 257 977,54	-8 000 000,00	15 742 022,46
B3-3	Eurodac	19 570 000,00	-965 000,00		18 605 000,00	18 570 000,00	802 842,75	-16 580 000,00	2 792 842,75
B3-4	Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem	54 520 000,00			54 520 000,00	54 520 000,00		-54 520 000,00	0,00
B3-6	Põhisüsteemidega otseselt seotud välisugiteenused	3 518 800,00	-850 785,20		2 668 014,80	4 000 100,00	-161 604,29	-1 000 000,00	2 838 495,71
B3-7	Nõuanderühmad	428 000,00	-57 461,91		370 538,09	428 000,00	-93 616,42		334 383,58
B3-8	Vahetult tegevusega seotud koolitus	750 000,00	-37 583,08		712 416,92	750 000,00	-108 278,66		641 721,34
KOKKU		153 334 200,00	0,00		153 334 200,00	153 334 200,00	0,00	-85 600 000,00	67 734 200,00

2. Aasta eelarve täitmine (rahastamisallikas C1)

Amet saavutas 2017. aasta assigneeringute puhul (rahastamisallikas C1) eelarve täitmise kõrge määra, mis oli nii kulukohustuste kui ka maksete assigneeringute korral 100 %, arvestades assigneeringute automaatset ülekandmist.

EELARVEJAOTIS	KULUKOHUSTUSED (C1)			MAKSED (C1)		
	Eelarves	Kasutatud	%	Eelarves	Kasutatud	%
I jaotis – personalikulud	16 120 076,64	16 120 076,64	100,0 %	16 120 076,64	16 120 076,64	100,0 %
täidetud		16 120 076,64	100,0 %		15 681 259,13	97,3 %
automaatsed ülekandmised		-			438 817,51	2,7 %
II jaotis – taristu- ja tegevuskulud	9 493 806,81	9 493 806,81	100,0 %	9 493 806,81	9 493 806,81	100,0 %
täidetud		9 493 806,81	100,0 %		4 198 841,10	44,2 %
automaatsed ülekandmised		-	-		5 294 965,71	55,8 %
III jaotis – tegevuskulud	127 720 316,55	127 720 316,55	100,0 %	42 120 316,55	42 120 316,55	100,0 %
KOKKU (eurodes)	153 334 200,00	153 334 200,00	100,0 %	67 734 200,00	67 734 200,00	100,0 %
täidetud		153 334 200,00	100,0 %		62 000 416,78	91,5 %
ülekantud		-			5 733 783,22	8,5 %

3. Eelarve täitmine (muud rahastamisallikad)

Lisaks aasta eelarvele (rahastamisallikas C1) rakendas amet:

- assigneeringud sihtotstarbelisest sisetulust (rahastamisallikas C4);
- assigneeringud ennetähtaegselt kasutatud sihtotstarbelisest sisetulust (rahastamisallikas C5);
- eelmistest aastatest ülekantud kulukohustuste (liigendatud III jaotises ning liigendamata I ja II jaotises) ning vastavate maksete (ainult liigendamata) assigneeringud (rahastamisallikas C8);
- assigneeringud sihtotstarbelisest välistulust ehk assotsieerunud riikide osamaksetest vastavalt asutamismääruse artikli 32 lõike 1 punktile b (rahastamisallikas Ro, ainult III jaotis).

Eelarvejaotis	Rahastamisallikas	Kulukohustus			Makse		
		Eelarves	Kasutatud	% kulukohustustest	Eelarves	Kasutatud	% maksest
A-1 Personalikulud	C1	16 120 076,64	16 120 076,64	100,0 %	16 120 076,64	15 681 259,13	97,3 %
	C8	415 692,33	361 656,56	87,0 %	415 692,33	361 656,56	87,0 %
	Vahesumma	16 535 768,97	16 481 733,20	99,7 %	16 535 768,97	16 042 915,69	97,0 %
A-2 Taristu- ja tegevuskulud	C1	9 493 806,81	9 493 806,81	100,0 %	9 493 806,81	4 198 841,10	44,2 %
	C4	108 406,00	108 406,00	100,0 %	108 406,00	74 683,28	68,9 %
	C5	95 290,59	95 290,59	100,0 %	95 290,59	86 855,09	91,1 %
	C8	4 977 748,44	4 373 454,57	87,9 %	4 977 748,44	4 373 454,57	87,9 %
	Vahesumma	14 675 251,84	14 070 957,97	95,9 %	14 675 251,84	8 733 834,04	59,5 %
Bo-3 Tegevuskulud	C1	127 720 316,55	127 720 316,55	100,0 %	42 120 316,55	42 120 316,55*	100,0 %
	C4	16 082,30	16 082,30	100,0 %	16 082,30	16 082,30	100,0 %
	C5	26 512,57	26 512,57	100,0 %	29 290,94	29 290,94	100,0 %
	C8	65 182 314,81	63 931 620,24	98,1 %	0,00		
	Ro	4 683 256,33	1 760 651,45	37,6 %	4 683 256,33	463 237,59	9,9 %
Vahesumma	197 628 482,56	193 455 183,11	97,9 %	46 848 946,12	42 628 927,38	91,0 %	

KÕIK	KOKKU	228 839 503, 37	224 007 874, 28	97,9 %	78 059 966, 93	67 405 677,1 1	86,4 %
------	-------	--------------------	--------------------	--------	-------------------	-------------------	--------

*III jaotises on C1 assigneeringud summas 6 191 866,54 eurot aasta kulukohustuste maksed. Ülejäänud 35 928 450,01 eurot kasutati eelmiste aastate kulukohustuste katteks.

4. Eelarveliste ülekannete loend

2017. aastal tehti ameti finantsmääruse artikli 27 alusel järgmised ametisesed ülekanded. Ülekanded tehti eesmärgiga tagada kulukohustuste ja maksete assigneeringute optimaalne eelarvesse kandmine.

Eelarve ülekanded 2017. aastal						
Eelarve ülekande nr	Viide	Kuupäev	Eelarverida	Kulukohustuste assigneering	Maksete assigneering	
1	LIS.1334	09.02.2017	A02000 Eestis asuvate tööruumidega seotud kulud	-150 000,00	-150 000,00	
			A02220 Dokumentatsiooni ja raamatukoguga seotud kulud	5 500,00	5 500,00	
			A02330 Muud jooksvad kulud	-50 000,00	-50 000,00	
			A02331 Personal: lõivud ja tasud	200 000,00	200 000,00	
			A02500 Haldusnõukogu koosolekud	-5 500,00	-5 500,00	
			B03600 Vahetult põhisisüsteemidega seotud sisseostetavad tugiteenused	-100 000,00	-100 000,00	
			B03730 Muud koosolekud ja lähetused	100 000,00	100 000,00	
2	LIS.1338	09.03.2017	A02000 Eestis asuvate tööruumidega seotud kulud	-150 000,00	-150 000,00	
			A02010 Prantsusmaal asuvate tööruumidega seotud kulud	-200 000,00	-200 000,00	
			A02100 Ameti IT ja telekommunikatsioon	-350 000,00	-350 000,00	
			A02320 Õigusabikulud	85 000,00	85 000,00	
			A02331 Personal: lõivud ja tasud	15 000,00	15 000,00	
			A02500 Haldusnõukogu koosolekud	-100 000,00	-100 000,00	
			A02700 Sisseostetavad tugiteenused	1 000 000,00	1 000 000,00	
			A02800 Ameti julgeolek	-300 000,00	-300 000,00	
3	LIS.1344	15.05.2017	A01190 Paranduskoefitsiendid	-10 000,00	-10 000,00	
			A01201 Muud kulud	10 000,00	10 000,00	
			A02330 Muud jooksvad kulud	3 000,00	3 000,00	
			A02700 Sisseostetavad tugiteenused	650 000,00	650 000,00	
			A02800 Ameti julgeolek	-200 000,00	-200 000,00	
			B03600 Vahetult põhisisüsteemidega seotud sisseostetavad tugiteenused	-483 000,00	-483 000,00	
			B03730 Muud koosolekud ja lähetused	30 000,00	30 000,00	
4	LIS.1346	08.06.2017	B03100 SIS II töökorras hoidmine	0,00	2 000 000,00	
			B03200 VISi-BMSi töökorras hoidmine	0,00	-2 000 000,00	
5	LIS.1348	29.06.2017	A01184 Päevaraha	46 460,00	46 460,00	
			A01190 Paranduskoefitsiendid	-46 460,00	-46 460,00	
			A02200 Muu tehniline varustus ja sisseseade	-1 500,00	-1 500,00	
			A02400 Postikulud	1 500,00	1 500,00	
			B03100 SIS II töökorras hoidmine	0,00	7 000 000,00	
			B03200 VISi-BMSi töökorras hoidmine	0,00	-7 000 000,00	
			B03300 Eurodac'i töökorras hoidmine	0,00	-15 495,00	
			B03301 Eurodac, muud	0,00	15 495,00	
6	LIS.1352	25.08.2017	A01124 Päevaraha	-7 000,00	-7 000,00	
			A01125 Igakuine toetus	18 000,00	18 000,00	
			A01130 Haiguskindlustus	-22 600,00	-22 600,00	
			A01141 Korralise aastapuhkuse sõidukulud	-26 500,00	-26 500,00	
			A01182 Sisseseadmis- ja üleviimistoetus	11 600,00	11 600,00	
			A01201 Muud kulud	26 500,00	26 500,00	
			A01301 Lähetuskulud	60 000,00	60 000,00	
			A02030 Brüsselis asuvate tööruumidega seotud kulud	6 500,00	6 500,00	
			A02100 Ameti IT ja telekommunikatsioon	40 000,00	40 000,00	

Eelarve ülekanded 2017. aastal					
Eelarve ülekande nr	Viide	Kuupäev	Eelarverida	Kulukohustuste assigneering	Maksete assigneering
			A02200 Muu tehniline varustus ja sisseseade	-66 500,00	-66 500,00
			A02210 Mööbel ja kontoriseadmed	-40 000,00	-40 000,00
			A02510 Muud koosolekud	15 100,00	15 100,00
			A02800 Ameti julgeolek	-15 100,00	-15 100,00
7	LIS.1356	21.09.2017	A01301 Lähetuskulud	40 000,00	40 000,00
			A01402 Euroopa kool	187 000,00	187 000,00
			A01403 Ühiskondlik tegevus	55 000,00	55 000,00
			A01500 Töötajate koolitamine	130 000,00	130 000,00
			A02030 Brüsselis asuvate tööruumidega seotud kulud	15 000,00	15 000,00
			A02100 Ameti IT ja telekommunikatsioon	600 000,00	600 000,00
			A02400 Postikulud	5 000,00	5 000,00
			A02700 Sisseostetavad tugiteenused	340 000,00	340 000,00
			B03100 SIS II töökorras hoidmine	-315 000,00	0,00
			B03200 VISI-BMSi töökorras hoidmine	-1 402 000,00	-1 397 000,00
			B03600 Vahetult põhisüsteemidega seotud sisseostetavad tugiteenused	315 000,00	0,00
			B03730 Muud koosolekud ja lähetused	25 000,00	25 000,00
			B03810 Liikmesriikidele suunatud koolitus	5 000,00	0,00
			8	LIS.1359	27.10.2017
A01102 Ülalpeetava lapse toetus	-30 000,00	-30 000,00			
A01104 Kodumaalt lahkumise toetus ja välismaal elamise toetus	-80 000,00	-80 000,00			
A01100 Lepinguliste töötajate põhipalk	270 000,00	270 000,00			
A01182 Sisseseadmis- ja üleviimistoetus	12 000,00	12 000,00			
A01183 Kolimiskulud	5 000,00	5 000,00			
A01190 Paranduskoefitsiendid	80 000,00	80 000,00			
A01401 Lastesõimetoetus	-33 000,00	-33 000,00			
A01402 Euroopa kool	46 000,00	46 000,00			
A02330 Muud jooksvad kulud	-2 170,00	-2 170,00			
A02331 Personal: lõivud ja tasud	2 170,00	2 170,00			
B03200 VISI-BMSi töökorras hoidmine	0,00	-80 000,00			
B03710 Nõuanderühmad	-10 000,00	0,00			
B03800 Vahetult tegevusega seotud koolitus	0,00	80 000,00			
B03810 Liikmesriikidele suunatud koolitus	10 000,00	0,00			
9	LIS.1362	27.11.2017	A01183 Kolimiskulud	2 310,00	2 310,00
			A01301 Lähetuskulud	15 000,00	15 000,00
			A01403 Ühiskondlik tegevus	10 000,00	10 000,00
			A01500 Töötajate koolitamine	-12 310,00	-12 310,00
			A02320 Õigusabikulud	65 870,00	65 870,00
			A02500 Haldusnõukogu koosolekud	-91 870,00	-91 870,00
			A02600 Teave ja väljaanded	166 000,00	166 000,00
			A02700 Sisseostetavad tugiteenused	26 000,00	26 000,00
			A02800 Ameti julgeolek	-150 000,00	-150 000,00
			B03000 Jagatud süsteemiaristu (põhisüsteemid)	1 000 000,00	0,00
			B03001. Süsteemide turvalisus ja talitluspidevus	-20 000,00	-20 000,00
			B03100 SIS II töökorras hoidmine	0,00	1 500 000,00
			B03200 VISI-BMSi töökorras hoidmine	0,00	-2 200 000,00
			B03300 Eurodaci töökorras hoidmine	-965 000,00	0,00
			B03600 Vahetult põhisüsteemidega seotud sisseostetavad tugiteenused	-55 200,00	669 000,00
			B03730 Muud koosolekud ja lähetused	20 000,00	20 000,00
			B03800 Vahetult tegevusega seotud koolitus	-10 800,00	0,00
			10	LIS.1366	15.12.2017
A01101 Majapidamistoetus	-23 046,31	-23 046,31			
A01102 Ülalpeetava lapse toetus	-19 939,19	-19 939,19			

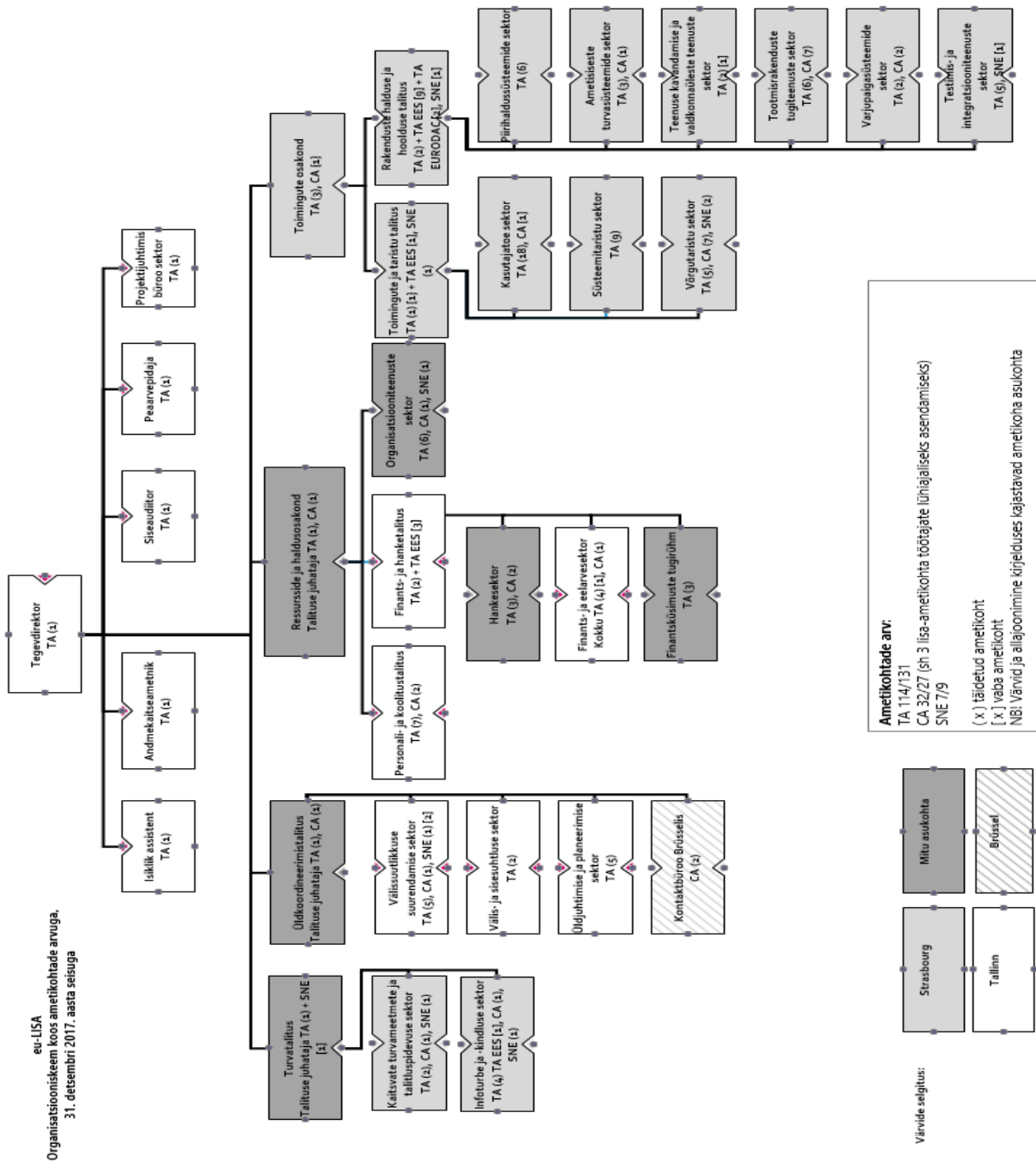
Eelarve ülekanded 2017. aastal					
Eelarve ülekande nr	Viide	Kuupäev	Eelarverida	Kulukohustuste assigneering	Maksete assigneering
			Ao1103 Õppetoeetus	-53 794,61	-53 794,61
			Ao1104 Kodumaalt lahkumise toetus ja välismaal elamise toetus	-30 292,80	-30 292,80
			Ao1105 Ajutiste teenistujate ületundidega vahetused ja valveteenistus	-2 814,22	-2 814,22
			Ao1100 Lepinguliste töötajate põhipalk	-23 695,84	-23 695,84
			Ao1124 Päevaraha	-629,90	-629,90
			Ao1125 Igakuine toetus	-500,20	-500,20
			Ao1130 Haiguskindlustus	-39 397,82	-39 397,82
			Ao1131 Õnnetusjuhtumi- ja kutsehaiguskindlustus	-20 551,07	-20 551,07
			Ao1132 Töötuskindlustus	-23 282,00	-23 282,00
			Ao1140 Sünnitoetus ja surma korral makstav toetus	-1 010,14	-1 010,14
			Ao1141 Korralise aastapuhkuse sõidukulud	-20 946,49	-20 946,49
			Ao1144 Muud toetused	-6 063,82	-6 063,82
			Ao1181 Sõidukulud (teenistusse asumisel)	-2 508,21	-2 508,21
			Ao1182 Sisseeadmis- ja üleviimistoetus	-9 562,86	-9 562,86
			Ao1183 Kolimiskulud	-6,96	-6,96
			Ao1184 Päevaraha	-25 703,82	-25 703,82
			Ao1190 Paranduskoefitsiendid	-8 002,38	-8 002,38
			Ao1201 Muud kulud	-1 230,00	-1 230,00
			Ao1301 Lähetuskulud	21 000,00	21 000,00
			Ao1402 Euroopa kool	-93 940,00	-93 940,00
			Ao1403 Ühiskondlik tegevus	-12 727,00	-12 727,00
			Ao1500 Töötajate koolitamine	-262,97	-262,97
			Ao2000 Eestis asuvate tööruumidega seotud kulud	-36 074,94	-36 074,94
			Ao2010 Prantsusmaal asuvate tööruumidega seotud kulud	-96 639,85	-96 639,85
			Ao2030 Brüsselis asuvate tööruumidega seotud kulud	-15 340,20	-15 340,20
			Ao2100 Ameti IT ja telekommunikatsioon	-20 401,98	-20 401,98
			Ao2200 Muu tehniline varustus ja sisseade	-11 475,38	-11 475,38
			Ao2210 Mööbel ja kontoriseadmed	-203 859,88	-203 859,88
			Ao2220 Dokumentatsiooni ja raamatukoguga seotud kulud	-6 893,00	-6 893,00
			Ao2300 Kontoritarbed	-144,54	-144,54
			Ao2330 Muud jooksvad kulud	-10 416,21	-10 416,21
			Ao2331 Personal: lõivud ja tasud	312 831,42	312 831,42
			Ao2400 Postikulud	-3 614,19	-3 614,19
			Ao2500 Haldusnõukogu koosolekud	-10 233,69	-10 233,69
			Ao2510 Muud koosolekud	-33 330,31	-33 330,31
			Ao2600 Teave ja väljaanded	-112 564,23	-112 564,23
			Ao2700 Sisseostetavad tugiteenused	13 355,99	13 355,99
			Ao2800 Ameti julgeolek	-22 792,20	-22 792,20
			Bo3000 Jagatud süsteemitaristu (põhisüsteemid)	0,00	675 900,00
			Bo3001 Süsteemide turvalisus ja talitluspidevus	0,00	-135 033,72
			Bo3100 SIS II töökorras hoidmine	0,00	-1 167 212,48
			Bo3200 VISi-BMSi töökorras hoidmine	714 091,63	1 178 755,95
			Bo3300 Eurodaci töökorras hoidmine	0,00	886 953,83
			Bo3600 Vahetult põhisüsteemidega seotud sisseostetavad tugiteenused	0,00	-242 784,29
			Bo3710 Nõuanderühmad	0,00	-280 718,96
			Bo3730 Muud koosolekud ja lähetused	0,00	-13 490,04
			Bo3800 Vahetult tegevusega seotud koolitus	0,00	-48 977,62
			Bo3810 Liikmesriikidele suunatud koolitus	0,00	-139 301,04
11	LIS.1370	20.12.2017	Ao1200 Sõidukulud	-35 672,52	-35 672,52
			Ao1201 Muud kulud	-8 452,40	-8 452,40

Eelarve ülekanded 2017. aastal					
Eelarve ülekande nr	Viide	Kuupäev	Eelarverida	Kulukohustuste assigneering	Maksete assigneering
			A02100 Ameti IT ja telekommunikatsioon	-55,84	-55,84
			A02300 Kontoritarbed	-12 087,41	-12 087,41
			A02330 Muud jooksvad kulud	14 800,00	14 800,00
			A02600 Teave ja väljaanded	5 192,64	5 192,64
			A02700 Sisseostetavad tugiteenused	-5 567,15	-5 567,15
			A02800 Ameti julgeolek	-2 282,24	-2 282,24
			B03000 Jagatud süsteemitaristu (põhisüsteemid)	-482 057,00	-16 464,12
			B03001. Süsteemide turvalisus ja talitluspidevus	-52 133,81	-17 310,00
			B03100 SIS II töökorras hoidmine	-56 767,78	-99 028,97
			B03200 VISi-BMSi töökorras hoidmine	1 426 913,70	240 266,51
			B03300 Eurodaci töökorras hoidmine	0,00	-84 111,08
			B03600 Vahetult põhisüsteemidega seotud sisseostetavad tugiteenused	-527 585,20	-4 820,00
			B03710 Nõuanderühmad	-222 461,91	25 762,53
			B03730 Muud koosolekud ja lähetused	0,00	-169,95
			B03800 Vahetult tegevusega seotud koolitus	-887,02	0,00
			B03810 Liikmesriikidele suunatud koolitus	-40 896,06	0,00
	LIS.1372	20.12.2017	B03200 VISi-BMSi töökorras hoidmine	10 022,30	10 022,30
			B03810 Liikmesriikidele suunatud koolitus	-10 022,30	-10 022,30

III lisa. Organisaatsiooniskeem

2017. aastal oli eu-LISAs kokku 167 täistööajaga töötajat: 131 ajutist teenistujat, 27 lepingulist töötajat ja 9 lähetatud riiklikku eksperti. Aasta lõpuks võttis amet tööle 32 lepingulist töötajat, et täita uusi tegevusvajadusi, mida ei olnud prognoositud inimressursside planeerimisel 2017. aastaks.

Organisaatsiooniskeemil on olukord 31. detsembri 2017. aasta seisuga ning osakonnad, talitused ja sektorid, samuti eu-LISA tegevdiriectori alluvuses olevad üksikametikohtad koos töötajate arvuga.

IV lisa. Ametikohtade loetelu

eu-LISA 2017. aasta ametikohtade loetelu

2017. aasta ametikohtade loetelu sisaldas 131 ajutise teenistuja ametikohta.

Kategooria ja palgaaste	ELi 2017. aasta eelarvega lubatud ametikohtade loetelu	
	Ametnikud	Ajutised teenistujad
AD 16	0	0
AD 15	0	1
AD 14	0	1
AD 13	0	2
AD 12	0	3
AD 11	0	4
AD 10	0	6
AD 9	0	10
AD 8	0	17
AD 7	0	17
AD 6	0	13
AD 5	0	14
AD kokku	0	88
AST 11	0	0
AST 10	0	0
AST 9	0	1
AST 8	0	2
AST 7	0	3
AST 6	0	8
AST 5	0	12
AST 4	0	14
AST 3	0	3
AST 2	0	0
AST 1	0	0
AST kokku	0	43
KOKKU	0	131

Teave iga ametikoha palgaastme kohta ametisse nimetamisel: suunav tabel

Allpool tabelis esitatakse Euroopa Komisjoni kindlaksmääratud põhirollidele vastavad palgaastmed eu-LISAs. Komisjoni ja ameti ametinimetuste erinevuse korral on esitatud ameti kasutatav ametinimetus. Tasub märkida, et Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimuste artiklis 53 osutatud palgaastmetest kõrgemad ametisse nimetamise palgaastmed tulenevad asjaolust, et töölevõtmismenetlused viidi läbi ameti asutamise etapis, kui eu-LISA ametikohtade loetelus olid määratud kõrgemad palgaastmed.

<i>Põhifunktsioonid (näited – terminoloogia tuleks kohandada iga ameti ametinimetustele)</i>	<i>Lepingu liik (ametnik, ajutine teenistuja (TA) või lepinguline töötaja (CA))</i>	<i>Tegevusüksus (FG), palgaaste töölevõtmisel (või alumine palgaaste, kui on avaldatud palgaastmete vahemik)</i>	<i>Viide, kas roll on seotud haldustoe või põhitegevusega (vastavalt võrdlusanalüüsi meetoodikas kasutatud määratlustele)</i>
<i>Osakonna juhataja – 2. aste</i>	TA	AD 12	Haldustugi/põhitegevus
<i>Talituse juhataja – 3. aste</i>	TA	AD 9, AD 10	Haldustugi/põhitegevus
<i>Sektori juhataja – 4. aste</i>	TA, CA	AD 5, AD 7, AD 8, AD 9, AD 10, FG IV	Haldustugi/põhitegevus
<i>Vanemametnik</i>	TA	AD 8, AD 9	Haldustugi/põhitegevus
<i>Ametnik</i>	TA, CA	AD 6, AD 7, AD 8, FG IV	Haldustugi/põhitegevus
<i>Nooremametnik</i>	TA, CA	AD 5, FG IV	Haldustugi/põhitegevus
<i>Vanemassistent</i>	–	–	–
<i>Nooremassistent</i>	TA, CA	AST 2, AST 3, FG III	Haldustugi/põhitegevus
<i>Ressursside ja haldusosakonna juhataja</i>	TA	AD 12	Haldustugi
<i>Personali- ja koolitustalituse juhataja</i>	TA	AD 9	Haldustugi
<i>Finants- ja hanketalituse juhataja</i>	TA	AD 10	Neutraalne
<i>IT-juht</i>	–	–	–
<i>Sekretär^a/assistent Osakonna juhataja või talituse juhataja abi</i>	TA, CA	AST 3, FG III	Haldustugi/põhitegevus
<i>Postiametnik</i>	–	–	–
<i>Veebihaldur-/toimetaja</i>	–	–	–
<i>Andmekaitseametnik</i>	TA	AD 10	Haldustugi
<i>Peaarvepidaja</i>	TA	AD 9	Neutraalne
<i>Siseaudiitor</i>	TA	AD 9	Haldustugi/neutraalne
<i>Tegevdirektori abi</i>	TA	AST 5 ^b	Haldustugi

^a eu-LISA ametikohtade loetelu ei sisalda sekretäride ega bürootöötajate ametikohti. Võttes arvesse uute personaleeskirjade jõustumist 1. jaanuaril 2014, otsustas eu-LISA jätta ametikohtade loetelus kinnitatud palgaastmed kehtima ja kohandada palgaastmetel AST 2 ja AST 3 tööle võetud töötajate tööülesandeid konkreetse valdkonna (inimressursid, IT jne) assistentidele või haldusassistentidele. Sekretäriülesandeid täidavad samal ajal vajaduse korral välised teenuseosutajad.

^b See töölevõtmise palgaaste kehtestati ameti asutamisel 2012. aastal.

Võrdlus eelmise aasta tulemustega

Suunava tabeli koostas Euroopa Komisjon. Lisada tuleb lõplik tabel, mis põhineb võrdlusanalüüsi meetoodika tööühma soovitusel.

2017. aasta lõpus teostas eu-LISA neljanda võrdlusanalüüsi, toetudes Euroopa ametite haldusjuhtide kokkulepitud meetodikale³⁵. Võrdlusanalüüsi kohaldati kõikide eu-LISA ametikohtade suhtes. Analüüsi tulemused on esitatud järgmistes tabelites.

Tabel 1. eu-LISA 2017. aasta võrdlusanalüüsi tulemused – töötajad

Töökoha liigi (alam)kategooria	2016 (%)	2017 (%)
Haldustugi ja koordineerimine	15,91	17
<i>Haldustugi</i>	12,50	13
<i>Koordineerimine</i>	3,41	3
Põhitegevus	73,28	72
<i>Üldised põhitegevusega seotud ülesanded</i>	60,74	58
<i>Programmihaldus</i>	4,53	6
<i>Põhitegevuse koordineerimine kõrgemal tasandil</i>	8,01	8
<i>Hindamine ja mõjuhindang</i>	0,00	0
Neutraalne	10,81	11
<i>Finantsküsimused</i>	10,81	11
<i>Kontroll</i>	–	–

2017. aastal analüüsis amet ka väliste teenuseosutajate (*intra muros* personal) hõivatud ametikohti ning võrdlustulemused on alljärgnevad.

Tabel 2. eu-LISA 2017. aasta võrdlusanalüüsi tulemused – välised teenuseosutajad (*intra muros*)

Töökoha liigi (alam)kategooria	2016 (%)	2017 (%)
Haldustugi ja koordineerimine	56,80	46,42
<i>Haldustugi</i>	54,00	44,33
<i>Koordineerimine</i>	2,80	2,09
Põhitegevus	39,20	47,16
<i>Üldised põhitegevusega seotud ülesanded</i>	31,60	37,01
<i>Programmihaldus</i>	5,60	7,16
<i>Põhitegevuse koordineerimine kõrgemal tasandil</i>	2,00	1,49
<i>Hindamine ja mõjuhindang</i>	–	1,49
Neutraalne	4,00	6,42
<i>Finantsküsimused</i>	4,00	6,42
<i>Kontroll</i>	–	–

³⁵ Ametikohtade võrdlusanalüüsi meetodika, mida on kirjeldatud ameti juhtide 16.–17. oktoobri 2014. aasta kohtumise teatise lisas.

V lisa. Inimressursid ja finantsvahendid tegevuste kaupa

Vastavalt ameti tegevuse hindamise alusel koostatud tegevuskavale võetakse 2019. aasta lõpuks kasutusele tegevuspõhine eelarvestamine.

2017. aastal kasutati 83% täistööaja ekvivalentidest põhitegevusega seotud ja muudeks seonduvateks hanketegevusteks (127,7 miljonit eurot) ja 17% täistööaja ekvivalentidest suunati horisontaalsetesse tegevustesse (üldkoordineerimine ja haldustugi).

VI lisa. Liikmesriikidele korraldatud koolituskursuste loetelu

Täielik loetelu liikmesriikidele 2017. aasta jooksul korraldatud süsteemikoolituse kursustest

- Õpikoda: Eurodaci kvaliteet ja õigusliku aluse uuesti sõnastamine;
- veebiseminar: Schengeni hindamismehhanism (Taani);
- veebiseminar: SISI arhitektuuri uuringu tulemus;
- veebiseminar: Schengeni hindamismehhanism (Island);
- veebiseminar: andmete ühtsuse kontroll;
- SIS II uue kasutaja koolitus: Horvaatia (kohapealne külastus);
- SIRENE ametnikud – 1. tase (koos CEPOLiga);
- kaks VISi koolituskursust: kesktaseme operatiivkoolitus – intsidendihaldus/standardpäringud (L2);
- Schengeni hindamismehhanism – SIS II ja SIRENE (koos CEPOLiga);
- kaks SIS II koolituskursust: kesktaseme operatiivkoolitus – intsidendihaldus/standardpäringud (L2);
- ebaseaduslikule sisserändele kaasaaitav organiseeritud kuritegevus (koos CEPOLiga);
- Eurodac: kesktaseme operatiivkoolitus – intsidendihaldus/standardpäringud (L2);
- veebiseminar: Schengeni hindamismehhanism (Rootsi);
- Eurodac/SIS II: võitlus ebaseaduslikule sisserändele kaasaaitamise vastu;
- veebiseminar: Schengeni hindamismehhanism (Portugal);
- veebiseminarid: Schengeni hindamismehhanism (Horvaatia);
- SIS II uue kasutaja koolitusprogramm Iirimaa jaoks:
- koolitajate koolitus – SIS II, VIS ja Eurodac (koos CEPOLiga);
- Eurodac: kesktaseme operatiivkoolitus (L2);
- andmekvaliteet VISis;
- SIS II operatiivkoolitus – algtase (L1);
- klassiruumiõppe vormis kursus: VISi tehniline kasutamine – koolitajate koolitus;
- veebiseminar: Schengeni hindamismehhanism (Hispaania);
- veebiseminar: Schengeni hindamismehhanism (Norra);
- SIS II koolituskursus: operatiivkoolitus – kesktase (L2);
- SIS II koolituskursus: AFIS liikmesriikide jaoks – tehniline suunitlus;
- SIS II koolituskursus, SIRENE (koos CEPOLiga);
- veebiseminar: Schengeni hindamismehhanism (Ühendkuningriik);
- VISi koolituskursus: operatiivkoolitus – algtase (L1);
- veebiseminar: VISi/BMSi põhiõpe;
- veebiseminar: andmete ühtsuse kontrolli alused;
- veebiseminar: ümber-/tagasilülitus;
- SIRENE ametnikud – 2. tase (koos CEPOLiga);
- veebiseminar: siseriikliku koopia kontseptsiooni alused;
- SIS II koolituskursus: operatiivkoolitus – edasijõudnute tase (L3);
- SIS II koolituskursus: AFIS liikmesriikide jaoks – halduslane suunitlus;
- klassiruumiõppe vormis kursus: Eurodaci tehniline kasutamine – koolitajate koolitus;
- lisaks kavandatud koolituskursustele VISi uue kasutaja koolituskursused Bulgaaria ja Rumeenia jaoks.

VII lisa. II osa erilisa

Välishindamine vastavalt asutamismääruse artiklile 31

Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ameti (eu-LISA) sõltumatu välishindamine

Euroopa Komisjon ja Ernst & Young

Kokkuvõtted

Märts 2016

1. Kokkuvõte (ET)

Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ameti (eu-LISA) 2015. aasta välishindamise (edaspidi „hindamine“) ajal seisis vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev Euroopa ala silmitsi Euroopasse suunduvate rändevoogude ja varjupaigataotluste arvu kasvuga. Samal ajal kui ELi liikmesriigid püüavad neid rändevooge koostöös Euroopa Komisjoniga juhtida, on olulisel kohal vajadus tagada nende tegevust siseasjade valdkonnas toetava kolme suuremahulise IT-süsteemi – teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II), viisainfosüsteemi (VIS) ja Eurodac-süsteemi – tõrgeteta toimimine.

Hindamine tõendas ameti tulemuslikkust oma ülesannete täitmisel. Kuna ELi seadusandja on usaldanud ametile kolme süsteemi haldamise, on amet saanud oma ressursse koondada ning tagada koostoime ja järjepidevama lähenemisviisi. Amet edendab seega ka koordineeritumat, tõhusamat ja ühtsemat IT-keskkonda. Tuvastati ka mõningad viisid, kuidas amet saaks operatiivjuhtimist parandada. Lisaks sellele tegi hindamismeeskond kolm aastat pärast ameti asutamist kindlaks potentsiaalse vajaduse vaadata eu-LISA-le asutamismääruse ja muude asjakohaste õigusaktidega pandud ülesanded läbi või neid laiendada. See võimaldaks ameti praegusi volitusi kohandada, et tagada nende vastavus praegustele probleemidele ELi tasandil.

Hindamise **peamised järeldused** neljas analüüsitud valdkonnas on järgmised.

1.1. Tulemuslikkus

Selle kriteeriumi eesmärk oli hinnata, mil määral on eu-LISA saavutanud oma eesmärgid, nagu on kirjeldatud sekkumisloogikas.

K1.1. Kui tulemuslik on eu-LISA olnud talle usaldatud suuremahuliste justiits- ja siseküsimuste valdkonna IT-süsteemide operatiivjuhtimise, tehnilise arengu ja turvalisuse tagamisel ning nende täiustamisel?

Hindamine näitas, et amet on üldjoontes saavutanud oma eesmärgi tulemuslikult tagada talle usaldatud kolme IT-süsteemi operatiivjuhtimine. Amet on edukalt täitnud talle ameti asutamismääruse ja kehtivate teenustaseme kokkulepetega pandud ülesanded, rakendanud nõuetekohaselt süsteemide muudatused ning täitnud turvalisusest, andmekaitsest ja parimast tavast tulenevad nõuded. Samuti on amet loonud piisava suutlikkuse ja organisatsioonilise raamistiku, et toime tulla ülesannetega, mis on seotud tema vastutusel olevate süsteemide arendamisega (ITIL v3, PRINCE 2, ISO 2700x). Hindamise tulemusena tehti kindlaks ka mõningad täiustamisvõimalused, millest kõige olulisemad on järgmised.

- ITIL v3 parima tava rakendamisel on amet märgatavalt edenenud (nt asjakohaste projektijuhtimisvahendite väljatöötamine selliste projektide jaoks nagu VISi arendusprojekt ja TESTA-ng), kuid palju on veel ära teha.

Hindamise käigus tehti näiteks kindlaks vajadus tõhustada rakendatud IT-protsesside tulemuslikkuse seiret ning laiendada seni tegevustulemustega piirduvate tulemusnäitajate ulatust.

- Hindamisel täheldati talitluspidevusega seotud riski, mis tuleneb kõiki kolme süsteemi hõlmava ainulaadse valdkonnaülese avariitaastekava ja talitluspidevuse kava puudumisest (nt töötajate, ruumide, ressursside jt osas); amet tegi selle riski kindlaks ja tegeles sellega käimasoleva projekti kaudu hindamisperioodil.
- Suutlikkuse halduse valdkonnas tehti hindamisel kindlaks (nt VISi arenduse juhtumiuuring), et ametil on vaja välja töötada ja kehtestada läbivaatamisprotsess, mis võimaldaks süsteemide suutlikkuse suurendamise vajadust koostöös liikmesriikidega korrapäraselt läbi vaadata, tuginedes nende süsteemide loodud statistikale ja tuleviku-uuringule.
- Infoturbe puhul tehti hindamisega kindlaks vajadus rakendada funktsioonideülene arhitektuuri haldamise funktsioon, mis vastutaks taristuvalikute valideerimise, rakendustehnoloogia valiku ja rakendamise eest horisontaaltasandil, mitte üksnes süsteemi tasandil. Turbearhitektuuri põhimõtete paremaks integreerimiseks kõiki kolme süsteemi on vaja ühist strateegiat ja tegevuskava, et vähendada turvalisusega seotud riske.
- Andmekaitse valdkonnas tegi hindamine kindlaks vajaduse tagada asjakohaste andmekaitsemeetmete lisamine väliste töövõtjatega sõlmitavatesse lepingutesse. Peale selle tuvastati andmekvaliteedi ja andmeanalüüsi aruannete koostamisega seotud probleemid. Praegu on ebaselge, mil määral on ametil nende aruannete koostamiseks juurdepääs andmebaasidele, sest kehtivas õigusraamistikus ei ole sätestatud sõnaselgeid volitusi, eriti seoses andmeanalüüsi aruannete (st liikmesriikide poolt süsteemidesse sisestatud andmete analüüsi aruannete) koostamisega. Seetõttu tuvastas hindamine vajaduse seda küsimust kehtiva õigusraamistiku edasise arendamise / reformi käigus täiendavalt täpsustada.
- Seoses eu-LISA dokumentide ja aruannete koostamise kohustusega peaks amet tagama koostatavate dokumentide ja aruannete kvaliteedikontrolli.

K1.2a. Kui tulemuslik on eu-LISA olnud teadustegevuse seire teostamisel?

Ameti teostatavat teadustegevuse seiret hinnati asjakohaseks ja vajalikuks, et tagada ameti tõhus ja tulemuslik toimimine ning süsteemide arendamine. Selle tegevuse madala küpsustaseme tõttu ei olnud võimalik tuvastada selgeid näiteid mõju kohta. Amet tegi kindlaks teadustegevuse seire tähtsuse ning tunnistas oma 2015. aasta tööprogrammis, et selle tegevuse tulemuste arvessevõtmiseks süsteemide operatiivjuhtimisel on vaja teha suuremaid jõupingutusi.

Hindamine kinnitas ka vajadust teha jõupingutusi, et tagada koostoime teiste selle valdkonna asutustega, sealhulgas Euroopa Komisjoniga.

K1.2b. Kui tulemuslik on eu-LISA olnud koolitustegevuse korraldamisel?

Amet on alates asutamisest teinud märgatavaid jõupingutusi tõhusa koolitustegevuse arendamiseks vastavalt riiklike asutuste tehnilistele ja praktilistele vajadustele. Koolitusstrateegiat täpsustatakse kord aastas koostöös koolitusvaldkonna riiklike kontaktpunktidega, mis hõlmavad liikmesriikide esindajaid.

Hindamisel tehti kindlaks vajadus täita täiendavaid tehnilisi vajadusi, eelkõige täiendada koolituse tehnilist sisu. See võib osaliselt tuleneda asjaomaste sidusrühmade (nt nõuanderühmade ja riiklike kontaktpunktide liikmed) passiivsest osalemisest koolitusstrateegia väljatöötamisel, kuigi amet on teinud jõupingutusi nende kaasamiseks.

K1.2c. Kui tulemuslik on eu-LISA olnud Eurodaciga seotud ülesannete täitmisel andmete edastamise, kogumise ja võrdlemise, andmetele juurdepääsu ning andmete parandamise või kustutamise valdkonnas?

Amet on täitnud tulemuslikult Eurodaciga seotud ülesanded; alates 2012. aasta detsembrist, kui amet asus täitma oma operatiivülesandeid, on kasutusele võetud protsessid ja menetlused, et kontrollida andmete tõhusat edastamist ja liikmesriikide saadetud sõrmejälge võrreldavust.

K1.3. Kui hästi on eu-LISA suutnud reageerida talle määratud uutele ülesannetele?

Amet on tõendanud suutlikkust reageerida talle usaldatud uutele ülesannetele. Seoses DubliNeti ja VISIONiga tagas amet edukalt operatiivülesannete tõhusa integreerimise ja juhtimise. Kuigi amet oli selles tegevuses edukas, puudub praegu ametlik aruandlus mõju kohta, mida nende ülesannete võtmine avaldab ameti ressurssidele; seda tuleks edaspidi hinnata.

E-piiride katseprojekti raames rakendas amet tulemuslikult sellega seotud tehnilised aspektid ja abistas liikmesriike katsete läbiviimisel. Katseprojekti raames liikmesriikidele antud toetuste finantsjuhtimise valdkonnas esines probleeme. Ameti töötajatele tuleks korraldada finantsjuhtimist ja ELi toetuste haldamist käsitlev koolitus.

Hindamise tulemusena leiti, et ametile tuleks eraldada lisaressursse, kui talle usaldatakse uue riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi või mõne muu suuremahulise IT-süsteemi arendamise ja operatiivjuhtimise ülesanded.

K1.4. Kui edukas on eu-LISA olnud talle hallata antud süsteemide juhtimisel ja haldamisel partnerluste loomisel ja koostoime arendamisel muude ELi asutustega ning tugevate ja usalduslike suhete kujundamisel oma sidusrühmadega?

Amet on alates asutamisest arendanud koostööl põhinevaid tõhusaid suhteid teiste justiits- ja siseküsimuste asutustega. Sõlmitud on kolm koostöölepingut või töökokkulepet muude ELi asutustega (CEPOL, Frontex, EASO). Hindamine kinnitas selle koostöö edukust, kuna koostoime on aidanud täita eu-LISA ülesandeid (st koostöö Frontexiga e-piiride katseprojekti raames). Ameti asutamismäärusega on ette nähtud piiratud volitused selliseks koostööks. Seetõttu peaks eu-LISA teiste justiits- ja siseküsimuste asutustega oma volituste raames koostööd arendades tegema kõik vajalikud jõupingutused, et tagada oma põhitegevuse jätkuv prioriteetsus ja sellega seotud teenused.

1.2. Tõhusus

Selle kriteeriumi eesmärk oli hinnata ameti otseseid kulusid (finantskulud, inimressursid, aeg, oskusteave) tulemuste saavutamisel ning nende kulude jaotamist ja haldamist.

K2.1. Kui tõhusalt on eu-LISA täitnud ülesandeid, mis on talle määratud ameti asutamismääruses sätestatud volituste raames?

Amet on alates asutamisest teinud märkimisväärset tööd oma funktsioonide, toimingute ja siseprotsesside ühitamisel IT-raamistikuga haldamisega. eu-LISA tegi eelkõige muudatusi toimingute osakonna töös, et tuvastada ja ära kasutada koostoimet toimingute valdkonnas. Hindamisel tuvastati vajadus vaadata ameti ressursside piiratuse tõttu täielikult läbi ressursside jaotamine põhitegevusele ja muudele ülesannetele, et teha kindlaks, kas see jaotus on proportsionaalne seotud eesmärkidega ja kas ressursse peaks ümber jaotama. Hindamisel tehti kindlaks ka (nt uuesti sõnastatud Eurodaci määruse juhtumiuuring) vajadus seada sisse asjakohased kontrollimehhanismid, mis tagavad piisavate inimressursside olemasolu projektijuhtimiseks vastavalt projekti vajadustele.

K2.1a. Mil määral mõjutasid välistegurid ameti tõhusust?

Kuigi hindamisel leiti, et ametil esinesid teatavad välisteguritest tingitud probleemid (värbamine Tallinnas, koostoime puudumine süsteemidega seonduvates hankemenetlustes, kuna amet oli seotud olemasolevate lepingutega), peaksid need probleemid aja jooksul laheneda, sest hankemenetlused ja lepingute sõlmimine viiakse kooskõlla ameti lähenemisviisiga (st kõiki kolme süsteemi hõlmavate lepingute sõlmimine).

K2.1b. Kui piisavad on eu-LISA ametisisesed ja -välised seire-, aruandlus- ja hindamismehhanismid eu-LISA aruandekohusluse tagamiseks ja tema üldise tulemuslikkuse asjakohaseks hindamiseks?

Hindajad tegid kindlaks, et ametil on vaja parandada aruandluse kvaliteeti ning seeläbi tagada ameti üldise tulemuslikkuse läbipaistvus, ning tuvastasid probleemid seoses aruandekohusluse ja ameti tegevuse läbipaistvusega tema aruannetes (nt probleemid seoste kindlakstegemisel tööprogrammis kavandatud töö ja aasta tegevusaruande kohaselt tegelikult tehtud töö vahel).

K2.2. Kas ameti aastaeelarvete täitmine toimus tõhusalt ja tulemuste saavutamisele orienteeritult?

Viimaste aastate eelarvete täitmise puhul tuvastas hindamine, et III jaotisega (tegevuskulud) seotud aasta kulukohustuste assigneeringute kasutamise määr oli madal. See viitab vajadusele tugevdada ameti kavandamissuutlikkust, mis võimaldaks välja töötada üksikasjalikuma mitmeaastase kavandamise (tegevused ja seotud finantshinnangud) ja tõhusalt jälgida rakendamisprotsessi.

K2.3a. Kui asjakohased on eu-LISA organisatsioonilised lahendused, inimressursid ja menetlused, et täita talle usaldatud ülesandeid ja toime tulla tegeliku töökoormusega?

Hindamisel rõhutati, et organisatsioonisisese paindlikkuse piiratuse tõttu on äärmiselt oluline ameti töökoormuse muutumise ja uute ülesannete lisandumise prognoosimine, et ametil oleks piisavalt aega olemasolevate ressursside kohandamiseks ja täiendavate ressursside rakendamiseks. Ometi võib juba praegu märkida, et kui eu-LISA-le usaldatakse uue riiki sisenemise ja riigist väljumise süsteemi (või mõne muu suuremahulise IT-süsteemi) arendamise ülesanne, on vaja nii ressursside praegust ulatust kui ka nõutavaid profile vastavalt kohandada, sest eu-LISA personal oli algselt mõeldud kolme süsteemi käitamiseks, mitte uute süsteemide arendamiseks.

K2.3b. Kas ameti kavandamistsükkel (aasta tööprogramm ja eelarve) on kooskõlas tõhusate tulemuste saavutamise eesmärgiga?

Hindamisel tehti kindlaks, et aasta tööprogrammi koostamise protsess on asjakohane, ehkki prognoosimine on puudulik, kuna praegu puudub mitmeaastane tööprogramm. Vajalikud on mõningad täiustused, nagu sidusrühmade varasem kaasamine protsessi ning ulatuslikum kooskõlastamine eelarve ja mitmeaastase tööprogrammiga. eu-LISA peaks selleks võtma kiiresti vastu üksikasjaliku mitmeaastase tööprogrammi, nagu on sätestatud asutamismääruses, et tagada ametis tulemuslik planeerimine.

K2.3c. Kui edukalt on eu-LISA arendanud ametisisesest suutlikkust talle usaldatud eri ülesannete täitmiseks?

Hindamisel leiti, et kuigi organisatsiooni ülesehitus ja siseprotsessid alles arenevad, on need nõuetekohaselt struktureeritud ja kirjeldatud. Amet on leidnud lahendused määratud ülesannete täitmiseks. Seda täheldati eelkõige projektide juhtumiuuringute (nt e-piiride katseprojekt ja ühiste jagatud teenuste uuringud) kaudu. Amet on uute ülesannetega töötajate sisemise ümberjaotamise abil tõhusalt toime tulnud.

Alltöövõtu kohta tehti hindamise käigus kindlaks vajadus kehtestada ametlik horisontaalne alltöövõtustrateegia ning leiti, et ameti töötajad peavad tõhusalt haldama välise töövõtjate tehtavat tööd.

K2.4. Kas eu-LISA protsessid ja menetlused toetavad tema toimingute tõhusust?

Amet on teinud märkimisväärseid jõupingutusi asjakohaste tegevuspõhimõtete, protsesside ja menetluste kehtestamiseks, mis võimaldaksid tal juhtida, struktureerida ja korraldada oma toiminguid ning tagada nõutaval tasemel teenuse osutamine. Seda tõendas näiteks ühiste jagatud teenuste uuringute projekti rakendamine.

Hindamisel tehti kindlaks vajadus kasutusele võtta kvaliteedijuhtimissüsteem, mille eesmärk on kõikide protsesside, tegevuspõhimõtete ja menetluste korrapärane ajakohastamine ja läbivaatamine. Hindamise eesmärgil tehtud juhtumiuuringutes tehti kindlaks ka vajadus tagada erandite haldamist käsitlevate dokumentide ja organisatsiooniskeemi kättesaadavus (VISi arendus).

K2.5. Mil määral on eu-LISA juhtimine, organisatsioonistruktuur ja ameti asutamismääruse kohaselt loodud tegevuskohad toetanud tema tegevuse tõhusust ja mastaabisäästu saavutamist?

Tundub, et praegusesse juhtimissüsteemi ei ole vaja teha suuremaid muudatusi. Suurendada tuleks nõuanderühmade liikmete aktiivset osalemist ametile kolme IT-süsteemi operatiivjuhtimist käsitleva oskusteabe pakkumisel. Haldusnõukogu toimib tõhusalt ja suuremate muudatuste tegemine ei ole praegu vajalik. Kirjaliku menetluse kasutamine ei pruugi praegu teatavatel juhtudel siiski tagada asjaolude piisavat kaalumist. Peale selle tehti hindamisel kindlaks (nt ühiste jagatud teenuste uuringuid käsitlev juhtumiuuring), et amet võiks projektide kulgemisest paremini teavitada. Mitme tegevuskoha puhul leiti, et eu-LISA geograafiline hajutus mõjutab tema ülesannete ja kohustuste tõhusat täitmist, tekitades täiendavaid kulusid, mis puuduksid, kui amet oleks asutatud vaid kahes asukohas (tehniline ja varurajatis). Otsesed ja kaudsed kulud küll eksisteerivad, kuid neid peetakse proportsionaalseks enne ameti asutamist mitme tegevuskoha loomise kohta esitatud tehniliste ja poliitiliste põhjendustega, mis on jätkuvalt asjakohased (neid on üksikasjalikult kirjeldatud punktis 4.9.3).

1.3. Sidusus

Selle kriteeriumi eesmärk oli uurida, kui tulemuslik on eu-LISA koostöö sidusrühmadega, sealhulgas liikmesriikide ja assotsieerunud riikide, Euroopa Komisjoni ning teiste ELi institutsioonide ja asutustega, et tagada vastastikune täiendavus ning vältida jõupingutuste kordamist. Hindamine hõlmas ka strateegiate kooskõla, koostöö sidusust, kattuvuste ohtu ning menetlusi, mille eesmärk on tagada, et eu-LISA koostöötegevus vastab tema sidusrühmade tegevuspõhimõtetele ja tegevusele, aga ka seda, kui kvaliteetseks peavad sidusrühmad kõnealust tegevust.

K3.1. Mil määral tegutseb eu-LISA koostöös Euroopa Komisjoni ja teiste ELi asutustega, et tagada vastastikune täiendavus ja vältida jõupingutuste kordamist?

Ameti asutamismäärus ning ameti ja komisjoni vaheline vastastikuse mõistmise memorandum tagavad kindla raamistiku tõhusaks koostööks, mida peetakse üldiselt rahuldavaks. Komisjon toetas ametit piisavalt tema asutamise ajal, kuni amet asus 1. detsembril 2012 oma ülesandeid täitma, ja üleminekuperioodil, kuni amet saavutas 22. mail 2013 eelarvealase sõltumatuse. ELi institutsioonidega sisse seatud koostööd peetakse kasulikuks – see tagab vastastikuse täiendavuse ELi poliitika ja strateegia rakendamisel, tingimusel et koostöö jääb ettenähtud volituste piiresse. Erasektoriga suhete arendamine asjakohaste ürituste korraldamise kaudu on loonud kasuliku platvormi arutlemiseks IT-arenguga seotud tulevaste vajaduste ja võimaluste üle. Tuvastati järgmised täiustamisvõimalused.

- Ameti ja komisjoni vahelise sidetaristu haldamise sidusust tuleks parandada, andes ametile üle teatavad komisjoni ülesanded (eelarve täitmine, hankimine ning pikendamise ja lepingutega seotud küsimused). Ametil on nende ülesannete täitmiseks vajalik pädevus ja suutlikkus ning väljavaade suurendada tõhusust.
- Peale selle tehti kindlaks dubleerimise risk seoses ameti volitustega teostada seiret süsteemide operatiivjuhtimist käsitleva teadustegevuse üle, mis tuleks kooskõlastada komisjoni teadustegevusega selles valdkonnas ja mida

tuleks koordineerida komisjoniga vastavalt vastastikuse mõistmise memorandumi artiklile 15. Selle näiteks on biomeetrilisi tunnuseid käsitleva teadustegevuse seire. Kuigi amet koostas 2015. aastal asjakohase aruande, kuna sellel on seos tema hallatavate süsteemidega, on programmi „Horisont 2020“ ja teiste teadusprogrammide raames juba välja töötatud biomeetria valdkonda käsitlevad konkreetset teadusuuringud.

- Hindamisel leiti, et amet peaks jätkama väliskoostöö arendamist (muude ELi asutustega), tingimusel et see on kooskõlas ameti volitustega ega mõjuta põhitegevust teenuse kvaliteedi, reageerimiskiiruse, aruandluse ja muude näitajate osas.

K3.2. Mil määral tegutseb eu-LISA koostöös liikmesriikide ja assotsieerunud riikidega, et tagada vastastikune täiendavus ja vältida jõupingutuste kordamist?

Hindamisel leiti, et üldiselt on amet seoses oma põhitegevuseks oleva suuremahuliste IT-süsteemide haldamisega edukalt järginud rollide ja kohustuste selget jaotust ELi ja riikide tasandil. See tuleneb selgest ülesannete jaotusest ameti õigusraamistikus, nagu on sätestatud ameti asutamismääruses. Jõupingutuste kattumist ei tuvastatud, kuid edendada tuleks vastastikust täiendavust seoses nõuanderühmade liikmete üha suurema vastastikuse mõjuga ning ameti suurema osalemisega liikmesriikide statistika analüüsimisel.

K3.3. Mil määral vastab eu-LISA tegevus poliitikavaldkonnas vastu võetud strateegiadokumentidele?

Hindamisel leiti, et eu-LISA tegevus on asjakohaste justiits- ja siseküsimuste valdkonna poliitikaraamistike ja strateegiatega üldiselt heas kooskõlas. Ameti tegevuse sidusust kinnitas tema 2014.–2020. aasta strateegia. Kuna selle strateegia rakendamine on pooleli, ei olnud hindamisel võimalik mõõta selle mõju, kuid strateegia edasise rakendamisel peaks jätkuma tegevuse koosõlla viimine justiits- ja siseküsimuste valdkonna poliitikaga. Seda peaks tõendama ka eu-LISA strateegia kooskõlastamine esimese mitmeaastase tööprogrammiga, mis ei ole veel lõplikult vormistatud.

K3.4. Kas kehtestatud menetlused tagavad tõhusalt eu-LISA koostöötegevuse koosõla tema sidusrühmade tegevuspõhimõtete ja tegevusega?

Hindamisel leiti, et amet on sidusrühmade haldamise strateegia vastuvõtmise kaudu välja töötanud sidusa koostööstrateegia eri sidusrühmadega struktureeritud koostöö tegemiseks. Ameti tasandil ei tuvastatud siiski selget mehhanismi, mis ühitaks eu-LISA koostöö tema sidusrühmade tegevuspõhimõtete ja tegevusega. Kuigi amet on teinud justiits- ja siseküsimuste valdkonnas koostööd ELi institutsioonide ning teiste justiits- ja siseküsimuste asutustega, peaks ta tegema suuremaid jõupingutusi, et tagada kõnealuse koostöö ja ameti volituste sidusus, sealhulgas suurem asjakohane koordineerimine liikmesriikidega haldusnõukogus ja komisjoniga.

1.4. Asjakohasus ja lisaväärtus

Selle kriteeriumi eesmärk oli uurida, mil määral on ameti asutamine toonud tõhususe ja tulemuslikkuse valdkonnas kasu võrreldes varasema operatiivkorraldusega.

K4.1. Millist kasu on operatiivsest ja strateegilisest vaatenurgast lähtudes saadud tegutsemisest ameti tasandil?

Kolme IT-süsteemi operatiivjuhtimiseks ühtse juhtimisasutuse loomine annab iseenesest suurt lisaväärtust, kui amet täidab oma ülesandeid tõhusalt ja tulemuslikult. eu-LISA lõplik lisaväärtus on seega loogiliselt võttes väga suures sõltuvuses tema võimest täita oma põhiülesandeid tõhusalt ja tulemuslikult. eu-LISA lisaväärtuse põhitegurid on oskusteabe koondamine, koostoime ärakasutamine süsteemide koondamise kaudu ning paindlikuma tegevusraamistiku loomine.

K4.2. Kui palju tõhusam on eu-LISA olnud oma tulemuste saavutamisel võrreldes teiste varasemate, olemasolevate või alternatiivsete riiklike või ELi tasandi korraldustega?

Võrreldes Eurodaciga seotud kulusid enne ja pärast ameti asutamist (Eurodac on ainus süsteem, mille puhul saab sellist võrdlust teha), ei tuvastanud hindamine ameti loomisest tulenevat säästu ning ilmnes, et kulud on suuremad. Kuigi kulude erinevust võib mõnel juhul selgitada süsteemidega seotud ülesannetega (st koolitus, nõuanderühmade koosolekud), ei saa kulude (nt kesküksus ja varukeskus, kvaliteedi tagamine, riistvara ja tarkvara) kajastamisel esinevate erinevuste tõttu teha kulude üldist võrdlevat hinnangut. Tegevuskulude võrdlemisel tehti kindlaks, et ametil on vaja edaspidi tagada kulude selge kajastamine süsteemide kaupa – see võimaldab kontrollida, kas tõhusust on õnnestunud suurendada.

K4.3. Mil määral on eu-LISA suurendanud liikmesriikide kaasamist talle usaldatud süsteemide operatiivjuhtimisse ja arendamisse?

Üldiselt saadi hindamisel positiivset tagasisidet riiklike sidusrühmade kaasatuse ja nendega teabe vahetamise kohta. Ameti juhtimine edendab riiklike asutustega teabe vahetamise kvaliteeti ja nende kaasatust, tagades ameti tegevusse kaasatud liikmesriikidele spetsiaalse platvormi ning nende vajaduste arvessevõtmise.

Kuigi nõuanderühmad on asjakohane ja väärtuslik foorum liikmesriikide kaasamisel, leiti hindamisel, et nende rühmade oskusteavet võiks paremini ära kasutada, et tõsta riiklike asutustega peetava dialoogi kvaliteeti. See võiks toimuda aruanderühmadele mõeldud suuniste väljatöötamise ja aruanderühmade peamiste aastaeesmärkide kehtestamise kaudu.

VIII lisa. III osa erilisa

Tuvastatud riskid

2016./2017. aasta riskihindamise tulemusena tuvastati neli peamist eu-LISA t mõjutavat riski; järgmises tabelis on need riskid järjestatud olulisuse järgi.

Järjenumber	Nimetus
1. risk	Strasbourggi büroo laiendamise projektiga seotud kitsaskohad võivad ohtu seada soovitud tulemused.
2. risk	Koosseisuliste töötajate ebapiisava arvu tõttu ei pruugi amet olla suuteline täitma oma ülesandeid ning teatavad nõuded võivad isegi täitmata jääda.
3. risk	Organisatsiooniteenuste ööpäevaringse toe puudumine võib ohtu seada organisatsiooniteenuste ööpäevaringse kättesaadavuse.
4. risk	Rahastamiskõlblikkus e-piiri delegeerimislepingu raames ³⁶

Sisekontrollistandardid (SKS)

Number	Nimetus	2017. aastal nõuete järgimiseks võetud meetmete kokkuvõte	Rakendamise seis aasta lõpus (täielik/kestab)	Edasi lükatud / 2018. aastaks kavandatud olulisemate meetmete kokkuvõte
SKS 1	Missioon	Missioonikirjeldused on vajaduse korral ajakohastatud ja nendest on organisatsioonisiselt teatatud.	Täielik	Organisatsioonitasandi 2017. aasta kvaliteedijuhtimisharjutuse tulemuste alusel korraldatakse ameti ja üksuste missioonikirjelduste täielik ajakohastamine.
SKS 2	Eetika- ja organisatsiooni väärtused	Töötajatele on korrapäraselt korraldatud teavitusüritusi, lähtudes eetikaraamistiku elementidest. Tehtud on jõupingutusi eetikaraamistiku ajakohastamiseks.	Kestab	Rikkumistest teatamise menetlus rakendatakse täies mahus, töötajad tunnustavad ametlikult eetikaraamistikku, ametisse nimetatakse eetikanõustaja ning luuakse uuring eesmärgiga hinnata töötajate teadlikkust eetikaraamistikust.
SKS 3	Töötajate määramine ametikohtadel e ja liikuvus	Juhtkond on andnud oma panuse sellesse, et personaliplaneerimine vastaks eu-LISA eesmärkidele ja prioriteetidele, ning vabade töökohtade ametisiseseks täitmiseks rakendatakse eriotstarbelist mehhanismi, et tagada töötajatele ametisese liikuvuse võimalus.	Kestab	Pädevusraamistiku edasiarendamine, sh teabe kogumine tegevusvaldkondadega seonduvate oskuste kohta vähemalt ametikirjelduse ja eu-LISAs täidetavate ülesannete alusel.

³⁶ Rände ja siseasjade peadirektoraadi osakond E1 teavitas tegevdirektorit 10. augusti 2017. aasta ametliku teatisega e-piiri toiminguid käsitleva eu-LISA lõpliku aruande vastuvõtmisest.

Number	Nimetus	2017. aastal nõuete järgimiseks võetud meetmete kokkuvõte	Rakendamise seis aasta lõpus (täielik/kestab)	Edasi lükatud / 2018. aastaks kavandatud olulisemate meetmete kokkuvõte
SKS 4	Töötajate hindamine ja arendamine	2017. aasta tulemushindamine (sh töötajate koolitusvajaduste kindlaksmääramine) on tehtud.	Täielik	2018. aasta tulemushindamise alustamine.
SKS 5	Eesmärgid ja tulemusnäitajad	Ametis on välja töötatud eu-LISA programmdokument (varasem iga-aastane tööprogramm) kooskõlas kohaldatavate suunistega ning kõrgema juhtkonna, keskastme juhtide ja töötajate vahelise dialoogi alusel, et tagada programmdokumendi mõistmine ja omaksvõtt. eu-LISA sidusrühmadele on esitatud iga-aastane tegevusaruanne, mis hõlmab kõiki nõutavaid üksikasju. Amet saavutas haldusnõukoguga kokkulepitud tulemuslikkuse põhinäitajad.	Täielik	Ka 2018. aastal on ameti eesmärk koostada kavandamisdokumendid kooskõlas asutamismääruse ja parima tavaga ning vastavalt sidusrühmade vajadustele aja, ulatuse ja kvaliteedi osas.
SKS 6	Riskijuhtimisprotsess	Ameti riskijuhtimise raamistik on rakendatud ja 2017. aasta riskijuhtimisharjutus on teostatud.	Täielik	Ameti 2018. aasta riskijuhtimisharjutuse korraldamine.
SKS 7	Tegevusstruktuur	Ameti tegevusstruktuuri on vajaduse korral vastavalt muudetud, näiteks ülesannete ümberjaotamisega ameti eri osade vahel või organisatsiooniskeemis talitustest allpool asetsevate sektorite loomisega. Välja on töötatud allhankestrateegia ja seejärel ameti IT-strateegia. Tegevdirektori otsus volituste delegeerimise kohta on vajaduse korral läbi vaadatud.	Kestab	Tundlike funktsioonide hindamise lõpuleviimine ning allhankestrateegia ja ameti IT-strateegia edasine rakendamine.
SKS 8	Protsessid ja menetlused	Alustatud on tegevust eesmärgiga ajakohastada organisatsiooni teenustekataloogi vastavalt uutele/muutunud teenustele ja/või tegevusvajadustele. Andmekaitseametnik vaatab protsessid ja menetlused kord aastas andmekaitse aastakava alusel läbi, et	Kestab	Ameti teenustekataloogi ajakohastamise tegevusega jätkatakse 2018. aastal. Võimaluse korral toetab amet täiendavalt tegevusprotsesse, rakendades automatiseerimis- ja IT-funktsioonid.

Number	Nimetus	2017. aastal nõuete järgimiseks võetud meetmete kokkuvõte	Rakendamise seis aasta lõpus (täielik/kestab)	Edasi lükatud / 2018. aastaks kavandatud olulisemate meetmete kokkuvõte
		tagada nõuetekohane andmekaitse. Ajakohasena hoitakse erandite/kõrvalekallete ja seotud protsesside terviklikku registrit.		
SKS 9	Juhtkonnapoolne järelevalve	Ameti eri osad (osakonnad, talitused, sektorid) rakendasid programmdokumenti struktureeritud viisil ja järjepideva protsessi alusel. Saavutatud edu hindamiseks on kehtestatud eriotstarbeline aruandlusprotsess. Kooskõlas kehtestatud nõuetega seati OLAFiga sisse teabevahetus.	Täielik	Vajaduse korral teavitab tegevdirektor kooskõlas kehtestatud miinimumnõuetega kõikidest potentsiaalselt olulistest probleemidest, mis on seotud sisekontrolli ja auditi ning OLAFi uurimiste või selliste oluliste eelarve- ja finantsküsimustega, mis võivad mõjutada tema positsiooni ametis või assigneeringute usaldusväärset juhtimist või takistada seatud eesmärkide saavutamist.
SKS 10	Talitluspidevus	Ameti talitluspidevuse kava on rakendatud, samuti on juhtkonna tasandil tagatud pidev aruandlus talitluspidevuse küsimustes. Suuremahuliste IT-süsteemide talitluspidevuse kavade iga-aastane läbivaatamine on teostatud ja piisavalt dokumenteeritud. Korraldati iga-aastane koolitus selle kohta, kuidas talitada talitluspidevuse kavale toetumise juhtumites.	Täielik	Ameti talitluspidevust käsitlevate dokumentide edasine läbivaatamine ja vajaduse korral ajakohastamine ning suuremahuliste IT-süsteemide talitluspidevuse kavade läbivaatamisprotsessi teostamine.
SKS 11	Dokumendihaldus	Ameti uutele töötajatele korraldatakse esitlusi ja koolitusi dokumendihalduse ja dokumentide registreerimise teemal ning kehtestatud on dokumentide registreerimise kava ja arhiivimis põhimõtted.	Täielik	Kasutusele võetakse elektrooniline dokumendihaldussüsteem.
SKS 12	Teave ja suhtlus	Sise- ja välissuhtlusstrateegiaid ning tegevuskavasid ajakohastati vastavalt vajadusele, toetudes asjakohasele rahulolu-uuringule. Välissuhtluses järgitakse autoriõiguse sätteid ja need on piisavalt dokumenteeritud. Rakendatud on	Täielik	Ametisiseste uudiskirjade edasine koostamine ja arendamine vastavalt töötajate vajadustele. Sise- ja välissuhtlusstrateegiate ja asjaomaste jõupingutuste üldine muutmine vastavalt tegevusvajadustele ja kohaldatavatele õigusnormidele. Tegevdirektori ja töötajate

Number	Nimetus	2017. aastal nõuete järgimiseks võetud meetmete kokkuvõte	Rakendamise seis aasta lõpus (täielik/kestab)	Edasi lükatud / 2018. aastaks kavandatud olulisemate meetmete kokkuvõte
		sisesuhtlusstrateegia ja aasta tegevuskava. Turvasektoris on kehtestatud infoturbe kava, see on heaks kiidetud ja seda hallatakse nõuetekohaselt. Tegevdirektori ja töötajate teavituskosolekud toimusid vähemalt kord kvartalis.		teavituskosolekud toimuvad kord kvartalis.
SKS 13	Raamatupidamine ja finantsaruandlus	Raamatupidamisandmete kontrolli sisekontrollistandardi juhend on valmis.	Täielik	Raamatupidamisandmete kontrolli sisekontrollistandardi juhendit ajakohastatakse vastavalt vajadusele. Eelarvevahendite käsutajad läbivad eriotstarbelise koolituse, et omandada ajakohased teadmised asjaomastest eeskirjadest ja protsessidest.
SKS 14	Tegevuse hindamine	Asutamismääruse artikli 31 alusel viidi läbi ameti tegevuse hindamine.	Täielik	Ellu viiakse artikli 31 kohasel hindamisel põhinev tegevuskava. Peale selle on amet taganud suutlikkuse eelhindamise teostamiseks valitud tegevuste puhul.
SKS 15	Sisekontrollisüsteemide hindamine	Suurendatud on töötajate teadlikkust sisekontrollistandardite raamistikust, sealhulgas on tagatud mehhanismid kontrollitegevuse puudustest teatamiseks ja eranditega / nõuetele mittevastavuse juhtumitega tegelemiseks. Juhatajate hulgas on läbi viidud uuring/enesehindamine eu-LISA sisekontrollisüsteemide tõhususe kohta ning tulemused esitatakse igaaastases konsolideeritud tegevusaruandes.	Täielik	Töötajate seas suurendatakse teadlikkust sisekontrollistandardite raamistikust, sealhulgas tagatakse mehhanismid kontrollitegevuse puudustest teatamiseks ja eranditega / nõuetele mittevastavuse juhtumitega tegelemiseks. Juhatajate hulgas viiakse läbi uuring/enesehindamine eu-LISA sisekontrollisüsteemide tõhususe kohta ning tulemused esitatakse igaaastases konsolideeritud tegevusaruandes.
SKS 16	siseauditi üksus	Siseauditi üksus on toimiv ja kooskõlastab oma tegevust siseauditi talitusega. Audititegevuse aastakava ja siseauditi aastaaruanne on koostatud.	Täielik	Siseauditi üksus jätkab toimimist ja oma tegevuse kooskõlastamist siseauditi talitusega. Audititegevuse aastakava ja siseauditi aastaaruande koostamine. Siseauditi kvaliteedi tagamise ja parandamise programmi kasutuselevõtmine vastavalt tegevuskavale.

IX lisa. Finantsaruannete projekt

TABEL 1. EU-LISA BILANSS

BILANSS	2017	2016
A. I. PÕHIVARA	57 262 022.00	51 397 448.29
A.I.1. Immateriaalne vara	29 788 751.00	35 733 407.00
A.I.2. Materiaalne põhivara	27 473 271.00	15 664 041.29
A. II. KÄIBEVARA	23 304 872.18	35 979 699.46
A.II.2. Lühiajalised eelmaksed	6 536 474.28	16 740 739.99
A.II.3. Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuded ja r	16 768 397.90	19 238 959.47
A.II.6. Raha ja raha ekvivalendid	-	-
VARAD	80 566 894.18	87 377 147.75
P. II. LÜHIAJALISED KOHUSTUSED	(71 479 266.67)	(20 094 245.34)
P.II.4. Lühiajalised võlgnevused	(71 479 078.79)	(9 677 069.01)
P.II.5. Kumuleerunud kulud ja edasilükkunud tulu	(187.88)	(10 417 176.33)
KOHUSTUSED	(71 479 266.67)	(20 094 245.34)
NETOVARA (VARAD miinus KOHUSTUSED)	9 087 627.51	67 282 902.41
P.III.2. Kumuleerunud ülejääk/puudujääk	(67 282 902.41)	(42 213 389.17)
Jaotamata (ülejääk)/puudujääk*	58 195 274.90	(25 069 513.24)
KOKKU		

Selgitavad märkused (teavitamise eesmärgil)

Tabelites 1 ja 2 esitatud 2017. aasta näitajad on hinnangulised, sest need on praeguse seisuga veel väljaselgitamisel. Aasta lõpu sulgemisandmeid / edasilükkamise andmeid ei ole veel kajastatud, samuti ei ole veel kajastatud tasakaalustava toetuse / tegevustoetuse tasaarvestust, mis kuulub endiselt jaotisse P.II.4 „Lühiajalised võlgnevused“. Pärast esialgsete ja hiljem lõplike aruannete koostamist peab neid kontrollima kontrollikoda. Seetõttu võidakse nendes tabelites esitatud summasid pärast auditit muuta.

TABEL 2. EU-LISA TULEMIARUANNE

TULEMIARUANNE	2017	2016
II.1 TULUD	(4 637 441.28)	(86 529 816.63)
II.1.1. MITTEKAUBANDUSLIKUD TULUD	(4 621 210.00)	(86 465 167.04)
II.1.1.6. MUUD MITTEKAUBANDUSLIKUD TULUD	(4 621 210.00)	(86 465 167.04)
II.1.2. KAUBANDUSLIKUD TULUD	(16 231.28)	(64 649.59)
II.1.2.2. MUUD KAUBANDUSLIKUD TULUD	(16 231.28)	(64 649.59)
II 2. KULUD	62 832 716.18	61 460 303.39
II 2. KULUD	62 832 716.18	61 460 303.39
II.2.10. MUUD KULUD	27 086 372.97	22 783 533.89
II.2.3. MUUDE ELI ASUTUSTE JA ORGANITE KANTUD KULUD (KAUDNE EELARVE TÄITMINE)	21 499 815.01	25 758 178.45
II.2.6. PERSONALI- JA PENSIONIKULUD	14 245 567.99	12 917 051.73
II.2.8. RAHASTAMISKULUD	960.21	1 539.32
TULEMIARUANNE	58 195 274.90	(25 069 513.24)

Selgitavad märkused (teavitamise eesmärgil)

Tabelites 1 ja 2 esitatud 2017. aasta näitajad on hinnangulised, sest need on praeguse seisuga veel väljaselgitamisel. Aasta lõpu sulgemisandmeid ei ole veel kajastatud, samuti ei ole veel kajastatud tasakaalustava toetuse tasaarvestust, mis suurendab oluliselt tulusid. Pärast esialgsete ja hiljem lõplike aruannete koostamist peab neid kontrollima kontrollikoda. Seetõttu võidakse nendes tabelites esitatud summasid pärast auditit muuta.

EU-LISA EELARVE TÄITUMISE ARVESTUS EELARVEAASTAL 2017

	2017	2016
TULUD		
Komisjoni tasakaalustav toetus	67 734 200.00	94 083 000.00
Assotsieerunud riikide osamaksed	2 421 985.00	2 291 582.00
E-piirid	0.00	21 722.89
Mitmesugused tulud	124 488.30	127 868.39
TULUD KOKKU (a)	70 280 673.30	96 524 173.28
KULUD		
I jaotis: personal		
Maksed	15 681 259.13	13 783 629.98
Ülekantud assigneeringud	438 817.51	415 692.33
II jaotis: halduskulud		
Maksed	4 360 379.47	2 920 317.57
Ülekantud assigneeringud	5 337 123.93	5 073 039.03
III jaotis: tegevuskulud		
Maksed	42 628 927.38	57 822 830.64
Ülekantud assigneeringud	4 220 018.74	2 973 476.03
KULUD KOKKU (b)	72 666 526.16	82 988 985.58
EELARVEAASTA TULEM (a – b)	-2 385 852.86	13 535 187.70
Eelmisest aastast ülekantud kasutamata maksete assigneeringute tühistamine	658 329.64	474 015.04
Määratud tulust tulenevate 31. detsembril seisuga saada olevate eelmise aasta assigneeringute ülekandmise korrigeerim	3 068 766.62	2 460 299.06
Aasta vahetuskursi erinevused (tulu + / kahju –)	247.56	-206.05
EELARVEAASTA TULEMI SALDO	1 341 490.96	16 469 295.75
Aasta N-1 saldo	8 817 114.82	-7 652 180.93
Aastal N komisjonile hüvitatud aasta N-1 positiivne saldo	-8 817 114.82	
Üldises raamatupidamisarvestuses summade kindlaksmääramiseks kasutatav tulem	1 341 490.96	8 817 114.82
Komisjoni toetus – ameti registrite kumuleerunud tulu ja komisjoni kumuleerunud kulu	66 392 709.04	
Ameti poolt komisjonile aastal N+1 hüvitamata eelmaksed	1 341 490.96	

Märkus. Eelarvetulemi aruandes esitatud andmed peab veel kinnitama rände ja siseasjade peadirektoraat. Kui need on kinnitatud, lisatakse lahtri „Komisjoni toetus – ameti registrite viitlaekumised ja komisjoni kumuleerunud kulu“ sisu tulemiaruanndesse tuludena.

X lisa. Aasta tegevused ja tulemusnäitajad

Nr	Viide	2017. aasta tööprogrammis aastaks ette nähtud tulemus	2017. aasta tööprogrammi konkreetsed tegevused	Kas konkreetne aastaeesmärk on täidetud? (jah/ei/pooleli)	Kui eesmärki ei täidetud või on täitmine pooleli, esitada lühike põhjendus.	Tulemusnäitaja	Kas aasta tulemusnäitaja saavutati? (Kulgeb kavakohaselt / saavutati / ootused ületatud / ajakavast maas)	Kui ajakavast maas, esitada lühike põhjendus.
1	2.1.3.	Liikmesriigid saavad Eurodaci süsteemist usaldusväärset teenust.	Eurodaci operatiivjuhtimine	Jah	–	Vastavus Eurodaci teenustaseme kokkuleppele	Saavutati	–
2	2.1.4.	Liikmesriigid saavad viisainfosüsteemist usaldusväärset teenust.	VISi operatiivjuhtimine	Jah	–	Vastavus viisainfosüsteemi teenustaseme kokkuleppele	Saavutati	–
3	2.1.5.	Liikmesriigid saavad BMSi usaldusväärset teenust.	BMSi operatiivjuhtimine	Jah	–	Vastavus BMSi teenustaseme kokkuleppele	Saavutati	–
4	2.1.6.	Liikmesriigid saavad SIS IIst usaldusväärset teenust.	SIS II operatiivjuhtimine	Jah	–	Vastavus SIS II teenustaseme kokkuleppele	Saavutati	–
5	2.1.7.	Teadmussiire ja uue töövõtja kaasamine	SIS II operatiivjuhtimine (üleminek uuele SIS II MWO-lepingule)	Pooleli	SIS II hankemenetluse 1. etapp lõpetatud. SIS II hankemenetluse 2. etapp pooleli. Viivitused SIS II MWO-tegevustes, sh AFIS, üleminek on soovitatav 3 kuu võrra edasi lükata.	Vastavus SIS II teenustaseme kokkuleppele pärast üleminekut	Kulgeb kavakohaselt	–
6	2.1.8.	Liikmesriikidele pakutakse täielikku tuge SIS II kasutamisel.	SIS II testimisteenuste osutamine liikmesriikidele	Jah	–	Testimisetapi lõpuks on edukaid testistsenaariume 100%.	Saavutati	–
7	2.1.9.	Liikmesriikidele pakutakse täielikku tuge Eurodaci süsteemi kasutamisel.	Eurodaci testimisteenuste osutamine liikmesriikidele	Jah	–	Testimisetapi lõpuks on edukaid testistsenaariume 100%.	Saavutati	–
8	2.1.10.	Liikmesriikidele pakutakse täielikku tuge VISi/BMSi kasutamisel.	VISi/BMSi testimisteenuste osutamine	Jah	–	Testimise edukalt läbinud testimisstsenaariumide määr	Saavutati	–
9	2.1.11.	Asjakohastes valdkondades süsteemiarhitektuuri optimeerimine	Toimingute sisendite, väljundite ja suutlikkuse suurendamine	Pooleli	Eurodaci ja SIS II MWO muudatuste tõttu ei saa veel ellu viia 2018. aastaks	Väljalaskekavad on kättesaadavad.	Pooleli	Eurodaci ja SIS II MWO muudatuste tõttu ei saa veel ellu viia 2018. aastaks kehtestatud väljalaskekavasid. VISi

Nr	Viide	2017. aasta tööprogrammis aastaks ette nähtud tulemus	2017. aasta tööprogrammi konkreetsete tegevused	Kas konkreetne aastaeesmärk on täidetud? (jah/ei/poleli)	Kui eesmärki ei täidetud või on täitmine pooleli, esitada lühike põhjendus.	Tulemusnäitaja	Kas aasta tulemusnäitaja saavutati? (Kulgeb kavakohaselt / saavutati / ootused ületatud / ajakavast maas)	Kui ajakavast maas, esitada lühike põhjendus.
		taaskasutatavuse suurendamise kaudu: – planeerimise, lepinguhalduse ja tegevuseelarve koostamise täiustamine; – tegevustugi suutlikkuse ja teabejagamise suurendamiseks (koolitused, süsteemide aastaaruandlus); – aruandlussuutlikkuse suurendamine.	teenusemuudatuste ühitamise kaudu		kehtestatud väljalaskekavasid. VISi väljalaskekava tehakse kättesaadavaks ja seda jagatakse liikmesriikidega 2018. aasta I kvartalis.	Muudatusehalduse register on kättesaadav. Täiustatud skriptide ja vahendite valmimine ning nõutava statistika koostamine nendega. Sidusrühmadega lepatakse kokku mitmeaastased tegevuskavad.		väljalaskekava tehakse kättesaadavaks ja seda jagatakse liikmesriikidega 2018. aasta I kvartalis.
10	2.1.15.	Väljakujunenud eelarverida kavandamata muudatuste rahastamiseks.	Põhitegevussüsteemide kavandamata muudatuste haldamine	Jah	–	Kogu lühikese etteteatamisega tegevust hallatakse, ilma et oleks vaja kiirreageerimismeetmete lisaeelarvet.	Saavutati	–
11	2.1.16.	Mahu ja jõudluse suurendamine, et viia SIS II süsteem kooskõlla suurenenud mahuvajadustega	SIS II mahu/jõudlussüsteemi/peenihäälustusfunktsioonide suurendamise/täiustamise projekti valmimine	–	2017. aasta programmdokumendist üle viidud 2018. aasta programmdokumendi, 14. septembri 2017. aasta otsus nr 91/2017 ³⁷ .	Nõutava kvaliteedi, eelarve, aja ja ulatuse järgimine	–	2017. aasta programmdokumendist üle viidud 2018. aasta programmdokumendi, 14. septembri 2017. aasta otsus nr 91/2017.
12	2.1.17.	SIS II täidab paremini sidusrühmade vajadusi.	SIS II kesksüsteemi ühitamine kasutajate uute/muutunud vajadustega (jätkuna 2016. aastast)	Jah	–	Ülesande täitmise aeg ja ulatus	Saavutati	–

³⁷ eu-LISA 2017. aasta ühtse programmdokumendi 2016-110 REV 2 (sh iga-aastase tööprogrammi) muutmise, eelkõige tegevuse 2.1.16 „SIS II mahu/jõudlussüsteemi/peenihäälustusfunktsioonide suurendamise/täiustamise projekti valmimine“ rakendamise üleviimine 2017. aastast 2018. aastasse ning 2017. aastaks selle tegevuse jaoks kavandatud rahaliste vahendite ümberpaigutamine.

Nr	Viide	2017. aasta tööprogrammis aastaks ette nähtud tulemus	2017. aasta tööprogrammi konkreetsed tegevused	Kas konkreetne aastaeesmärk on täidetud? (jah/ei/pooleli)	Kui eesmärki ei täidetud või on täitmine pooleli, esitada lühike põhjendus.	Tulemusnäitaja	Kas aasta tulemusnäitaja saavutati? (Kulgeb kavakohaselt / saavutati / ootused ületatud / ajakavast maas)	Kui ajakavast maas, esitada lühike põhjendus.
13	2.1.18.	SIS II laiendatud funktsioonid	AFISE lahenduse valmimine SIS II jaoks (jätkuna 2016. aastast)	Pooleli	–	AFISE nõutava kvaliteedi, eelarve, aja ja ulatuse järgimine	Kulgeb kavakohaselt	–
14	2.1.19.	Uuringus tuvastatakse selgelt lahendused, mis väärivad ELi tasandi teiste süsteemidega koostalitlusvõime tagamiseks enim huvi.	SIS II ja teiste suuremahuliste IT-süsteemide koostalitlusvõime uuring	–	Kõrgetasemelise eksperdirühma aruanne valmis 2017. aasta mai algul. Seoses eu-LISA ressurssidega, mida on juba kasutatud eri koostalitlusvõimealasteks algatusteks, ning võttes arvesse komisjoni esitatud ja arutluse all olevat kahte ettepanekut koostalitlusvõime raamistiku loomise kohta, ei ole selle tegevuse alustamiseks praegu määratud ressursse.	Tegevus toimub kooskõlas tingimustega. Valmib kokkulepitud kvaliteeditasemega uuringuaruanne. Esitatakse toimunud tegevust tõendav dokument, mille kvaliteeditase on määratletud tingimustes.	–	Kõrgetasemelise eksperdirühma aruanne valmis 2017. aasta mai algul. Seoses eu-LISA ressurssidega, mida on juba kasutatud eri koostalitlusvõimealasteks algatusteks, ning võttes arvesse komisjoni esitatud ja arutluse all olevat kahte ettepanekut koostalitlusvõime raamistiku loomise kohta, ei ole selle tegevuse alustamiseks praegu määratud ressursse.
15	2.1.20.	VISI ja BMSi täiustatakse ja arendatakse, et kohandada neid tegevusvajadustega ja õigusaktide muudatustega.	BMSi tehingute töötlemisjõudluse reguleerimine	Jah	Esitati mõjuhindamise aruanne, seda kontrolliti ja see kiideti heaks. Konkreetne rakendamisleping allkirjastati 2017. aasta detsembris.	Nõutava kvaliteedi, eelarve, aja ja ulatuse järgimine	Kulgeb kavakohaselt	–
16	2.1.21.	VISI ja BMSi täiustatakse ja arendatakse, et kohandada neid tegevusvajadustega ja õigusaktide muudatustega.	VISI tehingute töötlemisjõudluse reguleerimine	Jah	Esitati mõjuhindamise aruanne, seda kontrolliti ja see kiideti heaks. Konkreetne rakendamisleping allkirjastati 2017. aasta detsembris.	Nõutava kvaliteedi, eelarve, aja ja ulatuse järgimine	Kulgeb kavakohaselt	–

Nr	Viide	2017. aasta tööprogrammis aastaks ette nähtud tulemus	2017. aasta tööprogrammi konkreetsete tegevused	Kas konkreetne aastaeesmärk on täidetud? (jah/ei/poleli)	Kui eesmärki ei täidetud või on täitmine pooleli, esitada lühike põhjendus.	Tulemusnäitaja	Kas aasta tulemusnäitaja saavutati? (Kulgeb kavakohaselt / saavutati / ootused ületatud / ajakavast maas)	Kui ajakavast maas, esitada lühike põhjendus.
17	2.1.11.	VISi ja BMSi täiustatakse ja arendatakse, et kohandada neid tegevusvajadustega ja õigusaktide muudatustega.	BMSi andmebaasi suurendamine	Jah	Esitati mõjuhindamise aruanne, seda kontrolliti ja see kiideti heaks. Konkreetne rakendamisleping allkirjastati 2017. aasta detsembris.	Nõutava kvaliteedi, eelarve, aja ja ulatuse järgimine	Kulgeb kavakohaselt	-
18	2.1.23.	VISi ja BMSi täiustatakse ja arendatakse, et kohandada neid tegevusvajadustega ja õigusaktide muudatustega.	VISi/BMSi läbivestimise platvormi rakendamine	Osaliselt	Koostati ja valideeriti kaks mõjuhindamise aruannet, millest ühes käsitleti VISi ja BMSi täiustatud taustandmebaase ning teises standardsete läbivestimisvahendite kasutuselevõttu ja olemasolevate esialgsete testimisstsenaariumide migratsiooni. Üksikasjalik tehnilise lahenduse projekt on üle antud, läbi vaadatud ja heaks kiidetud. VISi jaoks loodi kaks VISi taustandmebaasi, VISi ja BMSi ülejäänud andmebaasid on arendusjärgus. Esitati testimise projekteerimisdokumentide ja kasutusjuhendid.	Nõutava kvaliteedi, eelarve, aja ja ulatuse järgimine	Kulgeb kavakohaselt	-

Nr	Viide	2017. aasta tööprogrammis aastaks ette nähtud tulemus	2017. aasta tööprogrammi konkreetsed tegevused	Kas konkreetne aastaeesmärk on täidetud? (jah/ei/pooleli)	Kui eesmärki ei täidetud või on täitmine pooleli, esitada lühike põhjendus.	Tulemusnäitaja	Kas aasta tulemusnäitaja saavutati? (Kulgeb kavakohaselt / saavutati / ootused ületatud / ajakavast maas)	Kui ajakavast maas, esitada lühike põhjendus.
19	138	VISi mahu suurendamise ühitamine tegevusvajadustega ja VISi kasutuselevõtu lõpuleviimisega	VISi suurendamine andmebaasi	Pooleli	Oluliselt oli vaja parandada projekteerimisdokumentatsiooni ja varustusseadmete paigaldamise protsessi vahelist jälitatavust, et oleks võimalik jätkata järgmiste etappidega, st rakendamine ja kvalifitseerimine. eu-LISA pidi tegema lisajõupingutusi selleks, et töövõtja korraldust tõhustaks.	Nõutava kvaliteedi, eelarve, aja ja ulatuse järgimine	Ajakavast maas	Projekteerimislahendus ja varajase etapi tehnilised dokumendid vajasid sisulist täiendamist ja kvaliteedi parandamist, et edasi liikuda tehnilise rakendamise järgmiste etappidega.
20	2	MWO-lepingu kohustuste edukas töövõtjatevaheline üleminek; uus MWO-töövõtja suudab võtta kohustused olemasolevalt töövõtjalt üle.	VISi ja BMSi MWO-töövõtjate vaheline kohustuste ülevõtmine ja -andmine	Jah	-	Nõutava kvaliteedi, eelarve, aja ja ulatuse järgimine	Saavutati	-
21	3	VISi täielik vastavus õiguslikule alusele; VISi funktsioonide edasine täiendamine Schengeni konsultatsiooni / teavitamismenetluste toetamiseks	Viisaeeskirja muudatuste projekt (Visa Code Plus)	Jah	-	Vastavus õiguslikule alusele; projektikavas viidatud kokkulepitud vahe-eesmärkide täitmine	Saavutati	-
22	4	VISi üldhinnang VISi määruse (EÜ) nr 767/2008 artikli 50 ja määruse (EÜ) nr 810/2009 (viisaeeskiri) artikli 57 lõike 3	VISi määruse uuestisõnastamise mõjuhinnang	Jah	-	VISi määruse uuestisõnastamise mõjuhinnangu esitamine tähtaja jooksul.	Saavutati	-

Nr	Viide	2017. aasta tööprogrammis aastaks ette nähtud tulemus	2017. aasta tööprogrammi konkreetsed tegevused	Kas konkreetne aastaeesmärk on täidetud? (jah/ei/pooleli)	Kui eesmärki ei täidetud või on täitmine pooleli, esitada lühike põhjendus.	Tulemusnäitaja	Kas aasta tulemusnäitaja saavutati? (Kulgeb kavakohaselt / saavutati / ootused ületatud / ajakavast maas)	Kui ajakavast maas, esitada lühike põhjendus.
		alusel. 2016. aasta oktoobris kutsus komisjon eu-LISAat üles esitama hinnangu teatud arendustöö tehnilise ja finantsmõju kohta. eu-LISA hinnangu alusel töötatakse välja ettepaneku õiguslik, tehniline ja finantspõhjendus.						
23	5	eu-LISA-le saadetud kirjas väljendas Europol kavatsust ühineda VISiga 2018. aasta I kvartaliks. Bulgaaria ja Rumeenia passiivset juurdepääsu VISile arutatakse nõukogus; otsus tehakse eeldatavasti 2017. aasta II kvartalis.	Europoli juurdepääs VISile – mõjuhinnang Bulgaaria/Rumeenia passiivne juurdepääs VISile – mõjuhinnang	Pooleli	2018. aastaks on kavandatud tegevus „VISi uute kasutajate integreerimine: Europol“.	Europoli ja Bulgaaria/Rumeenia VISi integreerimise mõju hindamine (tegevus 2017. aasta teiseks pooleks).	Kulgeb kavakohaselt	2018. aastaks on kavandatud tegevus „VISi uute kasutajate integreerimine: Europol“.
24	2.1.25.	Eurodac-süsteemi parem toimivus	Eurodaci arenduste teostamine (suutlikkuse suurendamine)	Jah	–	Jõudlusvaru aastaprognosis	Saavutati	–
25	2.1.26.	Eurodac on kooskõlas uute õigussätetega. Eurodaci maht vastab uutele õigussätetele.	Eurodaci reform – funktsioonimuudatused ja suutlikkuse suurendamine (kui võetakse vastu vajalikud õigusaktid)	Ei ole veel kohaldatav	Oleneb uue õigusliku aluse (uuesti sõnastatud Eurodaci määrus) heakskiitmisest	Projekti nõutava ulatuse, eelarve ja ajakava järgimine	Ei ole veel kohaldatav	Oleneb uue õigusliku aluse (uuesti sõnastatud Eurodaci määrus) heakskiitmisest
26	2.1.27.	Uus süsteem on kasutusel.	Uue süsteemi väljatöötamine Dublini jaotusmehhanismi jaoks (kui võetakse vastu Dublini IV määruse ettepanek)	Ei ole veel kohaldatav	Oleneb uue õigusliku aluse (uuesti sõnastatud Eurodaci määrus) heakskiitmisest	Projekti nõutava ulatuse, eelarve ja ajakava järgimine	Ei ole veel kohaldatav	Oleneb uue õigusliku aluse (uuesti sõnastatud Eurodaci määrus) heakskiitmisest

Nr	Viide	2017. aasta tööprogrammis aastaks ette nähtud tulemus	2017. aasta tööprogrammi konkreetsed tegevused	Kas konkreetne aastaeesmärk on täidetud? (jah/ei/poleli)	Kui eesmärki ei täidetud või on täitmine pooleli, esitada lühike põhjendus.	Tulemusnäitaja	Kas aasta tulemusnäitaja saavutati? (Kulgeb kavakohaselt / saavutati / ootused ületatud / ajakavast maas)	Kui ajakavast maas, esitada lühike põhjendus.
27	2.1.28.	eu-LISA võtab täieliku vastutuse DubliNeti toimimise eest – tugiteenuste mudel ühitatakse teiste süsteemidega	DubliNeti integreerimine – operatiivjuhtimine (kui võetakse vastu uuesti sõnastatud Eurodaci määruse ettepanek)	Ei ole veel kohaldatav	Oleneb uue õigusliku aluse (uuesti sõnastatud Eurodaci määrus) heakskiitmisest	DubliNeti operatiivteenuste taseme kokkuleppe näitajate kehtestamine ja järgimine	Ei ole veel kohaldatav	Oleneb uue õigusliku aluse (uuesti sõnastatud Eurodaci määrus) heakskiitmisest
28	2.1.32.	Piirikontrolli lihtsustamine kõigis Schengeni lepinguga ühinenud riikides, sealhulgas isikuandmete peamiselt automatiseeritud töötlemine kooskõlas kõigi asjakohaste ELi õigusaktidega ³⁹ .	Riiki sisenemise ja riigist lahkumise Euroopa süsteemi arendamine	–	eu-LISA tegi 2017. aastal olulisi ettevalmistusi: moodustas sihtotstarbelise ametisese projektirühma, mis hakkab tegema kogu võimalikku ettevalmistustööd seoses tehniliste kirjelduste koostamise, vajalike spetsialistide värbamise ning kõigi hanketegevuste algatamisega. Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi määrus jõustus 29. detsembril 2017.	Kokkulepitud kava kohaselt saavutatud projektitulemuste määr	–	eu-LISA tegi 2017. aastal olulisi ettevalmistusi: moodustas sihtotstarbelise ametisese projektirühma, mis hakkab tegema kogu võimalikku ettevalmistustööd seoses tehniliste kirjelduste koostamise, vajalike spetsialistide värbamise ning kõigi hanketegevuste algatamisega. Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi määrus jõustus 29. detsembril 2017.
29	2.1.33.	VISi/BMSi andmehoidla ekstraktimise, teisendamise ja laadimise tarkvara, andmeladude, kohustuslike juriidiliste aruannete, samuti andmete iseanalüüsivahendi	Andmehoidla kasutuselevõtmine, et täiustada automatiseeritud aruandlust ja statistikat	Poleli (lepinguküsimused)	Projekti kavand valmis, lõplik viimistlemine pooleli. Tulemused edastati komisjonile.	Kasutajale otsustamiseks kättesaadava teabe keskmine määr. Infootsingu aja keskmine määr. Täiustatud tegevusprotsesside arv.	Kulgeb kavakohaselt	Projekti kavand valmis, lõplik viimistlemine pooleli. Tulemused edastati komisjonile.

³⁹ Ettevalmistused EESi teostamiseks jätkusid kavakohaselt. Koostatud on reservnimekirjad töötajate töölevõtmiseks. Hankemenetluse esimene etapp on käivitatud. Töö EESi üksikasjalike tehniliste kirjeldustega jätkus kavakohaselt. Amet pakkus komisjonile olulist abi EESi määruse artikli 33 kohaste rakendusaktide eelnõude koostamisel.

Nr	Viide	2017. aasta tööprogrammis aastaks ette nähtud tulemus	2017. aasta tööprogrammi konkreetsed tegevused	Kas konkreetne aastaeesmärk on täidetud? (jah/ei/pooleli)	Kui eesmärki ei täidetud või on täitmine pooleli, esitada lühike põhjendus.	Tulemusnäitaja	Kas aasta tulemusnäitaja saavutati? (Kulgeb kavakohaselt / saavutati / ootused ületatud / ajakavast maas)	Kui ajakavast maas, esitada lühike põhjendus.
		väljatöötamine ja testimine (skrambleeritud andmetega)						
30	2.2.8.	Hästi väljaarendatud suutlikkus juhtida ameti portfellis olevaid ja tema hallatavaid projekte ja programme, mille toel saab ametist edaspidi ELi tunnustatud IKT-tippkeskus ja teenuseosutaja	Projektiportfelli halduse protsesside sujundamine töhusa tulemuse jaoks. MSP platvormi edasiarendamine ühtse kavandamise, ressursside jaotamise ja projektidevahelise sõltuvuse abil	Pooleli	MSP platvormi katseprojekt viidi ellu 2017. aasta IV kvartalis praktilise õppusega kõikide projektide migratsiooni (2018. aasta I kvartalis) ettevalmistamiseks.	MSP platvormile migreeritud projektide/programmide määr	Ajakavast maas	Projektide MSP platvormile migreerimise alustamine lükkus edasi tehniliste probleemide tõttu.
31	2.1.1.	Liikmesriigid saavad põhitegevussüsteemidest usaldusväärset teenust.	Põhitegevussüsteemide katkematu ja kvaliteetse toimimise tagamine	Jah	–	Vastavus teenustaseme kokkuleppele	Saavutati	–
32	2.1.2.	Liikmesriigid saavad põhitegevussüsteemidest usaldusväärset teenust.	Põhitegevussüsteemide IT-taristu 2. tasandi juhtimine	Jah	–	Vastavus teenustaseme kokkulepetele	Saavutati	–
33	2.1.12.	Põhitegevussüsteemide jagatud varundustaristu kättesaadavus	Jagatud varundusteenuste 2. etapi elluviimine (pärast 1. etapi lõpuleviimist 2016. aastal)	Pooleli	Ühiste taristu varundusteenuste rakendamine ja integreerimine on ajakavast maas, kuna juba 2016. aastal alustatud ettevalmistustoimingud on tehniliste probleemide tõttu edasi lükkunud ja täielikult lõpetamata; tegevus sõltub nendest ettevalmistustoimingutest.	Rakendamata varundusteenuste ja rakendatud varundusteenuste suhe	Ajakavast maas	Tagatud on kalibreeritud varundustaristu põhitegevussüsteemide varundusvajaduste täitmiseks. Ühise varundustaristu toimimiseks nõutavate tarkvaralitsentside ostmine on edasi lükatud, kuna ühise jagatud taristu rakendamine on eelarvepiirangute tõttu edasi lükkunud.
34	2.1.13.	Põhitegevussüsteemide jagatud varundustaristu kättesaadavus	Jagatud teenuste 2. etapi elluviimine (pärast 1. etapi lõpuleviimist 2016. aastal)	Pooleli	Eeltingimusena vajalikud tegevused on käigus. Töövõtja töö veel kestab, kuna esines teatavaid takistavaid asjaolusid	Rakendamata jagatud teenuste ja rakendatud varundusteenuste suhe	Kulgeb kavakohaselt	–

Nr	Viide	2017. aasta tööprogrammis aastaks ette nähtud tulemus	2017. aasta tööprogrammi konkreetsed tegevused	Kas konkreetne aastaeesmärk on täidetud? (jah/ei/pooleli)	Kui eesmärki ei täidetud või on täitmine pooleli, esitada lühike põhjendus.	Tulemusnäitaja	Kas aasta tulemusnäitaja saavutati? (Kulgeb kavakohaselt / saavutati / ootused ületatud / ajakavast maas)	Kui ajakavast maas, esitada lühike põhjendus.
					hooldatavaid seadmeid toetavate eri tarnijatega.			
35	2.1.14.	Liikmesriigid saavad põhitegevussüsteemidest usaldusväärset teenust.	Varuandmekeskuse ja operatiivkeskuse käitamine, haldamine ja hooldus Sankt Johann im Pongaus (Austria)	Jah	–	Selliste eu-LISA varukeskuse taristuprobleemide arv, mis häirivad põhitegevussüsteemide teenuste osutamist liikmesriikidele	Saavutati	–
36	2.1.24.	Eurodac-süsteemi parem toimivus	Eurodaci arenduste teostamine (võrgu migratsioon)	–	–	Rakendamise ajakava järgimine	–	Rakendamine on edasi lükatud, kuna see sõltub ühtse võrgu uuringust, mille eu-LISA pidi teostama 2017. aastal (vt tegevus 2.1.30).
37	2.1.29.	VISI TESTA-ng võrgus võetakse kasutusele 2. krüptitud kiht. VISi ja SIS II Maili teenuste tugi korraldatakse ja viiakse sTESTA teenuseosutajalt üle.	2. krüptitud kihi kasutuselevõtt VISi TESTA-ng võrgus	Pooleli	Teostatud on katseprojekt, kuid kasutuselevõttu kasutusplatvormil ja kasutuseelses keskkonnas ei olnud katsetapis esinenud viivituste tõttu võimalik alustada. VISi ja SIS II Maili süsteemitugi on edukalt korraldatud.	Kuupäev, mil VISi kasutuseelsetes ja töövorkudes võetakse kasutusele 2. krüptitud kiht. VISi ja SIS II Maili süsteemitoe pidevus	Ajakavast maas	Algsest ajakavast on maas ainult VISi 2. krüptitud kihi kasutuselevõtt kasutusplatvormil ja kasutuseelses keskkonnas. Kõik teised tegevused (VISi 2. krüptitud kihi katseprojekt, VISi ja SIS II süsteemitugi) on ellu viidud.
38	2.1.30.	Selle tagamine, et ameti juhtkond mõistab eeskirjade võimalikke täiustusi ja muudatusi.	Ühtse võrgu uuringu tegemine	Pooleli	Projektitegevus on edasi lükkunud, kuna komisjon nõudis ühtse võrgu uuringu alustamise eeltingimusena ootamatult täiendavat õigusmõju hinnangut. Seotud erileping on allkirjastatud ning töövõtja nõustus uuringu esitama 2018. aasta augustiks.	Võrgu-uuringu tulemuste esitamine	Ajakavast maas	Projektitegevus on edasi lükkunud, kuna komisjon nõudis ühtse võrgu uuringu alustamise eeltingimusena ootamatult täiendavat õigusmõju hinnangut. Seotud erileping on allkirjastatud ning töövõtja nõustus uuringu esitama 2018. aasta augustiks.
39	2.1.31.	Võrguga seotud testide nõuetekohane tegemine, häirimata kasutuseelses	Põhitegevussüsteemide võrgu testimisplatvormi tehniline projekteerimine ja rakendamine	Pooleli	Lepingute sõlmimine võttis oodatust kauem aega ressursside puudumise ja vajaduse	Katsekeskkonna valmimise kuupäev	Ajakavast maas	Lepingu allkirjastamise edasilükkumise tõttu ei ole tehnilise projekteerimise tööd veel lõpetatud ning seetõttu lükkub edasi ka projekti põhiosa rakendamine.

Nr	Viide	2017. aasta tööprogrammis aastaks ette nähtud tulemus	2017. aasta tööprogrammi konkreetsed tegevused	Kas konkreetne aastaeesmärk on täidetud? (jah/ei/pooleli)	Kui eesmärki ei täidetud või on täitmine pooleli, esitada lühike põhjendus.	Tulemusnäitaja	Kas aasta tulemusnäitaja saavutati? (Kulgeb kavakohaselt / saavutati / ootused ületatud / ajakavast maas)	Kui ajakavast maas, esitada lühike põhjendus.
		töökeskkonnas toimuvaid rakenduskatseid.			tõttu arvestada lepingute sõlmimisel sidetaristuga seotud vastutuse jagunemisega komisjoni ja eu-LISA vahel.			
40	2.2.1.	Projekti rakendamine võimaldab eu-LISA-l: a) mõõta ja hinnata sidetaristu tegelikku toimimist; b) kontrollida sõltumatult teenustaseme kokkulepete täitmist vastavalt töövõtja andmetele; c) hinnata sidetaristu toimimist ja teha sidetaristu optimeerimiseks vajalikke otsuseid (ribalaiuse suurendamine/vähendamine) jne; d) teha kiiremini kindlaks sidetaristu tõrke- ja rikkepõhjused tänu võimalusele võrrelda praegusi ja varasemaid andmeid; e) ennetavalt reageerida sidetaristu kitsaskohtadele.	Täiustatud võrgustatistika kasutuselevõtt (uuring ja katseetapp)	Pooleli	Lepingute sõlmimine võttis oodatust kauem aega ressursside puudumise ja vajaduse tõttu arvestada lepingute sõlmimisel sidetaristuga seotud vastutuse jagunemisega komisjoni ja eu-LISA vahel.	- Uuringu valmimise kuupäev. - Katsetamisetapi alguskuupäev.	Ajakavast maas	Lepingute sõlmimine võttis oodatust kauem aega ressursside puudumise ja vajaduse tõttu arvestada lepingute sõlmimisel sidetaristuga seotud vastutuse jagunemisega komisjoni ja eu-LISA vahel.
41	2.2.2.	Võimalus teha otsuseid eu-LISA IT-teenuste halduse integreeritud vahendi pakutavate järjepidevate ja usaldusväärsete andmete alusel.	Täiustatud aruandlusvahend (uuring ja valideerimine)	Pooleli	Töövõtja on uuringut alustanud, lähtudes eu-LISA nõuetest.	Uuringu valmimise kuupäev	Kulgeb kavakohaselt	-

Nr	Viide	2017. aasta tööprogrammis aastaks ette nähtud tulemus	2017. aasta tööprogrammi konkreetsed tegevused	Kas konkreetne aastaeesmärk on täidetud? (jah/ei/poleli)	Kui eesmärki ei täidetud või on täitmine poleli, esitada lühike põhjendus.	Tulemusnäitaja	Kas aasta tulemusnäitaja saavutati? (Kulgeb kavakohaselt / saavutati / ootused ületatud / ajakavast maas)	Kui ajakavast maas, esitada lühike põhjendus.
42	2.2.5.	eu-LISA protsessi- ja teenusemudeli küpsustaseme hindamine	Ameti tegevusprotsesside küpsuse hindamise mudeli määratlemine ja rakendamine	Peatatud	Projekti alustamine on ootel ressursipuuduse tõttu, samuti asjaolu tõttu, et täiendavalt on vaja välja selgitada sõltuvusseosed ühise hindamisraamistikuga.	Uuringu valmimise kuupäev	–	–
43	2.2.7.	Parima ITIL-tava jätkuv kohaldamine, tagades kindla suundumuse teenuste parema osutamise poole ja klientide suurema rahulolu.	eu-LISA protsessi- ja teenusemudeli pidev täiustamine IT-taristu teegi parima tava ja IT-teenuste halduse integreeritud vahendi abil.	Poleli	Avakoosolek on korraldatud ja 2. etapi protsesside projektikava valmis.	Siseprotsesse hoitakse ajakohasena, tagades suutlikkuse toime tulla kasvuga. Tulemuslikkuse põhinäitaja IT-teenuste haldusvahendi kasutamise kohta	Kulgeb kavakohaselt	–
44	2.1.35.	Põhitegevussüsteemide tehnilise ja operatiivse kasutamise teave edastatakse kooskõlas õigusliku alusega.	Tehniliste, tegevus- ja statistikaaruannete koostamine	Poleli	Poleli on vaid VISi tehnilise poolaastaruande koostamine, mis on edasi lükatud seetõttu, et nõuanderühma eesistuja peab vajalikuks automatiseeritud statistikaskripti väljatöötamist. eu-LISA töötab seda skripti liikmesriikide tarbeks välja, mistõttu on selle tegevuse elluviimine edasi lükkunud. Kõik muud tehnilised, tegevus- ja statistikaaruanded esitati kooskõlas õigusliku alusega	– Tehniliste, tegevus- ja statistikaaruannete koostamine – Suuremahuliste süsteemide kindlaksmääratud aruannete koostamine ja esitamine kooskõlas õigusliku alusega	Ajakavast maas	Nagu eelnevalt selgitatud, esines VISi aruande koostamisel teatud viivitusi, kuid poolaastaruande koostamine jätkub.
45	2.1.36.	Asjaomaste sidusrühmade suurem suutlikkus koolituse aastakava täitmise kaudu	Liikmesriikide koolituse aastakavas loetletud tegevuse täitmine	Jah	–	Sidusrühmade rahulolu pakutud koolitustega	Saavutati	–

Nr	Viide	2017. aasta tööprogrammis aastaks ette nähtud tulemus	2017. aasta tööprogrammi konkreetsete tegevused	Kas konkreetne aastaeesmärk on täidetud? (jah/ei/pooleli)	Kui eesmärki ei täidetud või on täitmine pooleli, esitada lühike põhjendus.	Tulemusnäitaja	Kas aasta tulemusnäitaja saavutati? (Kulgeb kavakohaselt / saavutati / ootused ületatud / ajakavast maas)	Kui ajakavast maas, esitada lühike põhjendus.
						Toimunud koolituskursuste arv võrrelduna kavandatud kursuste arvuga		
46	2.2.9.	Amet püsib hästi kursis valdkonna tehnoloogia arenguga	Teadusuuringute ja tehnoloogiaseire aastakavas loetletud tegevuse täitmine	Pooleli	Piiratud ressursside (teadus- ja arendustegevuse funktsioonile ei olnud võimalik anda kavandatud toetust) ja konkureerivate vajaduste (EES, koostalitlusvõime) tõttu ei olnud võimalik koostada teist kavandatud aruannet; selle asemel andis teadus- ja arendusametnik teadusuuringute seirest saadud materjalidega panuse eri töörühmadesse/projektidesse (nt arhitektuuridokumendid kõrgetasemelisele eksperdirühmale, EESi biomeetriliste funktsioonidega seotud rakendusaktide koostamine). Kõik teised tegevuskava osad viidi täielikult ellu.	2017. aasta tehnoloogiaseire tegevuse vastavus teadusuuringute ja tehnoloogiaseire aastakavale	Ajakavast maas	Aasta jooksul korraldatud muu töö tõttu avanes võimalus keskenduda teadusuuringuid käsitlevate aruannete koostamisele alles aasta lõpus, mistõttu lükkus teise kavandatud aruande avaldamine edasi. Teostati kõik muud kavandatud tegevused: 1. valdkonnaüritus Strasbourgis 8. juunil; 2. andmekvaliteeti käsitlevas ameti tegevuskavas määratletud meetmete võtmine ning liikmesriikidele ülevaate andmine teabevahetuse ja andmekaitse töörühma 2017. aasta detsembri koosolekul; 3. panus koostalitlusvõime dokumentatsiooni ning infosüsteemide ja koostalitlusvõime kõrgetasemelise eksperdirühma arutelude toetamine; 4. paneelarutelu korraldamine ja läbiviimine Euroopa politseikongressil 21.–22. veebruaril 2017; 5. ettekanded reisiterminalide maailmanäituse konverentsil (BIOSIG 2017), EAB teadusprojektide konverentsil jne; 6. kvaliteetse sisuga aastakonverentsi edukas läbiviimine.
47	2.3.1.	Suhteid sidusrühmadega hallatakse mõistlikult ja	Sidusrühmade haldamise tegevuskavas loetletud tegevuse elluviimine	Jah	–	Sidusrühmade üldine rahulolumäär	Saavutati	–

Nr	Viide	2017. aasta tööprogrammis aastaks ette nähtud tulemus	2017. aasta tööprogrammi konkreetsed tegevused	Kas konkreetne aastaeesmärk on täidetud? (jah/ei/pooleli)	Kui eesmärki ei täidetud või on täitmine pooleli, esitada lühike põhjendus.	Tulemusnäitaja	Kas aasta tulemusnäitaja saavutati? (Kulgeb kavakohaselt / saavutati / ootused ületatud / ajakavast maas)	Kui ajakavast maas, esitada lühike põhjendus.
		liigendatult sidusrühmade kaasamise aastakava alusel.						
48	2.3.2.	Liikmesriikidele pakutakse Schengeni hindamissioonide jaoks pidevat tuge.	Ameti Schengeni hindamissioonidel vaatljana osalemise kavandamine ja koordineerimine	Jah	–	Tagamine, et eu-LISA töötajad osalevad taotluse korral Schengeni hindamissioonidel.	Saavutati	–
49	2.3.3.	Partnerlussuhete hoidmine teiste ELi asutuste ja muude asjaomaste asutustega	ELi asutustega ja muude asjaomaste sidusrühmadega vastavalt vajadusele töökokkulepete ja aasta koostöökavade sõlmimine ja täitmine asjakohastes valdkondades	Jah	–	CEPOLi, Frontexi, EASO, Europoli, Eurojusti, FRA ja ENISAgaga sõlmitud töökokkulepete täitmine	Kulgeb kavakohaselt	–
50	2.4.2.	Ametis rakendatakse ja käitatakse üldjuhtimismudelit, mis koosneb riskijuhtimisest, sisekontrolli juhtimisest ja kvaliteedijuhtimisest, kooskõlas mudeli määratluste ja nõuetega.	Üldjuhtimismudeli läbivaatamine	–	2017. aastal seda tegevust ette ei võeta, kuna uue määrusega seoses on kavas üldjuhtimismudeli muudatused. Tegevust alustatakse uuesti 2018. aastal pärast uue määruse kehtestamist.	Muudatusettepanek tehakse õigel ajal	–	2017. aastal seda tegevust ette ei võeta, kuna uue määrusega seoses on kavas üldjuhtimismudeli muudatused. Tegevust alustatakse uuesti 2018. aastal pärast uue määruse kehtestamist.
51	2.4.3.	Ametis rakendatakse ja käitatakse üldjuhtimismudelit, mis koosneb riskijuhtimisest, sisekontrolli juhtimisest ja kvaliteedijuhtimisest, kooskõlas mudeli määratluste ja nõuetega.	Kohandatud kvaliteedijuhtimissüsteemi rakendamine kooskõlas eu-LISA vajadustega	Pooleli	Enesehindamisaruanne koos kvaliteedi parandamise kavaga esitatakse kindlaksmääratud ulatuses, kvaliteediga ja ajakava piires.	Kvaliteedijuhtimissüsteem rakendatakse nõutava aja ja ulatusega.	Kulgeb kavakohaselt	–
52	2.4.4.	Haldusnõukogu täidab oma kohustusi tulemuslikult.	Haldusnõukogule õigeaegse haldustoe pakkumine	Jah	–	Koosolekud toimuvad kavakohaselt.	Saavutati	–

Nr	Viide	2017. aasta tööprogrammis aastaks ette nähtud tulemus	2017. aasta tööprogrammi konkreetsed tegevused	Kas konkreetne aastaeesmärk on täidetud? (jah/ei/poleli)	Kui eesmärki ei täidetud või on täitmine pooleli, esitada lühike põhjendus.	Tulemusnäitaja	Kas aasta tulemusnäitaja saavutati? (Kulgeb kavakohaselt / saavutati / ootused ületatud / ajakavast maas)	Kui ajakavast maas, esitada lühike põhjendus.
						Sidusrühmade üldine rahulolumäär		
53	2.4.5.	Nõuanderühmad täidavad oma kohustusi tulemuslikult.	Nõuanderühmadele õigeaegse haldustoe pakkumine	Jah	–	Koosolekud toimuvad kavakohaselt. Sidusrühmade üldine rahulolumäär	Saavutati	–
54	2.4.6.	Avaldatakse kõik regulatiivsed ja nõutavad kavandamis- ja aruandedokumentid.	Aasta planeerimine ja aruandlus	Jah	–	Aruannete ja kavade/programmide koostamise tähtaegade järgimine nõutavat kvaliteeti säilitades	Saavutati	–
55	2.4.7.	Ameti kavandamistegevus vastab paremini töökeskkonna muutustele, mille tulemus on sidusrühmade vajaduste täitmiseks paremini kavandatud tegevus.	eu-LISA pikaajalise strateegia läbivaatamine	Jah	–	Ajakohastatud pikaajalise strateegia heakskiitmine haldusnõukogus	Saavutati	–
56	2.4.27.	Sisesuhtlust juhitakse mõistlikult ja kestlikult, et toetada eu-LISA organisatsioonikultuuri.	Sisesuhtluse aastakavas loetletud tegevuse täitmine	Jah	–	2017. aastal ellu viidud tegevuse vastavus sisesuhtluse aasta tegevuskavale	Ootused ületatud	–
57	2.4.30.	Välissuhtlust juhitakse mõistlikult ja kestlikult, et toetada eu-LISA positiivset kuvandit.	Välissuhtluse tegevuskavas loetletud tegevuse täitmine	Jah	–	Välissuhtluse meetmete (osalemismäär, rahulolumäär, ulatus) ja tegevuse (aktiivne ja reaktiivne) vastavus ja selle hindamine vastavalt 2017. aasta välissuhtluse tegevuskava kvartali vahe-eesmärkidele	Saavutati	–
58	2.4.29.	Ameti jätkuv tutvustamine ja positiivse kuvandi hoidmine	eu-LISA sidusrühmade aastakonverentsi tulemuslik ja tõhus korraldamine 2017. aasta põhiteemadel	Jah	–	Saavutatakse oluliste sidusrühmade osalemine üritusel.	Ootused ületatud	Üldine rahulolu konverentsi korraldusega oli 95% (eesmärk oli 70%) ning sellel osales 100% sidusrühmadest (eesmärk oli 70%).

Nr	Viide	2017. aasta tööprogrammis aastaks ette nähtud tulemus	2017. aasta tööprogrammi konkreetsed tegevused	Kas konkreetne aastaeesmärk on täidetud? (jah/ei/pooleli)	Kui eesmärki ei täidetud või on täitmine pooleli, esitada lühike põhjendus.	Tulemusnäitaja	Kas aasta tulemusnäitaja saavutati? (Kulgeb kavakohaselt / saavutati / ootused ületatud / ajakavast maas)	Kui ajakavast maas, esitada lühike põhjendus.
						Konverentsi korraldamise rahulolu-uuringu teostamine.		
59	2.4.18.	Isikliku ja rühmaviisilise panuse järjepidev ühitamine teadmiste jagamise, arengu- ja koolitusvõimaluste pakkumise kaudu	Palkade ja maksete haldamise töötlemine	Jah	–	Täpne kuupalk makstakse töötajatele iga kuu 15. päevaks.	Saavutati	–
60	2.4.19.	Isikliku ja rühmaviisilise panuse järjepidev ühitamine teadmiste jagamise, arengu- ja koolitusvõimaluste pakkumise kaudu	Puhke- ja tööaja arvestus	Jah	–	Puhke- ja tööaja arvestus toimub kooskõlas personali-eeskirjade ja eu-LISA otsustega.	Saavutati	–
61	2.4.20.	Isikliku ja rühmaviisilise panuse järjepidev ühitamine teadmiste jagamise, arengu- ja koolitusvõimaluste pakkumise kaudu	Töötajate värbamine ja asendamine	Jah	–	Töötaja asendamine peab toimuma 5 kuu jooksul alates tööpakkumise avaldamisest.	Ajakavast maas	Mõnele kohale ei leitud 5 kuu jooksul asendajat järgmistel põhjustel: värbamise planeerimine, juhatajate asendamisele kuluv pikem aeg, piiratud kättesaadavad ressursid valikukomitees osalemiseks. Mõistlikum aeg töötajate asendamiseks oleks umbes 7 kuud.
62	2.4.21.	Isikliku ja rühmaviisilise panuse järjepidev ühitamine teadmiste jagamise, arengu- ja koolitusvõimaluste pakkumise kaudu	Töötajate hindamine, ümberklassifitseerimine ja töölepingute pikendamine	Jah	–	Protsess tuleb ellu viia kooskõlas eu-LISA rakenduseeskirjadega.	Saavutati	–
63	2.4.22.	Isikliku ja rühmaviisilise panuse järjepidev ühitamine teadmiste jagamise, arengu- ja koolitusvõimaluste pakkumise kaudu	360° hindamise rakendamine ametis	Ei	Võttes arvesse komisjoni personalihalduse ja julgeoleku peadirektoraadi arvamust, et sellist hindamist saab korraldada vaid vabatahtlikul alusel ning et seda ei saa kasutada iga-aastaseks tulemushindamiseks, jäi 360° hindamine	360° hindamist kohaldatakse vähemalt 17 eu-LISA töötaja suhtes (juhtivtöötajad, osaliselt juhiülesannetega isikud ja nende võimalikud ametijärglased) ja seotakse pakutud arengunõustamisega.	–	Võttes arvesse komisjoni personalihalduse ja julgeoleku peadirektoraadi arvamust, et sellist hindamist saab korraldada vaid vabatahtlikul alusel ning et seda ei saa kasutada iga-aastaseks tulemushindamiseks, jäi 360° hindamine korraldamata. Seetõttu käivitas amet piisava ja kõikehõlmava töötajate kaasatuse uuringu, mille teatud osad

Nr	Viide	2017. aasta tööprogrammis aastaks ette nähtud tulemus	2017. aasta tööprogrammi konkreetsed tegevused	Kas konkreetne aastaeesmärk on täidetud? (jah/ei/poleli)	Kui eesmärki ei täidetud või on täitmine poleli, esitada lühike põhjendus.	Tulemusnäitaja	Kas aasta tulemusnäitaja saavutati? (Kulgeb kavakohaselt / saavutati / ootused ületatud / ajakavast maas)	Kui ajakavast maas, esitada lühike põhjendus.
					korraldamata. Seetõttu käivitas amet piisava ja kõikehõlmava töötajate kaasatuse uuringu, mille teatud osad olid suures osas seotud 360° hindamisega.			olid suures osas seotud 360° hindamisega.
64	2.4.23.	Isikliku ja rühmaviisilise panuse järjepidev ühitamine teadmiste jagamise, arengu- ja koolitusvõimaluste pakkumise kaudu	Tervishoiu- ja ohutuspoliitika dokumendi väljatöötamine ning seotud horisontaalse tegevuse kava täitmine	Poleli	Poliitika väljatöötamine võttis kavandatust kauem aega, kuna töö osutus esialgu prognoositud ulatuslikumaks. Täitmisega jätkatakse lähiaastatel.	Amet on täitnud vähemalt 90% 2017. aasta tegevuskava tegevusest.	Kulgeb kavakohaselt	Tegevuskavaga on ette nähtud tegevused, mis ulatuvad 2017. aasta lõpust kaugemale. Kõik 2017. aastaks kavandatud tegevused on ellu viidud. Need moodustavad aga vähem kui 80% kõikidest tegevuskavaga hõlmatud tegevustest.
65	2.4.24.	Isikliku ja rühmaviisilise panuse järjepidev ühitamine teadmiste jagamise, arengu- ja koolitusvõimaluste pakkumise kaudu	IT-süsteemide juhtimiseks vajalike tehniliste oskuste omandamine ja arendamine	Jah	–	Üldine rahulolu on 80%; täidetud on 90% vajadustest, mis tehti kindlaks IT-süsteemide juhtimise valdkonnas pädevusraamistiku rakendamise kaudu.	Saavutati	–
66	2.4.25.	Isikliku ja rühmaviisilise panuse järjepidev ühitamine teadmiste jagamise, arengu- ja koolitusvõimaluste pakkumise kaudu	Suhtlus-, haldus- ja juhtimisoskuste õpe ja arendamine	Jah	–	Üldine rahulolu on 80%; 90% töötajatest osaleb vähemalt ühes koolitus- ja arendustegevuses.	Saavutati	–
67	2.4.26.	Teadmushalduse süsteemi kasutuselevõtt	eu-LISA e-raamatukogu rajamine	Jah	–	Vähemalt 75% eu-LISA rahastatud asutusevälistel koolitustel saadud koolitusmaterjalidest lisatakse kasutamiseks raamatukokku.	Saavutati	–
68	2.4.11.	Töötajate töötingimuste parandamine	Üld- ja muude teenuste sisseseadmine Tallinna uues hoones	Ei ole 2017. aastal enam kohaldatav.	Lisanõudeid arvesse võttes viidi tehnilise projekteerimise etapp lõpule algest tähtpäevast hiljem, mistõttu lükkus	Vastavus Brüsseli infrastruktuuri- ja logistikaameti (OIB) standarditele.	Ei ole 2017. aastal enam kohaldatav.	Lisanõudeid arvesse võttes viidi tehnilise projekteerimise etapp lõpule algest tähtpäevast hiljem, mistõttu lükkus uute peakorteriga seotud nõuete täitmine

Nr	Viide	2017. aasta tööprogrammis aastaks ette nähtud tulemus	2017. aasta tööprogrammi konkreetsed tegevused	Kas konkreetne aastaeesmärk on täidetud? (jah/ei/poleli)	Kui eesmärki ei täidetud või on täitmine pooleli, esitada lühike põhjendus.	Tulemusnäitaja	Kas aasta tulemusnäitaja saavutati? (Kulgeb kavakohaselt / saavutati / ootused ületatud / ajakavast maas)	Kui ajakavast maas, esitada lühike põhjendus.
					uute peakorteriga seotud nõuete täitmine kuue kuu võrra edasi (2018. aasta juulisse).			kuue kuu võrra edasi (2018. aasta juulisse).
69	2.4.12.	Töötajate töötingimuste parandamine	Tallinnas vanadest ruumidest uutesse kolimine	Ei ole 2017. aastal enam kohaldatav.	Lisanõudeid arvesse võttes viidi tehnilise projekteerimise etapp lõpule algsest tähtpäevast hiljem, mistõttu lükkus uute peakorteriga seotud nõuete täitmine kuue kuu võrra edasi (2018. aasta juulisse).	Kolimise ja ülevõtmise korraldamine ettenähtud ajal ja ulatuses	Ei ole 2017. aastal enam kohaldatav.	Lisanõudeid arvesse võttes viidi tehnilise projekteerimise etapp lõpule algsest tähtpäevast hiljem, mistõttu lükkus uute peakorteriga seotud nõuete täitmine kuue kuu võrra edasi (2018. aasta juulisse).
70	2.4.13.	Töötajate töötingimuste parandamine	Strasbourgis vanadest ruumidest uutesse kolimine	Poleli	Kolimise on lõpule viidud, v.a vahetustöötajad (kavandatud 2018. aasta II kvartaliks) ja MWO-töövõtjad (jäävad esialgu moodulhoonetesse).	Kolimise ja ülevõtmise korraldamine ettenähtud ajal ja ulatuses	Ajakavast maas	Ehitusprojekti viimane etapp on ajakavast maas ning ameti laienemine nõuab lisaruumide rajamist. Üks hoone jäetakse alles, praegu on juba vaja leida lahendus enam kui 40 MWO-töövõtja jaoks. Mõju põhitegevusele esialgu puudub. Kohtuvaidlusprotsess on hindamisel.
71	2.4.14.	Üldise IT-juhtimise teenuste osutamine	Sise- ja välisvõrgu edasiarendamine	Jah	–	Vahendit vähemalt kord kuus kasutatavate nõuanderühmade liikmete ja haldusnõukogu liikmete protsent	Saavutati	–
72	2.4.15.	Üldise IT-juhtimise teenuste osutamine	Ameti üldkasutatava võrgu, süsteemi ja turbearhitektuuri täiustamine	Jah	–	Täiendusi/väljalaskeid aastas	Saavutati	–
73	2.4.16.	Üldise IT-juhtimise teenuste osutamine	Üldiste IT-teenuste osutamine ja töhustamine ning vajalik hooldus, et aidata ja toetada eu-LISA töötajaid	Jah	–	Reageerimisaja vastavus teenustaseme kokkuleppele (2016. aastal allkirjastatud teenustaseme kokkuleppe alusel)	Saavutati	–

Nr	Viide	2017. aasta tööprogrammis aastaks ette nähtud tulemus	2017. aasta tööprogrammi konkreetsed tegevused	Kas konkreetne aastaeesmärk on täidetud? (jah/ei/pooleli)	Kui eesmärki ei täidetud või on täitmine pooleli, esitada lühike põhjendus.	Tulemusnäitaja	Kas aasta tulemusnäitaja saavutati? (Kulgeb kavakohaselt / saavutati / ootused ületatud / ajakavast maas)	Kui ajakavast maas, esitada lühike põhjendus.
74	2.4.17.	Amet suurendab tegevusprotsesside tõhusust	Elektroonilise dokumendihaldussüsteemi edasine rakendamine	Jah	–	Dokumendihaldussüsteemi rikkeaeg	Saavutati	–
75	2.4.1.	Organisatsioonile osutatakse eelarve-, hanke- ja finantsteenuste valdkonnas ametit toetavaid kvaliteetseid ja õigeaegseid teenuseid kogu aasta jooksul. Protsessid kujundatakse ümber, et parandada tõhusust ja tulemuslikkust, võimaluse korral elektrooniliseks muutes.	Hanke- ja omandamiskava täitmine	Jah	–	Ameti eelarve III jaotisega seotud suuremahuliste lepingute allkirjastamise hiline mine (kalendripäevades) võrreldes hanke- ja omandamiskava kuupäevadega	Saavutati	–
76	2.4.8.		Üleminek paberipõhistelt töövoogudelt ameti IT-taristul põhinevatele elektroonilistele töövoogudele	Jah	–	Finantstoimingute (kohustused ja maksed) menetlused (menetluslehed ja kontrollnimekirjad) on üldises IT-taristus käideldavad ja kasutusel	Saavutati	–
77	2.4.9.		2017. aasta eelarve planeerimise ja täitmise täpsuse suurendamine	Pooleli	2018. aastaks on kavandatud tegevuspõhise eelarvestamise meetodika rakendamine assotsieerunud riikide I ja II jaotise kuludena sisse nõutavate osamaksete arvestamiseks.	Eelarve planeerimise täpsus 2017. aasta eelarves. Eelarve täitmise (kulukohustuste ja maksete assigneeringud – C1 vahendid) iga-aastane arvestamine.	Kulgeb kavakohaselt	–
78	2.4.10.	Organisatsioonile osutatakse eelarve-, hanke- ja finantsteenuste valdkonnas ametit toetavaid kvaliteetseid ja õigeaegseid teenuseid kogu aasta jooksul. Protsessid kujundatakse ümber, et parandada tõhusust ja tulemuslikkust, neid võimaluse korral elektrooniliseks muutes ja e-	Eelarve, hangete ja finantsjuhtimise teenuste õigeaegne osutamine	Jah/pooleli	E-hanke vahendid: käimas on TEDi (Tenders Electronic Daily) süsteemiga liitumise nõuete kindlaksmääramine koostöös informaatika peadirektoraadi ja Euroopa Liidu Väljaannete Talitusega. 2018. aastal kasutatakse pakkumuste	Organisatsioonisisestest probleemidest põhjustatud suured häired puuduvad.	Kulgeb kavakohaselt	–

Nr	Viide	2017. aasta tööprogrammis aastaks ette nähtud tulemus	2017. aasta tööprogrammi konkreetsed tegevused	Kas konkreetne aastaeesmärk on täidetud? (jah/ei/pooleli)	Kui eesmärki ei täidetud või on täitmine pooleli, esitada lühike põhjendus.	Tulemusnäitaja	Kas aasta tulemusnäitaja saavutati? (Kulgeb kavakohaselt / saavutati / ootused ületatud / ajakavast maas)	Kui ajakavast maas, esitada lühike põhjendus.
		vahendite kasutuselevõtu kaudu.			elektroniilise esitamise süsteemi. Lepingute täitmise seire rakendus on loodud ja valmis kasutamiseks.			
79	2.1.34.	Ameti süsteemide ja sidevõrkude küberturvalisuse raamistiku tugevdamine ja arendamine	Turbeteabe- ja sündmusehalduse (SIEM) rakendamine ja põhitegevussüsteemides	Pooleli	Eelarvepiirangute tõttu toimub rakendamine etappides. 2017. aastal osteti osa SIEM-lahenduse toetamiseks vajalikust riistvarast. Töö jätkub 2018. aastal.	Turbeteabe- ja sündmusehalduse rakendamise vastavus ajakavale	Ajakavast maas	Eelarvepiirangute tõttu toimub rakendamine etappides. 2017. aastal osteti osa SIEM-lahenduse toetamiseks vajalikust riistvarast. Töö jätkub 2018. aastal.
80	2.1.37.	eu-LISAs hallatakse turvalisust ja talitluspidevust põhjalikult ja süstemaatiliselt kooskõlas rahvusvaheliste ja ELi standarditega.	Turvalisuse ja talitluspidevuse haldussüsteemi raamistiku käitamine ja täiustamine	Pooleli	Võeti vastu talitluspidevuse poliitika; ülejäänud eeskirjad ja menetlused on väljatöötamisel. 2018. aastal esitatakse tegevuse mõjuanalüüsi aruanne lünkade hinnangu vormis. Selleks vajalik ettevalmistustöö on õigeaegselt lõpetatud (küsimustikud on liikmesriikidele edastatud). Nõuanderühmad otsustasid talitluspidevuse poliitikat mitte muuta, ehkki tehti olulisi otsuseid.	Suutlikkuse küpsusmodeli tase vastavalt turvalisuse ja talitluspidevuse haldussüsteemi enesehindamisele	Kulgeb kavakohaselt	-
81	2.1.38.	Ameti töötajate, vara ja teabe kaitsmine ohutu, turvalise ja kindla töökeskkonna loomise kaudu	Piiranguga EU RESTRICTED teabe vahetamise süsteemi rakendamine	Ei	II kvartalis otsustas personalihalduse ja julgeoleku peadirektoraat anda ELi asutustele juurdepääsu Restreint UE	Ajakava järgimine	Ajakavast maas	II kvartalis otsustas personalihalduse ja julgeoleku peadirektoraat anda ELi asutustele juurdepääsu RUE platvormile ja selle tulemusena ostetakse lahendus

Nr	Viide	2017. aasta tööprogrammis aastaks ette nähtud tulemus	2017. aasta tööprogrammi konkreetset tegevused	Kas konkreetne aastaeesmärk on täidetud? (jah/ei/pooleli)	Kui eesmärki ei täidetud või on täitmine pooleli, esitada lühike põhjendus.	Tulemusnäitaja	Kas aasta tulemusnäitaja saavutati? (Kulgeb kavakohaselt / saavutati / ootused ületatud / ajakavast maas)	Kui ajakavast maas, esitada lühike põhjendus.
					(RUE) platvormile ja selle tulemusena ostetakse lahendus komisjoni osutatava teenusena. Jätkatakse 2018. aastal.			komisjoni osutatava teenusena. Jätkatakse 2018. aastal.
82	2.1.39.	Ameti töötajate, vara ja teabe kaitsmine ohutu, turvalise ja kindla töökeskkonna loomise kaudu	eu-LISA füüsiline julgeolek	Jah	–	Personali, vara ja teabe turvalisuse tagamine kohapealse valveteenistuse abil	Ajakavast maas	Uute lepingute hankemenetlused on (käesoleva aruande koostamise ajal) tegevdirektori otsuse ootel. Endiseid lepinguid pikendati 2018. aasta juulini.
83	2.1.40.	Põhitegevussüsteemid jätkavad tööd isegi katastroofi korral.	Talitluspidevuse halduse keskplatvormi kasutuselevõtt	Pooleli	Lahendus on konfigureerimise lõppetapis. 2018. aasta esimestel nädalatel peaks toimuma õpikoda teenuseosutajaga. Eeskirjad ja menetlused on väljatöötamisel.	Talitluspidevuse halduse platvormi tegevusnõuetele Ajakava järgimine	Kulgeb kavakohaselt	–
84	2.1.41.	Ameti süsteemide ja sidevõrkude küberturvalisuse raamistiku tugevdamine ja arendamine	Tehnilise turbejuhtimisarhitektuuri tegevuskava rakendamine	Pooleli	1) Eelarvepiirangute tõttu toimub rakendamine etappides. Kõnealune etapp hõlmas riistvara, tarkvara ja hooldusteenuste hanget. 2) Põhitegevussüsteemide projekt valmis viivitustega. Töö jätkub 2018. aastal.	Tehnilise turbejuhtimise vastavus tegevuskavale	Ajakavast maas	1) Eelarvepiirangute tõttu toimub rakendamine etappides. Kõnealune etapp hõlmas riistvara, tarkvara ja hooldusteenuste hanget. 2) Põhitegevussüsteemide projekt valmis viivitustega. Töö jätkub 2018. aastal.
85	2.1.42.	Strateegilised suunised, kuidas täiustada talitluspidevuse ja avariitaaste praegusi meetmeid	Täielik talitluspidevus ja avariitaaste toimivus	Jah	–	Vastavus otsustatud ulatusele ja ajakavale	Kulgeb kavakohaselt	–
86	2.4.27.	Ameti juhtorganid saavad õigeaegset ja piisavat sõltumatut kinnitust	Siseauditi aastakavas loetletud elluviimine	Jah	Varade valitsemise audit on aga kattuvate tegevuste ja siseauditi üksuse personali ebapiisavuse	Vähemalt 80% siseauditikavas heakskiidetud audititegevuste teostamine	Saavutati	–

Nr	Viide	2017. aasta tööprogrammis aastaks ette nähtud tulemus	2017. aasta tööprogrammi konkreetsete tegevused	Kas konkreetne aastaeesmärk on täidetud? (jah/ei/pooleli)	Kui eesmärki ei täidetud või on täitmine pooleli, esitada lühike põhjendus.	Tulemusnäitaja	Kas aasta tulemusnäitaja saavutati? (Kulgeb kavakohaselt / saavutati / ootused ületatud / ajakavast maas)	Kui ajakavast maas, esitada lühike põhjendus.
					tõttu edasi lükatud 2018. aasta I kvartalis. Peale selle toetas siseauditi üksus tegevdirektori kiireloomulisel taotlusel huvide konfliktide ennetamise ja haldamise eeskirjade koostamist.			
87	2.4.28.		Siseauditi üksuse tegevuse sertifitseerimine	Jah	–	Kvaliteedi tagamist käsitleva sõltumatu arvamuse saamine ilma kriitiliste tähelepanekuteta ning eriotstarbelise tegevuskava esitamine IV kvartali lõpuks	Saavutati	–
88	2.2.3.	Töötajad täidavad andmekaitse nõudeid	Andmekaitsealaste teavitusürituste korraldamine	Jah	–	Korraldatud teavitusürituste arv	Ootused ületatud	–
89	2.2.4.	Tõhusa avaliku teavitamise menetluse ja isikuandmete kaitset käsitlevate teadete kasutuselevõtt	Töötlustoimingutest teatamise hoolikas seire	Pooleli	–	Töötlemistoimingute loetelu	Saavutati	–
90	2.2.6.	eu-LISA kujuneb andmekaitsevaldkonna üheks juhtasutuseks.	Andmekaitseametnike võrgustiku koosoleku korraldamine	Jah	–	Koosoleku pidamine II kvartalis	Ootused ületatud	–

XI lisa. Aruanne üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele⁴⁰

2017. aastal sai amet kaks dokumentidega tutvumise taotlust ning ühe kordustaotluse. Üks taotlus oli seotud eu-LISA sõlmitud rendilepingutega. Vastused hõlmasid kolme asukohaga (Eesti, Belgia, Austria) seotud kolme eri dokumenti. Kooskõlas dokumentidele juurdepääsu eeskirjadega küsis amet 19. juuli 2017. aasta kirjadega asjaomaste kolmandate isikute nõusolekut taotletud dokumentide (rendilepingute) avaldamiseks. Kuna taotlus esitati ajal, mil amet oli lõpetamas kolimist Strasbourgi uutesse hoonetesse, arvas amet, et taotluses viidati vaid tol ajal kehtinud rendilepingutele.

25. juulil 2017 vastasid Austria ametiasutused, et taotletud dokumenti ei avaldata, kuna lepingu avaldamine kolmandatele isikutele ning lepingu sisu võimalik avalikustamine võib ohtu seada Austria Vabariigi sõjalise julgeoleku. Seetõttu ei antud taotlejale määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punktile a (sõjalised küsimused) toetudes juurdepääsu ameti ja Austria Vabariigi vahel sõlmitud lepingule.

Samal päeval (25. juulil 2017) nõustus Belgia lepingupool rendilepingu edastama, jättes sellest välja 5. lisa (rendileandja kontaktisikute nimekiri), et kaitsta asjaomases lepingus loetletud kontaktisikute eraelu puutumatust. Seetõttu tagati taotlejale juurdepääs rendilepingule, v.a selle 5. lisale (osaline juurdepääs).

1. augustil 2017 avaldas Eesti tegevuskoha rendilepingu pool, et ei ole lepingu avaldamise vastu, ning andis eu-LISA-le võimaluse ise otsustada, kas avaldada dokument täies mahus või osaliselt. Amet otsustas anda taotlejale täieliku juurdepääsu Tallinna ajutiste tööruumidega seotud lepingule.

Peale selle sai amet 27. märtsil 2017 taotluse hankemenetlusega seotud dokumentidega tutvumiseks. Taotluse rahuldamata jätmisest teatati 12. aprilli 2017. aasta põhjendatud otsuses, viidates, et keeldumise põhjus oli vajadus kaitsta käimasolevaid otsustusprotsesse ning asjaomaste kolmandate isikute eraelu puutumatust ja ärihuve.

4. mail 2017 esitas sama taotleja eu-LISA-le samasisulise kordustaotluse.

31. mail 2017 keeldus amet põhjendatud otsusega juurdepääsu lubamisest. Keeldumise põhjus oli taas kord ameti vajadus kaitsta käimasolevaid otsustusprotsesse ning asjaomaste kolmandate isikute eraelu puutumatust ja ärihuve.

⁴⁰ Vastavalt haldusnõukogu 28. juuni 2012. aasta otsuse artiklile 17, mis lähtub määruse (EÜ) nr 1049/2001 (juurdepääsu kohta dokumentidele) artikli 17 sõnastusest, peab eu-LISA oma aastaaruandele lisama aruande dokumentidele juurdepääsu kohta. Aruanne peab sisaldama selliste juhtumite arvu, mille korral amet on keeldunud dokumentidele juurdepääsu lubamast, ning keeldumise põhjuseid.